

URZĄD STATYSTYCZNY W ZIELONEJ GÓRZE
STATISTICAL OFFICE IN ZIELONA GÓRA

**ROCZNIK
STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE LUBUSKIE
VOIVODSHIP*

2012

ROK XIII ZIELONA GÓRA

YEAR XIII ZIELONA GÓRA

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

Roman Fedak

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

VICE-PRESIDENT

Krystyna Motyl

REDAKTOR GŁÓWNY

EDITOR-IN-CHIEF

Robert Wróbel

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Wioletta Bielecka, Marlena Gajewska, Ola Gucia,
Teresa Sokołowska, Bogusława Kołeczek, Anna Miśkiewicz

Redakcja i skład
komputerowy — Lubuski Ośrodek
Badań Regionalnych
Urzędu Statystycznego

*Edited and setting —
— Research Regional Centre of Lubuskie
Voivodship
of Statistical Office*

Projekt okładki

Covern design

Lidia Motrenko-Makuch

Wykresy

Graphs

Edyta Leśniarek

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 1640-0135

**Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie - www.stat.gov.pl/zg**

***Publication available on CD
and on the Internet - www.stat.gov.pl/zg***

Druk: Wydział Poligrafii Urzędu Statystycznego we Wrocławiu,
59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65

Nakład: 170 egz. Papier offset kl. III, 80 g. Format B-5. Cena 25,00 zł.

Oddano do druku: grudzień 2012 r.

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze przekazuje Państwu kolejne – trzynaste – wydanie ROCZNIKA STATYSTYCZNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO, opracowanego w polsko-angielskiej wersji językowej i dostępnego również na płycie kompaktowej.

W Roczniku przedstawiono zestaw informacji umożliwiających ocenę potencjału demograficznego, poziomu życia, stanu środowiska naturalnego i gospodarki oraz dane charakterystyczne dla województwa.

Tablice przeglądowe dotyczące ważniejszych danych o województwie przedstawiono w układzie retrospektywnym lat 2000-2011.

Zjawiska i procesy społeczno-gospodarcze zachodzące w Województwie Lubuskim zamieszczono w formie bogatego zestawu danych ujętych w 23 działach tematycznych, poprzedzonych uwagami ogólnymi. Tematy prezentowane w publikacji wzbogacono o liczne wykresy i diagramy.

W bieżącej edycji Rocznika zaprezentowano wstępne wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Oddając w ręce Państwa Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego 2012 dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje i będę wdzięczny za wnioski oraz uwagi przyczyniające się do kształtowania i wzbogacania jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

PREFACE

The Statistical Office in Zielona Góra presents you the next - thirteenth - edition of the STATISTICAL YEARBOOK OF LUBUSKIE VOIVODSHIP, available as Polish – English version, as well as on a compact disc.

The Yearbook contains a collection of information that allows to determine the demographic potential, standard of living, and conditions of natural environment and the economy, as well as it contains the characteristic data of the voivodship.

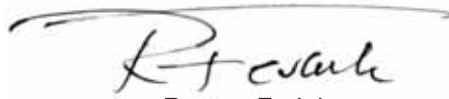
The tables concerning major data on the voivodship are presented retrospectively and they include the data from the period between 2000 and 2011.

The social and economical phenomena and processes occurring in Lubuskie Voivodship are presented as a wide set of data divided into 23 thematic chapters, each preceded by general notes. The issues presented in this publication are completed with numerous charts and diagrams.

In this edition of the Yearbook, preliminary results of the Population and Housing Census 2011 are included.

Presenting you the Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship 2012 I would like to express my gratitude to all persons and institutions for the information they submitted and I would be obliged to have your comments and opinions, which would help us improve the content of this publication.

*President of the Statistical Office
in Zielona Góra*

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R Fedak', with a long horizontal flourish above it.

Roman Fedak

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

- I. Województwo na tle kraju w 2011 r.
- II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2011)

DZIAŁY

- I. Geografia
- II. Stan i ochrona środowiska
- III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
- IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
- V. Ludność. Wyznania religijne
- VI. Rynek pracy
- VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
- VIII. Budżety gospodarstw domowych
- IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
- X. Edukacja i wychowanie.
- XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.
- XII. Kultura. Turystyka
- XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
- XIV. Ceny
- XV. Rolnictwo i leśnictwo
- XVI. Przemysł i budownictwo
- XVII. Transport i łączność
- XXVIII. Handel i gastronomia
- XIX. Finanse przedsiębiorstw
- XX. Finanse publiczne
- XXI. Inwestycje. Środki trwałe
- XXII. Rachunki regionalne
- XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Strona <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3—4
<i>List of tables and graphs</i>	6—21
<i>Symbols. Abbreviations</i>	22—24
<i>General notes</i>	25—31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2011</i>	32—37
<i>Major data on the voivodship (2000-2011)</i>	38—55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56—57
<i>Environmental protection</i>	58—82
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	83—88
<i>Public safety. Justice</i>	89—96
<i>Population. Religious denominations</i>	97—128
<i>Labour market</i>	129—171
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	172—181
<i>Household budgets</i>	182—189
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	190—203
<i>Education</i>	204—232
<i>Health care and social work activities</i>	233—245
<i>Culture. Tourism</i>	246—254
<i>Science and technology. Information society</i>	255—268
<i>Prices</i>	269—272
<i>Agriculture and forestry</i>	273—305
<i>Industry and construction</i>	306—320
<i>Transport and communications</i>	321—327
<i>Trade and catering</i>	328—332
<i>Finances of enterprises</i>	333—346
<i>Public finance</i>	347—355
<i>Investments. Fixed assets</i>	356—367
<i>Regional accounts</i>	368—373
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	374—382

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa	1	56
Powierzchnia i granice w 2011 r.	2	56
Układ pionowy powierzchni.	3	57
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	4	57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	x	58
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2005, 2011, 2012)	1 (5)	67
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2010, 2011)	2 (6)	68
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011).	3 (7)	68
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (8)	69
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (9)	69
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (10)	70
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów w 2011 r.	7 (11)	70
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011).	8 (12)	71
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (13)	71
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	10 (14)	72
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2010, 2011).	11 (15)	73
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011).	12 (16)	74

	Tablica Table	Strona Page
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011) . . .	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (17) 75
Odpady według rodzajów w 2011 r.	<i>Waste by type in 2011</i>	14 (18) 76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (19) 76
Parki narodowe (2000, 2005, 2010, 2011) . .	<i>National parks (2000, 2005, 2010, 2011). . .</i>	16 (20) 77
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	17 (21) 77
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011) . .</i>	18 (22) 78
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	19 (23) 78
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (24) 79
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2010, 2011).	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2005, 2011)</i>	21 (25) 80
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarcze wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011].	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i>	22 (26) 80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	23 (27) 81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 83
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (28) 85
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011.</i>	2 (29) 85
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiats status in 2011</i>	3 (30) 86
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011</i>	4 (31) 86
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2010, 2011)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2005, 2010, 2011) . .</i>	5 (32) 88
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 89
Przestępstwa stwierdzone przez policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Ascertained crimes by the police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (33) 92
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez policję i prokuraturę (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates of detectability of delinquens in ascertained crimes by the police and prosecutor's office (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (34) 94

		Tablica Table	Strona Page
Sprawy rodzinne w 2011 r.	<i>Family cases in 2011</i>	3 (35)	94
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	4 (36)	95
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2011 r.	<i>Incoming cases in comon courts in 2011.</i>	5 (37)	95
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym w Zielonej Górze (2005, 2010, 2011).	<i>Entities of the National Judicial Register in Zielona Góra (2005, 2010, 2011).</i>	6 (38)	96
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	97
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	1 (39)	104
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (40)	104
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	3 (41)	105
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status</i>	4 (42)	106
Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia	<i>Population aged 13 and more by education level.</i>	5 (43)	107
Ludność według głównego źródła utrzymania	<i>Population by main source of maintenance</i>	6 (44)	108
Ludność według płci i kraju urodzenia	<i>Population by sex and country of birth</i>	7 (45)	109
Ludność z obywatelstwem niepolskim według płci i kraju obywatelstwa	<i>The non-polish citizenship population by sex and citizenship country</i>	8 (46)	110
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa	<i>Population by place of birth and citizenship</i>	9 (47)	110
Ludność według struktury identyfikacji narodowo-etnicznych w 2011 r.	<i>Population by structure of national-ethnic identity in 2011</i>	10 (48)	110
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r.	<i>Working and non-working age population projection until 2035</i>	11 (49)	111
Miasta i ludność w miastach (2005, 2010, 2011)	<i>Towns and urban population (2005, 2010, 2011)</i>	12 (50)	112
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2005, 2010, 2011)	<i>Gminas and rural population (2005, 2010, 2011)</i>	13 (51)	112
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (52)	113
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2010, 2011)	<i>Marriages contracted and dissolved (2005, 2010, 2011)</i>	15 (53)	114
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2011</i>	16 (54)	114
Małżeństwa zawarte w 2011 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2011.</i>	17 (55)	116
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2011 r.	<i>Church or religious marriages in 2011</i>	18 (56)	117
Rozwoły w 2011 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce in 2011</i>	19 (57)	117
Rozwoły według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2010, 2011)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2005, 2010, 2011)</i>	20 (58)	119
Urodzenia (2005, 2010, 2011)	<i>Births (2005, 2010, 2011)</i>	21 (59)	119
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2010, 2011)</i>	22 (60)	120
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	23 (61)	121
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2011 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2011</i>	24 (62)	121
Zgony według przyczyn w 2010 r.	<i>Deaths by causes in 2010</i>	25 (63)	122
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2011 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2011</i>	26 (64)	124

		Tablica Table	Strona Page
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2010 r.	<i>Infant deaths by selected causes in 2010 . . .</i>	27 (65)	124
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Suicides registered by police (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	28 (66)	125
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011) . . .</i>	29 (67)	126
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2011)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2011)</i>	30 (68)	126
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2010, 2011)</i>	31 (69)	127
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	32 (70)	127
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011 . . .</i>	33 (71)	128
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	129
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age in 2011</i>	1 (72)	141
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level in 2011. . . .</i>	2 (73)	142
Pracujący	<i>Employment</i>		
Pracujący (2005, 2010, 2011)	<i>Employed persons (2005, 2010, 2011)</i>	3 (74)	145
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2010, 2011)	<i>Employed persons by employment status (2005, 2010, 2011)</i>	4 (75)	147
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2011)	<i>Average paid employment (2005, 2010, 2011) . . .</i>	5 (76)	149
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2010, 2011)	<i>Full- and part-time employment (2005, 2010, 2011)</i>	6 (77)	151
Przyjęcia do pracy (2005, 2010, 2011)	<i>Hires (2005, 2010, 2011)</i>	7 (78)	153
Zwolnienia z pracy (2005, 2010, 2011)	<i>Terminations (2005, 2010, 2011)</i>	8 (79)	155
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005, 2010, 2011)	<i>School leavers starting work for the first time (2005, 2010, 2011)</i>	9 (80)	157
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2011 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2011</i>	10 (81)	159
Bezrobocie	<i>Unemployment</i>		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (82)	160
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (83)	160

		Tablica Table	Strona Page
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (84)	161
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (85)	162
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Labour Fund expenditures (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	15 (86)	162
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2011]</i>	16 (87)	163
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2010, 2011]	<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2010, 2011]</i>	17 (88)	164
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	18 (89)	166
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2011)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2011)</i>	19 (90)	166
Choroby zawodowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Occupational diseases (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	20 (91)	168
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2005, 2010, 2011)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2005, 2010, 2011)</i>	21 (92)	169
Świadczenia i średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2005, 2010, 2011)	<i>Benefits and average cost of occupational accidents and occupational diseases (2005, 2010, 2011)</i>	22 (93)	171
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	172
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto (2010, 2011)	<i>Gross wages and salaries (2010, 2011)</i>	1 (94)	175
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011)	<i>Gross wages and salaries by sections ((2005, 2010, 2011)</i>	2 (95)	176
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2010, 2011)</i>	3 (96)	178
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2010, 2011)</i>	4 (97)	179

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
Social security benefits

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych (2000, 2005, 2010, 2011).

Social security benefits (2000, 2005, 2010, 2011)

5 (98)

180

DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH
CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS

Uwagi ogólne

General notes

x

182

Gospodarstwa domowe (2000, 2005, 2010, 2011)

Households (2000, 2005, 2010, 2011)

1 (99)

187

Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).

Average monthly per capita available income of households (2000, 2005, 2010, 2011)

2 (100)

187

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).

Average monthly per capita expenditures of households (2000, 2005, 2010, 2011)

3 (101)

188

Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).

Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2000, 2005, 2010, 2011)

4 (102)

188

Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011).

Households furnished with selected durable goods (2000, 2005, 2010, 2011)

5 (103)

189

DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Uwagi ogólne

General notes

x

190

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011)

Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011)

1 (104)

196

Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011).

Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011)

2 (105)

196

Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2010, 2011).

Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2010, 2011)

3 (106)

197

Ogrzewnictwo (2005, 2010, 2011)

House-heating (2005, 2010, 2011)

4 (107)

197

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2010, 2011).

Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2010, 2011)

5 (108)

198

Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011)

Urban transport (2000, 2005, 2010, 2011)

6 (109)

198

Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2010, 2011).

Municipal waste and liquid waste (2005, 2010, 2011)

7 (110)

199

Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2010, 2011).

Generally accessible and estate green belts (2000, 2005, 2010, 2011)

8 (111)

199

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe na podstawie spisów	<i>Dwelling stocks based on census data</i>	9 (112) 200
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej na podstawie spisów	<i>Structure of dwellings by useful floor area based on census data</i>	10 (113) 200
Struktura mieszkań wyposażonych w instalacje na podstawie spisów	<i>Structure of dwellings fitted with installations based on census data</i>	11 (114) 201
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type of ownership in 2011</i>	12 (115) 201
Struktura mieszkań według liczby izb na podstawie spisów	<i>Structure of dwellings by number of rooms based on census data</i>	13 (116) 202
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (117) 202
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	15 (118) 203
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 204
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	1 (119) 210
Szkoły według organów prowadzących (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools by school governing authority (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	2 (120) 212
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	3 (121) 215
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych w roku szkolnym 2011/12	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults in the 2011/12 school year</i>	4 (122) 217
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	5 (123) 217
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Special educational centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	6 (124) 218
Internaty (bursy) szkół ogólnokształcących i zawodowych dla dzieci i młodzieży według typów internatów (2010/11, 2011/12)	<i>Boarding-schools (dormitories) of general and vocational schools for children and youth by type of boarding schools (2010/11, 2011/12)</i>	7 (125) 219
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Level art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	8 (126) 219
Komputery w szkołach (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Personal computers (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i>	9 (127) 220
Wychowanie pozaszkolne (2010, 2011)	<i>Extracurricular education (2010, 2011).</i>	10 (128) 221
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	11 (129) 221
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	12 (130) 223
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i>	13 (131) 224
Uczniowie i absolwenci szkół zasadniczych zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12]</i>	14 (132) 224

	Tablica Table	Strona Page
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i> 15 (133)	225
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12]</i> 16 (134)	225
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i> 17 (135)	226
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według profilu kształcenia (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) by educational profile (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)</i> 18 (136)	226
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)</i> 19 (137)	227
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]</i> 20 (138)	227
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2008/09, 2010/11, 2011/12)</i> 21 (139)	228
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 22 (140)	228
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 23 (141)	229
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2010/11)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2010/11)</i> 24 (142)	229
Cudzoziemcy - studenci i absolwenci według typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Foreigners - students and graduates by type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 25 (143)	230
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 26 (144)	230
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 27 (145)	231
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 28 (146)	231
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Pre-primary education (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)</i> 29 (147)	232
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	233
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 1 (148)	238
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 2 (149)	238

		Tablica Table	Strona Page
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (150)	239
Szpitałe ogólne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (151)	240
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	5 (152)	241
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (153)	241
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	7 (154)	242
Żłobki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (155)	242
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2010, 2011).	<i>Care and education centres for children and young people (2005, 2010, 2011)</i>	9 (156)	243
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Foster homes (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (157)	243
Placówki pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Social welfare facilities (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (158)	244
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Social welfare benefits (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	12 (159)	245
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	246
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011].	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011].</i>	1 (160)	248
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (161)	248
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (162)	249
Teatry, instytucje muzyczne (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Theatres, music institutions (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (163)	249
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2011 r.	<i>Cultural centres and establishment, clubs, community centres in 2011</i>	5 (164)	249
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (165)	250
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	7 (166)	250
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	8 (167)	251
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (168)	253
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (169)	253

**DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA.
SPOŁECZEŃSTWO
INFORMACYJNE**

**CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY.
INFORMATION SOCIETY**

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	255
Nauka i technika	<i>Science and technology</i>		
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity (2010, 2011)</i>	1 (170)	261
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2010, 2011)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2010, 2011)</i>	2 (171)	261
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2010, 2011].</i>	3 (172)	262
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2010, 2011].	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2010, 2011]</i>	4 (173)	262
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2010, 2011)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2010, 2011)</i>	5 (174)	263
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Expenditures on innovation activities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	6 (175)	263
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle [2005, 2010, 2011]	<i>Means for automating production processes in industry [2005, 2010, 2011]</i>	7 (176)	264
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2011 r.	<i>Net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2011.</i>	8 (177)	266
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (178)	267
Społeczność informacyjna	<i>Information society</i>		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2010, 2011)	<i>Enterprises using Internet (2010, 2011)</i>	10 (179)	268
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2010, 2011)	<i>Enterprises using selected ICT systems (2010, 2011)</i>	11 (180)	268
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	269
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Retail prices of major goods and services (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	1 (181)	270
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	2 (182)	272
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (183)	272
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	4 (184)	272

DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO
CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY

Uwagi ogólne	General notes	x	273
------------------------	-------------------------	---	-----

Rolnictwo
Agriculture

Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (185)	280
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010.</i>	2 (186)	282
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10.</i>	3 (187)	283
Powierzchnia użytków rolnych według użytkowania [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Area of agricultural land by use [2000, 2005, 2010, 2011].</i>	4 (188)	284
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010].	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010].</i>	5 (189)	285
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010].</i>	6 (190)	286
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Sown area (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (191)	288
Zbiory i plony wybranych ziemniaków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (192)	289
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of ground vegetables (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	9 (193)	290
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	10 (194)	291
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of berry fruit (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	11 (195)	292
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	12 (196)	293
Drób (2000, 2005, 2010, 2011).	<i>Poultry (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	13 (197)	295
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (198)	295
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	15 (199)	296
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	16 (200)	296
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011).</i>	17 (201)	297
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2010)</i>	18 (202)	297
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010).	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010)</i>	19 (203)	298
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11).</i>	20 (204)	299

	Tablica Table	Strona Page
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] 21 (205)	299
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011). 22 (206)	300
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]. 23 (207)	301
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011)	Forest land (2000, 2005, 2010, 2011) 24 (208)	302
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011)	Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011). 25 (209)	303
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011)	Removals (2000, 2005, 2010, 2011) 26 (210)	304
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2010, 2011)	Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2010, 2011) 27 (211)	305
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	General notes x	306
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2010, 2011)	Basic data on industry (2005, 2010, 2011) 1 (212)	309
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2011] 2 (213)	309
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2010, 2011]. 3 (214)	310
Produkcja ważniejszych wyrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	Production of major products (2000, 2005, 2010, 2011). 4 (215)	312
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2010, 2011)	Average paid employment in industry (2010, 2011) 5 (216)	313
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2011)	Average monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2011) 6 (217)	314
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production by groups (current prices) [2005, 2010, 2011]. 7 (218)	315
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2010, 2011] 8 (219)	315
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011)	9 (220)
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011)	Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011) 10 (221)	318
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2010, 2011)	Average paid employment in construction (2010, 2011) 11 (222)	320

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2010, 2011)</i> 12 (223)	320
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	321
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 1 (224)	324
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 2 (225)	324
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 3 (226)	325
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Regular bus transport lines (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 4 (227)	325
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 5 (228)	326
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 6 (229)	326
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Basic communication services (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 7 (230)	327
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 8 (231)	327
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	328
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Retail sales (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i> 1 (232)	331
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Structure of retail sales (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i> 2 (233)	331
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]</i> 3 (234)	331
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2005, 2010, 2011)	<i>Shops and petrol stations by organizational forms (2005, 2010, 2011)</i> 4 (235)	332
Gastronomia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Catering (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 5 (236)	332
Targowiska (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 6 (237)	332
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	333
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2011)</i> 1 (238)	338
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2011)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2010, 2011)</i> 2 (239)	339

		Tablica Table	Strona Page
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2011)</i>	3 (240)	340
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	4 (241)	341
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	5 (242)	342
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	6 (243)	344
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	7 (244)	345
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2011)</i>	8 (245)	346
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	347
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (246)	351
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division in 2011.</i>	2 (247)	353
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (248)	354
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011.</i>	4 (249)	355
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	356
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2010, 2011]	<i>Investment outlays (current prices) [2010, 2011]</i>	1 (250)	360
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by owner-ship sectors (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	2 (251)	361
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	3 (252)	362
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2010, 2011]</i>	4 (253)	363
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2010, 2011]</i>	5 (254)	364
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]</i>	6 (255)	365
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011]</i>	7 (256)	366

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Stopień zużycia środków trwałych w państwowym i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2010, 2011) . . .	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2010, 2011). . . .</i> 8 (257)	367
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	368
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product (current prices) [2007, 2009, 2010]</i> 1 (258)	372
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2009, 2010]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007, 2009, 2010]</i> 2 (259)	373
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2009, 2010)	<i>Nominal income in the households sector (2007, 2009, 2010)</i> 3 (260)	373
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i> x	374
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>State owned enterprises included in the process of privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i> 1 (261)	376
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią oraz zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i> 2 (262)	376
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i> 3 (263)	377
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011</i> 4 (264)	377
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 5 (265)	378
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register legal forms and sections (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 6 (266)	379
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 7 (267)	381
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Natural persons conducting economic activity by sections (2000, 2005, 2010, 2011)</i> 8 (268)	382

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Strona Page
Podział administracyjny województwa	<i>Administrative division of voivodship</i> 24—25
Struktura powierzchni województwa według kierunków wykorzystania w 2012 r.	<i>Voivodship area structure according to directions of utilization in 2012</i> 24—25
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)	<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices)</i> 24—25
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	<i>Population by sex and age in 2011</i> 104—105
Przeciętne trwanie życia	<i>Life expectancy</i> 104—105
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i> 104—105
Pracujący według sekcji w 2011 r.	<i>Employed persons by sections in 2011</i> 174—175
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w 2011 r.	<i>Registered unemployed persons structure in 2011</i> 174—175
Przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto w gospodarce narodowej w 2011 r. (w zł)	<i>Average monthly gross wages and salaries in national economy in 2011 (in zł)</i> 174—175
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	<i>Dynamics of average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2011</i> 174—175
Odchylenie względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2011 r.	<i>Relative deviations on monthly gross wages and salaries from average wages and salaries in the national economy in 2011</i> 174—175
Mieszkania oddane do użytkowania	<i>Dwellings completed</i> 174—175
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według inwestorów w 2011 r.	<i>Structure of completed dwellings by investors in 2011</i> 174—175
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/2012	<i>Education by educational level in 2011/2012 school year</i> 232—233
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments</i> 232—233
Struktura miejsc noclegowych w obiektach turystycznych w 2011 r.	<i>Structure of accommodation establishments in 2011</i> 232—233
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2011 r.	<i>Structure of land use on agricultural holdings in 2011</i> 272—273
Struktura globalnej produkcji rolniczej w 2010 r.	<i>Structure of gross agricultural output in 2010</i> 272—273
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land</i> 272—273
Grunty leśne w 2011 r.	<i>Forest land in 2011</i> 272—273
Pozyskiwanie drewna według sortymentów w 2011 r.	<i>Removals by assortments in 2011</i> 272—273
Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego według działów (w % ogółem) w 2011 r.	<i>Sold production of manufacturing by divisions (in % of total) in 2011</i> 320—321
Struktura produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych w 2011 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by type of constructions in 2011 (current prices)</i> 320—321
Struktura przedsiębiorstw i ich przychodów według wskaźnika rentowności obrotu brutto w 2011 r.	<i>Structure of enterprises and their revenues by profitability of gross turnover in 2011</i> 320—321
Struktura podmiotów według sektorów i sekcji w 2011 r.	<i>Entities structure by sectors and sections in 2011</i> 320—321
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i> 374—375
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i> 374—375

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 28. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 28.</i>
Znak #	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	– <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
thous.	= <i>thousand</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	m	= metr <i>metre</i>
zł	= złoty	km	= kilometr <i>kilometre</i>
zł	= złoty	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
szt.	= sztuka	ha	= hektar <i>hectare</i>
pcs	= <i>piece</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
egz.	= egzemplarz	l	= litr <i>litre</i>
kpl	= komplet	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
wol.	= wolumin	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
vol.	= <i>volume</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
µg	= mikrogram <i>microgram</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>
g	= gram <i>gram</i>	pkt	= punkt
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	ust.	= ustęp
t	= tona <i>tonne</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	i in.	= i inni
kW-h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	itp.	= i tym podobne <i>etc.</i>
MW-h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	m.in.	= między innymi <i>i.a.</i>
GW-h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	np.	= na przykład <i>e.g.</i>
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	tj.	= to jest <i>i.e.</i>
PJ	= petadžul <i>petajoule</i>	tzn.	= to znaczy <i>i.e.</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>		
h	= godzina <i>hour</i>		
d	= doba		
24h	= 24 hours		
r.	= rok		

ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	tw.	= tak zwany
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>		
t/r	= ton rocznie	ww.	= wyżej wymieniony
t/y	= <i>tonnes per year</i>		
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd.	= ciąg dalszy	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
cont.	= <i>continued</i>		
dok.	= dokończenie	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
cont.	= <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
Lp.	= liczba porządkowa	EKG	= Europejska Komisja Gospodarcza
No.	= <i>number</i>	ECE	= <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautés Européennes</i>
kl.	= klasa	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczonych
nr (Nr)	= numer	UN	= <i>United Nations</i>
No.	= <i>number</i>	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
poz.	= pozycja		

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII

AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	13988	4,5	Area in km ²
Powiaty	314	12	3,8	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	2	3,1	Cities with powiat status
Gminy	2479	83	3,3	Gminas
Miasta	908	42	4,6	Towns
Miejscowości wiejskie	52774	1314	2,5	Rural localities
Sołectwa	40540	1022	2,5	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	57,5	1,3	2,2	particulates
gazowych	220928,0	2089,6	0,9	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3143	103	3,3	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	73	3,2	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	29	3,5	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t ..	123524,1	1135,4	0,9	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b w tys. t	9827,6	299,2	3,0	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^b in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays of fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12158,2	225,6	1,9	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	5,0	2,8	x	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3136,2	146,1	4,7	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,3	1,8	x	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1159554	41065	3,5	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301	401	133,2	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	68,7	77,7	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38538,4	1023,2	2,7	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>
miasta	23385,8	648,7	2,8	<i>urban areas</i>
wieś	15152,6	374,5	2,5	<i>rural areas</i>
w tym kobiety	19883,9	524,8	2,6	<i>of which females</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) . . .	123	73	59,3	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	56	53	94,6	<i>Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)</i>
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,34	0,76	x	<i>Natural increase per 1000 population</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,11	-0,81	x	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911,2	324,6	2,3	<i>Employed persons^a (as of 31 XII) in thous.</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł.	3403,51	2903,70	85,3	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	59,1	3,0	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) ^b w %	12,5	15,4	x	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII)^b in %</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>
wodociągowej (bez magistralnej)	278300,4	6550,6	2,4	<i>water-line (excluding main)</i>
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b . . .	117745,6	2991,5	2,5	<i>sewerage distribution^b</i>
gazowej	135121,3	3706,9	2,7	<i>gas-line</i>
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 III)				<i>Dwellings stocks^c (as of 31 III)</i>
mieszkania w tysiącach	13495,4	351,1	2,6	<i>dwellings in thousands</i>
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	131,0	3,3	2,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,4	3,2	94,1	<i>dwellings</i>
izby	14,8	13,8	93,2	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	318,0	87,3	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a By actual workplace. ^b Including collectors. ^c Data of the National Population and Housing Census 2011.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego				
EDUCATION^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2187,2	57,3	2,6	<i>primary</i>
gimnazjach	1210,0	32,5	2,7	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	221,3	6,7	3,0	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	608,5	13,6	2,2	<i>general^d</i>
liceach profilowanych	26,6	0,4	1,5	<i>specialized</i>
technikach ^d	532,1	16,3	3,1	<i>technical^d</i>
artystycznych ogólnokształcących ^e	12,7	0,3	2,4	<i>general art^e</i>
policealnych	330,6	7,5	2,3	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				<i>Children attending pre-primary education establishments^f:</i>
w tysiącach	1160,5	32,1	2,8	<i>in thousand</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	708	714	100,8	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WORK ACTIVITIES — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^g :				<i>Medical personnel^g:</i>
lekarze	80358	1803	2,2	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12797	510	4,0	<i>dentists</i>
pielęgniarki ^h	186566	4455	2,4	<i>nurses^h</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	19151	517	2,7	<i>Out-patient Health care institutions</i>
Szpitala ogólne	814	20	2,5	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	180606	4219	2,3	<i>Beds of general hospital in thous.</i>
Apteki ⁱ	11713	301	2,6	<i>Pharmaciesⁱ</i>

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 204. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie ze szkołami ponadgimnazjalnymi specjalnymi przysposabiającymi do pracy. ^d Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. ^g Łącznie z odbywającymi staż. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 204. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^c Including special upper secondary job-training schools. ^d Including respectively supplementary schools: general secondary and technical secondary. ^e Leading to professional certification. ^f In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. ^g Including interns. ^h Include mater nurses. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
KULTURA. TURYSTYKA <i>CULTURE. TOURISM</i>				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8290	254	3,1	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	132534,2	3795,0	2,9	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea (stan w dniu 31 XII)	777	16	2,1	<i>Museums (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	24917,9	208,9	0,8	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	14	3,1	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Widzowie w kinach stałych w tys.	39616,3	924,9	2,3	<i>Audience in fixed cinemas in thous</i>
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.:				<i>Collective tourist accommodation establishments in thous.:</i>
miejsca (stan w dniu 31 VII)	606,2	18,9	3,1	<i>number of beds (as of 31 VII)</i>
korzystający z noclegów	21476,6	669,6	3,1	<i>tourists accommodated</i>
ROLNICTWO I LEŚNICTWO <i>AGRICULTURE AND FORESTRY</i>				
Użytki rolne ^a w dobrej kulturze rolnej w tys. ha.	14780,2	469,9	3,2	<i>Agricultural land^a in good agricultural condition in thous. ha</i>
pod zasiewami ^b	10576,0	324,6	3,1	<i>sown area^b</i>
grunty ugorowane	468,4	26,9	5,7	<i>fallow land</i>
uprawy trwałe	390,4	7,2	1,8	<i>permanent crops</i>
w tym sady	362,1	4,6	1,3	<i>of which orchards</i>
łąki i pastwiska	3291,0	109,9	3,3	<i>meadows and pastures</i>
Powierzchnia zasiewów ^a w tys. ha:				<i>Sown area^a in thous. ha:</i>
zboża	7803,0	240,3	3,1	<i>cereals</i>
ziemniaki	406,4	8,3	2,0	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	178,9	4,8	2,7	<i>field vegetables</i>
Zbiory w tys. t:				<i>Production in thous. t:</i>
zboża	26767,4	672,9	2,5	<i>cereals</i>
ziemniaki	9361,8	185,5	2,0	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	4803,2	92,6	1,9	<i>field vegetables</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża ogółem	34,3	28,0	81,6	<i>total cereals</i>
ziemniaki	230	222	96,5	<i>potatoes</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143,3	686,0	7,5	<i>Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha</i>
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO <i>INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				<i>Sold production of industry (current prices):</i>
w milionach złotych	1137372,8	25679,9	2,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	29522	25100	85,0	<i>per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^c (ceny bieżące):				<i>Sales of construction and assembly production^c (current prices):</i>
w milionach złotych	182194,2	3924,2	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	4729	3836	81,1	<i>per capita in zł</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Excluding permanent crops other than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII				
<i>TRANSPORT. COMMUNICATIONS — as of 31 XII</i>				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km.	280400,5	8285,2	3,0	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km</i>
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,9	88,9	x	<i>of which improved in %</i>
Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				<i>Registered cars in thous. units:</i>
osobowe.	18125,5	498,3	2,7	<i>passenger cars</i>
ciężarowe i ciągniki siodłowe. . .	3130,7	79,9	2,6	<i>lorries and road tractors</i>
Placówki pocztowe	8383	269	3,2	<i>Post offices</i>
Telefoniczne łącza główne ^a :				<i>Fixed main line^a :</i>
w tysiącach	6915,3	184,6	2,7	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności.	179,4	180,4	100,6	<i>per 1000 population</i>
w tym standardowe łącza główne	5861,1	157,2	2,7	<i>of which standard main line</i>
HANDEL — stan w dniu 31 XII				
<i>TRADE — as of 31 XII</i>				
Sklepy	344982	11133	3,2	<i>Shops</i>
Liczba ludności na 1 sklep	112	92	82,1	<i>Population per shop</i>
FINANSE PUBLICZNE				
<i>PUBLIC FINANCE</i>				
Budżety gmin^b				<i>Budgets of gminas^b</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	75830,7	2240,6	3,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	2926	2875	98,2	<i>per capita in zl</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	79686,9	2354,5	3,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	3075	3021	98,2	<i>per capita in zl</i>
Budżety miast na prawach powiatu				<i>Budgets of cities with powiat status</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	56859,8	900,8	1,6	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	4509	3696	82,0	<i>per capita in zl</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	61510,5	933,5	1,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	4877	3830	78,5	<i>per capita in zl</i>
Budżety powiatów				<i>Budgets of powiats</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	23551,6	779,2	3,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	909	1000	110,0	<i>per capita in zl</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	24058,8	794,3	3,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	928	1019	109,8	<i>per capita in zl</i>
Budżet województwa				<i>Budget of voivodship</i>
Dochody:				<i>Revenue:</i>
w milionach złotych	15067,1	498,5	3,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	391	487	124,6	<i>per capita in zl</i>
Wydatki:				<i>Expenditure:</i>
w milionach złotych	16338,6	502,2	3,1	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	424	491	115,7	<i>per capita in zl</i>

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	243346,2	7990,5	3,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	6316	7810	123,7	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	2701110,7	64779,3	2,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	70089	63313	90,3	<i>per capita in zł</i>

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5897	199	3,4	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane.	1761	38	2,2	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2195	75	3,4	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	2117	75	3,5	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji	1941	86	4,4	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1122	47	4,2	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3869897	104430	2,7	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	121871	4597	3,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3748026	99833	2,7	<i>private sector</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R.

REGIONAL ACCOUNTS IN 2010

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1416585	31684	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	37096	31348	84,5	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1247651	27905	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł.	90193	85680	95,0	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	885184	20827	2,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.	23180	20607	88,9	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygo 2010 i 2011 przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego
Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of number of Population and Housing Census of 2011.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
POWIERZCH AR							
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	13984	13984	13984	13989	13989	13989
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL							
2	Pobór wody - w % poboru ogółem - na cele: produkcyjne ^d (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnic- twem oraz rybactwem)	16,6	16,3	15,1	15,6	15,5	13,5
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	58,4	58,3	51,8	52,4	51,7	53,9
4	Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ :						
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	5,8	5,4	6,1	6,2	6,2	6,0
5	do produkcji przemysłowej	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0
6	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^e	88,6	98,0	90,1	90,3	90,1	91,7
7	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,3	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2
8	Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	59,0	59,8	60,9	61,8	62,7	64,0
9	Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
9	pyłowych	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	1,5	1,5	1,9	2,4	2,3
11	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych	95,9	95,9	96,2	97,5	97,7	97,9
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,4	2,9	0,3	0,0	0,0	0,0
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^e wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	61,8	57,4	56,1	39,3	44,5	36,9
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^f na 1 mieszkańca w kg	401	354	354	305	281	277
15	Nakłady na środki trwałe ^g (ceny bieżące) - w % nakładów ogółem:						
15	służące ochronie środowiska	5,5	5,5	9,4	11,0	3,2	4,7
16	służące gospodarce wodnej	2,0	1,7	1,5	1,7	2,0	1,1
17	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	36,1	37,4	37,4	39,2	39,3	39,3
18	na 1 mieszkańca w m ²	4926	5111	5194	5443	5443	5445

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Odprowadzone do wód (do 2002 r. — do wód ogólne działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 63. ^d Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe ^e w latach 2001-2005 określane jako nakłady inwestycyjne, podziału nakładów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Discharged into waters (until notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 63. ^d Estimated data; until 2001 defined as solid waste 2001-2005 defined as investment outlays, outlays were divided on the basis of actual localization of the investment.

wanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002; za lata Ludności i Mieszkań 2011.

population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002; for 2010 and 2011 on the revised

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
NIA							
EA							
13989	13989	13988	13988	13988	13988	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA							
PROTECTION							
						Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of:	
13,7	13,2	11,9	11,5	11,5	12,0	production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	2
53,4	51,5	48,9	50,0	50,2	50,9	exploitation of water-line system ^b	3
						Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
6,2	6,3	6,7	6,4	6,4	6,3	for needs of the national economy and population	4
1,0	0,9	0,7	0,8	0,8	0,8	for industrial production	5
91,7	91,9	95,0	95,7	98,6	98,3	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	6
0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
64,7	65,2	68,4	67,4	67,5	68,0	Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	8
						Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	particulates	9
2,6	2,6	2,1	1,9	2,0	1,7	gases (excluding carbon dioxide)	10
						Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
97,7	98,4	98,5	98,7	98,8	99,0	particulates	11
0,0	0,0	0,5	0,3	0,8	19,0	gases (excluding carbon dioxide)	12
50,7	52,0	50,5	52,2	65,4	81,2	Waste (excluding municipal waste) ^e generated (during the year) per 1 km ² in t	13
287	265	307	315	290	292	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^f per capita in kg	14
						Outlays on fixed assets ^g (current prices) - in % of total outlays:	
5,2	3,9	5,3	6,2	3,1	2,8	in environmental protection	15
1,6	1,7	1,2	1,7	1,8	1,8	in water management	16
						Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
39,2	39,2	38,8	38,9	38,9	38,9	in % of total area	17
5431	5431	5380	5381	5315	5320	per capita in m ²	18

powierzchniowych) lub do ziemi. *d* Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. *e* Patrz uwagi wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

2002 — into surface waters) or into the ground. *d* Estimated data; until 2000 defined as served population. *e* See general removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste. *g* In years

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC							
1	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
2	w liczbach bezwzględnych	41833	43656	43211	43322	42234	39483
3	na 10 tys. ludności	415	433	428	430	419	391
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	57,2	64,9	68,0	66,9	68,2	70,0
LUD POPUL							
4	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	1008,5	1009,0	1008,2	1008,8	1009,2	1009,2
5	miasta	652,0	651,4	650,2	649,6	648,2	647,1
6	wieś	356,4	357,6	358,0	359,2	361,0	362,1
7	z liczby ogółem kobiety	518,2	518,7	518,5	519,1	519,5	519,5
8	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106	106	106	106	106	106
9	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	72	72	72	72	72	72
10	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys. :						
11	produkcyjnym	619,9	629,3	637,8	646,9	654,1	659,8
11	poprodukcyjnym	131,7	133,4	134,6	135,2	136,0	136,6
12	Małżeństwa na 1000 ludności	5,28	4,78	4,40	4,52	4,40	4,87
13	Rozwody na 1000 ludności	1,52	1,53	1,46	1,54	1,95	2,54
14	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,92	9,90	9,35	9,20	9,76	9,82
15	Zgony ^b na 1000 ludności	8,81	8,49	8,56	8,94	8,84	9,05
16	Przyrost naturalny na 1000 ludności	1,11	1,40	0,79	0,25	0,92	0,77
17	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	8,59	7,31	7,42	8,19	8,32	6,15
18	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
18	mężczyźni	69,20	69,84	70,03	69,62	70,06	70,19
19	kobiety	77,43	78,50	78,48	78,52	78,58	78,98
20	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,57	-1,05	-0,99	-0,61	-0,39	-0,64
RYNEK LABOUR							
21	Pracujący:						
21	w tysiącach	330,1	317,0	— ^d	277,5	282,5	291,8
22	w tym kobiety	159,0	154,1	— ^d	132,8	134,1	137,8
23	1999 = 100	92,6	88,9	— ^d	77,8	79,2	81,8
24	na 1000 ludności	327,3	314,2	— ^d	275,1	279,9	289,2
25	z liczby ogółem w %:						
25	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9,4
26	przemysł i budownictwo	31,6
27	handel i naprawa pojazdów samochodowych ^A , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^A , informacja i komunikacja	27,1
28	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^A	3,4
29	pozostałe usługi	28,5
30	pracujący w sektorze prywatnym	70,5	71,0	— ^d	68,9	70,3	71,6

^a Na podstawie bilansów; patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 97. ^b Łącznie gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2005 r. na podstawie Narodowego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne). ^d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w mianowniku -

^a Based on balances; see general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 97. ^b farms in agriculture – estimated data (for 2005 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as comparable). ^d Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the in the denominator - of the Agricultural Census 1996; see general notes to the chapter “Labour market”, item 5 on page 131.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
PUBLICZNE SAFETY							
38752	38386	37913	37395	39230	41065	Ascertained crimes incompleted preparatory proceedings:	1
384	381	376	370	384	401	in absolute numbers	2
						per 10 thous. population	3
70,7	74,6	75,9	75,9	76,1	77,7	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	
NOŚĆ^a ATION^a							
1008,5	1008,5	1009,0	1010,0	1023,2	1023,2	Population (as of 31 XII) in thous.	4
645,6	643,9	643,1	642,5	649,8	648,7	urban areas	5
363,0	364,5	365,9	367,6	373,4	374,5	rural areas	6
519,4	519,5	520,0	520,6	524,8	524,8	of total females	7
106	106	106	106	105	105	Females per 100 males (as of 31 XII)	8
72	72	72	72	73	73	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	9
						Population of age (as of 31 XII) in thous.:	
662,5	663,7	664,4	664,6	672,8	669,1	working	10
139,1	142,3	145,9	149,7	154,7	161,1	post-working	11
5,81	6,58	6,91	6,55	5,79	5,09	Marriages per 1000 population	12
2,40	2,10	2,21	1,95	1,89	2,06	Divorces per 1000 population	13
10,33	10,70	11,24	11,37	10,69	10,19	Live births per 1000 population	14
9,19	9,36	9,48	9,67	9,28	9,43	Deaths ^b per 1000 population	15
1,14	1,33	1,76	1,70	1,42	0,76	Natural increase per 1000 population	16
6,52	6,02	5,37	6,26	5,39	5,57	Infant deaths per 1000 live births	17
						Life expectancy at the moment of birth:	
70,38	70,26	70,46	70,68	71,54	71,49	males	18
78,91	78,93	79,32	79,48	80,05	79,91	females	19
						Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	20
-1,58	-1,20	-0,68	-0,47	-0,46	-0,81		
PRACY MARKET							
						Employed persons ^c :	
302,9	315,8	318,1	309,4	323,1	324,6	in thousand	21
143,7	147,9	148,8	146,1	151,4	152,2	of which women	22
84,9	88,5	89,2	86,8	90,6	91,0	1999 = 100	23
300,3	313,1	315,3	306,3	315,7	317,2	per 1000 population	24
						of total number in %:	
9,1	8,8	8,6	8,9	11,3	11,1	agriculture, forestry and fishing	25
33,0	33,4	34,1	32,8	32,3	32,1	industry and construction	26
						trade; repair of motor vehicles ⁴ , transportation and storage, accommodation and catering ¹ , information and communication	27
26,8	27,1	27,0	26,3	25,4	25,3	financial and insurance activities, real estate activities	28
3,3	3,3	3,5	3,5	3,3	3,1	other services	29
27,8	27,4	26,8	28,5	27,7	28,3		29
73,0	74,1	74,4	73,7	75,2	76,3	employed persons in private sector	30

ze zgonami niemowląt. c Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu gospodarstw indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) - Powszechnego Spisu Rolnego 1996; patrz uwagi ogólne działu „Rynek pracy”, ust. 5 na str. 131.

b Including infant deaths. c As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010; data are not strictly results: in the numerator (and since 2003) - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
RYNEK LABOUR							
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
1	w tysiącach	65,6
2	na 1000 ludności	65,0
	w budownictwie:						
3	w tysiącach	9,5
4	na 1000 ludności	9,4
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII)						
5	w tysiącach	89,1	102,2	109,6	108,0	99,4	89,2
6	1999 = 100	112,4	128,9	138,2	136,2	133,0	119,3
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):						
7	kobiety	54,4	51,8	50,6	50,6	51,4	53,1
8	w wieku do 24 lat	28,4	27,4	25,4	23,5	21,8	20,3
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,7	45,4	46,7	47,7	47,3	45,1
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	21,3	24,4	— ^a	27,5	25,6	23,0
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z WAGES AND SALARIES. SOCIAL							
11	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł . . .	1670,36	1789,27	1825,20	1895,96	1967,56	2032,99
12	1999 = 100	112,1	120,1	122,5	127,2	132,0	136,4
13	w tym: przemysł	1977,24
14	budownictwo	1609,77
15	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys.	239,4	234,0	230,8	228,8	228,2	226,4
16	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	202,8	198,8	196,9	196,2	196,9	196,6
17	rolników indywidualnych	36,6	35,2	33,9	32,6	31,3	29,8
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^c w zł:						
18	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	754,92	835,74	893,19	939,93	981,60	1009,25
19	rolników indywidualnych ^d	676,41	762,52	785,98	816,91	839,16	852,82
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.							
	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:						
20	wodociągowej (bez magistralnej)	4650,9	4778,9	4951,9	5153,9	5333,5	5496,1
21	kanalizacyjnej	1317,1	1456,0	1545,0	1724,7	1786,8	1995,4
22	gazowej	1362,8	1870,9	2069,9	2176,1	2753,5	2956,5
	Zużycie w gospodarstwach domowych:						
	wody z wodociągów:						
23	w hm ³	34,2	32,5	31,9	31,8	30,9	30,5
24	na 1 mieszkańca w m ³	33,9	32,2	31,6	31,5	30,6	30,2
	energii elektrycznej ^e w miastach:						
25	w GW·h	410,5	408,0	405,6	412,8	429,0	441,2
26	na 1 mieszkańca w kW·h	629,2	625,9	623,0	635,6	660,8	681,3
	gazu z sieci:						
27	w hm ³	137,5	126,8	116,1	108,0	111,7	118,9
28	na 1 odbiorcę w m ³	803,2	795,4	721,6	613,8	628,9	658,1

^a Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 - w mianowniku Powszechnego Spisu Rolnego 1996; patrz uwagi ogólne Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; z wyjątkami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z waloryzacji za 2000 r. e Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z

^a Data are compiled considering persons employed on private farms in agriculture estimated using the results: in the denominator - of the Agricultural Census 1996; see general notes to the chapter "Labour market", item 2 on page 136. Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits of of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension execute Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 including income from a private farm in agriculture.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)							
MARKET (cont.)							
						<i>Average paid employment:</i>	
						<i>in industry:</i>	
69,4	74,4	76,6	71,1	71,7	71,3	<i>in thousands</i>	1
68,9	73,8	75,9	70,4	70,1	69,7	<i>per 1000 population</i>	2
						<i>in construction:</i>	
10,1	11,4	13,5	13,7	13,0	12,9	<i>in thousands</i>	3
10,0	11,3	13,4	13,6	12,7	12,6	<i>per 1000 population</i>	4
						<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII)</i>	
72,8	52,3	46,3	61,1	59,2	59,1	<i>in thousands</i>	5
97,4	70,0	62,0	81,7	79,2	79,1	<i>1999 = 100</i>	6
						<i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>	
55,7	58,3	56,0	51,8	53,4	55,3	<i>women</i>	7
19,4	18,3	20,1	20,4	20,1	19,6	<i>up to age 24</i>	8
42,3	37,3	26,8	21,3	23,9	27,1	<i>unemployed for longer than 1 year</i>	9
19,0	14,0	12,5	16,2	15,5	15,4	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	10
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH							
SECURITY BENEFITS							
2111,25	2276,83	2498,00	2640,41	2755,38	2903,70	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	11
141,7	152,8	167,6	177,2	184,9	194,9	<i>1999 = 100</i>	12
2071,53	2265,20	2507,39	2651,41	2798,41	2952,85	<i>of which: industry</i>	13
1684,92	1807,66	2019,90	2086,08	2144,77	2212,36	<i>construction</i>	14
224,4	224,9	225,3	228,8	229,1	223,4	<i>Average number of retirees and pensioners^b in thous.:</i>	15
196,2	198,0	199,7	204,4	205,9	201,3	<i>from non-agricultural system of social insurance</i>	16
28,3	26,9	25,6	24,4	23,2	22,0	<i>farmers</i>	17
						<i>Average monthly gross retirement pay and pension^c in zł:</i>	
1090,54	1124,39	1240,23	1358,64	1447,41	1515,86	<i>from non-agricultural social security system</i>	18
906,13	920,49	975,50	1035,11	1084,18	1119,06	<i>farmers^d</i>	19
MIESZKANIA							
DWELLINGS							
5655,5	5754,0	6016,7	6143,1	6459,8	6550,6	<i>Network (as of 31 XII) in km:</i>	
2164,6	2305,0	2465,6	2565,1	2709,0	2991,5	<i>water-line (excluding main)</i>	20
3271,2	3427,9	3469,2	3541,4	3573,8	3706,9	<i>sewerage</i>	21
						<i>gas-line</i>	22
						<i>Consumption in households:</i>	
						<i>water from water-line systems:</i>	
31,3	30,6	31,0	30,3	30,7	30,7	<i>in hm³</i>	23
31,0	30,3	30,7	30,0	30,0	30,0	<i>per capita in m³</i>	24
						<i>electricity^e in urban areas:</i>	
449,2	442,6	455,6	460,2	468,0	464,3	<i>in GW-h</i>	25
695,4	686,5	708,0	716,0	719,6	715,1	<i>per capita in kW-h</i>	26
						<i>gas from gas-line system:</i>	
119,4	126,1	126,7	128,1	143,2	127,5	<i>in hm³</i>	27
648,6	676,7	674,3	676,9	747,9	665,4	<i>per consumer in m³</i>	28

przy uwzględnieniu wyników: w liczniku (i od 2003 r.) - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 działu „Rynek pracy”, ust. 2 na str. 136. *b* Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. *c* Bez emerytur i rent wypłacanych bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. *d* Łącznie uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

in the numerator (and since 2003) - of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, b Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the international agreements. c Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry under international agreements; excluding family and nursing benefits. d Including payments from the Social Insurance a one-off valorization payment for 2000. e Until 2004 excluding households, in which the main source of maintenance was

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE.							
	Zasoby mieszkaniowe (do 2001 r. - zamieszkałe; stan w dniu 31 XII): mieszkania:						
1	w tysiącach	305,7	308,2	325,0	328,7	330,8	333,7
2	na 1000 ludności	298,6	305,5	322,2	325,9	327,8	330,7
3	izby na 1000 ludności	1111,6	1120,3	1211,8	1228,3	1237,6	1249,8
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
4	na 1000 ludności	19072,8	19263,7	21761,8	22156,8	22374,6	22648,2
5	przeciętna 1 mieszkania	62,9	63,1	67,5	68,0	68,3	68,5
	Mieszkania oddane do użytkowania:						
	mieszkania:						
6	w tysiącach	2,1	2,6	2,4	3,8	2,6	3,3
7	na 1000 ludności	2,1	2,6	2,4	3,8	2,5	3,3
8	izby na 1000 ludności	8,1	9,6	10,0	17,1	12,6	14,3
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :						
9	na 1000 ludności	178,2	206,9	222,2	405,8	296,8	321,1
10	przeciętna 1 mieszkania	85,0	80,0	94,3	106,7	116,6	98,4
EDUKACJA^b I EDUCA							
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
11	podstawowych	87,9	84,6	81,0	77,5	74,1	70,8
12	gimnazjach	33,3	48,4	47,1	46,1	44,7	43,0
13	zasadniczych zawodowych ^d	17,1	10,7	8,0	6,3	6,9	6,7
14	liceach ogólnokształcących ^e	22,7	17,7	18,7	18,7	18,4	18,0
15	liceach profilowanych	x	x	3,1	5,8	8,4	7,5
16	technikach ^e	29,3	23,9	22,2	20,5	16,2	15,2
17	artystycznych ogólnokształcących ^f	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
18	policealnych	4,9	5,2	5,9	6,5	7,5	8,0
	Absolwenci szkół ^f w tys.:						
19	podstawowych	34,2 ^g	15,7	15,1	14,3	14,2	13,5
20	gimnazjów	x	x	15,8	15,3	14,9	14,3
21	zasadniczych zawodowych ^d	5,8	5,8	4,8	4,1	1,4	2,2
22	liceów ogólnokształcących	4,3	4,7	5,1	5,7	6,1	6,1
23	liceów profilowanych	x	x	x	x	x	2,4
24	techników	5,6	5,4	6,0	5,7	7,2	4,3
25	artystycznych ogólnokształcących ^f	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
26	policealnych	2,1	2,3	2,0	2,3	2,5	2,4
27	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych ^h na 1000 ludności	15,6	15,8	15,8	15,4	14,7	15,0
28	Studenci szkół wyższych ⁱ (stan w dniu 30 XI) w tys.	28,6	30,5	32,1	33,6	34,7	33,3
89	Absolwenci szkół wyższych ⁱ w tys.	5,1	5,5	6,4	6,7	6,9	7,0
30	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	7,7	9,3	9,5	10,4	9,8	9,4
31	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	2,6	2,4	2,5	2,5	2,6	2,4

^a Stan w dniu 31 III. ^b Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 204. ^c Bez szkół dla przysposabiających do pracy, ^e - uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami. ^f Dające ponadpodstawowych, od 2004 r. łącznie z absolwentami szkół ponadpodstawowych. ⁱ Bez szkół resortu obrony 2000/01 - z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 19 na str. 208.

^a As of 31 III. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 204. ^c Excluding schools for adults, ^e - respectively supplementary schools: general secondary and technical secondary. ^f Leading to professional certification. ⁱ since 2004 including graduates of upper secondary (post-primary) schools. ⁱ Excluding academies of the Ministry of 2000/01 schools year - from the calendar year; see general notes the chapter “Education”, item 19 on page 208.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
MIESZKANIA (dok.)							
DWELLINGS (cont.)							
						<i>Dwellings stocks (until 2001 - inhabited; as of 31 XII):</i>	
						<i>dwellings:</i>	
336,4	339,4	343,6	347,3	350,5	351,1 ^d	<i>in thousands</i>	1
333,5	336,5	340,5	343,8	346,7	.	<i>per 1000 population</i>	2
1262,0	1274,8	1291,8	1306,2	1318,8	.	<i>rooms per 1000 population</i>	3
						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
22922,0	23226,1	23623,0	23959,6	24262,3	.	<i>per 1000 population</i>	4
68,7	69,0	69,4	69,7	70,0	69,9 ^d	<i>average per dwelling</i>	5
						<i>Dwellings completed:</i>	
						<i>dwellings:</i>	
2,9	3,2	4,3	3,7	3,3	3,3	<i>in thousands</i>	6
2,9	3,2	4,2	3,7	3,2	3,2	<i>per 1000 population</i>	7
12,7	13,9	17,7	16,0	13,9	13,8	<i>rooms per 1000 population</i>	8
						<i>usable floor space of dwellings in m²:</i>	
289,7	330,7	410,4	365,3	324,7	318,0	<i>per 1000 population</i>	9
100,1	103,2	97,4	99,0	100,3	98,0	<i>average per dwelling</i>	10
WYCHOWANIE							
TION^b							
						<i>Pupils and students in schools^c (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
67,4	63,9	61,4	59,4	57,6	57,3	<i>primary</i>	11
41,4	39,5	37,7	35,8	34,0	32,5	<i>lower secondary</i>	12
6,6	7,2	7,4	7,4	7,0	6,7	<i>basic vocational^f</i>	13
17,6	16,8	15,7	14,7	14,1	13,6	<i>general secondary^g</i>	14
5,9	3,8	2,1	1,1	0,5	0,4	<i>specialized secondary</i>	15
15,4	15,6	16,2	16,7	16,7	16,3	<i>technical secondary^g</i>	16
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>general art^f</i>	17
8,1	7,5	8,2	7,0	7,4	7,5	<i>post-secondary</i>	18
						<i>Graduates in schools^c in thous.:</i>	
12,9	12,3	11,6	10,9	10,5	10,1	<i>primary</i>	19
14,0	13,3	12,7	11,9	11,5	10,8	<i>lower secondary</i>	20
2,0	1,8	1,9	2,1	2,3	2,1	<i>basic vocational^f</i>	21
5,7 ^e	5,7 ^e	5,7 ^e	5,4 ^e	5,2 ^e	4,7 ^e	<i>general secondary</i>	22
2,4	2,2	1,5	1,0	0,6	0,2	<i>specialized secondary</i>	23
3,4	3,0 ^e	3,0 ^e	3,0 ^e	3,5 ^e	3,4 ^e	<i>technical secondary</i>	24
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>general art^f</i>	25
2,7	2,2	2,1	1,9	1,7	2,1	<i>post-secondary</i>	26
13,6	12,6	12,0	11,5	11,4	10,2	<i>Graduates of upper secondary schools^h per 1000 population</i>	27
30,8	29,7	27,6	25,7	24,2	21,7	<i>Students of higher education institutionsⁱ (as of 30 XI) in thous.</i>	28
7,1	7,6	6,9	7,1	6,9	6,4	<i>Graduates of higher education institutionsⁱ in thous.</i>	29
7,9	6,6	6,8	7,5	7,9	7,7	<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	30
2,7	2,1	1,6	1,4	1,6	1,9	<i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	31

dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. *d, e* Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z: *d* - szkołami specjalnymi uprawnienia zawodowe. *g* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI. *h* Do 2003 r. absolwenci szkół narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; absolwenci z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym

excluding post-secondary schools. d, e Since 2004/05 school year including: *d* - special job-training schools, *g* Data included graduates 8th class and 6th class. *h* Until 2003 graduates of upper secondary (post-primary) schools, National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; graduates from the previous school year and in

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA^a I EDUCA							
1	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys. dzieci w tys.:	22,4	21,2	20,4	19,6	19,7	19,7
2	w przedszkolach	21,4	19,8	19,3	18,9	19,0	19,0
3	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	4,3	4,0	4,1	4,1	4,2	4,0
4	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat.	440	424	430	439	455	470
OCHRONA ZDROWIA I HEALTH CARE AND							
5	Pracownicy medyczni ^{bc} (stan w dniu 31 XII): lekarze	1786	1791	1785	1887	1807	1763
6	lekarze dentyści	168	262	313	432	208	419
7	pielęgniarki ^d	4641	4599	4632	4746	4549	4674
8	Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności.	46,1	45,1	47,6	46,9	46,2	42,9
9	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności ...	1654,4	1558,7	1692,9	1731,1	1645,3	1603,0
10	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	189	184	171	279	266	291
11	Apteki ^e (stan w dniu 31 XII)	210	216	234	240	261	275
12	Liczba ludności na 1 aptekę	4802	4671	4309	4203	3867	3670
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
13	lekarskie	5,0	5,1	5,1	5,5	5,5	5,8
14	stomatologiczne	0,4	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6
15	Dzieci w żłobkach ^f (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	28,3	24,6	24,2	27,1	27,4	29,8
KULTURA CULTURE.							
16	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	274	273	271	270	271	271
17	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3942	3926	3874	3890	3907	3949
18	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności ...	206	205	209	209	205	202
19	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	4149	4246	4320	4217	4045	3879
20	na 1 czytelnika	20	21	21	20	20	19
21	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	1,5
22	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	149,8	149,2	147,9	157,2	167,0	173,5
23	Muzea (stan w dniu 31 XII)	14	14	14	14	14	14
24	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności ...	149,9	144,8	135,6	163,0	177,9	168,4
25	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	22	20	22	20	18	18
26	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	6,2	5,7	5,8	5,1	4,8	4,7
27	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	288,8	334,6	311,3	211,2	347,2	211,1
28	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: radiowi	258,4	258,0	261,3	257,3	263,3	263,5
29	telewizyjni	253,9	252,9	255,9	251,9	255,8	255,8
30	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	296	327	299	291	304	280
31	w tym hotele	38	45	46	53	52	52
32	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	193,9	188,0	178,1	179,6	200,7	177,8
33	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	474,0	469,8	497,1	498,0	524,2	537,4

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 204. ^b Od 2005 r. bez osób, dla których głównym z odbywającymi staż. ^d Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^e Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej,

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 204. ^b Since 2005 excluding persons for whom the interns. ^d Including master nurses. ^e Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.)							
<i>TION^a (cont.)</i>							
19,9	20,1	20,9	22,2	23,8	25,0	<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	1
19,5	20,3	21,1	22,3	24,0	25,3	<i>places in nursery schools in thous. children in thous.: in nursery schools</i>	2
4,0	3,8	3,9	4,4	4,9	6,0	<i>in pre-primary sections in primary schools</i>	3
497	521	540	558	561	562	<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6</i>	4
POMOC SPOŁECZNA							
SOCIAL WORK ACTIVITIES							
1731	1685	1736	1768	1789	1803	<i>Medical personnel^{b,c} (as of 31 XII):</i>	5
418	413	423	436	463	510	<i>doctors</i>	6
4640	4482	4474	4519	4430	4455	<i>dentists</i>	7
						<i>nurses^d</i>	8
42,0	42,8	44,1	43,1	41,0	41,2	<i>Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	9
1615,2	1604,4	1652,9	1622,8	1610,7	1540,6	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous population</i>	10
387	409	418	456	461	517	<i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	11
293	297	291	288	296	301	<i>Pharmacies^e (as of 31 XII)</i>	12
3442	3396	3467	3507	3404	3377	<i>Population per 1 pharmacy</i>	13
						<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	14
6,2	6,2	6,5	6,0	5,7	5,7	<i>doctors</i>	15
0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	<i>dentists</i>	
31,2	33,8	36,3	34,9	36,6	38,1	<i>Children in nurseries^f (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	
TURYSTYKA							
TOURISM							
269	268	263	260	258	254	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	16
3967	3958	3900	3811	3745	3709	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	17
194	184	180	179	176	173	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	18
3650	3508	3448	3513	3275	3210	<i>Public library loans in vol.: per 1000 population</i>	19
19	19	19	20	19	19	<i>per borrower</i>	20
1,5	1,5	1,3	1,3	1,3	2,7	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	21
143,0	164,6	455,6	600,0	425,5	198,7	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	22
14	14	15	15	15	16	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	23
160,3	176,5	159,6	164,6	158,0	204,2	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	24
17	14	14	13	11	14	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	25
						<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	26
4,6	4,1	5,1	4,9	4,2	4,5	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	27
294,2	249,4	592,4	917,1	862,6	904,1	<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	28
238,6	230,2	217,8	208,9	204,6	203,8	<i>radio</i>	29
231,9	223,5	211,4	202,7	198,5	197,6	<i>television</i>	30
300	319	335	306	298	280	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	31
54	62	64	63	66	65	<i>of which hotels</i>	32
193,9	224,9	243,6	231,1	198,2	185,2	<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	33
563,6	644,2	697,6	604,6	612,0	654,4	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	

miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie np. w szpitalach, w sanatoriach. f Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. c Including f Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I AGRICULTURE AND							
1	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	524,4	523,1	480,3 ^b	478,4	531,4	498,0
2	w tym w dobrej kulturze rolnej w %
3	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha . .	291,8	289,6	248,0 ^b	241,6	296,0	304,1
	w tym w %:						
4	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	74,2	74,5	69,1 ^b	72,4	70,0	71,9
5	w tym: pszenica	21,0	20,9	22,5 ^b	18,9	20,5	20,7
6	żyto	20,6	20,0	18,2 ^b	17,5	17,9	17,9
7	ziemniaki	5,5	5,4	4,3 ^b	4,9	4,4	4,2
8	buraki cukrowe	1,2	1,1	0,9 ^b	0,8	1,1	1,2
	Zbiory w tys. t:						
9	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	480,6	655,1	541,6	332,8	744,1	679,2
10	w tym: pszenica	167,0	216,1	192,5	106,7	257,2	234,3
11	żyto	112,5	148,1	106,3	70,5	158,9	132,2
12	ziemniaki	319,8	310,8	226,4	197,4	262,8	239,9
13	buraki cukrowe	107,2	93,1	114,2	74,6	131,5	128,2
	Plony z 1 ha w dt:						
14	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	22,2	30,4	28,6	19,0	35,9	31,1
15	w tym: pszenica	27,2	35,7	34,5	23,3	42,4	37,2
16	żyto	18,7	25,5	23,5	16,7	30,0	24,3
17	ziemniaki	201	198	213	168	202	189
18	buraki cukrowe	317	295	490	364	399	365
	Zwierzęta gospodarskie:						
	bydło (stan w czerwcu):						
19	w tysiącach sztuk	80,2	68,5	73,2 ^b	70,2	65,1	69,5
20	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	15,4	13,1	15,2 ^b	15,2	12,7	14,5
	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
21	w tysiącach sztuk	289,2	247,7	287,7 ^b	263,9	253,1	257,0
22	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	55,6	47,4	59,9 ^b	57,1	49,5	53,5
	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^c :						
23	żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d w kg	146,6	148,4	188,3	189,1	167,7	195,1
24	mleka krowiego w l	250,0	248,1	285,5	288,8	255,6	271,7
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^c :						
25	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	411,5	405,2	401,9	345,6	359,1	477,2
26	ziemniaki w kg	18,6	19,3	16,8	15,2	21,9	14,2
27	buraki cukrowe w kg	206,2	178,2	237,7	161,2	252,6	267,1
28	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^d w kg	113,4	122,9	153,9	153,7	141,2	161,9
29	mleko krowie w l	149,1	149,1	169,3	178,3	170,7	205,6
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ce} w kg:						
30	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskład- nikowymi)	87,4	82,9	93,9	97,6	111,9	115,5
31	wapniowych	26,5	25,5	24,3	31,7	41,2	33,5

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych, w 2010 r. według siedziby przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^e W roku gospodarczym.

^a By administrative borders; excluding non-farm land, in 2010 by the land user. ^b Data of the Agricultural Census as non-farm land. ^d Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO							
FORESTRY							
501,6	500,5	508,1	512,7	451,0 ^b	491,9	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha	1
.	92,9	93,1	92,7	90,5 ^b	95,5	of which in good agricultural condition in %	2
310,2	319,0	325,2	324,7	282,9 ^b	324,6	Sown area (as of June) in thous. ha	3
						of which in %:	
70,8	69,5	70,5	68,7	66,3 ^b	67,5	basic cereals (including cereal mixed)	4
19,4	18,3	20,5	19,4	20,0 ^b	20,6	of which: wheat	5
16,9	17,1	17,0	16,4	15,0 ^b	14,4	rye	6
3,9	4,0	3,6	3,6	2,0 ^b	2,6	potatoes	7
1,0	1,0	0,5	0,6	0,3 ^b	0,6	sugar beets	8
						Crop production in thous. t:	
447,5	633,5	558,5	808,8	671,6	581,1	basic cereals (including cereal mixed)	9
151,2	200,9	218,1	280,7	257,2	228,8	of which: wheat	10
92,7	130,3	117,1	150,1	115,3	97,4	rye	11
131,0	258,8	210,1	225,3	109,7	179,5	potatoes	12
98,9	141,8	57,1	94,8	50,6	75,0	sugar beets	13
						Yields per 1 ha in dt:	
20,4	28,6	24,4	36,2	35,8	26,5	basis cereals (including cereal mixed)	14
25,1	34,4	32,8	44,6	45,5	34,1	of which: wheat	15
17,7	23,9	21,2	28,1	27,2	20,8	rye	16
108	204	177	191	202	222	potatoes	17
304	442	359	467	535	374	sugar beets	18
						Livestock:	
						cattle (as of June):	
67,5	71,7	72,0	61,9	70,0 ^b	62,9	in thousands heads	19
13,9	14,8	14,4	12,4	15,9 ^b	12,8	per 100 ha of agricultural land ^a in heads	20
						pigs (end of July):	
228,4	203,0	173,2	181,1	164,9 ^b	184,4	in thousands heads	21
47,1	41,8	34,7	36,2	37,3 ^b	37,5	per 100 ha of agricultural land ^a in heads	22
						Production per 1 ha of agricultural land ^a :	
211,5	226,9	193,3	179,4	233,5	258,2	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	23
264,6	261,0	268,1	237,8	244,0	242,2	cows' milk in l	24
						Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :	
405,4	330,2	283,0	658,7	587,5	336,0	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	25
5,7	17,6	12,1	11,6	9,0	10,1	potatoes in kg	26
204,1	259,5	114,3	189,5	186,4	131,1	sugar beets in kg	27
168,2	182,2	164,9	153,3	202,3	213,5	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^d in kg	28
190,7	170,6	172,7	187,5	216,3	173,4	cows' milk in l	29
						Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^a in kg:	
116,2	124,4	140,4	120,4	96,0	116,2	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	30
35,7	42,2	40,7	36,4	37,8	31,9	lime	31

użytkownika. ^b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 i 30 VI 2010 r. ^c Do przeliczeń ^d Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

of 20 V 2002 and 30 VI 2010. ^c Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding ^e In farming year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I AGRICULTURE AND							
1	Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	3,8	3,8	4,1 ^b	4,3	3,9	4,2 ^c
2	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha.	692,2	693,6	694,5	698,8	701,8	702,4
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):							
3	w tysiącach hektarów.	672,7	673,7	674,3	678,5	681,4	681,6
4	na 1 mieszkańca w ha.	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
5	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %.	48,1	48,2	48,2	48,5	48,7	48,7
6	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	321,6	312,9	323,8	352,6	383,4	356,0
PRZE INDU							
Produkcja sprzedana przemysłu:							
7	w milionach złotych (ceny bieżące)	14811,9
8	2005 = 100 (ceny stałe)	100,0
9	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	225781
10	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	14677
BUDO CONST							
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):							
11	w milionach złotych.	605,9
12	na 1 mieszkańca w zł.	600
13	w tym sektor prywatny w % ogółem.	91,7
TRANSPORT. TRANSPORT.							
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:							
14	w kilometrach.	1210	915	915	915	950	985
15	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.	8,7	6,5	6,5	6,5	6,8	7,0
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):							
16	w kilometrach.	8164	7885	7812	7880	7985	8056
17	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km.	58,4	56,4	55,9	56,4	57,1	57,6
Samochody osobowe zarejestrowane:							
18	w tysiącach sztuk.	270,3	272,6	285,1	290,4	327,3	347,6
19	na 1000 ludności.	264	266	283	288	324	344
Placówki pocztowe ^e :							
20	w liczbach bezwzględnych.	267	266	265	280	287	290
21	na 10 tys. ludności.	2,6	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9
Telefoniczne łącza główne ^f :							
22	w tysiącach.	278,9	288,8	324,9	336,2	340,3	333,7
23	na 1000 ludności.	272,4	281,9	322,2	333,3	337,2	330,7

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospo-
d Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych,
f Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. ^b Data of
works; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^e Until 2001 post offices and telecommunication

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.)							
FORESTRY (cont.)							
.	4,2 ^e	4,7 ^e	4,7 ^e	4,5 ^{bc}	.	Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land ^d in units	1
702,9	703,8	704,6	705,0	706,2	707,1	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	2
681,8	682,7	683,4	683,8	685,1	686,0	Forest areas (as of 31 XII): in thousands hectare	3
0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	per capita in ha	4
48,7	48,8	48,9	48,9	49,0	49,0	Forest cover (as of 31 XII) in %	5
360,3	385,0	361,4	374,7	376,1	421,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	6
MYSŁ							
STRY							
16159,2	18421,7	19127,3	21622,1	24597,2	25679,9	Sold production of industry: in million zlotys (current prices)	7
106,3	118,0	127,5	138,0	161,7	163,6	2005 = 100 (constant prices)	8
232720	247586	249853	303997	343053	360298	per employee in zł (current prices)	9
16024	18267	18963	21416	24337	25100	per capita in zł (current prices)	10
WNICTWO							
RUCTION							
783,3	902,2	1323,1	1383,4	1257,2	1154,2	Sales of construction and assembly production ^f (current prices): in million zlotys	11
777	895	1312	1370	1229	1128	per capita in zł	12
97,1	97,0	#	#	#	#	of which private sector in % of total	13
ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII							
COMMUNICATIONS — as of 31 XII							
930	958	959	960	967	967	Railway lines operated - standard gauge: in kilometres	14
6,6	6,8	6,9	6,9	6,9	6,9	per 100 km ² of total areain km	15
8079	8277	8134	8174	8166	8285	Hard surface public roads (urban and non-urban): in kilometres	16
57,8	59,2	58,2	58,5	58,4	59,2	per 100 km ² of total area in km	17
374,9	405,9	440,6	448,7	469,7	498,3	Registered passenger cars: in thousand units	18
372	402	437	444	459	487	per 1000 population	19
297	297	293	285	282	269	Post offices ^g : in absolute numbers	20
2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,6	per 10 thous. population	21
319,0	284,6	262,0	227,9	207,6	184,6	Fixed main line ^h : in thousands	22
316,3	282,2	259,7	225,7	202,9	180,4	per 1000 population	23

darstw rolnych. *b* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 i 30 VI 2010 r. *c* Stan w czerwcu. w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *e* Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych.

the Agricultural Census as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c As of June. d Realized by construction units - by place of performing service offices. f Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
							HAN TRA
	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
1	w milionach złotych	10022,6	10008,3	10122,8	10257,9	10606,1	9611,5
2	na 1 mieszkańca w zł.	9789	9770	10032	10177	10510	9524
3	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,7	13,0	12,7	— ^a	10,9	10,4
4	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	88	79	80	101	93	97
5	Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	252	255	201	208	231	225
6	Targowiska stałe (stan w dniu 31 XII)	78	77	76	71	73	76
							FINANSE PUBLIC
	Budżety gmin^b						
	Dochody:						
7	w milionach złotych	960,8	1025,2	1076,0	1116,8	1271,3	1507,4
8	na 1 mieszkańca w zł.	1257	1340	1409	1461	1663	1970
	Wydatki:						
9	w milionach złotych	994,2	1042,8	1070,2	1155,0	1294,7	1517,7
10	na 1 mieszkańca w zł.	1301	1363	1401	1511	1693	1983
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
11	w milionach złotych	512,8	553,5	541,9	494,0	524,8	620,1
12	na 1 mieszkańca w zł.	2103	2268	2219	2027	2146	2542
	Wydatki:						
13	w milionach złotych	522,5	570,4	540,5	489,1	524,6	619,9
14	na 1 mieszkańca w zł.	2142	2337	2213	2007	2146	2541
	Budżety powiatów						
	Dochody:						
15	w milionach złotych	397,2	453,5	407,8	357,0	428,9	479,5
16	na 1 mieszkańca w zł.	520	593	534	467	561	627
	Wydatki:						
17	w milionach złotych	402,2	461,9	422,8	378,1	433,6	477,6
18	na 1 mieszkańca w zł.	526	604	553	495	567	624
	Budżet województwa						
	Dochody:						
19	w milionach złotych	147,0	173,7	169,8	159,7	215,3	206,0
20	na 1 mieszkańca w zł.	146	172	168	158	213	204
	Wydatki:						
21	w milionach złotych	148,5	172,5	172,1	164,4	192,9	240,1
22	na 1 mieszkańca w zł.	147	171	171	163	191	238

^a W związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów, dane za 2003 r. podano w dwóch ujęciach: w liczniku – ust. 8 na str. 330. ^b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Due to change in the method of shop survey in 2004, the data for 2003 are presented in two approaches: in "Trade and catering", item 8 on page 330. ^b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
DEL							
DE							
9827,0	11133,2	9143,7	9709,3	11135,2	10987,4	Retail sales (current prices): in million zlotys	1
9745	11040	9065	9617	10886	10739	per capita in zl	2
12,3	10,9	10,0	9,5	10,5	11,1	Shops (as of 31 XII) in thous.	3
82	93	101	106	98	92	Population (as of 31 XII) per shop	4
229	280	286	298	297	251	Catering establishments (as of 31 XII)	5
74	72	77	75	75	74	Permanent marketplaces (as of 31 XII)	6
PUBLICZNE							
FINANCE							
Budgets of gminas[†]							
Revenue:							
1623,6	1802,3	1875,7	2011,8	2185,9	2240,6	in million zlotys	7
2122	2356	2449	2623	2804	2875	per capita in zl	8
Expenditure:							
1697,0	1760,6	1891,4	2193,6	2529,1	2354,5	in million zlotys	9
2218	2302	2470	2860	3244	3021	per capita in zl	10
Budgets of cities with powiat status							
Revenue:							
665,2	839,3	793,7	862,3	885,3	900,8	in million zlotys	11
2733	3447	3269	3553	3638	3696	per capita in zl	12
Expenditure:							
731,3	755,7	826,8	983,0	1040,7	933,5	in million zlotys	13
3004	3104	3406	4050	4276	3830	per capita in zl	14
Budgets of powiats							
Revenue:							
492,3	495,4	544,3	672,8	684,1	779,2	in million zlotys	15
643	648	711	877	878	1000	per capita in zl	16
Expenditure:							
529,0	503,8	548,5	716,4	750,6	794,3	in million zlotys	17
692	659	716	934	963	1019	per capita in zl	18
Budget of voivodship							
Revenue:							
281,5	356,7	350,6	756,2	475,3	498,5	in million zlotys	19
279	354	348	749	465	487	per capita in zl	20
Expenditure:							
307,9	334,5	340,1	777,4	513,4	502,2	in million zlotys	21
305	332	337	770	502	491	per capita in zl	22

porównywalne z 2004 r., w mianowniku – z latami poprzednimi; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”,

numerator – comparable with 2004, in denominator – comparable with previous years; see general notes in chapter powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
INWESTYCJE. ŚRODKI INVESTMENTS. FIXED							
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
2	w milionach złotych	2627,9	2582,8	2478,3	2587,0	2752,8	3317,0
2	na 1 mieszkańca w zł.	2606	2560	2455	2567	2728	3287
3	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
4	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
5	przemysłu
6	budownictwa
7	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^a
8	transportu i gospodarki magazynowej
8	obsługi rynku nieruchomości ^a
9	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
9	w milionach złotych	32805,9	34384,3	37028,0	38376,9	40836,0	43097,2
10	na 1 mieszkańca w zł.	32530	34078	36727	38043	40465	42704
11	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
12	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa
13	przemysłu
14	budownictwa
15	handlu; naprawy pojazdów samochodowych ^a
16	transportu i gospodarki magazynowej
16	obsługi rynku nieruchomości ^a
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^b ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^b							
17	Ogółem: w tysiącach	87,9	92,8	95,6	97,3	99,0	102,1
18	na 1000 ludności	87,1	91,9	94,9	96,5	98,1	101,1
19	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:						
20	w tysiącach	19,1	21,0	21,6	22,7	24,0	24,7
20	1999 = 100	110,7	121,7	124,8	131,5	138,9	142,9
21	w tym:						
21	przedsiębiorstwa państwowe	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
22	spółdzielnie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
23	spółki cywilne	7,3	6,9	6,4	6,2	6,1	6,1
24	spółki handlowe	4,5	4,9	5,3	5,4	5,8	6,1
25	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1,9	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
26	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:						
27	w tysiącach	68,8	71,7	74,1	74,6	75,0	77,4
28	1999 = 100	101,9	106,3	109,8	110,6	111,2	114,7
28	na 1000 ludności	68,2	71,1	73,5	74,0	74,4	76,7
RACHUNKI REGIONAL							
29	Produkt krajowy brutto:						
30	w milionach złotych (ceny bieżące)	17522	18133	18705	19278	21663	23413
31	rok poprzedni = 100 (ceny stałe)	106,1
31	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	17378	17973	18536	19126	21466	23199
32	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):						
32	w milionach złotych	15589	16172	16542	17019	19253	20627
33	na 1 mieszkańca w zł.	15460	20440
34	Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:						
34	w milionach złotych (nominalne)	12868	15610
35	rok poprzedni = 100 (realne)	101,9
36	na 1 mieszkańca w zł (nominalne)	12762	15468

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. ust. 12 na str. 371.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years. on page 371.

2006	2007	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION	No.
TRWAŁE^d ASSETS^b							
3566,6	4567,2	4420,0	4422,6	7497,2	7990,5	Investment outlays (current prices):	1
3537	4529	4382	4380	7329	7810	in million zlotys	2
.	.	3,3	2,7	2,3	2,7	per capita in zł	
.	.	35,1	39,4	26,4	30,2	Share in investment outlays (current prices) in %:	3
.	.	2,4	2,4	1,5	1,2	agriculture, forestry and fishing	4
.	.	8,8	9,0	4,3	4,0	industry	5
.	.	11,0	12,2	42,5	42,3	construction	6
.	.	19,6	13,7	8,3	9,0	trade; repair of motor vehicles	7
						transportation and storage	8
						real estate activities	
46300,8	52512,6	54709,3	58442,3	61292,7	64779,3	Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current	9
45910	52071	54223	57861	59902	63313	book-keeping prices):	10
.	.	5,5	5,3	5,2	5,0	in million zlotys	
.	.	38,0	36,8	36,2	36,2	per capita in zł	
.	.	1,8	1,2	1,4	1,6	Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII,	11
.	.	5,3	5,1	5,3	5,6	current book-keeping prices) in %:	12
.	.	17,6	17,1	17,2	16,7	agriculture, forestry and fishing	13
.	.	17,3	17,4	17,6	17,6	industry	14
						construction	15
						trade; repair of motor vehicles	16
						transportation and storage	17
						real estate activities	18
W REJESTRZE REGON — stan w dniu 31 XII							
IN THE REGON REGISTER — as of 31 XII							
105,6	106,5	101,9	101,4	106,1	104,4	Total: in thousands	19
104,7	105,6	101,0	100,4	103,7	102,1	per 1000 population	20
						Legal persons and organizational entities without legal	
						personality :	
25,5	26,0	26,3	26,9	27,8	28,6	in thousands	21
147,4	150,8	142,9	155,7	160,9	165,4	1999 = 100	22
						of which:	
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	state owned enterprises	23
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	co-operatives	24
6,1	6,1	5,9	5,9	6,0	6,1	civil law partnerships	25
6,3	6,6	6,8	7,1	7,4	7,8	commercial companies	
2,4	2,5	2,6	2,7	2,7	2,7	of which with foreign capital participation	
						Natural persons conducting economic activity:	
80,1	80,4	75,6	74,5	78,3	75,9	in thousands	26
118,7	119,2	112,1	110,5	116,1	112,5	1999 = 100	27
79,4	79,7	74,9	73,8	76,5	74,1	per 1000 population	28
REGIONALNE^c ACCOUNTS^c							
24894	27473	28898	30398	31684	.	Gross domestic product:	29
104,8	105,6	105,5	100,2	102,7	.	in million zlotys (current prices)	30
24686	27242	28650	30108	31348	.	previous year = 100 (constant prices)	31
						per capita in zł (current prices)	
21868	24034	25297	27014	27905	.	Gross value added (current prices):	32
21685	23832	25080	26756	27610	.	in million zlotys	33
						per capita in zł	
						Gross nominal disposable income in the households	
						sector:	
16556	17835	18895	19655	20827	.	in million zlotys (nominal)	34
104,9	104,7	101,6	100,6	103,1	.	previous year = 100 (real)	35
16418	17685	18733	19468	20607	.	per capita in zł (nominal)	36

^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”.

^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12

TABL. 1. **POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA**
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Dobiegniew	53°07'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Przewóz	51°21'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Gubin	14°32'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Wschowa	16°25'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°46'	195,8	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1°53'	129,5	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

S o u r c e: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I GRANICE W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

AREA AND BORDERS IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	13988	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km.	939	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Niemcami	199	21,2	<i>with Germany</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
zachodniopomorskim	217	23,1	<i>zachodniopomorskie</i>
wielkopolskim	292	31,1	<i>wielkopolskie</i>
dolnośląskim	231	24,6	<i>dolnośląskie</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

S o u r c e: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Góra Żarska	Żary	226,9	<i>Highest point - Góra Żarska</i>
Najniżej położony punkt - Dno Doliny Odry	Kostrzyn nad Odrą	10,0	<i>Lowest point - Dno Doliny Odry</i>
Najwyżej położona miejscowość - Łaz	Żary	174,8	<i>Highest located town - Łaz</i>
Najniżej położona miejscowość - Jamno	Stożek	12,5	<i>Lowest located town - Jamno</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

S o u r c e: data of the Marshal's Office of the Lubuskie Voivodship.

TABL. 4. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>	
Gorzów Wlkp.	2000	10,1	606	2,4	1695	5,5
	2005	9,1	582	2,8	1885	5,1
	2010	7,9	686	2,7	1772	5,6
	2011	9,7	544	2,7	2093	5,0
Zielona Góra.	2000	10,1	757	2,8	1485	5,3
	2005	9,1	505	3,3	1873	4,9
	2010	7,7	746	3,1	1707	5,4
	2011	9,7	576	3,2	1937	4,7

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja gruntów wprowadza od 2002 r. różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich, polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów, (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Zgodnie z art. 12a ust. 15 ustawy rada gminy może podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI - najniższą.

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and use of voivodship land** is classified according to ownership ship and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 differences in regard to scope in relation to previous years, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils. In accordance with art. 12a, item 15 of the Law, a gmina council may also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Dane o gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrekultywowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” - jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych”- jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” -wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

2. Data regarding devastated and degraded land requiring reclamation and management concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” - organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” - agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” -all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, water-works and workplaces).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków.

Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określenia ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory test conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities - supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e., not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment of waste water treatment plants concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage systems of entities engaged in production (including polluted cooling water and water from mine drainage and constructions), other entities as well as households.

An amount of treated city and village sewage greater than sewage discharged with the sewage system may occur in the following cases:

- the sewage treatment plant receives sewage with a separate interceptor from a plant, or into the plant interceptor the domestic sewage from cities/villages is discharged;
- the plant interceptor fulfils the role of a sewage system, but it has not been taken over by entities doing water supply and sewage activity;
- the sewage is delivered to the sewage treatment plant;
- use of a method for specifying municipal sewage discharged with a sewage system, based mainly upon readings of water meters, taking the amount of sewage equal to amount of supplied water and information on flat amounts of the discharged sewage.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich odpływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in surface waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment, of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi. W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanego przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

N o t e. From 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning **the population using waste treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population connected to urban and rural waste water treatment plants. When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of waste treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of waste treatment plant.

6. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.

Data regarding **particulate and gas emission** include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity, Dz. U. 2010 Nr 185, poz. 1243), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o **odpadach** opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 I 2001 - na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act on Waste of 27 IV 2001 (uniform text in Journal of Laws 2010 No. 185, item 1243), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding **waste** was compiled since 2002 on the basis on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for years 2000 and 2001 - on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and types of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Przez zrehabilitowane tereny składowania odpadów należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważeniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „sieci obszarów Natura 2000”, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include the part of the areas covered from 2005 within the “network of areas Natura 2000” which are located in the legally protected areas.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220 with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnie wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

***Nature reserves** include areas having essential value of the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state - ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animal, fungi and formations and elements of inanimate nature.*

***Landscape parks** are areas protected because of their natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***Protected landscape areas** include areas protected because of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***Documentation sites** are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.*

***Ecological arable land** are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats or rare or protected species etc.*

***Landscape-nature complexes** are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.*

***Monuments of nature** are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.*

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from: fees for the use of the natural environment (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or in to the ground), fines for violating environmental protection requirements, repayments of loans granted for investors, payments for exclusion of agricultural from production as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL.1 (5). **STAN GEODEZYJNY ^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS ^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005		2011		2012		przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2011 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011	SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha <i>per capita^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 mieszkańca w ha <i>per capita^b in ha</i>		
Powierzchnia ogólna^c	1398920	1,39	1398788	1,38	1398788	1,37	-	Total area^c
w tym:								<i>of which:</i>
Użytki rolne	574384	0,57	568949	0,56	567814	0,55	-1135	<i>Agricultural land</i>
w tym:								<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe	549239	0,54	545027	0,54	543879	0,53	-1148	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	15008	0,01	14464	0,01	14378	0,01	-86	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	713075	0,71	716161	0,71	716955	0,70	+794	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	58158	0,06	61998	0,06	62413	0,06	+415	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:								<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	7853	0,01	8392	0,01	8591	0,01	+199	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	2496	0,00	3021	0,00	3039	0,00	+18	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne	37728	0,04	39156	0,04	39218	0,04	+62	<i>transport areas</i>
użytki kopalne	895	0,00	729	0,00	718	0,00	-11	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	23665	0,02	24964	0,02	24986	0,02	+22	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	20329	0,02	21825	0,02	21850	0,02	+25	<i>flowing</i>
stojącymi	3335	0,00	3139	0,00	3136	0,00	-3	<i>standing</i>
Nie użytki	18438	0,02	17454	0,02	17285	0,02	-169	<i>Wasteland</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 58. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2004, 2010 i 2011. ^c Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes, item 1 on page 58. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2004, 2010 and 2011. ^c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	118	160	103	81	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	23	57	36	33	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne:					mineral:
I-II	1	-	-	1	I-II
III	21	9	6	9	III
IV	1	38	23	21	IV
organiczne:					organic:
IV	-	1	4	2	IV
V-VI	-	9	3	-	V-VI
Inne grunty rolne	-	59	37	26	Other agricultural land
Grunty leśne	95	44	30	22	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	6	54	56	57	Residential areas
Na tereny przemysłowe	4	37	24	9	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	104	29	7	7	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	2	26	10	8	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	2	-	-	Under reservoirs
Na inne cele	2	12	6	1	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	1376	1234	1538	1510	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	905	756	823	795	devastated
zdegradowane	471	478	715	715	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	80	71	32	73	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	19	23	12	56	agricultural
leśne	32	19	18	6	forest
zagospodarowane	11	42	1	-	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	94,8	98,1	104,3	102,9	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) - z ujęć własnych	15,8	13,2	12,0	12,4	12,0	Production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) - from own intakes
wody: powierzchniowe	7,5	5,8	5,8	5,7	5,5	waters: surface
podziemne	8,3	7,5	6,2	6,7	6,5	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.	23,6	32,0	40,0	38,1	37,1	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	55,4	52,8	52,3	52,3	50,9	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	4,3	4,4	3,7	3,4	3,4	waters: surface
podziemne	51,1	48,4	48,7	48,9	47,5	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	81,1	83,5	89,5	88,1	100,0	TOTAL
Przemysł	14,7	12,8	11,2	11,4	12,9	Industry
w tym na cele produkcyjne.	11,0	9,7	9,4	9,8	11,1	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	23,6	32,0	40,0	38,1	43,3	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	42,8	38,7	38,4	38,6	43,8	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds.

^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENÍ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha	1622	1381	1320	1320	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1847	2297	2468	2379	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	23621	32052	40010	38191	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	3319	2466	1179	1182	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	2,0	1,8	0,9	0,9	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych	20302	29586	38831	37009	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	11,0	12,8	15,7	15,6	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem do nawodnień ścieków .

a With an area of at least 20 ha. *b* With an area of at least 10 ha. *c* Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (11). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW W 2011 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę Population ^a — in % of population using facilities — supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym non meeting sanitary requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:
poniżej 100.	91,9	8,1	below 100
100—1000	89,7	10,3	100—1000
1001—10000	95,2	4,8	1001— 10000
10001—100000	100,0	-	10001—100000

a Według szacunków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR
INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	41,8	36,7	35,4	36,0	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	8,4	6,2	5,7	5,5	15,4	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	1,4	0,5	0,5	0,4	1,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	33,5	30,4	29,8	30,4	84,6	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	40,4	36,2	35,0	35,6	98,9	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	35,8	33,2	34,5	35,0	97,2	treated
mechanicznie	4,5	1,3	0,9	0,8	2,2	mechanically
chemicznie	0,6	1,1	1,0	0,9	2,5	chemically
biologicznie	10,4	11,1	11,7	10,9	30,3	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	20,2	19,7	20,9	22,4	62,2	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	4,6	3,0	0,5	0,6	1,7	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,6	0,3	0,0	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	4,0	2,7	0,5	0,6	1,7	discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water.

TABL.9 (13). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	101	100	83	76	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi	54	43	34	30	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	38	37	30	25	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości ..	34	35	30	25	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	2	-	-	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	16	6	4	5	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	47	57	49	46	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (14). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mechaniczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyższonym usuwaniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba 2000	51	14	7	28	2	<i>Number</i>
2005	47	13	6	26	2	
2010	34	7	4	22	1	
2011	32	7	4	20	1	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	86,7	45,2	7,8	18,2	15,4	<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	68,1	30,5	5,4	17,1	15,1	
2010	38,6	14,3	1,1	23,1	0,1	
2011	37,4	13,6	1,1	22,7	0,1	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a waste water treatment plants
Liczba 2000	84	7	-	60	17	<i>Number</i>
2005	90	2	-	63	25	
2010	98	2	-	67	29	
2011	103	1	-	73	29	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	220,8	14,5	-	52,6 ^b	153,7	<i>Capacity in dam³/24h</i>
2005	231,3	0,5	-	65,3 ^b	165,5	
2010	237,7	0,1	-	66,2 ^b	171,5	
2011	260,2	0,0	-	70,7^b	189,4	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem 2000	59,0	5,7	-	15,0	38,3	<i>Population using^c waste water treatment plants in % of total population</i>
2005	64,0	0,6	-	19,3	44,1	
2010	68,4	0,0	-	20,5	47,8	
2011	68,0	0,0	-	17,7	50,2	

^a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 60. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; from 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 60. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (15). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	60	56	70	70	<i>Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	40	32	33	33	<i>particulates</i>
gazowych	4	1	5	6	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	38	27	34	32	<i>particulates</i>
gazów	32	24	32	29	<i>gases</i>
emisji	60	53	64	63	<i>emission</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	4,8	2,8	1,4	1,3	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw ..	4,6	2,6	1,1	0,9	<i>of which particulate from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	23,0	32,9	28,1	23,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	6,0	5,2	3,0	2,8	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	13,4	24,3	21,6	16,8	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	3,1	2,9	2,7	2,5	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	112,5	126,7	117,3	120,1	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	1,6	0,0	0,2	5,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	95,9	97,9	98,8	99,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,4	0,0	0,8	19,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 12 (16). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklo- ny <i>Multicyclo- nes</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>	
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII <i>EQUIPMENT — as of 31 XII</i>							
OGÓŁEM	2000	183	29	70	6	24	27
TOTAL	2005	118	15	77	6	4	1
	2010	143	19	98	6	6	14
	2011	139	21	98	5	6	14
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	40	6	17	-	10	x
<i>low</i>	2005	7	-	8	-	-	x
	2010	11	-	23	1	-	x
	2011	13	-	23	1	-	x
średnia	2000	74	9	25	1	2	x
<i>moderate</i>	2005	53	7	59	1	-	x
	2010	62	6	66	1	-	x
	2011	54	6	66	1	-	x
wysoka	2000	69	14	28	5	12	x
<i>high</i>	2005	58	8	10	5	4	x
	2010	70	13	9	4	6	x
	2011	72	15	9	3	6	x
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h <i>WASTE GAS FLOW In dam³/h</i>							
OGÓŁEM	2000	4807	946	2414	873	285	97
TOTAL	2005	4271	935	3308	778	105	19
	2010	6223	927	3432	1375	219	218
	2011	4380	981	3432	1386	219	218
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska	2000	1488	108	302	-	170	x
<i>low</i>	2005	441	-	200	-	-	x
	2010	374	-	280	597	-	x
	2011	393	-	280	597	-	x
średnia	2000	1955	307	897	194	20	x
<i>moderate</i>	2005	1656	85	2762	194	-	x
	2010	3383	163	2732	194	-	x
	2011	1515	163	2732	194	-	x
wysoka	2000	1364	531	1215	679	95	x
<i>high</i>	2005	2174	850	346	584	105	x
	2010	2466	764	420	584	219	x
	2011	2472	818	420	595	219	x

Tabl. 13 (17). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	40	45	58	60	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t.	864,5	515,9	914,3	1135,4	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	749,2	369,6	705,5	1079,0	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	111,3	129,4	138,5	49,4	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	74,6	57,7	58,6	34,9	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	4,0	16,9	70,3	7,0	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	86,7	71,6	77,2	95,0	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	12,9	25,1	15,1	4,4	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	8,6	11,2	6,4	3,1	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	0,4	3,3	7,7	0,6	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t.	2853,0	2559,6	2663,2	2664,2	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	0,4	1,8	-	-	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	53,3	54,5	45,0	39,9	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	0,4	2,1	0,2	-	<i>reclaimed (during the year)</i>

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. ^b W 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d W 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. ^b In 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d In 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2011 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste land-filled up to now (accumulated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recovered		
w tys. t in thous. t				
OGÓŁEM	1135,4	1079,0	2664,2	TOTAL of which:
w tym:				
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania od- padów paleniskowych	33,6	7,1	2623,8	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Popioły lotne z węgla	0,5	0,5	-	Coal fly ash
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	10,6	10,3	-	Slag, furnace ash and particu- lates from boilers

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 63. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 63. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
 PRAWNIE CHRONIONA**
 Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w ha in ha			w % po- wierz- chni ogólnej woje- wództwa in % of total area of the voivod- ship	na 1 miesz- kańca w m ² per capita in m ²	
OGÓŁEM^a	504456,6	549524,6	543885,3	544366,6	38,9	5320 TOTAL^a
Parki narodowe ^b	5568,3	13606,4	13642,8	13642,8	1,0	133 <i>National parks^b</i>
Rezerwy przyrody ^b	6837,8	3402,6	3674,1	3776,3	0,3	37 <i>Nature reserves^b</i>
Parki krajobrazowe ^{bc}	61396,5	76313,5	76933,4	77200,3	5,5	755 <i>Landscape parks^{bc}</i>
Obszary chronionego krajo- brazu ^c	414857,6	438577,9	436441,8	436432,4	31,2	4266 <i>Protected landscape areas^c</i>
Stanowiska dokumentacyjne	-	-	5,6	5,6	0,0	0 <i>Documentation sites</i>
Użytki ekologiczne	2182,3	3095,7	3135,1	3256,7	0,2	32 <i>Ecological arable lands</i>
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	13614,4	14528,5	10052,5	10052,5	0,7	98 <i>Landscape-nature complexes</i>

^a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. ^b Bez utuliny. ^c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Including those created on the basis of gmina resolutions. ^b Excluding buffer zones. ^c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL. 16 (20). **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha				
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	5568,3	4781,0	200,0	129,9	7372,0
TOTAL 2005	13606,4	4792,4	881,9	192,9	17274,9
. 2010	13642,8	4792,4	1059,5	306,1	17274,9
. 2011	13642,8	4792,4	1059,5	306,1	17274,9
Ujście Warty ^b	8074,0	81,7	681,9	-	10453,9
Drawieński ^b	5568,8	4710,7	377,6	306,1	6821,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
 As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^{bc} w ha Area ^{bc} in ha			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
OGÓŁEM 2000	66174,0	27199,7	14801,0	4707,9
TOTAL 2005	76915,9	37573,8	27854,2	5082,3
. 2010	77500,8	38468,1	27854,2	5082,3
. 2011	77750,6	39060,5	27698,5	5082,3
Ujście Warty	18545,6	1161,7	13201,0	1205,0
Łuk Mużakowa	18200,0	10614,0	5779,0	625,0
Barlinecko-Gorzowski ^c	12142,8	8665,2	1065,0	1021,6
Pszczewski ^c	9300,0	5984,2	2184,2	1095,1
Krzesiński	8546,0	3547,0	4392,0	571,0
Łagowsko-Sulęciński	5367,2	3808,4	993,3	381,6
Przemęcki ^c	2894,0	2894,0	-	-
Gryżyński	2755,0	2386,0	84,0	183,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks on the area of voivodship.

TABL. 18 (22). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
		ogółem total	rezerwatów reserves		
			ścisłych ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
		w ha in ha			
OGÓŁEM 2000	53	6837,8	759,0	6078,8	TOTAL
2005	52	3402,6	77,0	3325,6	
2010	59	3674,1	77,0	3597,1	
2011	61	3776,3	-	2408,4	
Faunistyczne	6	880,6	-	83,5	Fauna
Krajobrazowe	1	188,4	-	114,2	Forest
Leśne	34	1749,4	-	1633,7	Landscape
Torfowiskowe	12	531,5	-	389,9	Peat-bog
Florystyczne	2	153,6	-	139,3	Flora
Wodne	4	182,7	-	13,6	Water
Stepowe	2	90,1	-	34,2	Steppe

^a Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. ^b Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

^a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. ^b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (23). POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		pojedyncze drzewa individual trees	grupy drzew tree clusters	głazy narzutowe erratic boulders	aleje alleys
OGÓŁEM 2000	1641	1332	209	39	23
TOTAL 2005	1785	1443	235	40	28
2010	1236	1002	156	36	23
2011	1255	1019	158	36	22

TABL. 20 (24). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
	<i>Administred</i>	<i>Income</i>	
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		

FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

Opłaty za korzystanie ze środowiska	2000	18686,6	20412,1	Payments for use of natural environment
	2005	.	21674,8	
	2010	.	34288,7	
	2011	.	35977,2	
w tym:				<i>of which:</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	10099,5	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	10818,8	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarka odpadami	14415,4	<i>Waste management</i>
Kary za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2000	1574,0	310,6	Fines for not meeting environmental protection norms
	2005	1914,8	91,6	
	2010	6020,3	67,3	
	2011	1735,6	297,6	
w tym za przekroczenie:				<i>of which for exceeding:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		1494,5	136,4	<i>Norms of discharging waste water into waters and into the ground</i>
Dopuszczalnego poziomu dźwięku		41,1	10,4	<i>Acceptable sound level</i>

OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH^a

AGRICULTURAL AND FORESTRY LAND PROTECTION FUND^a

O G Ó Ł E M - opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	1305,8	1607,7	T O T A L - payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	1497,2	1506,6	
	2010	950,7	1092,8	
	2011	1214,0	1812,3	
w tym:				<i>of which:</i>
Roczne		1167,6	1073,5	<i>Annual</i>
Jednorazowe należności		46,4	12,8	<i>One-time payments</i>

^a Dawny Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych.

Źródło: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej - dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych - dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Former Agricultural Land Protection Fund.

Source: in regard to the funds for environmental protection and water management - data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund - data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	22161,2	19347,4	14953,9	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1644,3	1829,7	1707,1	11,4	Protection of ambient air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	16908,5	15397,6	12695,1	84,9	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	202,6	461,6	-	-	Waste management
Pozostałe	3405,8	1658,5	551,7	3,7	Others

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (26). **NAKLĄDY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	144382,3	154368,2	232667,0	225575,9	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	23591,2	29535,0	29547,1	42350,2	Protection of air and climate
w tym wydatki na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	15045,3	19341,4	14028,3	34263,6	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	105542,7	102779,5	187798,1	160036,2	Waste water management and protection of waters
w tym wydatki na:					of which expenditures on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	38740,1	17328,5	50328,1	33715,6	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe ...	63377,0	73019,5	135940,6	122128,2	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	14231,8	19062,7	9133,1	13249,2	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym wydatki na:					of which expenditures on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport w tym selektywne zbieranie odpadów	822,6	792,6	667,7	1867,6	waste collection ^b and transport of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	3700,3	974,2	6413,5	10434,5	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	744,4	70,0	324,9	947,1	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Zmniejszanie hałasu i wibracji ..	200,0	468,8	-	1725,7	Noise and vibration reduction

^a Według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.
^b Industrial and municipal.

TABL. 22 (26). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Gospodarka wodna	52104,4	37547,5	136145,5	146131,8	Water management
wydatki na:					expenditures on:
Ujęcia i doprowadzenia wody . . .	19722,7	22508,4	36762,2	30047,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	2587,4	3175,0	9606,6	13491,8	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	88,1	3195,5	80451,7	69526,5	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1299,0	1348,6	4921,0	19347,1	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	28407,2	7320,0	4404,0	13718,9	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; wydatki te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA					
ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	2642	14059	506	-	particulates
gazowych	2102	-	344	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	148,8	156,1	157,1	166,7	waste water
wody opadowe	6,7	18,1	28,4	20,2	waste water basins

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.)					
<i>ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)</i>					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Waste water management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	12	2	3	2	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	10	2	3	2	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	9	-	1	-	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	3	2	2	-	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	37160	53	1503	2626	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	31804	53	1503	2626	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	17960	-	150	-	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	19200	53	1353	-	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pretreatment plants:</i>
obiekty	9	-	-	-	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	5658	-	-	-	<i>capacity in m³/24h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Rekultywacja hałd, wysypisk i stawów osadowych oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych w ha	2,4	-	-	-	<i>Reclamation of waste dumps, waste landfill sites and sludge tanks as well as other devastated and degraded land in ha</i>
GOSPODARKA WODNA					
<i>WATER MANAGEMENT</i>					
Wydajność ujęć wodnych ^a w m ³ /d	6010	11524	1686	5940	<i>Capacity of water intakes^a in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	2190	2040	2748	4666	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	135,2	157,2	108,6	196,0	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:					<i>Water reservoirs:</i>
obiekty	2	-	-	1	<i>facilities</i>
pojemność w tys. m ³	13,9	-	-	80,3	<i>capacity in thous. m³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	16,6	23,6	20,0	43,4	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	4,6	-	4,0	19,9	<i>Flood embankments in km</i>

^a Bez ujęć w energetyce zawodowej.

^a Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzonej z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010.

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) State **administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,

- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);
 - b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).
- 2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:
- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
 - b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
 - c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne np. zarządy melioracji i urzędów wodnych).
- 3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.
5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.
- *territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);*
 - b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as education offices).*
- 2) **Local self-government administration** comprises:
- a) *gminas and cities with powiat status:*
 - *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
 - b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
 - c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*
- 3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.
5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1 (28). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty	11	12	12	12	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	2	2	2	2	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy ^a	83	83	83	83	<i>Gminas^a</i>
miejskie	9	9	9	9	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	33	33	33	33	<i>urban-rural</i>
wiejskie	41	41	41	41	<i>rural</i>
Miasta	42	42	42	42	<i>Towns</i>

^a W tym 2 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.TABL. 2 (29). **GMINY W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							300,0 km ² i więcej 300,0 km ² and more
		poniżej 20,0 km ² below 20,0 km ²	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	
OGÓŁEM	83^a	1	6	17	11	23	11	6	8
TOTAL									
Poniżej 5000	27	1	1	8	8	5	4	-	-
<i>Below</i>									
5000—7499	25	-	-	6	3	10	1	2	3
7500—9999	7	-	-	1	-	4	1	1	-
10000—14999	4	-	-	-	-	-	-	3	1
15000—19999	10	-	2	-	-	3	2	-	3
20000—39999	7	-	2	-	-	1	3	-	1
40000—99999	1	-	1	-	-	-	-	-	-
100000 i więcej	2	-	-	2	-	-	-	-	-
<i>and more</i>									

^a W tym 2 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 2 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (30). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni Area			
		poniżej 500,0 km ² <i>below 500,0 km²</i>	500,0—999,9	1000,0—1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>1500,0 km² and more</i>
OGÓŁEM	14	2	4	7	1
TOTAL					
Poniżej 50000	3	-	2	1	-
<i>Below</i>					
50000—74999	5	-	1	4	-
75000—99999	4	-	1	2	1
100000 i więcej	2	2	-	-	-
<i>and more</i>					

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM	1260	50	218	30	TOTAL
W tym kobiety	374	8	41	7	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU

BY AGE

29 lat i mniej	71	3	4	-	<i>29 and less</i>
30—39.	217	12	21	2	<i>30—39</i>
40—59.	766	24	141	23	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.	206	11	52	5	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe	488	46	157	27	Tertiary
Policealne	34	-	6	-	Post-secondary
Średnie	518	3	44	3	Secondary
Zasadnicze zawodowe . .	203	1	10	-	Basic vocational
Podstawowe i pozostałe . .	17	-	1	-	Primary and others

WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

BY OCCUPATIONAL GROUPS

Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	93	15	96	18	Public government representatives, senior officials and managers
Specjaliści	307	32	56	7	Professionals
Technicy i inny średni personel	204	2	14	1	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	112	-	21	-	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	186	1	9	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	164	-	11	4	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	85	-	3	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	34	-	1	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	17	-	-	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	27	-	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	31	-	7	-	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE				
<i>AVERAGE EMPLOYMENT</i>				
OGÓŁEM	10907	12052	11701	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa	4650	4250	4236	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	6226	7758	7421	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	4390	5016	4597	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	1514	1740	1757	<i>powiats</i>
województwo	322	1002	1067	<i>voivodship</i>
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł				
<i>AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł</i>				
OGÓŁEM	2746,47	3676,37	3881,12	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Administracja państwowa	3107,12	4139,68	4199,71	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	2468,41	3413,81	3690,74	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	2566,27	3382,12	3728,14	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	2132,18	3266,29	3300,46	<i>powiats</i>
województwo	2717,42	3828,68	4169,63	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 173

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 173.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

Uwagi ogólne

General notes

1. W dziale prezentuje się dane statystyczne:
 - o przestępstwach stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
 - o orzeczeniach sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

1. *The chapter, statistical data are presented:*

- *concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the National Police Headquarters conducted in co-operation with the Ministry of Justice,*
- *concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.*

2. *In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.*

3. *An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997, coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by public prosecutor, moreover every revenue-related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.*

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor’s offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. *Data on ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Treasury Penal Code (the Law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments; uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific laws.*

5. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

6. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

7. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

Nie wszystkie sądy okręgowe rozpoznają sprawy gospodarcze.

8. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami), sprawy zawieszono od dnia 1 I 2004 r. nie są już oznaczone (zakreślone) jako załatwione w sposób formalny.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

9. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,

5. The rate of detectability of the delinquents is the proportion between the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

6. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

Not all regional courts try commercial cases.

8. A resolved case is a case with regard to which: a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice of 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer marked as formally finished.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

9. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13-17,

- wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
 - 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami).

10. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

11. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych - wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

- *execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;*
- 4) *compulsory treatment of drug addicts;*
 - 5) *supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.*

Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments).

10. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

11. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in The National Judicial Register (registration courts).

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	41833	39483	39230	41065	T O T A L
miasta	33509	30519	29021	31580	urban areas
wieś	8324	8964	10209	9485	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1140	1049	1153	1174	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo - art. 148 Kk	62	27	27	29	homicide - Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu - art. 156 i 157 Kk	567	460	546	622	damage to health - Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bóje lub pobiciu - art. 158 i 159 Kk	470	497	448	443	participation in violence or assault - Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	652	7351	6633	6774	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego - art. 178a Kk ^a	x	6775	6239	6383	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant - Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1747	1470	1561	1660	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności w tym zgwałcenie - art. 197 Kk	165	241	227	282	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece	91	65	51	70	of which rape - Art. 197 Criminal Code
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną - art. 207 Kk	2212	900	1122	1227	Against the family and custody
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	799	642	572	592	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person - Art. 207 Criminal Code
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	25	65	541	889	Against good name and personal integrity
w tym:	587	1013	1365	1203	Against the activities of state institutions and local self-government
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego - art. 222 i 223 Kk					of which:
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych - art. 224 Kk	98	124	179	214	infringins bodily inviolability or active assault on a public official - Art. 222 and 223 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP - art. 226 Kk	151	211	167	175	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties - Art. 224 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne - art. 228-231 Kk	259	458	523	577	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland - Art. 226 Criminal Code
	68	215	506	281	corruption - Art. 228-231 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	374	1073	1889	1700	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu . . .	327	271	345	448	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	3127	1777	1637	1524	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu	28667	19781	17716	19106	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy - art. 278 Kk	9701	7983	6036	6111	<i>property theft - Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	2280	1007	465	412	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu - art. 289 Kk	426	252	194	169	<i>wilful short-term theft of automobile - Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem - art. 279 Kk . .	11760	5109	4114	3815	<i>burglary - Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój - art. 280 Kk	931	498	374	344	<i>robbery - Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza - art. 281 Kk . . .	51	43	36	39	<i>theft with assault - Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze - art. 282 Kk	162	107	283	178	<i>criminal coercion - Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo - art. 286 i 287 Kk	2624	2282	2628	2667	<i>fraud - Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu . .	466	525	678	417	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	432	254	255	158	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	85	92	30	16	<i>on Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	235	404	204	73	<i>on Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	678	2616	3033	3530	<i>on Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	266	125	193	125	<i>Treasury crimes - Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments</i>
w tym akcyza	69	60	55	52	<i>of which excise</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (34). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY
THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
OGÓŁEM	57,2	70,0	76,1	77,7	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu		87,7	87,8	88,7	Against life and health
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji		99,0	99,4	99,4	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania		94,0	96,3	97,0	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności .		93,4	93,0	91,3	Against sexual freedom and morals
Przeciwko rodzinie i opiece		99,8	100,0	99,8	Against the family and custody
Przeciwko czci i netykalności cielesnej		90,8	97,2	97,0	Against good name and personal integrity
Przeciwko mieniu		46,3	53,1	57,3	Against property

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (35). **SPRAWY RODZINNE W 2011 R.**
FAMILY CASES IN 2011

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH DISTRICTS OF REGIONAL COURTS	Ogółem Total	Sprawy załatwione Cases resolved										
		o rozwód by divorce	o separację by separation	o alimenty by alimony	nieletnich ^a concerning juveniles ^a							
					w postępowaniu wyjaśniającym in investigation proceedings		na posiedzeniu lub rozprawie ^b at session or hearing ^b					
					w związku z involving							
demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punishable acts	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi punishable acts									
OGÓŁEM . . .	14068	2828	167	4808	1242	2862	787	1374	TOTAL			
Okręgi: Districts:												
gorzowski . .	5515	1145	67	1765	607	1007	403	521				
zielonogórski	8553	1683	100	3043	635	1855	384	853				

^a Dane dotyczą osób. ^b Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data relate to persons. ^b Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	11268	21053	18838	17536	TOTAL
w tym mężczyźni	10175	19004	17345	16105	of which men
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	804	1975	1954	1727	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo - art. 148 Kk.	22	20	24	12	homicide - Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu - art. 156, 157, 158 i 159 Kk	598	870	719	671	damage to health, participation in violence or assault - Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajowości	488	631	549	508	Against freedom, freedom con-science and religion, sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie - art. 197 Kk	37	48	28	25	of which rape - Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	1521	713	998	1043	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną - art. 207 Kk.	492	494	478	511	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person - Art. 207 Criminal Code
Przeciwko mieniu	4547	6472	5141	4816	Against property
w tym:					of which:
kradzież rzeczy - art. 278 Kk	1067	2068	1662	1587	property theft - Art. 278 Criminal Code
kradzież z włamaniem - art. 279 Kk ..	1482	1248	739	717	burglary - Art. 279 Criminal Code
rozbój - art. 280 Kk.	336	278	215	198	robbery - Art. 280 Criminal Code

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (37). **WPLYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2011 R.**
INCOMING CASES IN COMMON COURTS IN 2011

A. SPRAWY W SĄDACH REJONOWYCH
 CASES IN THE DISTRICT COURTS

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH DISTRICTS OF REGIONAL COURTS	Ogółem Grand total	W tym sprawy Of which cases								
		karne z aktami oskarżenia criminal with bills of indictment	o wykroczenia z wnioskami o ukaranie concerning petty offences with motions for punishment	pozostałe karne i o wykroczenia ^a other criminal and concerning petty offences ^a	cywilne civil		gospodarcze ^b commercial ^b	rodzinne family	z zakresu prawa pracy labour law	z zakresu ubezpieczeń społecznych to social security law
					razem total	w tym wie czysto-księgowo ^c of which involving real estate registry ^c				
OGÓŁEM ...	321503	18841	17623	42899	170020	86649	10213	45593	3181	783
TOTAL										
Okręgi: Districts:										
gorzowski ..	116413	6963	5305	15593	68078	35559	4076	14786	1178	434
zielenogórski	205090	11878	12318	27306	101942	51090	6137	30807	2003	349

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Bez spraw rejestrowych. ^c Łącznie ze zbiorami dokumentów.

^a Including case of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other than substantive law. ^b Excluding registry cases. ^c Including collections of documents.

TABL. 5 (37). **WPŁYW SPRAW ^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2011 R. (dok.)**
INCOMING CASES ^a IN COMMON COURTS IN 2011 (cont.)

B. SPRAWY W SĄDACH OKRĘGOWYCH
CASES IN THE REGIONAL COURTS

OKRĘGI SĄDÓW OKRĘGOWYCH <i>DISTRICTS OF REGIONAL COURTS</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sprawy <i>Of which cases</i>					
		karne z aktami oskarżenia <i>criminal with bills of indictment</i>	pozostałe karne i o wykroczenia ^a <i>other criminal and concerning petty offences^a</i>	cywilne ^b <i>civil ^b</i>	gospodarcze ^c <i>commercial ^c</i>	z zakresu prawa pracy <i>labour law</i>	z zakresu ubezpieczeń społecznych to social security law
OGÓŁEM . . . TOTAL	31544	471	15050	8286	369	408	6960
Okręgi: <i>Districts:</i>							
gorzowski . . .	11786	197	5932	3590	x	132	1935
zielonogórski	19758	274	9118	4696	369	276	5025

^a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. ^b Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód). ^c W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including case of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other than substantive law. ^b Including family cases (i.a. divorces). ^c Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (38). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM W ZIELONEJ GÓRZE**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER IN ZIELONA GÓRA
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców				Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	16	1	1	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	1	1	1	Foreign enterprises
Społeczno-zawodowe organizacje rolników ^a	8	5	7	Professional organizations of farmers ^a
Spółdzielnie	289	302	299	Co-operatives
Spółki handlowe:				Commercial companies
jawne	533	657	682	unlimited partnerships
z ograniczoną odpowiedzialnością	2661	3893	4239	limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej				Register of Associations, Other Social and Professional Organizations, Foundations and Public Health Care Facilities
Stowarzyszenia zwykłe ^b	996	1485	1626	Associations ^b
Związki zawodowe	140	162	165	Trade Unions
Izby gospodarcze	5	6	6	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych	5448	21831	24536	Register of Insolvent Debtors

^a Prowadzące działalność gospodarczą. ^b Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

Uwaga: Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Conducting economic activity. ^b Excluding physical education associations and sport associations.

Note: Register also included other entities.

Source: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między-spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgonu) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych - o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego - o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów - o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach;
 - 5) wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r. oraz z 31 III 2011 r.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

- dla lat 2000-2009 - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla lat 2000-2002 zastosowano podział administracyjny kraju obowiązujący według stanu w dniu 31 XII 2002 r.; dla pozostałych lat - każdorazowy podział administracyjny),
- od 2010 r. - w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla lat 2010 i 2011 zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population** (actually living in a gmina). Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 - for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of courts - regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces;
 - 5) results of the Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

2. Data about population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced on:

- for 2000-2009 - the basis of results of the Population and Housing Census 2002 (for 2000-2002 there was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2002; for remaining years – on administrative division in force at a given moment),
- since 2010 - the basis of results of the Population and Housing Census 2011 (for 2010-2011 was applied the administrative division of the country obligatory as of 31 XII 2011).

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18-44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni - 45-64 lata, kobiety - 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

4. Stan cywilny faktyczny osób został określony wtórnie na podstawie stanu cywilnego prawnego oraz charakteru związku w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informacje dotyczące relacji z głową gospodarstwa domowego, oraz wzajemnych powiązań między osobami spisany.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler, panna,
- żonaty, zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner, partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec, wdowa,
- rozwiedziony, rozwiedziona,
- separowany, separowana – dotyczy osób:
 - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
 - o stanie cywilnym prawnym żonaty, zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

5. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Zastosowano następującą klasyfikację poziomu wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego.

3. *The working age population refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of mobility (i.e. 18-44) and non-mobility (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e., up to the age of 17 and the post-working age population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.*

4. *De facto marital status of persons has been defined as a derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. on the basis information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.*

The following categories of de facto marital status has been defined:

- *single,*
- *married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,*
- *male cohabitant, female cohabitant (living in the same household – irrespectively of their legal marital status),*
- *widower, widow,*
- *divorced,*
- *separated man, women – it is related to persons:*
 - *remaining in a legal separation and not creating cohabitations with other persons,*
 - *legally married but not creating a marriage or cohabitation with other persons.*

5. *Educational level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the educational system in force. The basis for recognizing education to be on the appropriate level was a certificate (diploma) obtained upon graduation from the appropriate school.*

The following classification of educational level has been used: tertiary, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, primary, incomplete primary and without school education.

6. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia określono na podstawie granic państw aktualnych w momencie spisu (tj. 31 III 2011r.) a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte z uwagi na konieczność zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

7. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie jak również polskie i inne niż polskie jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski (nie jest cudzoziemcem).

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

8. Narodowość - przynależność narodowa lub etniczna jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. po raz pierwszy umożliwiono wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

9. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów – uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. – 20 V, a dla 2011 r. – 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

6. Country of birth (place of birth) – in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the moment of Census (i.e. 31 III 2011), and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

7. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish citizenship and Polish and non-Polish – in Poland always is a person with Polish citizenship (not an alien).

Alien is every person, which does not possess Polish citizenship.

Stateless person is a person not having any citizenship (a stateless person is counting as an alien).

8. Nationality -national or ethnic identity is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community. In the census of 2011, for first time a solution has been adopted to define complex (multiple) national and ethnic identities.

9. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes — obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 – 20 V and for 2011 – 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do **ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu** zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do **ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł** zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z własności zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do **ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych** w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals are considered as persons maintained from self-employed incomes; including so rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from the other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

10. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijańskich Baptistów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

10. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- *marriages* - according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- *separations* - according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons - residence of husband is used);
- *divorces* - according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- *births* - according to the mother's place of permanent residence;
- *deaths* - according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Associations: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijańskich Baptistów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzic z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

11. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.*

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

***Natural increase of the population** accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.*

***Infant** is a child under the age of 1.*

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

***11. Life expectancy** is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.*

12. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

13. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ - wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

14. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. - zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. - faktycznie zamieszkałej.

12. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

13. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, outflow - registration of departure from permanent residence.

14. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- to 2009 - registered for permanent residence,
- since 2010 - de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (39). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	1008313	1009192	1022896	1023088	TOTAL
mężczyźni	490274	489599	498115	498262	males
kobiety	518039	519593	524781	524826	females
Miasta	652385	647558	650368	649260	Urban areas
Wieś	355928	361634	372528	373828	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	1008472	1009198	1023215	1023158	TOTAL
mężczyźni	490259	489688	498374	498337	males
kobiety	518213	519510	524841	524821	females
Miasta	652041	647054	649781	648692	Urban areas
Wieś	356431	362144	373434	374466	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn ...	106	106	105	105	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	64,7	64,1	63,5	63,4	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	72	72	73	73	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (40). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2010	2011					
				ogółem grand total	w tym męż- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
OGÓŁEM ..	1008472	1009198	1023215	1023158	498337	648692	310692	374466	187645
TOTAL									
0—2 lata ...	30883	28948	34708	33241	17030	20282	10372	12959	6658
3—6	47445	39295	41762	43889	22487	26666	13657	17223	8830
7—12	87166	70772	59115	58189	29826	34015	17467	24174	12359
13—15	51993	42841	34386	33011	17024	19145	9871	13866	7153
16—18	58044	47030	39255	37605	19033	21925	11117	15680	7916
19—24	102699	109357	89317	86293	44036	51968	26311	34325	17725
25—29	73528	84650	89944	88652	45108	56551	28435	32101	16673
30—34	60932	72176	85830	85730	43918	56094	28466	29636	15452
35—39	66137	59886	73419	77081	39510	48780	24691	28301	14819
40—44	85564	65216	60271	61207	30991	37479	18599	23728	12392
45—49	86131	83877	65068	62696	31443	38730	18998	23966	12445
50—54	72559	83688	82744	79130	39113	50650	24220	28480	14893
55—59	36394	69628	81340	82242	39719	54802	25418	27440	14301
60—64	39479	34019	66081	69879	33060	47765	21902	22114	11158
65—69	38243	35802	31120	34764	15388	24025	10525	10739	4863
70—74	32934	32866	31408	30590	12017	21112	8154	9478	3863
75—79	22706	26119	26781	27012	9507	18307	6495	8705	3012
80 lat i więcej and more	15635	23028	30666	31947	9127	20396	5994	11551	3133

TABL. 3 (41). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1008472	1009198	1023215	1023158	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym ...	256819	212814	195704	192884	Pre-working age
mężczyźni	130951	108832	100182	98819	males
kobiety	125868	103982	95522	94065	females
Miasta	156706	126821	115948	114464	Urban areas
mężczyźni	79960	64867	59377	58679	males
kobiety	76746	61954	56571	55785	females
Wieś	100113	85993	79756	78420	Rural areas
mężczyźni	50991	43965	40805	40140	males
kobiety	49122	42028	38951	38280	females
W wieku produkcyjnym	619906	659796	672779	669142	Working age
mężczyźni	318543	337666	354342	353479	males
kobiety	301363	322130	318437	315663	females
Miasta	411862	430930	429030	424525	Urban areas
mężczyźni	207002	216167	222448	220845	males
kobiety	204860	214763	206582	203680	females
Wieś	208044	228866	243749	244617	Rural areas
mężczyźni	111541	121499	131894	132634	males
kobiety	96503	107367	111855	111983	females
W wieku poprodukcyjnym	131747	136588	154732	161132	Post-working age
mężczyźni	40765	43190	43850	46039	males
kobiety	90982	93398	110882	115093	females
Miasta	83473	89303	104803	109703	Urban areas
mężczyźni	25450	27948	29445	31168	males
kobiety	58023	61355	75358	78535	females
Wieś	48274	47285	49929	51429	Rural areas
mężczyźni	15315	15242	14405	14871	males
kobiety	32959	32043	35524	36558	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ...	63	53	52	53	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	54	45	41	41	Males
Kobiety	72	61	65	66	Females

TABL. 4 (42). **LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^a**
POPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY	2002		2011		DE FACTO MARITAL STATUS
	w tys. <i>in thous.</i>	w % <i>in %</i>	w tys. <i>in thous.</i>	w % <i>in %</i>	
OGÓŁEM	820,8	100,0	865,4	100,0	TOTAL
Mężczyźni	394,0	48,0	417,4	48,2	Males
Kawalerowie	132,7	16,2	133,5	15,4	Single
Żonaci	223,7	27,1	226,7	26,3	Married
Partnerzy	9,6	1,2	18,3	2,1	Cohabitant
Wdowcy	10,4	1,3	11,6	1,3	Widowed
Rozwiedzeni	12,1	1,5	16,7	1,9	Divorced
Separowani	3,9	0,5	2,1	0,2	Separated
Nieustalony	1,6	0,2	8,4	1,0	Unknown
Kobiety	426,8	52,0	448,0	51,8	Females
Panny	105,2	12,8	102,0	11,8	Single
Zamężne	226,6	27,5	226,5	26,3	Married
Partnerki	9,6	1,2	17,6	2,0	Cohabitant
Wdowy	59,7	7,3	64,4	7,4	Widowed
Rozwiedzione	18,6	2,3	26,5	3,1	Divorced
Separowane	5,5	0,7	3,0	0,3	Separated
Nieustalony	1,6	0,2	8,1	0,9	Unknown

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.
^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 5 (43). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ^a WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
POPULATION AGED 13 AND MORE^a BY EDUCATION LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poziom wykształcenia Education level					Nieustalony poziom wykształcenia Unknown education level
		wyższe higher	policealne ^b i średnie post secondary ^b and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podstawowe ukończone lower secondary and completed primary	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego incompleted primary and without school education	

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM 2002	852,6	69,7	269,9	213,3	252,9	33,6	13,3
TOTAL 2011	887,7	127,8	280,2	211,0	203,6	14,1	51,0
Mezcyżni. Males	428,9	53,9	122,1	130,8	92,8	5,2	24,1
Kobiety Females	458,8	73,9	158,1	80,2	110,8	8,9	26,9
Miasta Urban areas	568,6	98,8	198,8	121,1	108,6	6,5	34,7
Mezcyżni. Males	269,6	42,2	86,6	74,1	47,9	2,4	16,4
Kobiety Females	299,0	56,7	112,2	47,0	60,7	4,1	18,3
Wieś Rural areas	319,1	29,0	81,4	89,9	94,9	7,6	16,3
Mezcyżni. Males	159,3	11,7	35,5	56,7	44,8	2,8	7,8
Kobiety Females	159,8	17,3	45,9	33,2	50,1	4,8	8,5

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM 2002	100,0	8,2	31,7	25,0	29,7	3,9	1,6
TOTAL 2011	100,0	14,4	31,5	23,8	22,9	1,6	5,8
Mezcyżni. Males	100,0	12,6	28,5	30,5	21,6	1,2	5,6
Kobiety Females	100,0	16,1	34,4	17,5	24,2	1,9	5,9
Miasta Urban areas	100,0	17,4	34,9	21,3	19,1	1,2	6,1
Mezcyżni. Males	100,0	15,6	32,1	27,5	17,8	0,9	6,1
Kobiety Females	100,0	18,9	37,5	15,7	20,3	1,4	6,2
Wieś Rural areas	100,0	9,1	25,5	28,2	29,7	2,4	5,1
Mezcyżni. Males	100,0	7,4	22,3	35,6	28,1	1,7	4,9
Kobiety Females	100,0	10,8	28,7	20,8	31,4	3,0	5,3

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Łącznie z kolegiami.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Including colleges.

TABL. 6 (44). **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA**
POPULATION^a BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
	w tys. <i>in thous.</i>	w odsetkach <i>in percent</i>				
OGÓŁEM	1009,0	1022,8	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
Posiadający własne źródło utrzymania^b	597,4	663,9	65,8	64,1	66,7	61,9
Owners own source of maintenance^b						
Dochody z pracy	301,1	381,2	42,7	32,1	38,1	36,0
<i>Incomes from work</i>						
najemnej	250,9	324,4	35,3	28,3	33,1	29,4
<i>hired</i>						
na własny rachunek ^c	50,3	56,9	7,4	3,8	5,0	6,6
<i>own-account workers^c</i>						
Niezarobkowe źródło	264,6	259,9	20,9	29,7	26,3	23,9
<i>Non-earned sources</i>						
emerytura	113,7	170,1	12,4	20,6	18,2	14,0
<i>retirement pay</i>						
renta	118,7	63,0	6,2	6,2	5,7	6,9
<i>pension</i>						
zasilki i świadczenia	32,3	26,8	2,3	2,9	2,4	3,0
<i>benefit</i>						
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	31,6	22,7	2,2	2,3	2,3	2,0
<i>Other sources of income not elsewhere specified</i>						
Na utrzymaniu	397,4	308,2	29,4	30,8	28,0	33,8
Maintained persons						
Nieustalone źródło utrzymania	14,1	50,7	4,8	5,1	5,3	4,3
Unknown source of maintenance						

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Łącznie z dochodami z własności. ^c Łącznie z dochodami z wynajmu.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Data include incomes from owning. ^c Data include incomes from rent.

TABL. 7 (45). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
	w tysiącach <i>in thousands</i>					
OGÓŁEM	1009,0	490,1	518,8	1022,8	498,2	524,7
TOTAL						
Urodzeni w Polsce	933,7	459,4	474,3	974,4	479,9	494,6
<i>Born in Poland</i>						
Urodzeni za granicą	64,2	25,5	38,7	47,7	17,9	29,8
<i>Born abroad</i>						
<i>w tym: of which:</i>						
Ukraina	29,8	11,7	18,1	19,8	7,1	12,7
Białoruś	14,8	5,8	9,0	10,9	3,8	7,2
Niemcy	5,5	2,4	3,1	4,6	2,0	2,6
Rosja	4,4	1,6	2,9	3,7	1,3	2,4
Litwa	5,4	2,1	3,3	3,3	1,1	2,2
Wielka Brytania	0,0	0,0	0,0	1,1	0,6	0,5
Francja	1,2	0,5	0,7	0,9	0,3	0,5
Rumunia	0,6	0,2	0,4	0,5	0,2	0,3
Włochy	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1
Kazachstan	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Nieustalone miejsce urodzenia ..	11,1	5,3	5,8	0,7	0,4	0,2
Place of birth unknown						

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 8 (46). **LUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG PŁCI I KRAJU OBYWATELSTWA^a**
THE NON-POLISH CITIZENSHIP POPULATION BY SEX AND CITIZENSHIP COUNTRY^a

KRAJ OBYWATELSTWA NIEPOLSKIEGO COUNTRY OF NON-POLISH CITIZENSHIP	2002			2011		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>	<i>total</i>	<i>males</i>	<i>females</i>
	w tysiącach <i>in thousands</i>					
OGÓŁEM	1,1	0,6	0,6	1,6	0,9	0,7
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Niemcy	0,2	0,1	0,1	0,4	0,3	0,1
Ukraina	0,3	0,1	0,2	0,4	0,1	0,3
Rosja	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 9 (47). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA^a**
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	2002				2011			
	ogółem	urodzeni w Polsce	urodzeni za granicą	nieustalo- ne miejsce urodzenia	ogółem	urodzeni w Polsce	urodzeni za granicą	nieustalo- ne miejsce urodzenia
	<i>total</i>	<i>born in Poland</i>	<i>born abroad</i>	<i>place of birth unknown</i>	<i>total</i>	<i>born in Poland</i>	<i>born abroad</i>	<i>place of birth unknown</i>
	w tysiącach <i>in thousands</i>							
OGÓŁEM	1009,0	933,7	64,2	11,1	1022,8	974,4	47,7	0,7
TOTAL								
Obywatelstwo polskie <i>Polish citizenship</i>	993,7	929,7	63,0	1,0	1020,9	974,2	46,4	0,4
Obywatelstwo niepolskie ^b	1,1	0,2	0,9	0,0	1,6	0,2	1,3	0,0
<i>Non-Polish citizenship^b</i>								
Obywatelstwo nieustalone	14,2	3,8	0,3	10,0	0,3	0,0	0,0	0,3
<i>Citizenship unknown</i>								

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań. ^b Łącznie z bezpaństwowcami.

^a Results of the National Population and Housing Censuses. ^b Including stateless persons.

TABL. 10 (48). **LUDNOŚĆ WEDŁUG STRUKTURY IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH W 2011 R.^a**
POPULATION BY STRUCTURE OF NATIONAL-ETHNIC IDENTITY IN 2011^a

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	Ogółem		NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
	<i>Total</i>		
	w tysiącach <i>in thousands</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
Ludność ogółem	1022,8	100,0	Total population
Wyłącznie polska	987,4	96,5	<i>Polish only</i>
Polska i niepolska	5,3	0,5	<i>Polish and Non-Polish</i>
Wyłącznie niepolska	3,1	0,3	<i>Non-Polish only</i>
Nieustalona	27,1	2,7	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań.

^a Results of the National Population and Housing Censuses.

TABL. 11 (49). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
O G Ó Ł E M	1010,2	1007,6	999,2	983,6	963,6	T O T A L
mężczyźni	488,8	487,3	482,9	474,9	465,2	<i>males</i>
kobiety	521,4	520,3	516,3	508,7	498,4	<i>females</i>
Miasta	634,8	629,5	621,4	608,6	593,3	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	301,7	298,9	294,9	288,7	281,6	<i>males</i>
kobiety	333,1	330,6	326,5	319,9	311,7	<i>females</i>
Wieś	375,4	378,1	377,8	375,0	370,3	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	187,1	188,4	188,0	186,2	183,6	<i>males</i>
kobiety	188,3	189,7	189,8	188,8	186,7	<i>females</i>
W wieku przedprodukcyjnym	188,6	190,5	186,2	169,7	152,8	Pre-working age
mężczyźni	97,0	98,0	95,9	87,4	78,7	<i>males</i>
kobiety	91,6	92,5	90,3	82,3	74,1	<i>females</i>
Miasta	113,5	115,6	113,3	103,5	93,4	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	58,4	59,5	58,4	53,3	48,1	<i>males</i>
kobiety	55,1	56,1	54,9	50,2	45,3	<i>females</i>
Wieś	75,1	74,9	72,9	66,2	59,4	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	38,6	38,5	37,5	34,1	30,6	<i>males</i>
kobiety	36,5	36,4	35,4	32,1	28,8	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	635,2	597,7	573,3	566,4	555,3	Working age
mężczyźni	335,4	317,4	302,1	298,3	296,0	<i>males</i>
kobiety	299,8	280,3	271,2	268,1	259,3	<i>females</i>
Miasta	393,9	365,2	348,4	343,3	335,8	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	205,5	191,8	181,4	178,6	176,9	<i>males</i>
kobiety	188,4	173,4	167,0	164,7	158,9	<i>females</i>
Wieś	241,3	232,5	224,9	223,1	219,5	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	130,0	125,6	120,7	119,7	119,1	<i>males</i>
kobiety	111,3	106,9	104,2	103,4	100,4	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	186,4	219,4	239,7	247,5	255,5	Post-working age
mężczyźni	56,4	71,9	84,9	89,2	90,5	<i>males</i>
kobiety	130,0	147,5	154,8	158,3	165,0	<i>females</i>
Miasta	127,4	148,7	159,6	161,8	164,1	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	37,9	47,6	55,1	56,8	56,6	<i>males</i>
kobiety	89,5	101,1	104,5	105,0	107,5	<i>females</i>
Wieś	59,0	70,7	80,1	85,7	91,4	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	18,5	24,3	29,8	32,4	33,9	<i>males</i>
kobiety	40,5	46,4	50,3	53,3	57,5	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	59	69	74	74	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46	54	60	59	57	<i>Males</i>
Kobiety	74	86	90	90	92	<i>Females</i>

TABL. 12 (50). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 XII

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2005	42	647054	64,1
TOTAL 2010	42	649781	63,5
..... 2011	42	648692	63,4
Poniżej 2000.....	1	1314	0,1
<i>Below</i>			
2000 — 4999.....	17	58352	5,7
5000 — 9999.....	6	43635	4,3
10000 — 19999.....	12	173359	17,0
20000 — 49999.....	4	128281	12,5
50000 i więcej.....	2	243751	23,8
<i>and more</i>			

TABL. 13 (51). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM 2005	74	362144	35,9
TOTAL 2010	74	373434	36,5
..... 2011	74	374466	36,6
Poniżej 2000.....	3	3919	0,4
<i>Below</i>			
2000 — 4999.....	41	145890	14,2
5000 — 6999.....	15	90987	8,9
7000 — 9999.....	13	102828	10,1
10000 i więcej.....	2	30842	3,0
<i>and more</i>			

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a *Rural and urban-rural gminas.*

TABL. 14 (52). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone Ruled separa- tions	Rozwo- dy Divor- ces	Uro- dzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przy- rost natural- ny Natural incre- ase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which reli- gious ^a				ogółem total	w tym niemo- włał of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	5327	3424	51	1537	10012	8894	86	1118
TOTAL	2005	4920	3130	329	2567	9915	9135	61	780
	2010	5926	3549	56	1937	10939	9488	59	1451
	2011	5203	2890	64	2103	10421	9648	58	773
Miasta	2000	3465	2146	43	1251	5994	5462	60	532
Urban areas	2005	3210	1937	250	2005	6086	5674	38	412
	2010	3862	2254	45	1493	6646	5905	30	741
	2011	3285	1733	51	1624	6397	5998	31	399
Wieś	2000	1862	1278	8	286	4018	3432	26	586
Rural areas	2005	1710	1193	79	562	3829	3461	23	368
	2010	2064	1295	11	444	4293	3583	29	710
	2011	1918	1157	13	479	4024	3650	27	374

NA 1000 LUDNOŚCI^b

PER 1000 POPULATION^b

OGÓŁEM	2000	5,28	3,39	5,05	1,52	9,92	8,81	8,59	1,11
TOTAL	2005	4,87	3,10	32,58	2,54	9,82	9,05	6,15	0,77
	2010	5,79	3,47	5,47	1,89	10,69	9,28	5,39	1,42
	2011	5,09	2,82	6,26	2,06	10,19	9,43	5,57	0,76
Miasta	2000	5,32	3,30	6,61	1,92	9,21	8,39	10,01	0,82
Urban areas	2005	4,97	3,00	38,70	3,10	9,42	8,78	6,24	0,64
	2010	5,94	3,47	6,92	2,30	10,22	9,08	4,51	1,14
	2011	5,06	2,67	7,86	2,50	9,85	9,24	4,85	0,61
Wieś	2000	5,20	3,57	2,23	0,80	11,22	9,59	6,47	1,64
Rural areas	2005	4,70	3,28	21,71	1,55	10,52	9,51	6,01	1,01
	2010	5,54	3,48	2,95	1,19	11,52	9,62	6,76	1,91
	2011	5,13	3,10	3,48	1,28	10,76	9,76	6,71	1,00

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku separacji - na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt - na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations - data are presented per 100 thous. population; infant deaths - per 1000 live births.

TABL. 15 (53). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM... 2005	4920	6705	30,0	3015	1123	2567	11,5	-1857
TOTAL 2010	5926	5945	26,5	2907	1101	1937	8,6	-115
2011	5203	6083	26,2	2828	1152	2103	9,1	-1025
Miasta 2005	3210	4622	31,9	1887	730	2005	13,9	-1758
<i>Urban areas</i> 2010	3862	4029	28,7	1832	704	1493	10,6	-1615
2011	3285	4113	27,8	1731	758	1624	11,0	-1252
Wieś 2005	1710	2083	26,4	1128	393	562	7,1	-99
<i>Rural areas</i> 2010	2064	1916	23,1	1075	397	444	5,4	804
2011	1918	1970	23,5	1097	394	479	5,7	228

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2011

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>and less</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM...	5203	132	1433	2073	768	294	248	159	96
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	17	8	8	-	1	-	-	-	-
20—24	732	77	498	134	22	1	-	-	-
25—29	2214	37	752	1240	160	22	3	-	-
30—34	1122	7	149	550	332	70	13	1	-
35—39	433	2	20	113	176	92	28	2	-
40—49	315	1	5	29	65	86	112	17	-
50—59	217	-	1	6	11	19	79	85	16
60 lat i więcej <i>and more</i>	153	-	-	1	1	4	13	54	80

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2011 (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA									
<i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM	3285	61	764	1389	534	200	164	108	65
TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	5	2	2	-	1	-	-	-	-
20—24	362	38	229	80	14	1	-	-	-
25—29	1403	16	424	830	112	18	3	-	-
30—34	750	3	87	376	232	45	6	1	-
35—39	291	1	16	75	120	61	17	1	-
40—49	228	1	5	23	48	63	79	9	-
50—59	136	-	1	4	6	9	49	58	9
60 lat i więcej <i>and more</i>	110	-	-	1	1	3	10	39	56
WIEŚ									
<i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	1918	71	669	684	234	94	84	51	31
TOTAL									
19 lat i mniej <i>and less</i>	12	6	6	-	-	-	-	-	-
20—24	370	39	269	54	8	-	-	-	-
25—29	811	21	328	410	48	4	-	-	-
30—34	372	4	62	174	100	25	7	-	-
35—39	142	1	4	38	56	31	11	1	-
40—49	87	-	-	6	17	23	33	8	-
50—59	81	-	-	2	5	10	30	27	7
60 lat i więcej <i>and more</i>	43	-	-	-	-	1	3	15	24

TABL. 17 (55). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2011 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
*MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES
CONTRACTED IN 2011*

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘZCZYŃ <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Popzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowcy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM	5203	4438	137	628
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	4414	4119	32	263
<i>Single</i>				
Wdowcy	105	18	49	38
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	684	301	56	327
<i>Divorced</i>				
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM	3285	2771	76	438
TOTAL				
Kawalerowie	2725	2536	13	176
<i>Single</i>				
Wdowcy	64	11	27	26
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	496	224	36	236
<i>Divorced</i>				
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM	1918	1667	61	190
TOTAL				
Kawalerowie	1689	1583	19	87
<i>Single</i>				
Wdowcy	41	7	22	12
<i>Widowers</i>				
Rozwiedzeni	188	77	20	91
<i>Divorced</i>				

TABL. 18 (56). **MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE ZAWARTE W 2011 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2011

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM.....	2890	1733	1157
TOTAL			
Kościół Katolicki	2873	1723	1150
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	4	1	3
Kościół Ewangelicko-Augsburski	3	2	1
Kościół Zielonoświątkowy	7	4	3
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego..	1	1	-
Kościół Chrześcijan Baptystów.....	1	1	-
Kościół Starokatolicki Mariawitów.....	1	1	-

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 19 (57). **ROZWOZY W 2011 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING
PETITION FOR DIVORCE IN 2011**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej and less	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more

OGÓŁEM

TOTAL

OGÓŁEM.....	2103	1	112	356	412	380	485	290	67
GRAND TOTAL									
20—24.....	48	-	32	14	1	1	-	-	-
25—29.....	249	-	57	160	29	2	-	1	-
30—34.....	391	-	22	129	197	34	8	1	-
35—39.....	367	-	1	40	132	173	19	2	-
40—49.....	576	1	-	12	43	162	332	25	1
50—59.....	371	-	-	-	9	5	123	223	11
60 lat i więcej. <i>and more</i>	101	-	-	1	1	3	3	38	55

TABL. 19 (57). **ROZWODY W 2011 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
*DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING
PETITION FOR DIVORCE IN 2011 (cont.)*

MĘŻCZYŹNI W WIEKU <i>MALES AT AGE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej <i>and less</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej <i>and more</i>
MIASTA									
<i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM	1624	1	79	263	324	302	367	237	51
TOTAL									
20—24.	41	-	27	12	1	1	-	-	-
25—29.	177	-	38	120	17	1	-	1	-
30—34.	307	-	14	95	165	26	6	1	-
35—39.	291	-	-	25	105	145	14	2	-
40—49.	443	1	-	11	29	123	259	20	-
50—59.	286	-	-	-	6	3	86	182	9
60 lat i więcej. <i>and more</i>	79	-	-	-	1	3	2	31	42
WIEŚ									
<i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM	479	-	33	93	88	78	118	53	16
TOTAL									
20—24.	7	-	5	2	-	-	-	-	-
25—29.	72	-	19	40	12	1	-	-	-
30—34.	84	-	8	34	32	8	2	-	-
35—39.	76	-	1	15	27	28	5	-	-
40—49.	133	-	-	1	14	39	73	5	1
50—59.	85	-	-	-	3	2	37	41	2
60 lat i więcej. <i>and more</i>	22	-	-	1	-	-	1	7	13

TABL. 20 (58). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2567	1937	2103	TOTAL
rozwoy małżeństw:				<i>divorces:</i>
Bez dzieci	784	791	926	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1783	1146	1177	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	1010	696	749	1
2	579	382	349	2
3	133	52	62	3
4 i więcej	61	16	17	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 21 (59). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	9915	10939	10421	6397	4024	Live births
Małżeńskie	6338	6959	6514	4018	2496	<i>Legitimate</i>
chłopcy	3264	3559	3354	2072	1282	<i>males</i>
dziewczęta	3074	3400	3160	1946	1214	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	3577	3980	3907	2379	1528	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	1827	2096	1962	1188	774	<i>males</i>
dziewczęta	1750	1884	1945	1191	754	<i>females</i>
Urodzenia martwe	43	49	39	21	18	Still births

TABL. 22 (60). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>						
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH								
<i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>								
OGÓŁEM 2005	9915	5196	3140	968	340	130	141	
TOTAL 2010	10939	5416	3950	1040	315	119	99	
2011	10421	5083	3782	1044	331	102	79	
19 lat i mniej <i>and less</i>	569	526	40	3	-	-	-	
20—24	2123	1505	511	88	16	3	-	
25—29	3849	2081	1393	287	63	18	7	
30—34	2699	773	1361	387	113	32	33	
35—39	1006	181	453	216	102	30	24	
40—44	165	17	23	57	36	17	15	
45 lat i więcej <i>and more</i>	10	-	1	6	1	2	-	
W ODSETKACH								
<i>IN PERCENT</i>								
OGÓŁEM 2005	100,0	52,4	31,7	9,8	3,4	1,3	1,4	
TOTAL 2010	100,0	49,5	36,1	9,5	2,9	1,1	0,9	
2011	100,0	48,7	36,3	10,0	3,2	1,0	0,8	
19 lat i mniej <i>and less</i>	100,0	92,5	7,0	0,5	-	-	-	
20—24	100,0	70,9	24,1	4,1	0,8	0,1	-	
25—29	100,0	54,0	36,2	7,5	1,6	0,5	0,2	
30—34	100,0	28,6	50,5	14,3	4,2	1,2	1,2	
35—39	100,0	18,0	45,0	21,5	10,1	3,0	2,4	
40—44	100,0	10,3	13,9	34,6	21,8	10,3	9,1	
45 lat i więcej <i>and more</i>	100,0	-	10,0	60,0	10,0	20,0	-	

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 23 (61). **PŁODNOŚĆ KOBIEŃ I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność - urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility - live births per 1000 women aged:						
15—49	36,6	37,1	43,0	41,4	40,2	43,4
15—19	22,2	17,7	19,6	18,2	16,5	20,6
20—24	88,7	62,8	61,6	58,3	50,1	71,4
25—29	88,6	88,7	91,6	87,7	83,5	95,4
30—34	43,3	55,8	67,5	64,5	65,9	61,6
35—39	18,9	20,2	27,2	27,4	28,3	25,8
40—44	4,1	4,4	4,7	5,5	5,5	5,5
45—49	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,333	1,243	1,352	1,298	1,238	1,395
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,639	0,605	0,653	0,636	0,607	0,682
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,126	1,085	1,153	1,080	1,067	1,103

TABL. 24 (62). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2011 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2011

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
0—4 lata	68	39	29	36	18	18	32	21	11
5—9	8	5	3	6	3	3	2	2	-
10—14	8	5	3	3	1	2	5	4	1
15—19	45	32	13	23	17	6	22	15	7
20—24	57	49	8	32	26	6	25	23	2
25—29	74	61	13	46	38	8	28	23	5
30—34	93	70	23	61	44	17	32	26	6
35—39	118	90	28	67	52	15	51	38	13
40—44	171	135	36	101	82	19	70	53	17
45—49	280	201	79	168	115	53	112	86	26
50—54	551	387	164	367	247	120	184	140	44
55—59	866	592	274	557	376	181	309	216	93
60—64	1006	675	331	652	431	221	354	244	110
65—69	722	456	266	476	290	186	246	166	80
70—74	975	553	422	631	351	280	344	202	142
75—79	1245	608	637	791	372	419	454	236	218
80—84	1466	579	887	842	341	501	624	238	386
85 lat i więcej and more	1895	569	1326	1139	329	810	756	240	516

TABL. 25 (63). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2010 R.
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem		Of total number	
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	9488	927,6	5074	4414	5905	3583
TOTAL						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	61	6,0	35	26	43	18
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica układu oddechowego	17	1,7	13	4	9	8
<i>of which tuberculosis of the respiratory system</i>						
Nowotwory	2454	239,9	1325	1129	1627	827
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe	2359	230,6	1271	1088	1562	797
<i>of which malignant neoplasms</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	10	1,0	5	5	8	2
<i>Diseases of blood and bloodforming organs</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej.	160	15,6	70	90	104	56
<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.	6	0,6	5	1	3	3
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	129	12,6	57	72	79	50
<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia	4293	419,7	2071	2222	2622	1671
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym:						
of which:						
choroba nadciśnieniowa	177	17,3	71	106	106	71
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	968	94,6	553	415	596	372
<i>ischaemic heart disease</i>						
w tym ostry zawał serca	485	47,4	321	164	300	185
<i>of which acute myocardial infarction</i>						
choroby naczyń mózgowych	872	85,2	395	477	523	349
<i>cerebrovascular disease</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision)".

TABL. 25 (63). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2010 R. (dok.)DEATHS BY CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego <i>Diseases of the respiratory system</i>	413	40,4	249	164	242	171
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	415	40,6	260	155	264	151
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	2	0,2	2	-	2	-
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	9	0,9	2	7	3	6
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	117	11,4	49	68	70	47
Ciąża, poród i połóg <i>Pregnancy, childbirth and puerperium</i>	1	0,1	x	1	-	1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	27	2,6	11	16	14	13
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies</i>	27	2,6	16	11	17	10
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	746	72,9	424	322	453	293
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	618	60,4	493	125	354	264

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision)".

TABL. 26 (64). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM	58	5,57	31	27	31	27
TOTAL						
0 dni	13	1,25	10	3	6	7
<i>days</i>						
1—6	11	1,06	2	9	5	6
7—29 dni	15	1,44	8	7	9	6
<i>days</i>						
1 miesiąc	10	0,96	4	6	7	3
<i>month</i>						
2	1	0,10	1	-	-	1
3—11 miesięcy	8	0,77	6	2	4	4
<i>months</i>						

TABL. 27 (65). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
OGÓŁEM	59	5,39	31	28	30	29
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	1	0,09	-	1	1	-
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Choroby układu krążenia	1	0,09	-	1	-	1
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
Choroby układu oddechowego	3	0,27	3	-	-	3
<i>Diseases of the respiratory system</i>						
zapalenie płuc	3	0,27	3	-	-	3
<i>pneumonia</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD -10 Revision)".

TABL. 27 (65). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYŃ^a W 2010 R. (dok.)**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Na 1000 urodzeń żywych <i>Per 1000 live births</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>			
			chłopcy <i>males</i>	dziewczęta <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	27	2,47	11	16	14	13
<i>Conditions originating in the perinatal period</i>						
w tym zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu	16	1,46	7	9	7	9
<i>of which disorders related to length of gestation and fetal growth</i>						
Wady rozwojowe wrodzone ^a	21	1,92	13	8	12	9
<i>Congenital anomalies</i>						
w tym wrodzone wady serca	12	1,10	9	3	10	2
<i>of which congenital malformations of heart</i>						
Zewnętrzne przyczyny zgonu	1	0,09	1	-	-	1
<i>External causes falling ill and death</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD -10 Revision)".

TABL. 28 (66). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni <i>of which males</i>	
OGÓŁEM	178	191	183	214	175	TOTAL
w tym dokonane	156	142	129	137	117	<i>of which committed</i>
Wiek samobójców:						Age of suicidal persons:
14 lat i mniej	4	1	3	1	-	14 and less
15—19	12	16	16	14	9	15—19
20—29	29	50	37	42	38	20—29
30—49	85	59	52	82	66	30—49
50—69	37	46	61	63	50	50—69
70 lat i więcej	10	19	14	6	6	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters.

TABL. 29 (67). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
		0	15	30	45	60
		MĘCZYŻNI		MALES		
OGÓŁEM	2000	69,20	55,16	40,69	27,39	16,04
TOTAL	2005	70,19	55,96	41,77	28,21	16,85
	2010	71,54	57,14	42,92	29,22	18,00
	2011	71,49	57,14	43,02	29,49	18,06
Miasta		72,26	57,74	43,57	30,03	18,66
<i>Urban areas</i>						
Wieś		70,19	56,09	42,04	28,53	16,97
<i>Rural areas</i>						
		KOBIETY		FEMALES		
OGÓŁEM	2000	77,43	63,19	48,45	34,15	21,23
TOTAL	2005	78,98	64,55	49,78	35,32	22,16
	2010	80,05	65,58	50,77	36,29	23,05
	2011	79,91	65,44	50,71	36,25	23,05
Miasta		80,15	65,73	51,00	36,48	23,33
<i>Urban areas</i>						
Wieś		79,37	64,84	50,12	35,74	22,47
<i>Rural areas</i>						

TABL. 30 (68). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Napływy ^a <i>Inflow^a</i>				Odpyły ^b <i>Outflow^b</i>				Saldo migracji <i>Net migration</i>	
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	ze wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>	za granicę <i>to abroad</i>		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH <i>IN ABSOLUTE NUMBERS</i>										
OGÓŁEM	2005	13328	7821	5116	391	13974	7406	5966	602	-646
TOTAL	2010	13338	7724	5057	557	13812	7039	6216	557	-474
	2011	13153	7458	5167	528	13983	7125	6165	693	-830
Miasta	2005	7088	3309	3505	274	8677	3817	4405	455	-1589
<i>Urban areas</i>	2010	7059	3088	3535	436	8599	3477	4683	439	-1540
	2011	7121	3091	3640	390	8609	3543	4536	530	-1488
Wieś	2005	6240	4512	1611	117	5297	3589	1561	147	943
<i>Rural areas</i>	2010	6279	4636	1522	121	5213	3562	1533	118	1066
	2011	6032	4367	1527	138	5374	3582	1629	163	658
NA 1000 LUDNOŚCI <i>PER 1000 POPULATION</i>										
OGÓŁEM	2005	13,20	7,75	5,07	0,39	13,84	7,33	5,91	0,60	-0,64
TOTAL	2010	13,04	7,55	4,94	0,54	13,50	6,88	6,08	0,54	-0,46
	2011	12,86	7,29	5,05	0,52	13,67	6,96	6,03	0,68	-0,81
Miasta	2005	10,97	5,12	5,43	0,42	13,43	5,91	6,82	0,70	-2,46
<i>Urban areas</i>	2010	10,85	4,75	5,44	0,67	13,22	5,35	7,20	0,68	-2,37
	2011	10,97	4,76	5,61	0,60	13,26	5,46	6,99	0,82	-2,29
Wieś	2005	17,15	12,40	4,43	0,32	14,56	9,86	4,29	0,40	2,59
<i>Rural areas</i>	2010	16,86	12,44	4,09	0,32	13,99	9,56	4,12	0,32	2,86
	2011	16,14	11,68	4,08	0,37	14,38	9,58	4,36	0,44	1,76

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Cancelled registrations.

TABL. 31 (69). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>			Odpływ ^b <i>Outflow^b</i>		
	ogółem <i>total</i>	z tego samego województwa <i>from the same voivodship</i>	z innego województwa <i>from other voivodship</i>	ogółem <i>total</i>	do tego samego województwa <i>to the same voivodship</i>	do innego województwa <i>to other voivodship</i>
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2005	12937	9472	3465	13372	9472	3900
TOTAL 2010	12781	9528	3253	13255	9528	3727
2011	12625	9439	3186	13290	9439	3851
Miasta 2005	6814	4595	2219	8222	5464	2758
<i>Urban areas</i> 2010	6623	4436	2187	8160	5557	2603
2011	6731	4573	2158	8079	5381	2698
Wieś 2005	6123	4877	1246	5150	4008	1142
<i>Rural areas</i> 2010	6158	5092	1066	5095	3971	1124
2011	5894	4866	1028	5211	4058	1153
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	12,81	9,38	3,43	13,24	9,38	3,86
TOTAL 2010	12,49	9,31	3,18	12,96	9,31	3,64
2011	12,34	9,23	3,11	12,99	9,23	3,76
Miasta 2005	10,55	7,11	3,44	12,73	8,46	4,27
<i>Urban areas</i> 2010	10,18	6,82	3,36	12,55	8,54	4,00
2011	10,37	7,04	3,32	12,44	8,29	4,16
Wieś 2005	16,83	13,40	3,42	14,15	11,02	3,14
<i>Rural areas</i> 2010	16,53	13,67	2,86	13,68	10,66	3,02
2011	15,77	13,02	2,75	13,94	10,86	3,08

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 32 (70). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW <i>AGE OF MIGRANTS</i>	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>			Odpływ ^b <i>Outflow^b</i>			Saldo migracji <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM 2000	11550	5622	5928	11990	5699	6291	-440	-77	-363
TOTAL 2005	12937	6220	6717	13372	6332	7040	-435	-112	-323
2010	12781	5981	6800	13255	6105	7150	-474	-124	-350
2011	12625	5954	6671	13290	6212	7078	-665	-258	-407
0—4 lata	1401	742	659	1472	780	692	-71	-38	-33
5—9	867	451	416	902	448	454	-35	3	-38
10—14	614	328	286	618	323	295	-4	5	-9
15—19	586	281	305	625	314	311	-39	-33	-6
20—24	1042	350	692	1153	381	772	-111	-31	-80
25—29	2309	946	1363	2679	1101	1578	-370	-155	-215
30—34	1685	819	866	1802	866	936	-117	-47	-70
35—39	1147	602	545	1173	624	549	-26	-22	-4
40—44	629	334	295	627	330	297	2	4	-2
45—49	477	258	219	485	249	236	-8	9	-17
50—54	452	240	212	449	232	217	3	8	-5
55—59	455	228	227	429	214	215	26	14	12
60—64	332	163	169	283	154	129	49	9	40
65 lat i więcej <i>and more</i>	629	212	417	593	196	397	36	16	20

a Zameldowania. *b* Wymeldowania.

a Registrations. *b* Cancelled registrations.

TABL. 33 (71). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011

End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Jednostki kościelne ^a Church units ^a	Duchowni Clergy	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful
Kościół Katolicki <i>atholic church</i>			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	266	670	985731
Kościół Greckokatolicki ^c	13	.	.
Starokatolickie <i>Old catholic</i>			
Kościół Polskokatolicki	5	4	380
Kościół Starokatolicki Mariawitów	-	-	4
Prawosławne <i>Orthodo</i>			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	42	38	40700
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Augsburski	16	18	2463
Kościół Ewangelicko-Reformowany	-	-	16
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny	1	-	70
Kościół Chrześcijan Baptystów	2	3	88
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	4	1	192
Kościół Boży w Chrystusie	4	17	445
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	1	25
Kościół Zielonoświątkowy	15	15	1093
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	2	4	18
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	2	1	9
Świecki Ruch Misyjny Epifania	2	4	18
Nowoapostolski Kościół w Polsce	7	5	555
Kościół Chrystusowy w Polsce	-	-	28
Zbór Stanowczych Chrześcijan	-	1	6
Kościół Boży w Polsce	1	1	10
Dalekiego Wsc odu <i>Far Eastern Religions</i>			
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	-	-	70
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtzan	-	-	65
Związek Taoistów Tao Te King	2	10	200
Buddyjski Związek Diamentowej Drogi Linii Karma Kagyu	3	-	105
Związek Buddystów Zen Bodidharma	-	-	1
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	-	-	5
Inne <i>Other</i>			
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów	3	5	224
Strażnica-Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy	67	-	4714
Unia Ewangelikalna w Rzeczypospolitej Polskiej	-	-	2
Zbór w Opolu Społeczność Wywołanych	-	2	20
Zachodniosłowiański Związek Wyznaniowy Słowiańska Wiara	1	1	6
Muzułmański Związek Religijny	1	.	.
Wiara Baha i w Polsce	-	-	5

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji zielonogórsko-gorzowskiej.

^c Dane dotyczą dekanatu zielonogórskiego. Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. 2008 r. Dane o wyznawcach dotyczą całego kraju. 2010 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious, centres. ^b Data concern Zielona G ra Gorz w Wilk. diocese. ^c Data concern Zielona G ra deanery. Data concern Wroc aw-Szczecin diocese. Data concerne Wroc aw diocese. 2008. Data on faithful concern area of the whole country. 2010.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1, 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przeprowadzonego w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011r. według stanu w dniu 31 marca 2011 o godz. 24.00. Podstawą prawną NSP 2011 stanowiły Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz.U. z 26 marca 2010 r. nr 47, poz. 277) wraz z aktami wykonawczymi do ustawy oraz Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 763/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie spisów powszechnych ludności i mieszkań (Dz. U. UE. L 208 z dnia 13.08.2008 r.).

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) oraz biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące. Ponadto pomagający członkowie rodziny, którzy nie wykonywali pracy w badanym tygodniu według NSP 2011 nie byli zaliczani do osób pracujących.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables.1, 2 were compiled on the basis of the National Census of Population and Housing 2011 carried out in the period between 1 April and 30 June 2011 according to the state on March 31, 2011 at 24.00 hours. The legal bases for the National Census of Population and Housing 2011 constituted the Act of 4 March 2010 on National Census of Population and Housing in 2011 (Journal of Laws of 26 March 2010 No. 47, item .277) with its executory legislative provisions and the Regulation (EC) of the European Parliament and Council No 763/2008 of 9 July 2008 on the censuses of population and housing (Official Journal of the European Union L. 218 of 13 August 2008). The 2011 Census included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into economically active (employed and unemployed) and the inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture,
- formally had a job, but did not perform it (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather) if the break in employment did not exceed 3 months. Moreover, according to the 2011 Census, contributing family members who did not perform work during the reference week were not counted among the employed.

2) za **bezrobotne** uznaje się osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono również osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009 - patrz ust. 5 na str. 131,

2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed

The **activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** calculated as the share of unemployed (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.a. in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land with some exceptions in 2002-2009 - see item 5 on page 131,

- b) właściciele i współwłaściciele (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu 31 XII w latach 2002-2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,*
 - c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
 - 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
 - 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);*
 - 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment on a given day of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonanych transakcji lub wartości wykonanych usług).

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002-2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs;*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous year.

6. *Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:*

- 1) **the employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przyjmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

10. Dane o pracujących w tabl. 3 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i (od 2004 r.) również rodzaju działalności, a w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

11. Dane zawarte w tabl. 4-9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. bezpłatne) w badanym okresie do liczby zatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or a percentage of turnover.

9. Data according to sections of the NACE rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

10. Data regarding employment in table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and (since 2004) kind of activity, in other tables - by seat of enterprise (unit).

11. Data in tables 4-9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

12. Information regarding labour turnover cover full-time paid employees as well as in 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 unpaid vacations (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid vacations) during a survey period to the number of persons employed on a given day as of 31 XII the previous year.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,

2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,

3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) z późniejszymi zmianami, określone są jako bezrobotne; do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu jednolity tekst z. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną - zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. - wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

13. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

1) the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,

2) the employer made efforts to find people willing to take up the job,

3) if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

14. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001) with later amendments, are classified as unemployed; until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments).

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam with the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 in the evening, weekend and extra curriculum education system, looking for employment or other kind of paid work and registered in a local labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:

- 1) ukończyła 18 lat;
 - 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, mężczyzna - 65 lat;
 - 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
 - 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
 - 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
 - 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega - na podstawie odrębnych przepisów - obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
 - 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
 - 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 - 9) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
 - 10) nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
 - 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.
- 1) *is aged 18 or more;*
 - 2) *is aged less than 60 (for women), less than 65 (for men);*
 - 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
 - 4) *is not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
 - 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
 - 6) *is not entered in the register rolls economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or retirement provision, excluding social insurance farmers;*
 - 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
 - 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from money gathered on bank accounts;*
 - 9) *does not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,*
 - 10) *does not receive on the basis of regulation concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and loosing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
 - 11) *does not receive training allowance after the termination of employment.*

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego oblicza się jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. - na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2005 - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, dla 2010 r. na podstawie Powszechnego spisu Rolnego 2010. Dane dla 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering persons employed on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 - on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2005 - Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002, for 2010 - on the basis of the Agricultural Census 2010. Data for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;*
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.*

*Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:*

- 1) during a business trip;*
- 2) during a training within the scope of common self-defence;*
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

***Accident at work is also understood** as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:*

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;*
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;*
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;*
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*

- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy -zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to the **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) are grouping according in the EUROSTAT recommendation.

6. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

6. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports:

1) *data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities; travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);*

2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 19 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 200 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

2) *data exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

7. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 19 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

8. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and report" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY AGE IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^b unemployed ^b					
		w tys. in thous.	in thous.	in thous.					
OGÓŁEM TOTAL	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
miasta urban areas	555,6	288,5	249,6	38,9	233,1	34,0	55,3	47,9	13,5
wieś rural areas	309,7	157,1	133,7	23,4	136,6	16,0	53,5	45,5	14,9
w tym w wieku produkcyjnym ^c of which of working age ^c	671,6	437,2	375,3	61,8	189,0	45,4	69,8	59,9	14,1
15–24 lata	139,1	47,5	33,8	13,7	83,2	8,5	36,4	25,8	28,9
25–34	175,3	130,5	113,7	16,8	25,3	19,5	83,8	73,0	12,9
35–44	134,9	106,3	94,5	11,8	19,2	9,4	84,7	75,3	11,1
45–54	146,2	105,6	92,1	13,5	34,0	6,5	75,6	65,9	12,8
55–64	148,7	51,7	45,4	6,3	93,2	3,8	35,7	31,3	12,2
65 lat i więcej and more	121,1	3,9	3,8	0,1	114,8	2,4	3,3	3,2	1,5
Mężczyźni Men	417,4	246,1	213,5	32,6	147,7	23,6	62,5	54,2	13,2
w tym w wieku produkcyjnym ^c of which of working age ^c	354,0	243,0	210,6	32,4	89,0	22,0	73,2	63,4	13,3
15–24 lata	70,8	27,4	20,0	7,4	39,6	3,9	40,9	29,8	27,0
25–34	89,5	71,9	63,6	8,3	8,4	9,2	89,6	79,2	11,6
35–44	68,8	56,6	50,8	5,8	7,6	4,6	88,1	79,1	10,2
45–54	72,6	54,6	47,7	6,9	14,8	3,3	78,7	68,7	12,6
55–64	71,3	33,1	29,0	4,1	36,3	1,8	47,7	41,7	12,5
65 lat i więcej and more	44,4	2,5	2,5	0,0	41,0	0,9	5,8	5,8	1,1
Kobiety Women	448,0	199,5	169,8	29,7	222,0	26,4	47,3	40,3	14,9
w tym w wieku produkcyjnym ^c of which of working age ^c	317,6	194,1	164,7	29,4	100,0	23,4	66,0	56,0	15,1
15–24 lata	68,3	20,1	13,8	6,3	43,6	4,6	31,6	21,6	31,5
25–34	85,9	58,6	50,2	8,5	16,9	10,3	77,6	66,4	14,4
35–44	66,1	49,7	43,7	6,0	11,6	4,8	81,1	71,3	12,1
45–54	73,5	51,1	44,4	6,7	19,3	3,2	72,6	63,2	13,0
55–64	77,5	18,6	16,5	2,2	56,9	2,0	24,7	21,8	11,7
65 lat i więcej and more	76,6	1,3	1,3	0,0	73,8	1,5	1,8	1,7	2,4

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^b Osoby w wieku 15-74 lata. ^c Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011. ^b Persons aged 15-74. ^c Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 2 (73). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^b unemployed ^b					
w tys. in thous.						w % in %			
OGÓŁEM	865,4	445,6	383,3	62,2	369,7	50,1	54,7	47,0	14,0
TOTAL									
wykształcenie: education:									
Wyższe Tertiary	127,8	101,2	95,1	6,1	26,6	0,0	79,2	74,4	6,1
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	179,1	118,4	104,5	13,9	60,7	0,0	66,1	58,4	11,7
Średnie ogólnokształcące General vocational	101,1	53,2	44,8	8,4	47,8	0,0	52,7	44,3	15,9
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	211,0	133,1	111,0	22,2	77,8	0,0	63,1	52,6	16,6
Gimnazjalne i podsta- wowe ukończone ^c Lower secondary and completed primary ^c	196,2	39,6	27,9	11,6	156,6	0,0	20,2	14,2	29,4
Nieustalony poziom wykształcenia. Unknown education level	50,2	0,0	0,0	0,0	0,2	50,0	22,8	11,8	48,0

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^b Osoby w wieku 15—74 lata. ^c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011. ^b Persons aged 15—74. ^c Including persons without school education.

TABL. 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R. (cd.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^b unemployed ^b					
		w tys. in thous.							
Mężczyźni	417,4	246,1	213,5	32,6	147,7	23,6	62,5	54,2	13,2
Men									
wykształcenie: education:									
Wyższe	53,9	43,1	40,9	2,1	10,8	0,0	79,9	76,0	5,0
Tertiary									
Policealne i średnie zawodowe	86,1	63,3	56,9	6,4	22,8	0,0	73,5	66,1	10,1
Post-secondary and vocational secondary									
Średnie ogólnokształcące	36,0	22,3	19,2	3,0	13,7	0,0	61,9	53,5	13,6
General vocational									
Zasadnicze zawodowe	130,8	91,9	78,1	13,8	38,9	0,0	70,3	59,7	15,1
Basic vocational									
Gimnazjalne i podsta- wowe ukończone ^c	86,9	25,4	18,3	7,1	61,4	0,0	29,3	21,1	28,0
Lower secondary and completed primary ^c									
Nieustalony poziom wykształcenia.	23,7	0,0	0,0	0,0	0,1	23,6	36,1	20,1	44,5
Unknown education level									

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^b Osoby w wieku 15—74 lata. ^c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011. ^b Persons aged 15—74. ^c Including persons without school education.

TABL. 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^b unemployed ^b					
		w tys. in thous.							
Kobiety	448,0	199,5	169,8	29,7	222,0	26,4	47,3	40,3	14,9
Women									
wykształcenie: education:									
Wyższe	73,9	58,2	54,2	4,0	15,8	-	78,6	73,2	6,9
Tertiary									
Policealne i średnie zawodowe	93,0	55,1	47,6	7,5	37,9	0,0	59,2	51,2	13,6
Post-secondary and vocational secondary									
Średnie ogólnokształcące	65,1	30,9	25,5	5,4	34,1	-	47,6	39,3	17,5
General vocational									
Zasadnicze zawodowe	80,2	41,2	32,9	8,3	39,0	-	51,4	41,0	20,2
Basic vocational									
Gimnazjalne i podsta- wowe ukończone ^c	109,3	14,1	9,6	4,5	95,1	0,0	12,9	8,8	31,8
Lower secondary and completed primary ^c									
Nieustalony poziom wykształcenia.	26,5	0,0	0,0	0,0	0,1	26,4	8,5	3,1	63,9
Unknown education level									

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. ^b Osoby w wieku 15—74 lata. ^c Łącznie z osobami bez wykształcenia szkolnego.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011. ^b Persons aged 15—74. ^c Including persons without school education.

Pracujący

Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM	291843	323049	324565	77006	247559	152187
TOTAL						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	27533	36531	36004	2112	33892	15356
<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>						
Przemysł	79626	85069	84450	7039	77411	29587
<i>Industry</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe	71351	75772	75411	1074	74337	27525
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3889	4360	4257	2908	1349	1011
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo	12687	19227	19626	258	19368	1979
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	51521	53382	52747	232	52515	28586
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 131.

^a By actual workplace and by kind of activity; excluding persons employed in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. ^b See general notes, item 5 on page 131.

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011			
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	18790	20326	21146	6316	14830	4313
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	5800	5297	5480	197	5283	3640
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2810	3010	2862	192	2670	995
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	5929	6183	6091	879	5212	4364
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4023	4445	4284	1580	2704	2186
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	8412	7853	8326	706	7620	3983
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	7354	10691	12289	208	12081	5094
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	16140	18131	17949	17931	18	11529
Edukacja <i>Education</i>	25537	26246	25974	24469	1505	20276
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	17937	18134	17985	12110	5875	14656
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3166	3397	3488	2611	877	2106
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4578	5127	5864	166	5698	3537

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

^a By actual workplace and by kind of activity; excluding persons employed in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety; with the employed persons on private farms in agriculture – estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwła- ściciele bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributin g family workers	agenci agents	pracujący w porze nocnej employees working at night	niepełno- sprawni disabled persons
OGÓŁEM 2005	175160	172555	2039	286	23183	8528
2010	190413	187842	1989	373	25470	15492
2011	189998	187388	2034	412	27676	16878
sektor publiczny <i>public sector</i>	66965	66965	-	-	6358	2685
sektor prywatny <i>private sector</i>	123033	120423	2034	412	21318	14193
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4271	4089	91	-	120	46
Przemysł <i>Industry</i>	67727	67051	604	-	15567	5092
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	62494	61839	583	-	14745	4897
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3791	3770	21	-	518	175
Budownictwo <i>Construction</i>	8168	7863	305	-	106	121
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	17320	16766	553	-	1623	1190

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employ- ment contract	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributin g family workers	agenci agents	pracujący w porze nocnej employees workng at night	niepełno- sprawni disabled persons
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	9070	8904	166	-	1530	306
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	2141	2050	91	-	340	122
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	988	984	4	-	18	37
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . . . <i>Financial and insurance activities</i>	3169	2729	28	412	110	53
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	3010	3001	9	-	48	263
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2683	2624	59	-	85	205
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	12250	12194	56	-	2348	6843
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . . <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	17500	17500	-	-	938	871
Edukacja. <i>Education</i>	24600	24590	10	-	105	379
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	13825	13786	39	-	4627	1091
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2721	2719	2	-	89	150
Pozostała działalność usługowa. <i>Other service activities</i>	546	529	17	-	22	109

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 5 (76). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
OGÓŁEM	172555	187842	187388
TOTAL			
sektor publiczny <i>public sector</i>	73612	70099	66965
sektor prywatny <i>private sector</i>	98943	117743	120423
w tym: <i>of which:</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3994	4425	4089
Przemysł <i>Industry</i>	63119	68505	67051
w tym: <i>of which:</i>			
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	57539	63268	61839
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3567	3699	3770
Budownictwo <i>Construction</i>	6155	7977	7863
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	16006	17078	16766

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133.

^a Data concern economic entities employing more 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 133.

TABL. 5 (76). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
Transport i gospodarka magazynowa	8435	8252	8904
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1928	2148	2050
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	1266	1016	984
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . .	3063	2723	2729
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2930	3045	3001
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2074	2702	2624
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . . .	4594	9297	12194
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne . . .	15885	17871	17500
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	25130	25247	24590
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15091	14199	13786
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2261	2569	2719
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	622	779	529
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133.

^a Data concern economic entities employing more 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 11 on page 133.

TABL. 6 (77). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni Full-time employees		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM 2005	161440	79757	11115	6308
TOTAL 2010	175892	87659	11950	7085
..... 2011	176303	87472	11085	6607
sektor publiczny <i>public sector</i>	61280	41642	5685	3747
sektor prywatny <i>private sector</i>	115023	45830	5400	2860
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3649	847	440	110
Przemysł <i>Industry</i>	65360	23891	1691	819
w tym: <i>of which:</i>				
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	60335	22829	1504	732
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3602	844	168	81
Budownictwo <i>Construction</i>	7572	814	291	114
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	15858	8159	908	530

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 6 (77). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni Full-time employees		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Transport i gospodarka magazynowa	8665	1114	239	104
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1866	1299	184	122
<i>Accommodation and catering</i>				
Informacja i komunikacja	908	362	76	39
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2618	2111	111	97
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2750	1385	251	106
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2453	1152	171	103
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	11045	5719	1149	695
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16661	10844	839	426
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	21190	17068	3400	2350
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13089	11143	697	523
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2259	1389	460	361
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	360	175	169	104
<i>Other service activities</i>				

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjmu- jący pier- wszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM 2005	44075	16022	5460	19813	715	27,4
TOTAL 2010	42111	16744	4159	22311	770	23,9
2011	46526	19340	4597	35726	630	26,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	6391	3833	797	4980	185	9,9
sektor prywatny <i>private sector</i>	40135	15507	3800	30746	445	35,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	778	218	90	634	6	20,2
Przemysł <i>Industry</i>	17166	5742	1961	12988	272	26,1
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	16409	5577	1881	12398	268	27,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	591	150	38	474	4	16,5
Budownictwo <i>Construction</i>	2494	219	154	1868	3	31,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	4792	2582	713	3455	99	29,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including returning from unpaid leaves.

TABL. 7 (78). PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmują- cy pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę changing work	powraca- jący z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	3344	248	175	2892	12	40,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	637	424	77	456	7	32,4
Informacja i komunikacja. <i>Information and communication</i>	178	56	49	120	3	19,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	351	270	28	277	18	12,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	325	156	24	267	4	11,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	843	371	103	640	11	37,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	10025	5251	506	7836	17	126,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1960	1016	244	1562	63	11,1
Edukacja <i>Education</i>	2017	1602	212	1570	54	9,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . <i>Human health and social work activities</i>	1213	976	206	881	51	8,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	306	156	38	237	10	13,1
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	97	53	17	43	-	27,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including returning from unpaid leaves.

TABL. 8 (79). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Z liczby ogółem Of total number						Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		Ogółem Total	kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- aw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
				przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
OGÓŁEM	2005	41296	15142	7971	6005	2046	1149	25,3
TOTAL	2010	39422	16164	6940	4030	1176	858	22,3
	2011	43093	17618	6585	4255	1687	718	24,4
sektor publiczny <i>public sector</i>		7280	4060	828	410	834	210	11,3
sektor prywatny <i>private sector</i>		35813	13558	5757	3845	853	508	31,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		938	365	120	50	43	2	24,5
Przemysł <i>Industry</i>		16431	5564	2871	1961	545	295	24,9
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		15681	5401	2761	1891	460	291	25,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		549	118	68	59	57	2	15,3
Budownictwo <i>Construction</i>		2713	193	391	218	83	5	34,7

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including taking unpaid leaves.

TABL. 8 (79). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					korzystający z urlopów wychowawczych ^b taking child-care leaves ^b	Współczynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przeniesieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, rehabilitację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilitation			
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4711	2512	1101	742	68	116	29,0	
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>								
Transport i gospodarka magazynowa	2997	299	383	420	91	10	35,9	
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	698	494	125	122	2	19	34,9	
<i>Accommodation and catering</i>								
Informacja i komunikacja	157	68	24	18	1	3	17,2	
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	391	275	88	43	13	20	14,0	
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	405	160	66	35	65	3	14,1	
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	593	268	74	77	12	8	26,4	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6819	3435	664	208	118	35	85,9	
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2312	1145	195	108	285	79	13,1	
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja	2136	1536	272	116	213	45	9,7	
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1385	1117	90	106	120	70	9,9	
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	316	136	111	18	25	7	13,6	
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	91	51	10	13	3	1	25,4	
<i>Other service activities</i>								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit. ^b Until 2008 including taking unpaid leaves.

TABL. 9 (80). **ABSOLWENCI^a PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ**
SCHOOL LEAVERS^a STARTING WORK FOR THE FIRST TIME

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	W tym kobiety <i>Of which women</i>	Z liczby ogółem — absolwenci szkół <i>of total number — school leavers</i>				
			wyższych <i>tertiary</i>	policealnych i średnich zawodowych <i>post-secondary and secondary vocational</i>	liceów ogólnokształcących <i>general secondary</i>	zasadniczych zawodowych <i>basic vocational</i>	
OGÓŁEM 2005	5062	2353	1483	1441	632	1506	
TOTAL 2010	3304	1354	1025	867	501	911	
	2011	3282	1388	981	783	451	1067
sektor publiczny <i>public sector</i>	681	441	485	100	54	42	
sektor prywatny <i>private sector</i>	2601	947	496	683	397	1025	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	80	23	31	26	1	22	
Przemysł <i>Industry</i>	1380	375	191	340	224	625	
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1326	363	171	330	216	609	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	34	10	10	8	4	12	
Budownictwo <i>Construction</i>	113	20	32	24	12	45	

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 9 (80). **ABSOLWENCI^a PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ (dok.)**
SCHOOL LEAVERS^a STARTING WORK FOR THE FIRST TIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich za- wodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	564	304	113	163	79	209
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	97	15	21	28	21	27
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	33	26	12	9	11	1
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	23	4	21	1	1	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	23	20	18	3	2	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	19	13	8	2	9	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	89	53	44	31	11	3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	239	78	23	76	32	108
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	231	149	164	31	24	12
Edukacja <i>Education</i>	156	127	136	10	4	6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	187	154	144	29	11	3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	32	18	19	7	5	1
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	16	9	4	3	4	5

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 133; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 11 on page 133; by seat of management of unit.

TABL. 10 (81). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2011 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs					zlikwidowane ^a liquidated ^a
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies– newly created jobs ^a		
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies – newly created jobs	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	
OGÓŁEM	2243	220	1294	14263	7540	11477
TOTAL						
sektor publiczny <i>public sector</i>	200	26	.	1537	.	1251
sektor prywatny <i>private sector</i>	2043	194	.	12726	.	10226
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	19	1	7	369	117	375
Przemysł <i>Industry</i>	1011	135	679	4261	2764	2863
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	985	129	656	3943	2551	2679
Budownictwo <i>Construction</i>	450	-	54	2173	927	1577
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	185	13	60	3091	936	2819
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	282	43	282	1076	589	766
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	14	-	14	374	195	326
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	-	-	-	126	58	195
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa. <i>Financial and insurance activities</i>	11	-	3	57	37	89
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	26	-	20	123	79	157
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	8	3	8	177	82	340
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	38	1	38	771	588	622
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	70	15	68	368	366	323
Edukacja <i>Education</i>	17	5	12	662	616	631
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	51	1	44	219	90	163
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	19	3	3	292	72	104
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	42	-	2	124	24	127

^a W ciągu roku.
^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 11 (82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	89139	89151	59225	59134	Registered unemployed persons
mężczyźni	40636	41850	27618	26421	men
kobiety	48503	47301	31607	32713	women
Oferty pracy	51	527	849	671	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	1748	169	70	88	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	20,1	19,4	19,2	18,3	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	6,0	3,0	1,8	1,6	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	24,1	16,3	19,2	19,8	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,7	45,1	23,9	27,1	Unemployed for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	21,3	23,0	15,5	15,4	Registered unemployment rate ^a
^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 136. ^a See general notes, item 2 on page 136.					

TABL. 12 (83). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^d**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^d

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	91596	106508	119092	100558	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					
Kobiety	40682	49358	57642	49937	Women
Dotychczas niepracujący	23927	29540	29128	21674	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5758	1770	1449	1237	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	77197	116746	120929	100649	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					
Kobiety	33435	53191	57652	48831	Women
Z tytułu podjęcia pracy	38957	56906	42870	38693	Received jobs
^a W ciągu roku. ^a During the year.					

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	89139	48503	89151	47301	59225	31607	59134	32713
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej and less	25340	13585	18089	9634	11905	6801	11597	6780
25—34	22423	13594	24512	14313	17170	10381	17301	10892
35—44	23553	12970	18568	10446	10777	5994	10995	6446
45—54	16810	8127	23707	11730	12942	6445	11940	6177
55 lat i więcej and more	1013	227	4275	1178	6431	1986	7301	2418
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe Tertiary	1676	1009	3312	2093	4908	3257	5413	3754
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary as well as vocational secondary	17479	11491	18358	11537	12612	7813	12655	8159
Średnie ogólnokształcące General secondary	4979	3981	5922	4433	5768	4049	5669	4075
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	34279	16287	30740	14369	17923	8084	17660	8284
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	30726	15735	30819	14869	18014	8404	17737	8441
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}								
3 miesiące i mniej months and less	20134	8125	21676	9506	23472	11338	20546	10123
3—6	14964	7698	12869	6525	11225	6205	11178	6334
6—12	16882	8488	14385	7443	10382	5737	11398	6417
12—24	20435	11584	13802	7366	8779	4966	9734	5900
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	16724	12608	26419	16461	5367	3361	6278	3939
WEDŁUG STAŻU PRACY^d BY WORK SENIORITY^d								
Bez stażu pracy No work seniority	17916	10817	17266	10169	11347	6860	10793	6638
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej and less	13892	7626	11543	6528	7895	4453	7967	4786
1—5	13594	7368	16948	8837	12655	7096	13024	7582
5—10	11755	6755	12769	6991	8292	4481	8343	4743
10—20	19301	10826	16863	9237	9671	5031	9670	5211
20—30	11896	5046	12061	5201	7338	3071	7117	3045
powyżej 30 lat more than 30 years	785	65	1701	338	2027	615	2220	708

^a Od 2002 r. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. ^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1—5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^a Since 2002. ^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. ^d Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1—5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

TABL. 14 (85). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2963	3622	2645	1726	Persons undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	1445	1836	1550	980	of which women
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	2704	4804	2769	886	Persons undertaking employment in public works
w tym kobiety	1009	1753	841	292	of which women
Rozpoczynający szkolenie.	2118	3803	5818	1829	Persons starting training
w tym kobiety	897	1541	2311	592	of which women
Rozpoczynający prace społecznie użyteczne	14530	10524	Persons starting social-useful work
w tym kobiety	6794	5608	of which women

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 15 (86). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	219,9	209,4	314,0	190,7	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	120,9	125,1	117,2	105,9	55,6	Unemployment benefits
Szkolenia	2,1	5,1	8,4	2,8	1,5	Training
Prace interwencyjne	4,0	8,3	11,3	8,1	4,3	Intervention works
Roboty publiczne	5,6	14,2	17,5	4,8	2,5	Public works
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	7,1	28,2	6,1	3,2	Refund the cost of equipping and retrofitting of workseat
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	9,4	37,9	11,7	6,1	Means for starting of economic activity
Stypendia za okres przygotowania zawodowego	7,7	0,2	0,3	0,2	Scholarships for occupational training period
Stypendia za okres stażu	17,8	58,2	23,5	12,3	Scholarships for intership period

Warunki pracy Work conditions

TABL. 16 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURES IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach <i>Of which in</i>				Z liczby ogółem - w wypadkach ciężkich <i>Of total number - in serious accidents</i>	SPECIFICATION
		śmier- telnych <i>fatal accidents</i>	powodujących niezdolność do pracy <i>accidents resulting in an inability to work</i>				
			1-3 dni <i>days</i>	4-20	21 dni i więcej <i>days and more</i>		
OGÓŁEM							TOTAL
2005	2801	17	42	1089	1552	26	
2010	2789	9	38	1083	1496	21	
2011	3055	13	48	1260	1544	30	
sektor publiczny	715	2	-	-	-	9	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2340	11	-	-	-	21	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . . .	63	-	-	24	35	3	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł.	1557	5	31	736	727	16	<i>Industry</i>
w tym:							<i>of which:</i>
przetwórstwo przemysłowe.	1456	4	28	702	667	14	<i>manufacturing</i>
dostawa wody; gospoda- rowanie ściekami i od- padami; rekultywacja ^Δ	71	-	2	24	43	2	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	160	3	3	56	94	1	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ . . .	275	2	2	116	132	2	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Transport i gospodarka magazynowa.	281	1	2	73	180	4	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	26	-	1	14	8	-	<i>Accommodation and catering</i>
Informacja i komunikacja . . .	3	-	-	1	2	-	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.	14	-	-	5	8	-	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	23	-	-	6	15	-	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . . .	20	-	1	3	12	-	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^Δ	120	1	-	39	74	-	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne	117	-	2	53	52	1	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja.	128	-	2	43	66	1	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	220	1	3	75	111	1	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją	27	-	-	6	19	1	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa.	21	-	1	10	9	-	<i>Other service activities</i>

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo con- struction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
WYDARZENIA BEZPOŚREDNIO POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM 2005	2801	76	1450	1343	185	241	202	251	
TOTAL 2010	2789	64	1424	1320	154	304	202	213	
. 2011	3055	63	1557	1456	160	275	281	220	
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi.	102	2	59	54	4	6	8	3	
<i>Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals</i>									
Tonięcie, zakopanie i zamknięcie.	11	-	6	1	4	-	-	-	
<i>Drowned, buried, enveloped</i>									
Zderzenie z lub uderzenie w nieruchomy obiekt.	645	15	248	226	44	63	67	54	
<i>Horizontal or vertical impact with or against a stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu.	656	19	388	375	43	65	54	22	
<i>Struck by object in motion, collision</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym.	632	10	431	419	27	59	28	16	
<i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie.	182	5	106	101	9	19	23	4	
<i>Trapped, crushed</i>									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne.	384	5	150	131	18	26	56	47	
<i>Mental or physical stress</i>									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia.	52	4	3	1	1	2	18	15	
<i>Aggression human or animal</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 17 (88). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY ^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^d	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM 2005	5481	138	3010	2766	372	512	359	391	
TOTAL 2010	5498	131	2854	2658	355	622	372	319	
	2011	5868	139	3058	2845	332	599	480	319
Niewłaściwy stan czynnika materialnego.	455	9	240	211	25	38	39	24	
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy	240	5	122	110	31	27	20	7	
stanowiska pracy.	295	14	157	145	22	33	19	15	
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym.	430	11	264	251	26	47	23	14	
<i>Abscense or inappropriate use of material agent</i>									
Nieużywanie sprzętu ochronnego	101	2	58	54	12	12	4	-	
<i>Not using protective equipment</i>									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika.	423	17	252	231	20	54	23	6	
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^b	124	3	43	40	6	13	6	7	
<i>Inappropriate mental-physical condition of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika	3384	69	1813	1710	171	338	278	184	
<i>Incorrect employee action</i>									
Inna przyczyna	416	9	109	93	19	37	68	62	
<i>Other event</i>									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 18 (89). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	294	296	193	164	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	1	2	1	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:					<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	153	137	104	74	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	20	28	16	19	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	8	12	3	3	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzenia	38	39	14	15	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	23	22	21	16	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
działanie skrajnych temperatur	3	2	3	1	<i>influence of extreme temperatures</i>
inne wydarzenia	49	55	32	36	<i>other events</i>

TABL. 19 (90). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane <i>Hazard connected with</i>						
			ze środowiskiem pracy <i>work environment</i>		z uciążliwością pracy <i>strenuous conditions</i>		z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi <i>connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery</i>		
			ogółem <i>grand total</i>	w tym przez jedną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jedną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>	w tym przez jedną grupę czynników <i>of which one group of factors</i>	razem <i>total</i>
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości <i>per 1000 paid employees of total surveyed</i>									
OGÓŁEM	2005	135,5	98,4	95,9	69,9	20,4	14,1	19,2	14,4
TOTAL	2010	123,4	94,0	79,5	58,8	23,2	21,8	20,7	13,4
	2011	134,1	98,1	84,9	62,6	28,5	23,4	20,7	12,1
sektor publiczny		70,8	62,4	46,0	40,1	19,8	19,8	5,0	2,4
<i>public sector</i>									
sektor prywatny		148,4	106,2	93,8	67,7	30,4	24,2	24,2	14,3
<i>private sector</i>									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		134,5	116,9	58,5	50,7	67,1	62,9	8,9	3,3
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 19 (90). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions		z czynnikami me- chanicznymi zwią- zanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with me- chanical factors particularly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed							
Przemysł Industry	188,4	132,5	123,6	89,0	34,1	26,3	30,7	17,2
w tym: of which:								
przetwórstwo przemysłowe. manufacturing	194,8	138,2	134,0	96,4	27,5	23,3	33,3	18,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities	146,8	122,4	68,1	49,0	59,1	59,1	19,6	14,3
Budownictwo Construction	68,5	56,6	34,1	30,2	18,8	15,2	15,6	11,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles	56,3	51,4	22,7	18,3	27,5	27,5	6,1	5,7
Transport i gospodarka magazynowa. . Transportation and storage	21,3	19,0	4,8	3,9	13,0	12,0	3,4	3,1
Informacja i komunikacja Information and communication	16,3	16,3	13,4	13,4	-	-	2,9	2,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	103,1	103,1	94,8	94,8	-	-	8,2	8,2
Edukacja Education	26,0	26,0	0,0	0,0	26,0	26,0	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	48,4	42,0	47,2	40,8	1,0	1,0	0,2	0,2

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (91). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	DISEASES
OGÓŁEM	197	56	50	52	TOTAL
w tym:					of which:
Pylice płuc		3	-	-	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa		3	3	1	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa		4	3	1	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		15	10	4	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Choroby skóry		6	2	1	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy		3	2	3	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy		1	3	6	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem		5	3	2	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		14	23	27	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 (92). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2005	11834	39377	3571	8909	738	1859	8224
TOTAL	2010	9579	27221	1796	4852	486	955	266
	2011	8075	19629	1664	3839	563	183	307
sektor publiczny <i>public sector</i>		2464	3976	680	1317	305	119	125
sektor prywatny <i>private sector</i>		5611	15653	984	2522	258	64	182
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>		1358	994	-	54	6	3	2
Przemysł <i>Industry</i>		5652	13674	1541	3152	210	49	142
w tym: <i>of which:</i>								
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		3987	11705	881	2087	201	35	87
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		1035	1147	353	524	9	14	19

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern entities employing more than 9 persons.*

TABL. 21 (92). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
Budownictwo <i>Construction</i>	694	1375	19	116	1	2	9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	52	1266	10	93	7	10	10
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	221	664	94	201	30	16	82
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	-	-	-	-	2	2	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	58	47	-	-	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	28	-	-	12	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	12	1609	-	211	307	101	62

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern entities employing more than 9 persons.*

TABL. 22 (93). ŚWIADCZENIA I ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 BENEFITS AND AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits</i>	
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM 2005	769	749	2316	2211
TOTAL 2010	875	849	2410	2385
	2011	757	736	2897
sektor publiczny <i>public sector</i>	131	129	2553	2494
sektor prywatny <i>private sector</i>	626	607	3025	2983
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	16	13	5231	5315
Przemysł <i>Industry</i>	462	446	3115	3062
w tym: <i>of which:</i>				
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	437	421	2996	2934
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	15	15	3333	3333
Budownictwo <i>Construction</i>	54	54	3324	3324
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	68	68	2593	2593
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	50	50	2670	2670
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	6	5	1367	1420
Edukacja <i>Education</i>	8	8	3113	3113
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	92	91	1972	1922
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1	1	1200	1200

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej, a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);

- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*

- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacone także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

6. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (94). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł		
O G Ó Ł E M	7209078,7	7586469,5	T O T A L
sektor publiczny	2835729,3	2864680,3	public sector
sektor prywatny	4373349,4	4721789,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . .	191342,7	205113,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2391183,8	2510689,8	Industry
w tym:			of which:
przetwórstwo przemysłowe	2168238,2	2287960,7	manufacturing
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	132575,0	137545,3	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	330584,9	335379,1	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	731343,3	750492,4	Trade; repair of motor vehicles
Transport i gospodarka magazynowa	298851,8	332491,5	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	67685,6	69870,4	Accommodation and catering
Informacja i komunikacja	65207,6	69461,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . .	138812,9	141378,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	133983,2	138182,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	182893,7	175588,5	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	197156,1	287260,2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	832254,3	854108,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	968995,5	1019261,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	535928,3	541906,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	85332,6	95779,8	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	57522,4	59506,3	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 172-173.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on pages 172-173.

TABL. 2 (95). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Osobowe ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej	Pozostałe ^c	Uczniów
		Total	Personal ^b	Payments from profit and balance surplus in co-operatives	Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Other ^c	Apprentices
		w tys. zł in thous. zł					
O G Ó Ł E M	2005	4530626,8	4268729,2	2672,7	89680,9	167165,5	2378,5
	2010	6726792,7	6324001,5	2903,2	130797,7	266467,5	2622,8
	2011	7059142,3	6678065,1	1015,4	134761,2	243057,6	2243,0
sektor publiczny		2943562,2	2718984,5	635,5	134761,2	88938,6	242,4
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		4115580,1	3959080,6	379,9	-	154119,0	2000,6
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		206784,5	193518,3	25,6	66,2	13174,4	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		2499290,9	2426998,1	681,4	1870,0	68882,6	858,8
<i>Industry</i>							
w tym:							
<i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe		2278196,0	2216094,5	-	-	61255,5	846,0
<i>manufacturing</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		136897,8	129710,0	681,4	1870,0	4627,4	9,0
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo		250854,2	237017,8	-	-	13512,3	324,1
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		500622,2	481983,3	268,9	-	17803,2	566,8
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (95). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Osobowe ^b Personal ^b	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach Payments from profit and balance surplus in co-opera- tives	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Pozostałe ^c Other ^c	Uczeniów Appren- tices
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	277612,7	271208,0	-	2446,3	3907,7	50,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	47855,8	43967,3	-	317,4	3482,6	88,5
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	59280,6	51680,1	-	-	7600,5	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	138337,7	131483,6	-	-	6840,8	13,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	123423,1	114771,0	39,5	2474,3	6138,3	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	123571,1	117420,3	-	802,0	5307,6	41,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	282143,8	269793,8	-	291,9	11861,6	196,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	878551,9	800512,5	-	53574,8	24464,6	-
Edukacja <i>Education</i>	1032769,2	947011,8	-	60520,4	25217,2	19,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	530864,6	498389,9	-	10421,8	22019,0	33,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	96004,2	81537,7	-	1976,1	12490,4	-
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	11175,8	10771,6	-	-	354,8	49,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2032,99	2755,38	2903,70	T O T A L
sektor publiczny	3396,80	3585,50	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2454,81	2603,36	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybacktwo	2534,67	3337,57	3788,54	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	1977,24	2798,41	2952,85	<i>Industry</i>
w tym:				<i>of which:</i>
przetwórstwo przemysłowe	1926,56	2752,48	2916,64	<i>manufacturing</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2084,28	2861,56	2916,34	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	1609,77	2144,77	2212,36	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1488,72	2062,98	2200,41	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Transport i gospodarka magazynowa ..	1903,29	2297,95	2417,01	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1195,68	1663,31	1741,81	<i>Accommodation and catering</i>
Informacja i komunikacja	3367,73	3761,57	4216,53	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3053,95	3548,39	3793,16	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2358,46	3051,04	3283,58	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2577,48	3310,77	3253,66	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1322,28	1773,02	2040,57	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2868,35	3854,98	4078,32	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	2302,29	3200,95	3410,36	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..	2003,27	2976,45	3059,57	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1951,77	2566,80	2704,27	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1944,13	2174,92	2241,80	<i>Other service activities</i>

TABL. 4 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011
	w zł in zł		
OGÓŁEM	2144,35	2920,43	3073,95
TOTAL			
sektor publiczny	2436,62	3396,78	3585,51
<i>public sector</i>			
sektor prywatny	1916,47	2631,20	2784,64
<i>private sector</i>			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2741,85	3614,15	4153,21
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>			
Przemysł	2025,74	2860,02	3017,07
<i>Industry</i>			
w tym:			
of which:			
przetwórstwo przemysłowe	1975,15	2814,53	2982,22
<i>manufacturing</i>			
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2106,85	2914,41	2960,80
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	1748,08	2442,55	2474,03
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1613,24	2264,66	2430,80
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	2045,45	2514,21	2603,85
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1262,89	1727,20	1857,93
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	3830,37	4197,61	4719,53
<i>Information and communication</i>			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3252,49	3884,86	4038,36
<i>Financial and insurance activities</i>			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2400,92	3129,50	3399,90
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3246,20	4158,26	3964,31
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1260,59	1751,46	2035,00
<i>Administrative and support service activities</i>			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2870,75	3857,93	4081,63
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>			
Edukacja	2308,00	3211,84	3426,14
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2028,77	3040,77	3115,02
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1907,14	2590,38	2748,32
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	1635,89	1996,09	2210,92
<i>Other service activities</i>			

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (98). **ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**
SOCIAL SECURITY BENEFITS

A. EMERYCI I RENCISCI^a

RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	239366	226402	229094	223367	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	202764	196627	205880	201336	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:					<i>persons receiving:</i>
emerytury	73233	92863	130694	128270	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy	99924	71811	43351	41269	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne	29607	31953	31835	31797	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	36602	29775	23214	22031	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury	16176	23465	18355	17335	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

TABL. 5 (98). **ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (dok.)**
SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)

B. ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a

GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM					
GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	2133,9	2686,1	3877,9	3958,2	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH					
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem					
Total					
Świadczenia w mln zł	1836,8	2381,3	3575,9	3662,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	754,92	1009,25	1447,41	1515,86	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury					
Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	774,5	1283,9	2450,0	2509,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	881,31	1152,11	1562,17	1630,55	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy					
Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	799,5	729,7	620,7	623,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł . . .	666,83	846,79	1193,17	1258,44	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne					
Family pensions					
Świadczenia w mln zł	262,8	367,8	505,2	529,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł . . .	739,60	959,16	1322,48	1387,28	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH					
FARMERS					
Razem ^b					
Total ^b					
Świadczenia w mln zł	297,1	304,7	302,0	295,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	676,41	852,82	1084,18	1119,06	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury					
of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	135,5	255,1	254,3	248,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł .	697,84	905,98	1154,36	1192,78	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**.

Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości, a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone danymi o strukturze gospodarstw domowych: dla 2000 r. - według liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), dla lat 2005, 2010 i 2011 - według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarские, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**.

Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data obtained from the household budget survey were weighted with the data on structure of households: for 2000 - by number of persons coming from the Labour Force Survey (LFS), for 2005, 2010 i 2011 - by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that, each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, pracowników użytkujących gospodarstwo rolne, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. *The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:*

- 1) **employed persons include:**
 - a) *hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.),*
 - b) *employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,*
 - c) *self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operative since 2005;*
- 2) **persons maintained from social security benefits and from social assistance benefits**, *for whom the main source of maintenance is retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;*
- 3) **dependents** *(without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.*

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek - rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz ze świadczeń pomocy społecznej), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 173) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej - uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi bieżącymi nakładami na nią (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie), w tym dochód z wynajmu nieruchomości oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 173) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Available income comprises:

- 1) income from hired work - obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement - which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);
- 2) income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farms in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;
- 3) income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture), of which income from rental of real estate and income from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) i dochód z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady i ewentualne podatki) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych) odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

- 4) *income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments and possible taxes) not connected with the conducted economic activity;*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay, pensions, social security benefits and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries. Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.*

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS), zgodnie z nomenklaturą przyjętą na lata 1997—2000, 2005—2008 i 2009—2012.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS), according to the nomenclature for 1997—2000, 2005—2008 and 2009—2012.

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (99). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1565	899	963	960	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,19	3,00	2,86	2,82	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:					<i>of which:</i>
pracujących	1,07	1,02	1,09	1,02	<i>employed</i>
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i świadczenia pozostałe ^a	0,94	0,92	0,81	0,88	<i>receiving social security benefits other assistance benefits^a</i>
w tym emeryturę lub rentę	x	0,70	0,65	0,74	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	1,13	1,00	0,88	0,86	<i>dependents</i>

a Do 2008 r. - świadczenia pozostałe stanowiły dochód ze świadczeń z pomocy społecznej.

a *Until 2008 - other assistance benefits were social assistance benefits.*

TABL. 2 (100). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	609,66	691,25	1153,06	1189,89	<i>Available income</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z pracy najemnej	287,65	317,18	634,93	633,28	<i>from hired work</i>
z pracy na własny rachunek	61,52	65,62 ^a	121,84 ^b	115,25	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych ^c	198,91	274,22	328,26 ^d	385,60	<i>from social security benefits and other assistance benefits^c</i>
Dochód do dyspozycji	586,84	657,11	1108,70	1148,74	<i>Disposable income</i>

a, b, d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: *a* — 16,15%, *b* — 15,38%, *d* — 11,34% dla świadczeń z ubezpieczeń społecznych i 10,76% dla świadczeń pozostałych. *c* Do 2008 r. — świadczenia pozostałe stanowiły dochód ze świadczeń z pomocy społecznej.

a, b, d *Relative error of estimates more than 10% and is: a — 16,15%, b — 15,38%, d — 11,34% for social security benefits and 10,76% for the benefits of other assistance. c* *Until 2008 - other assistance benefits were income from social assistance benefits.*

TABL. 3 (101). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem ^a	604,07	717,48	972,30	975,64	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	581,25	683,34	927,94	934,50	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	186,56	195,69	245,91	256,84	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,30	19,56	33,68	30,73	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,66	34,58	54,35	47,02	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	107,53	143,68	196,56	201,17	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	39,11	30,07	47,13 ^c	50,23 ^d	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	23,29	34,11	42,77	47,12	health
transport	56,56	75,70	72,70	83,93	transport
łąączność	19,47	36,45	43,28	40,29	communication
rekreacja i kultura	43,56	46,49	82,45	78,06	recreation and culture
edukacja ^e	7,28	8,02 ^f	10,81 ^g	7,51 ^h	education ^e
restauracje i hotele	8,66	13,07 ⁱ	22,95 ^k	23,00	restaurants and hotels

^a Bez funduszu remontowego, który od 2005 r. został zaklasyfikowany do rozchodów kapitałowych. ^b Łącznie z kieszonkowym niewzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^{c, d, f, g, h, i, k} Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^c — 10,77%, ^d — 13,57%, ^f — 11,96%, ^g — 10,29%, ^h — 17,73%, ⁱ — 18,35%, ^k — 16,82%. ^e Łącznie z wychowaniem przedszkolnym.

^a Excluding house renovation fund which was classified as capital outgoing since 2005. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^{c, d, f, g, h, i, k} Relative error of estimates more than 10% and is: ^c — 10,77%, ^d — 13,57%, ^f — 11,96%, ^g — 10,29%, ^h — 17,73%, ⁱ — 18,35%, ^k — 16,82%. ^e Including pre-school education.

TABL. 4 (102). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,86	8,52	6,74	6,42	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,51	5,91	4,44	4,27	of which bread
Mięso w kg	5,56	5,58	5,91	5,85	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,45	0,49	0,48	0,44	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	6,05	5,33	4,64	4,68	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko	5,53	4,70	3,76	3,83	of which milk

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (102). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sery w kg	0,74	0,82	0,98	0,95	Cheese in kg
Jaja w szt.	13,67	15,54	11,70	11,74	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,61	1,65	1,45	1,44	Oils and fats in kg
Owoce ^a w kg	4,35	4,07	3,36	3,39	Fruit ^a in kg
Warzywa ^b w kg	15,10	14,67	10,13	9,99	Vegetables ^b in kg
Cukier w kg	1,63	1,57	1,23	1,08	Sugar in kg

^a Łącznie z nasionami i pestkami jadalnymi (w 2000 r. - w grupie Warzywa). ^b Bez nasion i pestek jadalnych.
^a Including edible seeds (among Vegetables in 2000). ^b Excluding edible seeds.

TABL. 5 (103). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Chłodziarka	98,7	97,7	98,9	98,3	Refrigerator
Zamrażarka	48,4	36,6	38,1	37,3	Freezer
Automat pralniczy	74,4	80,3	90,0	91,7	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	x	5,4	19,5	16,5	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	24,6	40,8	62,2	55,4	Microwave oven
Samochód osobowy	49,6	46,7	61,2	56,0	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	41,5	44,7	40,6	33,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	98,3	97,9	99,6	99,0	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	64,1	58,6	78,1	74,4	Satellite or cable television equipment
Telefon komórkowy	x	62,2	89,0	89,6	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	58,8	38,3	22,9	20,5	Videorecorder
Zestaw kina domowego	x	x	20,0	18,5	Home theatre system
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	9,54	15,6	13,4	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	x	25,56	50,4	50,2	DVD player
Komputer osobisty	15,3	39,9	66,1	62,8	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	4,8	24,5	60,5	59,9	of which with access to the Internet
Drukarka	8,2	25,7	37,0	32,7	Printer
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	x	48,3	46,9	Digital camera

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodach doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. - gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **połączenia gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci (bez korzystających z gazomierzy zbiorczych).

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003— gas.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line, and sewerage connections leading, to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage - sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system (excluding consumers using collective gas-meters).

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych w miastach, od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. *Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity**, concern households of urban areas, from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

*Data regarding the **number of using consumers of gas from gas-line** excluding consumers using collective gas-meters.*

*Data regarding the **consumption of gas from gas-line**, concern all the households.*

*Data regarding the **consumption of electricity and gas from the gas-line** system in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.*

6. *Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line - with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing coops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. *Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą - w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

10. **Parki spacerowo-wypoczynkowe** są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową, izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

8. *Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.*

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. *Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business - in case they are not discharged by sewerage system.*

10. *Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.*

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. *Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

*A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.*

*A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.*

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 r.

3. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** - mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) - mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** - mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** - mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:

*Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.*

*The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.*

2. *Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis Population and Housing Census 2011.*

3. *As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:*

- 1) **housing co-operatives** - member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise) and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) - dwellings owned by a gmina or powiat (local self-government community) and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** - dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior and Administration, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** - dwellings, which are owned by a natural person (one or more) while this person:

- może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
- może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których na mocy ustawy z dnia 15 XII 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie **wspólnoty mieszkaniowej** odnosi się do budynku wielomieszaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

- 6) **towarzystw budownictwa społecznego;**
- 7) **innych podmiotów** - mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku - przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.

4. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);

- *can be owner of whole real estate, for example individual detached house,*
- *can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which by the law of 15 XII 2000 on housing co-operatives a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.*

*The notion of **condominium** refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;*

6) **public building society;**

- 7) **other entities** - *dwellings owned by institutions constructing for profit - for sale but (not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, political parties, labour unions etc.*

4. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);

- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. - z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

5. Dane o **ludności w mieszkaniach**, przyjęte również za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na 1 mieszkanie i na 1 izbę, obejmują:

- 1) na podstawie spisów powszechnych - ludność faktycznie zamieszkałą, nie obejmują natomiast ludności:
 - zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, np. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, domach opieki społecznej,
 - zamieszkałej w pomieszczeniach nieprzeznaczonych na cele mieszkalne;
- 2) na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych - od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII. Do 2001 r. przyjmowano ustaloną szacunkowo ludność faktycznie zamieszkałą w mieszkaniach.

- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit from the state bank BGK (until 31 V 2009 - from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

5. Data regarding the **population in dwellings**, which also constitute the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room, include:

- 1) on the basis of the national censuses - population in actual fact inhabiting, however do not include the population:
 - living in group institutional households e.g., in employee hostels, student dormitories, boarding schools, social welfare homes,
 - living in premises not designed for residential purposes;
- 2) based on balances of net dwelling stocks - since 2002 the total number of population as of 31 XII. Until 2001 estimated population inhabited in dwellings on actual fact was used.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (104). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć w km					Network in km
Wodociągowa	4650,9	5496,1	6459,8	6550,6	Water-line
Kanalizacyjna ^a	1317,1	1995,4	2709,0	2991,5	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	94203	112061	122259	125099	Water-line system
miasta	41773	47800	51369	52976	urban areas
wieś	52430	64261	70890	72123	rural areas
Kanalizacyjne	29961	43396	56681	60007	Sewerage system
miasta	26221	33129	39858	41662	urban areas
wieś	3740	10267	16823	18345	rural areas
Zdroje uliczne	150	172	177	173	Street outlets
Miasta	35	42	37	36	Urban areas
Wieś	115	130	140	137	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	34,2	30,5	30,7	30,7	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta	26,0	21,8	21,3	21,0	Urban areas:
Wieś	8,2	8,7	9,5	9,7	Rural areas
Na 1 mieszkańca w miastach w m ³	39,2	33,7	33,1	30,3	Per capita in cities in m ³

^a Łącznie z kolektorami.

^a Including collectors.

TABL. 2 (105). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH^a**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	297,3	346,2	359,2	361,1	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	220,1	231,7	241,5	242,7	Urban areas
Wieś	77,2	114,5	117,7	118,4	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku) w GW·h	572,2	692,5	749,9	747,6	Consumption (during the year) in GW·h
Miasta	410,5	441,2	468,0	464,3	Urban areas
Wieś	161,7	251,3	281,9	283,3	Rural areas
Na 1 odbiorcę ^b w kW·h:					Per consumer ^b in kW·h:
miasta	1864,2	1904,2	1938,0	1913,1	urban areas
wieś	2095,1	2194,7	2395,0	2392,5	rural areas
Na 1 mieszkańca miasta w kW·h	629,2	681,3	733,1	730,8	Per capita in cities in kW·h

^a Od 2005 r. łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

^a Since 2005 including households, in which the main source of maintenance is income from private farm in agriculture. ^b The average number of consumers during the year was used in calculations.

TABL. 3 (106). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIĘ GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć gazowa w km	2956,5	3573,8	3706,9	1672,5	2034,4	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.	38820	49498	51117	39632	11485	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	180,6	191,4	191,7	178,0	13,7	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^a (w ciągu roku) w hm ³	118,9	143,2	127,5	108,7	18,9	Consumption of gas from gas-line system ^a (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	117,8	139,9	124,7	167,4	50,5	per capita ^b in m ³

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. *b* Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębnienia jej w tych miastach i wsiach, w których ta sieć istniała.

a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. *b* Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4 (107). OGRZEWNICTWO
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas		
Sieć ciepła w km	413,4	434,4	442,5	419,5	23,0	Heating network in km:
w tym przesyłowa	304,3	320,2	323,5	310,5	13,0	of which transmission
Kotłownie.	640	675	615	497	118	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplej (w ciągu roku) w GJ	3253869	3719357	3322301	3283549	38752	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	36559	36365	37453	37133	320	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	26377	26617	25625	25440	185	of which residential buildings

TABL. 5 (108). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. - korzystająca ^a z:					Population in thous. - using ^a :
wodociągu	890,6	914,7	916,9	621,8	295,1 water-line system
kanalizacji	616,6	647,6	658,5	571,7	86,8 sewerage system
gazu	504,6	537,8	538,2	492,3	45,9 gas-line system
Ludność - w % ogółu ludności - korzystająca ^a z:					Population - in % of total population - using ^a :
wodociągu	88,2	89,4	89,6	95,9	78,8 water-line system
kanalizacji	61,1	63,3	64,4	88,1	23,2 sewerage system
gazu	50,0	52,6	52,6	75,9	12,3 gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (109). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	5	5	6	5	Towns served by urban transport companies
Ludność ^b w miastach obsługiwa- nych przez zakłady komunikacji miejsczej w tys.	314	313	324	322	Population ^b in urban areas served by urban transport companies in thous.
Sieć komunikacyjna:					Transportation network:
linie w km	1379	1404	1334	1268	lines in km
czynne trasy autobusowe w km	556	548	606	554	bus active routes in km
Tabor autobusowy	181	176	177	178	Bus fleet

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.

^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 7 (110). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Opady komunalne zebrane (w ciągu roku) ^b w t	279880,5	297114,6	299178,5	Municipal waste collected (during the year) ^b in t
w tym z gospodarstw domowych	210918,8	210640,9	204148,6	of which from households
w tym wyselekcjonowane	5730,9	19712,0	23426,8	of which selected
w tym:				of which:
makulatura	1808,1	4648,9	5080,5	waste-paper
szkło	1423,2	4007,0	4368,3	glass
tworzywa sztuczne	788,9	2889,1	3651,0	plastic
metale	255,4	347,4	734,9	metals
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):				Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	33	21	19	number
powierzchnia w ha	123,3	87,2	88,3	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	919,7	1419,7	1490,1	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych . .	702,7	1049,9	1061,1	of which from households

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 192. ^b Dane szacunkowe ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 8 and 9 on page 192. ^b Estimated data ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (111). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN BELTS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005		2010		2011		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM: w hektarach . .	1437,6	1767,9	1319,6	1965,6	1349,9	1990,8	1352,4	TOTAL: in hectares
w % powierzchni ogónej ^b	2,3	0,1	2,1	0,1	2,1	0,1	2,1	in % of urban area space ^b
na 1 mieszkańca ^c w m ²	21,7	17,5	20,4	19,2	20,8	19,5	20,8	per capita ^c in urban areas in m ²
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha:								Generally accessible green belts in ha:
parki spacerowo- -wypoczynkowe	458,6	808,8	486,3	868,5	485,2	868,5	485,2	strolling-recreational parks
zieleńce	296,3	429,2	310,6	512,2	328,4	528,4	328,5	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	682,7	529,9	522,7	584,9	536,3	593,9	538,7	Estate green belts in ha

^a W 2000 r. dane dotyczą zieleni w miastach; patrz uwagi ogólne do działu, ust.10 na str. 192. ^{b, c} W przypadku miast obliczono: ^b - w % powierzchni miast, ^c - na 1 mieszkańca miast.

^a In 2000 data concern urban area green belts: see general notes, item 10 on page 180. ^{b, c} For urban areas calculated: ^b - in % of urban areas space, ^c - per capita in urban areas.

Mieszkania Dwellings

TABL. 9 (112). ZASOBY MIESZKANIOWE NA PODSTAWIE SPISÓW
DWELLING STOCKS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. <i>Dwellings in thous.</i>	324,7	221,8	103,0	351,1	240,8	110,4
Przeciętna : <i>Average:</i>						
liczba izb w mieszkaniu <i>number of rooms per dwelling</i>	3,8	3,6	4,2	3,9	3,6	4,4
powierzchnia użytkowa w m ² : <i>useful floor area in m²:</i>						
1 mieszkania <i>per dwelling</i>	67,4	61,4	80,4	69,9	62,8	85,7
1 izby. <i>per room</i>	18,0	17,2	19,5	18,1	17,3	19,7

TABL. 10 (113). STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a NA
PODSTAWIE SPISÓW
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA^a BASED ON CENSUS
DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mieszkania <i>Dwellings</i>						
o powierzchni użytkowej - w % ogółu: <i>with useful floor area - in % of total</i>						
do 39 m ² <i>below</i>	16,4	20,4	7,7	16,0	20,2	6,9
od 40 do 79 m ² <i>and more</i>	58,4	62,9	48,6	57,3	62,5	45,6
80 m ² i powyżej <i>and more</i>	25,2	16,7	43,7	26,7	17,3	47,5

^a Bez mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.

^a Excluding dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 11 (114). **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mieszkania wyposażone w: Dwellings fitted with:						
wodociąg water-line system	97,0	98,8	93,0	98,6	99,8	95,9
ustęp splukiwany lavatory rinsed off	89,2	93,7	79,5	98,0	99,5	94,7
łazienkę bathroom	87,6	90,8	80,8	96,9	99,1	92,1
ciepłą wodę hot water	80,9	84,3	73,6	84,3	86,5	79,4
gaz z sieci gas from gas-line system	53,4	75,3	6,4	57,8	79,6	9,9
centralne ogrzewanie central heating	74,5	81,0	60,5	78,1	83,4	66,2

TABL. 12 (115). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
Stan w dniu 31 III
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011
As of 31 III

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0
stanowiące własność: with ownership of:			
spółdzielni mieszkaniowych: housing cooperatives			
własnościowe member owned	12,4	17,7	0,9
lokatorskie tenant's dwellings	2,1	3,0	0,1
gmin (komunalne) gminas (municipal)	9,1	11,9	2,9
zakładów pracy companies	0,8	0,5	1,5
Skarbu Państwa State Treasury	0,7	0,8	0,5
osób fizycznych natural persons	67,8	58,0	89,2
towarzystw budownictwa społecznego . . public building societies	0,9	1,3	0,2
pozostałych podmiotów other entities	0,2	0,2	0,0
nieustalonych podmiotów not set entities	6,0	6,6	4,7

^a Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011.

TABL. 13 (116). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a NA PODSTAWIE SPISÓW**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^a BASED ON CENSUS DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	20 V 2002			31 III 2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Mieszkania o liczbie izb - w % ogółu: Dwellings with specified number of rooms - in % of total:						
1	2,2	2,9	0,8	2,1	2,8	0,7
2	11,7	14,1	6,3	11,2	13,8	5,5
3	30,8	32,8	26,6	30,1	32,6	24,5
4	33,6	34,1	32,7	33,4	34,0	31,9
5 i więcej and more	21,7	16,1	33,6	23,2	16,8	37,4

a Bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb.

a Excluding dwellings with unknown number of rooms.

TABL. 14 (117). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	2116	3293	3313	3318	Dwellings
miasta	1832	2404	2099	2135	urban areas
wieś	284	889	1214	1183	rural areas
Spółdzielcze	372	162	73	125	Co-operative
Komunalne (gminne)	49	186	170	238	Municipal (gmina)
Zakładowe	12	24	37	45	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	456	579	931	833	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	168	436	120	160	Public building society
Indywidualne	1059	1906	1982	1917	Private
miasta	778	1055	879	818	urban areas
wieś	281	851	1103	1099	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mażeństw	397	669	559	638	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	529	749	544	650	Urban areas
Wieś	153	520	588	617	Rural areas
Izby	8191	14446	14174	14156	Rooms
miasta	6620	9575	7916	7785	urban areas
wieś	1571	4871	6258	6371	rural areas
Spółdzielcze	1146	459	306	370	Co-operative
Komunalne (gminne)	108	489	320	492	Municipal (gmina)
Zakładowe	48	95	124	147	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1403	1664	2792	2481	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	456	1217	348	468	Public building society
Indywidualne	5030	10522	10284	10198	Private
miasta	3474	5745	4337	4125	urban areas
wieś	1556	4777	5947	6073	rural areas

TABL. 14 (117). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	179812	324057	332139	325316	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	141051	209114	181239	175257	urban areas
wieś	38761	114943	150900	150059	rural areas
Spółdzielcze	22378	8153	6031	6611	Co-operative
Komunalne (gminne)	1912	8971	6013	10670	Municipal (gmina)
Zakładowe	860	1885	2367	3225	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	23998	33544	60810	50742	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	8117	20562	5895	7253	Public building society
Indywidualne	122547	250942	251023	246815	Private
miasta	84120	138003	107168	102072	urban areas
wieś	38427	112939	143855	144743	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	85,0	98,4	100,3	98,0	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	77,0	87,0	86,3	82,1	urban areas
wieś	136,5	129,3	124,3	126,8	rural areas
Spółdzielcze	60,2	50,3	82,6	52,9	Co-operative
Komunalne (gminne)	39	48,2	35,4	44,8	Municipal (gmina)
Zakładowe	71,7	78,5	64,0	71,7	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	52,6	57,9	65,3	60,9	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	48,3	47,2	49,1	45,3	Public building society
Indywidualne	115,7	131,7	126,7	128,8	Private
miasta	108,1	130,8	121,9	124,8	urban areas
wieś	136,8	132,7	130,4	131,7	rural areas

TABL. 15 (118). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych <i>In private buildings</i>						W budynkach poza indywidualnymi <i>In non-private buildings</i>				
		razem total	w % razem - mieszkania o liczbie izb <i>in % of total - dwellings with specified number of rooms</i>				razem total	w % razem - mieszkania o liczbie izb <i>in % of total - dwellings with specified number of rooms</i>				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM ... 2000	2116	1059	3,8	12,4	13,6	70,2	1057	5,8	20,7	49,6	23,9	
TOTAL 2005	3293	1906	0,8	2,9	6,0	90,3	1387	4,6	32,4	41,3	21,6	
2010	3313	1982	1,6	4,0	8,5	86,0	1331	7,5	28,3	42,4	21,8	
2011	3318	1917	0,9	4,0	6,6	88,5	1401	5,0	34,8	40,5	19,7	
Miasta ... 2000	1832	778	5,1	16,1	15,6	63,2	1054	5,8	20,8	49,7	23,7	
Urban areas 2005	2404	1055	1,4	3,5	6,9	88,2	1349	4,6	31,5	42,0	21,9	
2010	2099	879	2,7	6,5	11,8	79,0	1220	6,6	28,6	44,0	20,8	
2011	2135	818	1,8	7,7	10,8	79,7	1317	5,3	36,0	40,6	18,1	
Wieś ... 2000	284	281	-	2,1	8,2	89,7	3	-	-	-	100,0	
Rural areas 2005	889	851	-	2,2	4,8	93,0	38	5,3	65,8	18,4	10,5	
2010	1214	1103	0,6	2,0	5,8	91,6	111	18,0	25,2	24,3	32,4	
2011	1183	1099	0,2	1,3	3,5	95,0	84	-	15,5	39,3	45,2	

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto od 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz tworzonych zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych - na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 7, poz. 38); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

General notes

1. *The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 - Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.*

2. *Among schools covered by the educational system, there are:*

- *since 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools**, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,*
- *since 2002/03 school year upper secondary schools, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools as well as since 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year general secondary schools and 3-year technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also general art schools leading to professional certification and post-secondary schools.*

Moreover since 1 IX 2004 an obligatory 1 year preprimary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery special schools) as well as pre-primary education groups and pre-primary points - established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38); until school year 2003/04 children had a right to receive 1 year pre-primary education.

3. *Information regarding art schools leading to professional certification - unless otherwise indicated - refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.*

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne.
- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

4. Data, presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) primary schools (including special schools), include:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
 - d) special schools.
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school;
- 6) specialized secondary schools ;
- 7) technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school;
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools.

8. Szkoły policealne - kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz w roku szkolnym 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość, obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych prowadzonych przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 realizowane było w systemie studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą, (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

10. Szkoły dla dorosłych - kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz w roku szkolnym 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość, obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych;
- 8) technika uzupełniająca dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

8. Post-secondary schools educating in day, evening, weekend and since 2008/09 school year distance learning and full-time programmes, from include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work (3-year) - since 2005/06 school year.

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges, in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher educational institutions abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher educational institutions operating abroad).

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, faculties and institutes operating in a place different than the place of their seat and consultative points. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

10. Schools for adults educating in day, evening, weekend and since 2008/09 school year distance learning and full-time programmes, from include:

- 1) primary schools for adults ;
- 2) lower secondary schools for adults ;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school;
- 6) specialized secondary schools for adults;
- 7) technical secondary schools for adults;
- 8) supplementary technical secondary schools for adults based on the programme of basic vocational school.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udziału specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich zaprezentowano według faktycznej lokalizacji uczelni oraz ich jednostek zamiejscowych i dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 - pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

11. Special schools are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special classes or integration, mainstream, therapeutic and compensatory section are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the youth people for independent life compliant with legal and social norms.

14. Youth sociotherapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers is presented by actual seat of higher education institutions as well as its units in another location and concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers until 2000/01 school year concern full-time employees and since 2001/02 school year full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,

oraz od roku szkolnego 2008/09:

- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

19. Dane dotyczące:

1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach - na koniec roku szkolnego;

2) szkół wyższych - prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 - według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2011/12 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2010 - 30 IX 2011; do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym).

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i w szkołach dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 - w szkołach wyższych.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools,

as well as since 2008/09 school year:

- pre-primary education groups,
- pre-primary points.

18. *Classrooms do not include classrooms in special schools.*

19. *Data regarding:*

1) *pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year - special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories, concern the beginning of the school year; data concerning graduates - the end of the school year;*

2) *tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2011/12 academic year, graduates from 1 X 2010 - 30 IX 2011 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 school year - tertiary education.

21. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

22. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów - od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

22. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

23. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since 2007/08 school year in the case of graduates - since 2006/07 school year, has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of national Education.

TABL. 1 (119). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY					
SCHOOLS					
Podstawowe	412	354	342	338	Primary
Gimnazja	166	177	180	179	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	11	17	17	Special job-training schools
Zasadnicze zawodowe	81	58	58	59	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	66	73	57	58	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	5	3	3	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	55	8	7	Specialized secondary
Technika	188	96	69	64	Technical secondary
Technika uzupełniająca	x	9	6	5	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	2	3	3	3 ^b	General art ^d
Policealne	68	104	74	63	Post-secondary
Wyższe	5	8	8	8	Tertiary
Dla dorosłych	86	137	97	91	For adults
podstawowe	2	-	-	-	primary
gimnazja	7	8	8	7	lower secondary
zasadnicze zawodowe	7	6	3	4	basic vocational
licea ogólnokształcące	29	47	34	32	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	36	36	33	supplementary general secondary
licea profilowane	x	5	2	2	specialized secondary
technika	41	24	4	3	technical secondary
technika uzupełniająca	x	11	10	10	supplementary technical secondary

POMIESZCZENIA SZKOLNE^c

CLASSROOMS^c

Szkoły:					Schools:
podstawowe	4393	3994	4449	4364	primary
gimnazja	1372	1858	2073	2081	lower secondary
zasadnicze zawodowe	565	152	197	202	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	812	901	1067	1083	general secondary ^d
licea profilowane	x	306	15	-	specialized secondary
technika ^e	1049	1036	1287	1264	technical secondary ^f
policealne	159	239	314	223	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 3 szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych. ^d, ^e Łącznie ze szkołami: ^d - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^e - technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 3 art school giving only artistic education. ^c Excluding classrooms in schools for adults and in special schools. ^d, ^e Including: ^d - supplementary general secondary schools, ^e - supplementary technical secondary schools and general art school leading to professional certification.

TABL. 1 (119). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI <i>PUPILS AND STUDENTS</i>					
Wychowanie przedszkolne ^a	3524	3325	2856	2647	<i>Pre-primary education^a</i>
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	87927	70772	57561	57346	<i>primary</i>
gimnazja	33295	43015	33961	32476	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	151	352	370	<i>special job-training schools</i>
zasadnicze zawodowe	17098	6523	6651	6319	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	22739	17763	14049	13501	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	254	75	53	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	7462	529	392	<i>specialized secondary</i>
technika	29251	14868	16571	16186	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	373	110	66	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	273	317	312	303 ^c	<i>general art^b</i>
policealne	4894	8041	7373	7499	<i>post-secondary</i>
wyższe	28571	33283	24183	21738	<i>tertiary</i>
dla dorosłych	7651	9424	7931	7698	<i>for adults</i>
podstawowe	51	-	-	-	<i>primary</i>
gimnazja	305	648	736	711	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	354	361	98	208	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	3112	4228	3404	3386	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1894	2978	2850	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	244	52	53	<i>specialized secondary</i>
technika	3829	1619	173	118	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	430	490	372	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI <i>GRADUATES</i>					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	15676	12886	10132	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	14034	10848	.	<i>lower secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	12	60	.	<i>special job-training schools</i>
zasadnicze zawodowe	5813	2032	2032	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	4740	5663	4661	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	85	14	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	2423	164	.	<i>specialized general</i>
technika	5356	3378	3432	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	x	11	.	<i>supplementary technical secondary</i>
artystyczne ogólnokształcące ^b	47	59	62 ^d	.	<i>general art^b</i>
policealne	2281	2741	2115	.	<i>post-secondary</i>

a Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 29 na str. 232. *b* Dające uprawnienia zawodowe. *c* Ponadto 209 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. *d* Ponadto 12 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

a Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also described in table 29 on page 232. *b* Leading to professional certification. *c* Moreover, 209 students of art schools giving only artistic education. *d* Moreover, 12 graduates of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (119). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
ABSOLWENCI (dok.) GRADUATES (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
wyższe	5507	7066	6371	.	tertiary
dla dorosłych	2363	2746	1883	.	for adults
podstawowe	51	-	-	-	primary
gimnazja	x	126	367	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	100	126	34	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	1001	1406	506	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	388	834	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	50	14	.	specialized general
technika	1211	650	24	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	x	104	.	supplementary technical secondary

TABL. 2 (120). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	354	342	338	70772	57561	57346	13474	10454	10132
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	337	322	313	69155	55792	55359	13195	10163	9879
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	14	16	18	919	1101	1167	122	170	148
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	-	1	1	-	90	94	-	15	13
Pozostałe <i>Others</i>	3	3	6	698	578	726	157	106	92
Gimnazja <i>Lower secondary schools</i>	177	180	179	43015	33961	32476	14342	11495	10848
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	162	161	160	41906	32316	30815	14073	11035	10329
Organizacje społeczne i stowarzyszenia <i>Social organizations and associations</i>	10	14	14	710	1220	1232	191	347	391
Organizacje wyznaniowe <i>Religious organizations</i>	-	1	1	-	22	24	-	-	8
Pozostałe <i>Others</i>	5	4	4	399	403	405	78	113	120

TABL.2 (120). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Upper secondary schools^a	69	75	76	6674	7003	6689	2194	2281	2092
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	1	2	-	35	55	-	8	7
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	66	69	68	6446	6604	6210	2133	2158	1980
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	4	4	143	165	210	25	76	41
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	1	1	2	85	199	214	36	39	64
<i>Others</i>									
Licea ogólnokształcące^b	78	60	61	18017	14124	13554	6092	5167	4675
General secondary schools^b									
Jednostki samorządu terytorialnego	66	50	51	17015	13132	12536	5790	4816	4328
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	7	8	8	397	470	497	55	171	164
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	5	2	2	605	522	521	247	180	183
<i>Others</i>									
Licea profilowane	55	8	7	7462	529	392	2441	645	164
Specialized secondary schools									
Jednostki samorządu terytorialnego	52	8	7	7043	529	392	2350	612	164
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	-	-	116	-	-	57	-	-
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	1	-	-	303	-	-	34	33	-
<i>Others</i>									

a, b łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools.

TABL.2 (120). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoły Schools			Uczniowie i studenci Pupils and students			Absolwenci Graduates		
	2005/06	2010/11	2011/12	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
Technika^a	108	78	72	15558	16993	16555	4395	3591	3505
Technical secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	7	7	221	967	933	37	166	214
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	98	65	60	14972	15597	15212	4246	3336	3215
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	5	4	245	217	202	86	75	35
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	2	1	1	120	212	208	26	14	41
<i>Others</i>									
Szkoły policealne	104	74	63	8041	7373	7499	2440	1731	2115
Post-secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	2	2	30	62	64	23	12	12
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	49	19	15	5458	1956	1464	1650	694	696
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	20	11	10	662	522	533	235	154	174
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	34	42	36	1891	4833	5438	532	871	1233
<i>Others</i>									
Szkoły wyższe	8	8	8	33283	24183	21738	7020	6868	6371
Tertiary education									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3	3	3	29678	21854	20013	6830	6048	5517
<i>Central (government) administration entities</i>									
Pozostałe	5	5	5	3605	2329	1725	190	820	854
<i>Others</i>									
Szkoły dla dorosłych	137	97	91	9424	7931	7698	2375	1614	1883
Schools for adults									
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	-	3	3	-	109	89	-	8	20
<i>Central (government) administration entities</i>									
Jednostki samorządu terytorialnego	82	40	38	6190	2496	2269	1968	610	625
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	15	10	10	781	397	377	91	84	120
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	40	44	40	2453	4929	4963	316	912	1118
<i>Others</i>									

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe i z technikami uzupełniającymi.

^a Including general art schools leading to professional certification and supplementary technical secondary schools.

TABL. 3 (121). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a

As of 30 IX

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponad- gimna- zjalnych ^b <i>upper secondary^b</i>	policjalnych (dziennych) <i>post-second- ary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION							
Angielski 2000/01 ^c	69349	25,4	23,4	29,3	46,5	46,6	37,0
<i>English</i> 2005/06 ^c	75762	27,0	26,9	27,1	42,8	79,1	44,0
2010/11	88450	59,8	64,9	49,1	72,5	76,8	2,1
2011/12	93835	64,9	69,3	55,5	85,2	77,7	2,6
Francuski 2000/01 ^c	9961	1,8	2,6	0,3	5,4	9,6	6,9
<i>French</i> 2005/06 ^c	5847	0,7	1,0	0,1	1,3	10,0	3,9
2010/11	3372	0,5	0,8	-	1,5	6,7	-
2011/12	3431	0,5	0,7	0,1	2,4	6,3	-
Niemiecki 2000/01 ^c	102210	44,0	45,2	41,5	65,9	62,4	23,5
<i>German</i> 2005/06 ^c	95229	42,6	40,7	46,3	60,7	81,8	19,7
2010/11	78501	40,4	35,1	51,3	73,7	79,0	-
2011/12	77414	37,0	33,3	45,0	82,8	78,8	-
Rosyjski 2000/01 ^c	13466	2,9	2,8	3,0	1,3	15,4	3,2
<i>Russian</i> 2005/06 ^c	3673	0,8	1,1	0,1	1,0	5,6	1,5
2010/11	2177	0,1	0,1	-	2,1	3,7	-
2011/12	2067	0,1	0,1	-	2,2	3,5	-
Włoski 2000/01 ^c	63	-	-	-	-	0,3	-
<i>Italian</i> 2005/06 ^c	96	-	-	-	-	0,2	-
2010/11	203	-	-	-	-	0,5	-
2011/12	251	-	-	-	0,1	0,6	-
Hiszpański 2000/01 ^c	54	0,1	0,0	0,2	-	-	-
<i>Spanish</i> 2005/06 ^c	62	-	-	-	-	0,1	-
2010/11	65	-	-	-	0,2	0,0	-
2011/12	47	-	-	-	0,1	0,0	-
Łaciński 2000/01 ^c	534	-	-	-	-	2,4	-
<i>Latin</i> 2005/06 ^c	349	-	-	-	-	0,7	-
2010/11	42	-	-	-	-	0,1	-
2011/12	323	-	-	-	0,6	0,3	-
Inne 2000/01 ^c	478	0,6	1,7	-	-	-	-
<i>Others</i> 2005/06 ^c	526	0,3	0,4	-	0,8	-	-
2009/10	60	0,1	-	0,3	-	-	-

^a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. ^b W roku szkolnym 2000/01 szkoły ponadpodstawowe; od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi. ^c Stan w dniu 31 XII.

^a Excluding special schools in 2000/01 school year. ^b In 2000/01 school year upper secondary (post-primary); from 2005/06 school year including upper secondary (post -primary) schools. ^c As of 31 XII.

TABL. 3 (121). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH^a (dok.)**

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)

As of 30 IX

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>					
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponad- gimna- zjalnych ^b <i>upper secondary^b</i>	policealnych (dziennych) <i>post-second- ary (day)</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>			
NAUCZANIE DODATKOWE^c <i>ADDITIONAL EDUCATION^c</i>							
Angielski 2000/01 ^d	4775	3,6	3,9	3,1	3,2	0,5	20,2
<i>English</i> 2005/06 ^d	18063	14,7	14,7	14,8	17,7	0,1	-
2010/11	7889	6,5	6,0	7,3	8,9	1,7	49,0
2011/12	5919	5,0	4,3	6,6	5,7	1,9	46,6
Francuski 2000/01 ^d	329	-	-	-	0,5	0,2	-
<i>French</i> 2005/06 ^d	1525	0,7	0,5	1,1	2,4	0,0	-
2010/11	775	0,4	0,6	-	0,8	0,7	-
2011/12	613	0,5	0,7	-	0,6	0,4	-
Niemiecki 2000/01 ^d	5533	4,1	4,1	4,1	3,4	1,1	8,7
<i>German</i> 2005/06 ^d	15262	14,0	14,7	12,8	12,2	0,1	2,6
2010/11	9661	8,0	8,8	6,5	11,4	3,0	-
2011/12	8338	8,5	8,3	8,8	8,3	1,7	13,3
Inne 2000/01 ^d	525	-	-	-	0,2	0,5	5,3
<i>Others</i> 2005/06 ^d	1240	0,9	0,9	0,7	0,5	0,9	-
2010/11	878	0,1	0,2	-	0,3	1,9	-
2011/12	724	0,2	0,3	-	0,5	1,3	-

a W roku szkolnym 2000/01 bez szkół specjalnych. *b* W roku szkolnym 2000/01 szkoły ponadpodstawowe; od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi. *c* Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły; w roku szkolnym 2000/01 – nauczanie nadobowiązkowe prowadzone przez szkoły, fundacje itp. *d* Stan w dniu 31 XII.

a Excluding special schools in 2000/01 school year. *b* In 2000/01 school year upper secondary (post-primary); from 2005/06 school year including upper secondary (post -primary) schools. *c* Conducted during the hours, which are at the disposal of headpersons; in 2000/01 school year — additional education conducted by schools foundations etc. *d* As of 31 XII.

TABL. 4 (122). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/12**

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS IN THE 2011/12 SCHOOL YEAR

As of 30 IX

JĘZYKI OBCE <i>FOREIGN LANGUAGES</i>	Ogółem <i>Total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of all school students</i>		
		gimnazjach <i>lower secondary</i>	ponadgimnazjalnych <i>upper secondary</i>	policealnych <i>post-secondary</i>
Angielski <i>English</i>	5856	12,5	49,8	35,4
Niemiecki <i>German</i>	4051	86,9	37,6	12,5
Rosyjski <i>Russian</i>	603	-	8,6	-

TABL. 5 (123). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12	2010/11 absol- wenci gra- duates	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>				
Szkoły podstawowe w tym specjalne	2785 1217	2171 894	2009 835	466 232	<i>Primary schools</i> <i>of which special</i>
Gimnazja w tym specjalne	2041 1216	1850 1067	1838 1010	524 278	<i>Lower secondary schools</i> <i>of which special</i>
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	151	352	370	60	<i>Special job-training schools</i>
Zasadnicze szkoły zawodowe ... w tym specjalne	657 618	397 335	376 310	132 110	<i>Basic vocational schools</i> <i>of which special</i>
Licea ogólnokształcące	147	83	86	31	<i>General secondary schools</i>
Licea profilowane	93	14	8	7	<i>Specialized secondary schools</i>
w tym specjalne	6	-	-	-	<i>of which special</i>
Technika ^b	160	58	72	7	<i>Technical secondary schools^b</i>
w tym specjalne	27	11	3	7	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	4	-	-	-	<i>Post-secondary schools</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 207. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi.

^a See general notes, item 11 on page 207. ^b Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 6 (124). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**

Stan w dniu 30 IX

SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b					
<i>SPECIAL EDUCATIONAL CENTRES^b</i>					
Ośrodki	16	17	15	15	Centres
Miejsca	1171	966	839	778	Places
Wychowankowie	977	826	543	517	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	12	4	2	1	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	92	53	31	36	deaf and hearing impaired
przewlekłe chorzy	20	27	2	2	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	-	24	19	16	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym	807	647	421	409	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	42	71	5	5	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE					
<i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	1	1	Centres
Miejsca	62	72	72	72	Places
Wychowankowie	47	72	72	72	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII					
<i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	2	2	Centres
Miejsca	30	30	102	102	Places
Wychowankowie	21	28	102	93	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE					
<i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	2	2	2	3	Centres
Miejsca	50	-	97	137	Places
Wychowankowie	92	92	95	129	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	32	38	38	73	mental retardation-profound
z autyzmem	-	30	-	-	with autism

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2010 r. - 1 ośrodek z 25 wychowankami).

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2010 were 1 centre with 25 residents).

TABL. 7 (125). **INTERNATY (BURSY) SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I ZAWODOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY WEDŁUG TYPÓW INTERNATÓW**

Stan w dniu 30 IX

BOARDING-SCHOOLS (DORMITORIES) OF GENERAL AND VOCATIONAL SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH BY TYPE OF BOARDING SCHOOLS
As of 30 IX

SZKOŁY SCHOOLS	Internaty (bursy) <i>Boarding schools (dormitories)</i>		Miejsca <i>Beds</i>		Korzystający <i>Boarders</i>		
					ogółem <i>total</i>		na 100 miejsc <i>per 100 beds</i>
	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	2010/11	2011/12	
OGÓŁEM	29	30	2606	2852	2146	2283	80
TOTAL							
Internaty ^a	25	26	2243	2486	1829	1952	79
<i>Boarding schools</i>							
liceów ogólnokształcących <i>general secondary schools</i>	5	7	629	845	658	781	92
szkół zawodowych ^b <i>vocational schools</i>	20	19	1614	1641	1171	1171	71
Bursy..... <i>Dormitories</i>	4	4	363	366	317	331	90

^a Bez internatów szkół specjalnych. ^b Łącznie z internatami liceów profilowanych, techników i szkół policealnych.

^a Excluding boarding schools of special schools. ^b Including boarding schools of specialized secondary schools, technical and post-secondary schools.

TABL. 8 (126). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
------------------	---------	---------	---------	---------	---------------

SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH
LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły.....	14	12	16	15	<i>Schools</i>
Uczniowie	1802	1770	1488	1447	<i>Students</i>
w tym kobiety	1206	1123	948	947	<i>of which females</i>
Absolwenci.....	222	294	152	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	162	194	97	.	<i>of which females</i>

SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE
LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły.....	5	7	6	6	<i>Schools</i>
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	3	4	3	3	<i>of which schooling only in the art subject</i>
Uczniowie	514	594	522	512	<i>Students</i>
w tym kobiety	338	418	389	387	<i>of which females</i>
Absolwenci.....	72	82	74	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	52	60	54	.	<i>of which females</i>

TABL. 9 (127). **KOMPUTERY W SZKOŁACH^a**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS^c

SZKOŁY SCHOOLS		Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^b w szkołach <i>Personal computers^b in schools</i>			
				ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	z liczby ogółem — przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total — used by pupils and youth</i>	
						razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>
Podstawowe	2005/06	90,1	308	4198	2972	3224	2321
<i>Primary</i>	2010/11	95,6	361	7542	6634	5607	5068
	2011/12	94,7	354	7696	6941	5649	5167
Gimnazja.	2005/06	82,5	171	2494	2239	1978	1817
<i>Lower secondary</i>	2010/11	81,1	176	3675	3407	2656	2569
	2011/12	83,8	181	3960	3664	2822	2728
Zasadnicze zawodowe.	2005/06	19,0	18	332	265	256	211
<i>Basic vocational</i>	2010/11	25,9	18	483	415	336	331
	2011/12	25,4	18	548	479	365	360
Licea ogólnokształcące ^c	2005/06	53,8	71	1441	1302	1077	1047
<i>General secondary schools^c</i>	2010/11	76,7	96	2577	2483	1886	1884
	2011/12	77,0	98	2680	2554	1921	1919
Licea profilowane	2005/06	21,8	28	717	589	569	471
<i>Specialized secondary schools</i>	2010/11	12,5	1	25	25	19	19
Technika ^d	2005/06	37,0	90	1838	1611	1367	1277
<i>Technical secondary schools^d</i>	2010/11	69,2	146	4094	3982	3214	3163
	2011/12	72,2	142	4360	4225	3241	3172
Policealne	2005/06	22,1	26	619	465	450	391
<i>Post-secondary</i>	2010/11	54,1	41	1034	1001	815	803
	2011/12	55,6	33	839	811	626	610

^a Bez szkół dla dorosłych. ^b W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. ^{c,d} Łącznie ze szkołami: ^c - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d - technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Excluding schools for adults. ^b Computers used jointly by a number of schools are presented only once. ^{c,d} Including: ^c - supplementary general secondary schools, ^d - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 (128). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**

Stan w dniu 30 IX

EXTRACURRICULAR EDUCATION

As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK <i>KIND OF INSTITUTIONS</i>	Placówki <i>Institutions</i>	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits^a</i>						
		ogółem <i>total</i>	artystycznych <i>arts</i>	przedmiotowych <i>subject</i>	sportowych <i>sports</i>	informatycznych <i>computer science</i>	turystyczno-krajoznawczych <i>tourist and touring</i>	innych <i>others</i>
OGÓŁEM 2010	5	8329	2297	252	5174	167	224	215
TOTAL 2011	14	8761	2348	222	5318	185	-	688
Młodzieżowe domy kultury <i>Youth community centres</i>	3	3163	2012	119	260	185	-	587
Międzyszkolne ośrodki sportowe <i>Inter-school sports centres</i>	1	5058	-	-	5058	-	-	-
Pozostałe placówki <i>Other institutions</i>	10	540	336	103	-	-	-	101

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

TABL. 11 (129). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**

PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
Szkoły <i>Schools</i>	387	134	253	328	111	217	316	112	204	314	113	201
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	2	2	-	2	2	-	2	2	-	2	2	-
filialne <i>branch</i>	37	1	36	19	1	18	10	-	10	16	-	16
"małe szkoły" <i>"small schools"</i>	x	x	x	3	-	3	-	-	-	-	-	-
artystyczne ^a <i>arts^a</i>	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomieszczenia szkolne <i>Classrooms</i>	4393	2408	1985	3994	2127	1867	4449	2357	2092	4364	2316	2048
Oddziały <i>Sections</i>	4052	2424	1628	3448	2039	1409	3086	1794	1292	3020	1785	1235

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 12 (130). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2010/11			2011/12		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	141	87	54	151	92	59	154	95	59	154	95	59
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego	2	2	-	4	4	-	2	2	-	3	3	-
<i>sports and athletic przysposabiające do pracy^a</i>	2	2	-	5	4	1	1	-	1	1	-	1
<i>job-training^a</i>												
Pomieszczenia szkolne. <i>Classrooms</i>	1372	1013	359	1858	1424	434	2073	1577	496	2081	1582	499
Oddziały	1308	1018	290	1709	1290	419	1500	1124	376	1435	1078	357
<i>Sections</i>												
Uczniowie	32266	25599	6667	41799	32418	9381	32894	25503	7391	31466	24360	7106
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa ... <i>of which 1st grade</i>	16049	12770	3279	13796	10731	3065	11097	8582	2515	10759	8344	2415
w tym kobiety ... <i>of which females</i>	15952	12674	3278	20392	15842	4550	15946	12389	3557	15127	11755	3372
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towego	132	132	-	304	304	-	399	399	-	664	664	-
<i>sports and athletic przysposabiające do pracy^a</i>	59	59	-	1736	1591	145	144	-	144	155	-	155
<i>job-training^a</i>												
Absolwenci	x	x	x	13709	10627	3082	10570	8248	2322	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety ... <i>of which females</i>	x	x	x	6823	5326	1497	5340	4186	1154	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa spor- towego	x	x	x	109	109	-	199	199	-	.	.	.
<i>sports and athletic przysposabiające do pracy^a</i>	x	x	x	617	579	38	44	-	44	.	.	.
<i>job-training^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	229	294	123	277	352	159	214	268	125	204	256	120
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	24	25	19	22	23	22	16	16	15	15	15	14
<i>classroom</i>												
1 oddział	25	25	23	24	25	22	22	23	20	22	23	20
<i>section</i>												

a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

a Based on 6th grade primary school.

TABL. 13 (131). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły Schools	68	43	45	46	42
Oddziały Sections	616	237	298	285	276
Uczniowie Students	16157	5905	6316	6009	5886
w tym I klasa of which 1st grade	5206	2562	2593	2460	2402
w tym kobiety of which females	5695	1683	1949	1821	1798
Absolwenci Graduates	5569	1838	1922 ^a	.	.
w tym kobiety of which females	2034	577	664 ^b	.	.

a, b W tym absolwentów w miastach: a —1911, b — 661.

a, b Of which graduates in urban areas: a —1911, b — 661.

TABL. 14 (132). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11
	uczniowie students			absolwenci graduates		
OGÓŁEM TOTAL	5905	6316	6009	1989	2119	1922
Artystyczne Arts	15	17	16	1	4	15
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	989	849	706	473	379	351
Inżynieryjno-techniczne Engineering and engineering trades	2219	2512	2547	635	779	684
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	1137	652	608	428	184	191
Architektury i budownictwa Architecture and building	490	961	832	120	293	279
Rolnicze, leśne i rybactwa Agriculture, forestry and fishery	47	25	48	38	5	4
Usług dla ludności Personal services	1008	1300	1252	294	475	398

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 (133). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły	65	77	59	60	60
<i>Schools</i>					
Oddziały	791	643	536	517	517
<i>Sections</i>					
Uczniowie	22714	18017	14124	13554	13554
<i>Students</i>					
w tym I klasa	6493	6257	4770	4450	4450
<i>of which 1st grade</i>					
w tym kobiety	14603	10987	8959	8629	8629
<i>of which females</i>					
Absolwenci	4740	5748	4675 ^b	.	.
<i>Graduates</i>					
w tym kobiety	3206	3523	2997 ^c	.	.
<i>of which females</i>					

^a W latach szkolnych 2005/06, 2010/11 i 2011/12 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b, ^c W tym absolwentów w miastach: ^b — 4675, ^c — 2997.

^a In 2005/06, 2010/11 and 2011/12 school years including supplementary general secondary schools. ^b, ^c Of which graduates in urban areas: ^b — 4675, ^c — 2997.

TABL. 16 (134). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	
Szkoły	54	8	7	7	<i>Schools</i>
Oddziały	282	22	16	16	<i>Sections</i>
Uczniowie	7456	529	392	392	<i>Students</i>
w tym klasa I	2221	127	74	74	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	4171	386	271	271	<i>of which females</i>
Liczba uczniów na:					<i>Number of students per:</i>
1 szkołę	138	66	56	56	<i>school</i>
1 oddział	26	24	25	25	<i>section</i>
Absolwenci	2423	164 ^a	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	1379	121 ^b	.	.	<i>of which females</i>

^a, ^b W tym absolwentów w miastach: ^a — 164, ^b — 121.

^a, ^b Of which graduates in urban areas: ^a — 164, ^b — 121.

TABL. 17 (135). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**

TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2005/06 ^a	2010/11 ^a	2011/12 ^a	
	ogółem total				w tym miasta of which urban areas
Szkoły <i>Schools</i>	188	103	73	67	62
Oddziały <i>Sections</i>	1062	599	709	690	656
Uczniowie <i>Students</i>	29251	15214	16661	16231	15500
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	8700	4778	4733	4392	4205
w tym kobiety <i>of which females</i>	13800	6122	7202	7136	6859
Absolwenci <i>Graduates</i>	5356	3370	3436 ^b	.	.
w tym kobiety <i>of which females</i>	2460	1381	1444 ^c	.	.

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^{b,c} W tym absolwentów w miastach: ^b — 3262, ^c — 1384.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^{b, c} Of which graduates in urban areas: ^b — 3262, ^c — 1384.

TABL. 18 (136). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA**

STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY EDUCATIONAL PROFILE

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11	EDUCATIONAL PROFILE ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates			
OGÓŁEM	7456	529	392	2441	645	164	TOTAL
Chemiczne badanie środowiska	91	-	-	36	-	-	<i>Chemical tests of environment</i>
Ekonomiczno-administracyjny	1374	209	215	767	148	61	<i>Business and administration</i>
Elektroniczny	82	-	-	50	-	-	<i>Electronics</i>
Elektrotechniczny	33	-	-	58	-	-	<i>Electrotechnics</i>
Kreowanie ubiorów	47	-	-	5	-	-	<i>Fashion design</i>
Kształtowanie środowiska	514	56	38	242	44	19	<i>Shaping the environment</i>
Leśnictwo i technologia drewna	25	-	-	-	-	-	<i>Forestry and wood technology</i>
Mechaniczne techniki wytwarzania	76	-	-	-	13	-	<i>Mechanical techniques of production</i>
Mechatroniczny	341	-	-	148	-	-	<i>Mechatronics</i>
Rolniczo-spożywczy	55	-	-	-	-	-	<i>Agricultural and food processing</i>
Socjalny	1165	219	116	226	101	74	<i>Social</i>
Transportowo-spedycyjny	409	-	-	119	-	-	<i>Transport and dispatching</i>
Usługowo-gospodarczy	1117	45	23	407	138	10	<i>Services and economics</i>
Zarządzanie informacją	2127	-	-	383	201	-	<i>Information management</i>

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451) z późniejszymi zmianami.

^a According to a decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451) with later amendments.

TABL. 19 (137). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2005/06	2010/1 ^a	2011/12 ^a	2004/05	2009/10 ^a	2010/11 ^a	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students			absolwenci graduates			
O G Ó Ł E M	15214	16661	16231	4328	3532	3436	T O T A L
Artystyczne	-	-	-	1	-	-	Arts
Spoleczne	2907	2150	1957	1026	640	525	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1857	1939	2165	765	129	246	Business and administration
Fizyczne ^c	-	118	157	27	-	-	Physical sciences ^c
Informatyczne	299	2659	2655	-	459	553	Computing
Inżynieryjno-techniczne	4440	2888	2639	1227	722	645	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	486	220	159	268	51	60	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	888	1774	1714	245	250	331	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	789	826	695	270	213	245	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	-	134	123	-	44	35	Veterinary
Usług dla ludności	2853	3602	3612	403	934	734	Personal services
Usług transportowych	281	92	73	23	44	39	Transport services
Ochrony środowiska	414	259	282	73	46	23	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^c Among others: physics, chemistry, geology.

TABL. 20 (138). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12				SPECIFICATION
				ogółem total	dzienne day	zaoczne week-end	stacjonarne full-time programme	
Oddziały	191	323	283	297	46	236	15	Sections
Uczniowie	4894	8041	7373	7499	1035	6228	236	Students
w tym I klasa	3094	4955	5265	5512	660	4683	169	of which 1st grade
w tym kobiety	3262	4629	4968	5354	826	4342	186	of which females
Absolwenci ^a	2281	2741	2115	.	416	1648	51	Graduates ^a
w tym kobiety	1616	1751	1619	.	352	1223	44	of which females

^a W podziale według form kształcenia — z roku szkolnego 2010/11.

^a According to type of education — for 2010/11 school year.

TABL. 21 (139). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2005/06	2010/11	2011/12	2004/05	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students			absolwenci graduates			
OGÓŁEM	8041	7373	7499	2440	1731	2115	TOTAL
w tym:							of which:
Pedagogiczne	132	-	-	23	-	-	Education science and teacher training
Artystyczne	20	-	-	10	-	-	Arts
Społeczne	654	25	144	215	30	67	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1638	2968	3010	516	448	598	Business and administration
Informatyczne	1716	395	291	620	100	60	Computing
Inżynierijno-techniczne ..	138	-	-	4	22		Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa ..	-	170	41	16	50	85	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	98	27	30	14	10	14	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	31	111	121	-	24	17	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	578	1052	1292	334	369	419	Health
Opieki społecznej	685	150	158	205	12	68	Social services
Usług dla ludności	1630	1034	1074	265	363	385	Personal services
Ochrony środowiska	19	-	-	19	-	-	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	702	1260	1260	199	185	329	Security services
Pozostałe	-	-	78	-	-	73	Others

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 22 (140). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECYFICATION	
OGÓŁEM	2000/01	5	964	28571	5507	TOTAL
	2005/06	8	1535	33283	7066	
	2010/11	8	1368	24183	6371	
	2011/12	8	1331	21738	.	
Uniwersytety	1	913	15408	4047	Universities	
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	1	32	496	217	Academies of economics	
Wyższe szkoły zawodowe	6	386	5834	2107	Higher vocational schools	

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2010/11.

U w a g a. Ponadto w roku szkolnym 2011/12 na terenie województwa lubuskiego funkcjonowały 1 filia i 3 punkty konsultacyjne (2115 studentów i 525 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem lubuskim.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — for 2010/11 school year.

Note. Moreover, in 2011/12 school year in Lubuskie voivodship there were 1 sections and 3 consultative units (2115 students and 525 graduates) whose headquarters were located outside the territory of Lubuskie voivodship.

TABL. 23 (141). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time programmes^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time programmes^b</i>	
O G Ó Ł E M <i>T O T A L</i>				
OGÓŁEM 2000/01	28571	12233	16338	TOTAL
2005/06	33283	18628	14655	
2010/11	24183	13596	10587	
2011/12	21738	13010	8728	
Uniwersytety	15408	10285	5123	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	496	27	469	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	5834	2698	3136	<i>Higher vocational schools</i>
W tym KOBIETY <i>OF which FEMALES</i>				
OGÓŁEM 2000/01	16731	7171	9560	TOTAL
2005/06	19119	10837	8282	
2010/11	14273	7962	6311	
2011/12	12686	7689	4997	
Uniwersytety	8546	5917	2629	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	300	14	286	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . . .	3840	1758	2082	<i>Higher vocational schools</i>

a, b W przypadku studentów w roku szkolnym 2000/01 i 2005/06 dane dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b In case of students in 2000/01 and 2005/06 school year data concern: *a* - day study system, *b* - evening, weekend and extramural study system.

Tabl. 24 (142). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne ^a <i>full-time programmes^a</i>	niestacjonarne ^b <i>part-time programmes^b</i>	
O G Ó Ł E M <i>T O T A L</i>				
OGÓŁEM 2000/01	5507	1928	3579	TOTAL
2004/05	7020	3384	3636	
2009/10	6868	3701	3167	
2010/11	6371	3261	3110	
Uniwersytety	4047	2359	1688	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	217	9	208	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . .	2107	893	1214	<i>Higher vocational schools</i>
W tym KOBIETY <i>OF which FEMALES</i>				
OGÓŁEM 2000/01	3517	1195	2322	TOTAL
2004/05	4375	2158	2217	
2009/10	4421	2329	2092	
2010/11	4281	2098	2183	
Uniwersytety	2565	1438	1127	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	155	6	149	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe . .	1561	654	907	<i>Higher vocational schools</i>

a, b W przypadku absolwentów w roku szkolnym 2000/01 i 2004/05 dane dotyczą studiów: *a* - dziennych, *b* - wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

a, b In case of graduates in 2000/01 and 2004/05 school year data concern: *a* - day study system, *b* - evening, weekend and extramural study system.

TABL. 25 (143). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	15	9	-	-	TOTAL
2005/06	44	28	8	5	
2010/11	48	34	10	8	
2011/12	41	26	.	.	
Uniwersytety	26	16	6	5	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	-	-	1	1	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe	15	10	3	2	<i>Higher vocational schools</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według typów szkół — z roku szkolnego 2010/11.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b The division by type of school — for 2010/11 school year.

TABL. 26 (144). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
 Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS
 As of 30 XI

SZKOŁY	2005/06	2010/11	2011/12				SCHOOLS
			ogółem ^a <i>total^a</i>	w tym stypendia <i>of which scholarships</i>		otrzymujący stypendia w % ogółu studentów <i>scholarship recipients in % of total students</i>	
				o charakterze socjalnym <i>social</i>	rektora dla najlepszych studentów <i>of rector for the best students</i>		
OGÓŁEM	10833	6835	5316	3662	1543	24,5	TOTAL
Uniwersytety	6919	4869	3670	2633	973	23,8	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	428	155	102	69	18	20,6	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły zawodowe	3486	1811	1544	960	552	26,5	<i>Higher vocational schools</i>

^a W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

^a The division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 27 (145). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**

Stan w listopadzie

STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE^a STUDENT DORMITORIES^a					
Domy	10	11	9	10	Dormitories
Miejsca	2271	2988	2197	2566	Beds
Studenci korzystający	2230	2440	1648	1813	Students
w % ogółu studentów ^b	18,2	7,3	6,8	8,3	in % of total students ^b
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	2	2	3	3	Canteens
Miejsca konsumenckie	430	376	530	530	Places for consumers

a, b W roku szkolnym 2000/01: *a* - dla studentów studiów dziennych, *b* - w % studentów studiów dziennych.*a, b* In 2000/01 school years: *a* - for students in the day study system, *b* - in % of students in the day study system.TABL. 28 (146). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH^a****SCHOOLS FOR ADULTS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Podstawowe	2000/01	2	2	51	14	51	9
<i>Primary schools</i>							
Gimnazja	2000/01	6	12	264	48	x	x
<i>Lower secondary schools</i>	2005/06	8	27	648	120	126	32
	2010/11	8	30	736	174	367	97
	2011/12	7	27	711	165	.	.
Zasadnicze zawodowe	2000/01	7	14	354	81	100	12
<i>Basic vocational</i>	2005/06	6	16	361	69	126	22
	2010/11	3	6	98	23	34	25
	2011/12	4	11	208	80	.	.
Licea ogólnokształcące ^b	2000/01	29	109	3112	1434	1001	521
<i>General secondary schools^b</i>	2005/06	83	248	6122	2741	1794	911
	2010/11	70	236	6382	2998	1340	726
	2011/12	65	232	6236	3072	.	.
w tym: of which:							
zaoczne	2000/01	14	38	1142	490	499	250
<i>weekend</i>	2005/06	56	167	4153	1756	1234	600
	2010/11	63	221	6044	2839	1277	693
	2011/12	58	217	5927	2914	.	.
stacjonarne	2010/11	7	15	338	159	63	33
<i>full-time programme</i>	2011/12	7	15	309	158	.	.
Licea profilowane	2005/06	5	9	244	120	50	27
<i>Specialized secondary schools</i>	2010/11	2	3	52	32	14	11
	2011/12	2	3	53	30	.	.
Technika ^c	2000/01	41	134	3229	1123	1211	491
<i>Technical secondary schools^c</i>	2005/06	35	85	2049	664	650	207
	2010/11	14	42	663	208	128	39
	2011/12	13	34	490	146	.	.

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 206. *b* Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. *c* Łącznie z technikami uzupełniającymi.*a* See general notes, item 10 on page 206. *b* Including supplementary general secondary schools. *c* Including supplementary technical secondary schools.

TABL. 29 (14). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
Placówki	455	414	480	483	Establishments
miasta	189	189	225	231	urban areas
wieś	266	225	255	252	rural areas
Przedszkola	245	206	232	243	Nursery schools
w tym specjalne	1	2	6	6	of which special
miasta	171	150	165	173	urban areas
wieś	74	56	67	70	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	210	208	209	197	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	5	5	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	34	38	Pre-primary points ^a
Miejsca	22416	19682	24702	26087	Places
Przedszkola	22416	19682	23788	24968	Nursery schools
w tym specjalne	24	46	76	93	of which special
miasta	18483	16327	19402	20248	Urban areas
wieś	3933	3355	4386	4720	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	136	125	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	778	994	Pre-primary points ^a
Dzieci	25767	22993	29548	32134	Children
miasta	19308	17412	21825	23383	urban areas
wieś	6459	5581	7723	8751	rural areas
w tym w wieku 6 lat	12111	10016	8657	7994	of which aged 6
Przedszkola	21435	18991	23953	25291	Nursery schools
w tym specjalne	23	30	64	60	of which special
miasta	18169	16160	19916	20832	urban areas
wieś	3266	2831	4037	4459	rural areas
w tym w wieku 6 lat	8587	6691	5801	5346	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	4332	4002	4878	6009	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	3524	3325	2856	2647	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	107	72	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	610	762	Pre-primary points ^a
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3-6 lat	530	570	693	714	3-6
3-5	375	428	634	689	3-5
6 lat	955	968	887	796	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3-6 lat	440	470	561	562	3-6
6 lat	677	647	594	532	6
1 przedszkole	87	92	103	104	Nursery school
100 miejsc	96	96	101	101	100 places

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 208.

^a See general notes, item 17 on page 208.

Uwagi ogólne

1. Dane prezentowane w dziale obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późniejszymi zmianami), na mocy której mogą być tworzone **publiczne** i **niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra lub centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego, publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i od 2006 r. - Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego oraz do 2002 r. - Polskie Koleje Państwowe (PKP).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: Kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej;

- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 14, item 89 with later amendments), on the basis of which **public** and **non-public** health care facilities can be established;

A **public health care facility** is a facility established by: a minister or a central body of the government administration, a voivod or local self-government entity, public institution of higher medical education, a public higher education institution, which conducts didactic and research activity in the field of medical sciences and since 2006 - the Medical Centre for Postgraduate education as well as until 2002 - Polskie Koleje Państwowe (PKP).

A **non-public health care facility** is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by company without legal personality;

- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (jednolity tekst Dz. U. 2008, Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027) z późniejszymi zmianami z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentystrów, pielęgniarki położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną - również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne).

Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentystrów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane za środków publicznych (umowy z NFZ). Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczey lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

3) *the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2008 No. 136, item 857 with later amendments), on the basis of which individual medical practices, specialized medical practices and group practices, being a new organizational form of out-patient health care, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.*

Data concerning medical practices include those entities that render health care services exclusively within the framework of public funds;

4) *the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027) with later amendments with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.*

3. Data regarding medical personnel include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as male nurse and midwife - also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultation provided are presented within the scope of above mentioned facilities.

Consultations on out-patient health care medical practices also provide doctors and dentists, performing health care services financed by public funds (contracts with the National Health Fund). Consultation from the scope of out-patient health care includes medical consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Dane o **łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. informacje o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** - oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** - oddziały pulmonologiczne.

7. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

9. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja) obowiązującą od dnia 1 I 1997 r.

5. *Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.*

Until 2007 information regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns as well as day places in hospital wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. *In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402). Included in surgical wards are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards - communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards - pulmonology wards.*

7. *Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.*

8. *The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (the uniform text Journal of Laws 2008 No 45, item 271, with later amendments).*

Public pharmacies do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

9. *Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" (ICD-10 Revision) valid since 1 I 1997.*

10. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późniejszymi zmianami).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** - zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 2) **rodzinne** - tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu) zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **socjalizacyjne** - zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 4) **wielofunkcyjne** - zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;
- 5) **wsparcia dziennego** - działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:
 - opiekuńcze - prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne - realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

10. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental - including emotional, social and religious - needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education. There are following types of such centres:

- 1) **intervention centres** - providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;
- 2) **family centres** - creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **socialization centres** - providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;
- 4) **multi-functional centres** - providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;
- 5) **day-support centres** - operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care - in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
 - specialized - implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialisation.

11. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami) rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem - może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa),
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem - umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci,
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem - umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji,
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego - umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

12. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 135, poz. 1362 z późniejszymi zmianami).

13. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r., według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne, do 30 IV 2004 r. - zgodnie z ustawą z dnia 29 XI 1990 r.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

11. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 135, item 1362 with later amendments) foster family may be:

- 1) either related or not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings),
- 2) professional family with many children not related to the child - placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children,
- 3) professional specialized family not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing,
- 4) professional emergency foster family not related to the child - placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

12. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Welfare of 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 135, item 1362 with later amendments).

13. Data on social benefits are presented since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made, until 30 IV 2004 - according to the law of 29 XI 1990.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (148). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Lekarze	1786	1763	1789	1803	Doctors
w tym kobiety	873	884	867	854	of which women
Lekarze dentyści	168	419	463	510	Dentists
w tym kobiety	128	338	366	399	of which women
Farmaceuci	388	488	513	525	Pharmacists
w tym kobiety	334	412	429	444	of which women
Pielęgniarki	4641	4674	4430	4455	Nurses
w tym magistrowie pielęgniarstwa	90	121	196	220	of which master of nursing
Położne	635	605	582	590	Midwives
w tym magistrowie położnictwa			31	40	of which master of midwife
Fizjoterapeuci			450	457	Physiotherapists
w tym magistrowie fizjoterapii i rehabilitacji			158	158	of which master of physiotherapists and rehabilitations
Diagności laboratoryjni ^b			200	189	Laboratory diagnosticians ^b

^a Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. ^b Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. fizycy, chemicy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów - łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2005 working directly with a patient, i.e. Excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^b Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physics.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists - including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (149). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	189	291	461	517	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	145	230	348	401	urban areas
wieś	44	61	113	116	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	100	235	227	251	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	84	203	191	212	urban areas
wieś	16	32	36	39	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	5428,3	6449,1	6477,9	6619,0	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	5023,3	5875,9	5838,9	5869,2	doctors
w tym specjalistyczne	1664,2	2118,1	1910,3	1967,1	of which specialized
stomatologiczne	405,0	573,2	639,0	749,8	dental

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 234. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) i 4) na str. 234); łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 4 on page 234. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities (see general notes, item 2, point 3) and 4) on page 234); including medical practices conducted within the framework of workplace medical service (in 2000 — only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 3 (150). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII					
<i>FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne	21	23	19	20	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	9	14	13	13	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	4	2	2	2	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	1	3	3	3	<i>Hospice</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII					
<i>BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne ^c	4650	4329	4191	4219	<i>General hospitals ^c</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	517	367	1004	955	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	123	35	56	60	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	12	35	38	38	<i>Hospice</i>
LECZENI					
<i>IN-PATIENTS</i>					
Szpitala ogólne ^d	166841	161776	164808	157625	<i>General hospitals ^d</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	457	1491	1906	1915	<i>Chronic medical care homes ^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	106	133	116	150	<i>Nursing homes ^b</i>
Hospicja	231	459	662	656	<i>Hospice</i>

^a W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^b W 2000 r. łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^c W latach 2010-2011 łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^b In 2000 including nursing homes psychiatry types. ^c In 2010-2011 including beds and incubators for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

Source: in regard to general hospitals and long-term facilities — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 4 (151). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	21	23	19	20	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	21	17	10	10	Public
Niepubliczne	-	6	9	10	Non-public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	4650	4329	4191	4219	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	4650	4061	3171	3048	in: public hospitals
niepublicznych	-	268	1020	1171	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,1	42,9	41,0	41,2	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
Chorób wewnętrznych	939	844	766	711	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	107	128	124	116	of which cardiological ^c
Chirurgicznych	1247	1020	998	986	Surgical
Pediatrycznych	474	332	262	252	Paediatric
Ginekologiczno-polożniczych	732	594	583	588	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	78	73	155	155	Oncological
Intensywnej terapii	100	89	74	79	Intensive therapy
Zakaźnych	79	54	33	33	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	219	266	136	111	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	53	25	-	-	Dermatology
Neurologicznych	125	182	107	117	Neurological
Psychiatrycznych	-	200	183	215	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d w tys.	166,8	161,8	164,8	157,6	In-patients ^d in thous.
w szpitalach: publicznych	166,8	151,2	128,5	116,0	in: public hospitals
niepublicznych	-	10,6	36,3	41,6	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{b,e} :					of which in specified wards ^{b,e} :
chorób wewnętrznych	41,1	41,9	36,1	34,9	internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	6,5	9,8	10,7	12,1	of which cardiological ^c
chirurgicznych	47,3	46,0	44,7	45,7	surgical
pediatrycznych	18,9	14,1	11,1	10,8	paediatric
ginekologiczno-polożniczych	29,1	29,2	32,2	28,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych	2,7	2,5	6,3	6,4	oncological
intensywnej terapii	4,5	3,1	2,4	2,5	intensive therapy
zakaźnych	1,9	1,8	1,6	1,4	communicable
gruźlicy i chorób płuc	4,3	6,1	3,6	3,1	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	0,9	0,7	-	-	dermatology
neurologicznych	4,4	5,7	3,9	4,7	neurological
psychiatrycznych	-	1,9	1,5	1,6	psychiatric
Wypisani w tys.	160,9	155,6	159,4	152,0	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	3,7	3,9	3,6	3,6	Deaths in thous.
Leczeni ^d na: 10 tys. ludności	1654,4	1603,0	1610,7	1540,6	In-patients ^d per: 10 thous. population
1 łóżko	35,9	37,4	39,3	37,4	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	7,6	6,7	5,7	5,6	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	270,1	255,3	238,2	233,4	Average bed use in days

^a Od 2008 r. łącznie z neonatologią (miejscami/łóżkami dla dzieci i inkubatorami). ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 235. ^c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Since 2008 including neonatology (places - beds and incubators - for newborns). ^b See general notes item 6 on page 235. ^c Including intensive cardiological care wards. ^d Excluding inter-ward patient transfers. ^e Including inter-ward patient transfers.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (152). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	210	275	297	303	Pharmacies
w tym prywatne	201	274	294	299	of which private
w tym na wsi	21	19	16	16	of which in rural areas
Punkty apteczne	17	38	47	46	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	13	38	47	46	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	4443	3224	2974	2932	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	4802	3670	3445	3377	pharmacy
w tym na wsi	16973	19060	23340	23404	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	337	450	488	499	Pharmacists employed ^b in pharmacies and pharmaceutical outlets

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 235. ^b W 2000 r. w przeliczeniu na pełne etaty.^a See general notes, item 8 on page 235. ^b In 2000 calculated as full-time employment.TABL. 6 (153). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	10	6	6	5	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	10632	13002	15615	16214	Blood donors
w tym honorowi	10632	12980	15615	16214	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	20868	23228	29934	30666	Blood taken in units of whole blood ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	24473	22782	29868	30673	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^b

^a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. ^b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 Narodowego Centrum Krwi.

^a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. ^b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Internal Affairs.

S o u r c e: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute, since 2010 the National Centre for Blood.

TABL. 7 (154). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŹNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Krzusiec	8	16	3	7	0,8	1,6	0,3	0,7	Whooping cough
Odra	2	-	1	-	0,2	x	0,1	x	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A	1	-	1	-	0,1	x	0,1	x	type A
typ B	97	37	31	37	9,6	3,7	3,0	3,6	type B
typ C	85	113	134	164	8,3	11,2	13,1	16,0	type C
Różyczka	246	143	201	254	24,4	14,2	19,7	24,8	Rubella
AIDS ^a	4	2	7	12	0,3	0,2	0,7	1,2	AIDS ^a
Salmonellozy	572	468	201	135	56,1	46,4	19,7	13,2	Salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	3	-	-	-	0,3	x	x	x	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	183	96	54	-	18,1	9,5	5,3	x	Other bacterial food borne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	356	65	933	1041	171,1	33,3	399,6	472,0	Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years) ^b
Szkarlatyna (płonica)	140	227	379	587	13,9	22,5	37,1	57,4	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	44	37	26	26	4,3	3,7	2,5	2,5	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	33	13	13	7	3,2	1,3	1,3	0,7	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	2	-	1	6	0,2	x	0,1	0,6	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	427	248	124	108	42,3	24,6	12,1	10,6	Mumps
Toksoplazmoza ^c	6	8	.	.	0,6	0,8	x	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce ^c	7	3	.	.	0,7	0,3	x	x	Cestode infestations
Włośnica	1	1	-	1	0,1	0,1	x	0,1	Trichinellosis
Świerzb ^c	469	250	.	.	46,5	24,8	x	x	Scabies
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę	41352	17641	2748	5826	4098,4	1748,0	268,6	569,5	Influenza and influenza-like illness
Szczepieni przeciw wściekliznie	94	99	126	111	9,3	9,8	12,3	10,8	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Od 2009 r. nie ma obowiązku zgłaszania zachorowania na toksoplazmozę, tasiemczyce i świerzby.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Since 2009, there is no obligation to report incidence of toxoplasmosis, cestode infestations and scabies.

S o u r c e: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 8 (155). ŻŁOBKI^a
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki	13	11	11	13	Nurseries
Oddziały żłobkowe	8	6	5	5	Nursery wards
Miejsca w żłobkach	1152	925	1266	1272	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	1850	1679	2116	2121	Children staying in nurseries (during the year)
Miejsca w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	62,9	52,3	60,0	62,7	Places in nurseries per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3	28,3	29,8	36,6	38,1	Children staying in nurseries per 1000 children up to age 3

^a Miejsca i dzieci w żłobkach - łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a Places and children in nurseries - including nursery wards.

TABL. 9 (156). **PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
A. PLACÓWKI CAŁODOBOWE
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki <i>centres</i>			wychowankowie <i>residents</i>			wolontariusze <i>volunteers</i>			
	stan w dniu 31 XII <i>as of 31 XII</i>									
OGÓŁEM	12	22	22	547	563	559	42	39	39	TOTAL
placówki:										<i>centres:</i>
Interwencyjne	1	1	-	45	18	-	-	-	-	<i>Intervention</i>
Rodzinne	2	4	6	10	26	42	-	-	1	<i>Family</i>
Socjalizacyjne	5	6	5	288	144	119	7	7	12	<i>Socialization</i>
Wielofunkcyjne	4	11	11	204	375	398	35	32	26	<i>Multi-functional</i>

B. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO^b
DAY-SUPPORT CENTERS^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) <i>centres (as of 31 XII)</i>			wychowankowie <i>residents</i>			
OGÓŁEM	86	82	66	3680	3150	2122	TOTAL
w tym placówki pracujące minimum 5 dni w tygodniu i 20 godzin tygodniowo...	57	52	46	2725	2301	1547	<i>of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week</i>
Opiekuńcze	81	75	63	3473	2902	2029	<i>Care</i>
Specjalistyczne	5	7	3	207	248	93	<i>Specialized</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 236. ^b Ponadto spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych w 2011 r. 5 - pełniło również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w niej, w ciągu roku, 207 wychowanków.

^a See general notes, item 10 on page 236. ^b Moreover, among 24-hour multi-functional centres, in 2011, 5 centres also had the function of day-support. During the year there were 207 children staying in them.

TABL. 10 (157). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1375	1264	1367	1378	<i>Foster families</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b ..	1661	1768	2024	2023	<i>Children in foster families^b</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	191	267	249	<i>of which children with legal confir- mation disability</i>

^a W 2000 r. stan w końcu roku. ^b Dzieci do lat 18; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

^a In 2000 as end of year. ^b Children up to age of 18; including children not under court supervision.

TABL. 11 (158). **PLACÓWKI POMOCY SPOŁECZNEJ**

Stan w dniu 31 XII

SOCIAL WELFARE FACILITIES

As of 31 XII

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki stacjonarne ^a					Stationary facilities ^a
Domy i zakłady (bez filii)	28	38	33	40	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca					Places
ogółem	2494	2728	2574	2726	total
na 10 tys. ludności	24,7	27,0	25,2	26,6	per 10 thous. population
Mieszkańcy					Residents
ogółem	2475	2660	2569	2640	total
w tym umieszczeni w ciągu roku . . .	1030	896	822	888	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	24,5	26,4	25,1	25,8	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie . . .	249	179	223	315	Persons awaiting a place

B. PLACÓWKI STACJONARNE I MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW

STATIONARY FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUP RESIDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać ^a :			Homes and facilities (excluding branches) in which may be ^b :
osoby w podeszłym wieku	6	7	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	7	7	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	4	4	adults mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	4	4	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	5	5	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	6	6	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	2	3	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	6	12	homeless
inne osoby	2	2	other persons
Mieszkańcy domów i zakładów:			Residents of homes and facilities
osoby w podeszłym wieku	419	557	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	670	506	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	259	240	adults mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	196	217	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	461	462	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	243	249	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	53	67	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	238	323	homeless
inne osoby	30	19	other persons

^a Od 2000 r. łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

Ź r ó d ł o: w zakresie dzinnych domów pomocy - dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Since 2000 including community self-help homes. ^b In the division facilities may be shown several times, because one facilities may be for several groups of residents.

S o u r c e: in regard day-care assistance house - data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 12 (159). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a
 SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	73737	93198	T O T A L
2005	99585	101383	
2010	71391	132074	
2011	67251	128654	
Pomoc pieniężna	67014	104049	Cash assistance
w tym zasiłki:			<i>of which benefits:</i>
stały	8785	29372	<i>permanent</i>
okresowy	18067	22921	<i>temporary</i>
celowe	36753	27171	<i>appropriated</i>
Pomoc niepieniężna	29680	24605	Non-cash assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	251	495	<i>Shelter</i>
Posiłek	25861	14671	<i>Meals</i>
Ubranie	421	19	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	152	342	<i>Burial</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 237. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 13 on page 237. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo). Wśród kin stałych wyróżnia się - **miniplexy** - posiadające od 3 do 7 sal i **multiplexy** - posiadające 8 sal i więcej.

5. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających - na mocy szczególnych przepisów - z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odborników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

4. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** - equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** - equipped with 8 screens and more.

5. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka - zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki - obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

3. **Stoień wykorzystania miejsc noclegowych** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych rozumie się sumę miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

4. Dane o **objektach i miejscach noclegowych** wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. **Placówki gastronomiczne** w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

3. **Occupancy rate of beds** is a relation of the number of beds provided in a given year to the nominal number of beds in a given year. The nominal number of beds shall mean total beds prepared for tourists each day of a facility's operation.

4. Data on **facilities and the number of beds** are presented as of 31 VII; facilities and places temporarily inactive due to expansion, renovation, etc., are not included.

5. **Catering establishments** in collective tourists accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

6. **Foreign tourists** using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

Kultura Culture

TABL. 1 (160). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	274	271	258	254	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	182	183	173	172	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	109	78	102	95	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	71	57	62	53	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	3975,8	3985,3	3831,9	3795,0	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	1585,4	1586,1	1455,1	1450,0	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	207,6	203,7	180,2	177,0	<i>Borrowers ^a in thous.</i>
w tym na wsi	51,1	47,1	40,0	39,1	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	4183,9	3914,6	3349,8	3284,1	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	1207,5	1052,9	856,4	840,4	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w woluminach	20,1	19,2	18,6	18,6	<i>per borrower in volumes</i>
w tym na wsi	23,6	22,4	21,4	21,5	<i>of which in rural areas</i>

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

^a Including library service points. ^b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (161). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia w tys. ^a <i>Museum exhibits in thous.^a</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>external^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM 2000	14	109,2	79	48	151,2	70,0	TOTAL
2005	14	119,4	116	46	169,9	57,2	
2010	15	121,3	103	26	161,6	42,3	
2011	16	124,0	70	37	208,9	51,2	
Archeologiczne	1	30,5	1	3	1,5	0,7	<i>Archaeological</i>
Etnograficzne	1	7,7	6	10	43,2	12,5	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	4	7	8	1	29,3	6,9	<i>Historical</i>
Interdyscyplinarne	3	40,3	40	7	93,5	22,5	<i>Interdisciplinary</i>
Martyrologiczne	2	1,2	6	-	9,1	0,4	<i>Martyrological</i>
Regionalne	5	37,3	9	16	32,3	8,2	<i>Regional</i>

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W kraju i za granicą. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

^a As of 31 XII. ^b In Poland and in abroad. ^c Domestic and foreign. ^d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (162). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	sektor publiczny <i>public sector</i>	sektor prywatny <i>private sector</i>	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	3	4	5	5	3	2	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	50	79	76	80	68	12	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	1	7	11	1	1	-	of which foreign
Ekspozycje ^a	51	175	63	80	68	12	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	40,7	110,4	38,2	35,6	34,2	1,4	Visitors in thous.

^a W kraju.

^a In Poland.

TABL. 4 (163). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions ^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls ^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts ^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience ^b in thous</i>	SPECIFICATION
OGÓLEM					TOTAL
2000	4	1253	893	151,1	
2005	3	1500	797	175,1	
2010	3	1324	3682	435,2	
2011	4	2772	1261	203,3	
Teatry dramatyczne	2	1780	572	114,6	Theatres dramatic
Filharmonie	2	992	118	39,0	Philharmonic halls
Orkiestry i chóry	-	-	571	49,7	Orchestras and choirs

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby.

^a As of 31 XII. ^b According to the seat.

TABL. 5 (164). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENT, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2011
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	79	48	31	<i>Institutions</i>
domy kultury	18	17	1	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	39	26	13	<i>cultural centres</i>
kluby	4	4	-	<i>clubs</i>
światlice	18	1	17	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	190	146	44	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	5952	5208	744	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	907154	829769	77385	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	86	58	28	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	1155	961	194	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	370	320	50	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	5572	4882	690	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	419	364	55	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	11039	9832	1207	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (165). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	22	18	11	14	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	21	17	9	12	<i>of which urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	6,2	4,7	4,3	4,6	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	6,1	4,6	3,9	4,2	<i>of which urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	7,9	6,0	31,7	31,0	<i>in thousands</i>
w tym miasta	7,8	5,9	31,3	30,5	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	359	333	2880	2210	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	291,3	213,0	882,4	924,9	<i>in thousands</i>
w tym miasta	289,1	211,3	876,6	916,9	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	13241	11836	80217	66067	<i>per cinema</i>
na 1 seans	37	36	28	30	<i>per screening</i>

TABL. 7 (166). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	264,6	265,9	209,3	208,5	258,4	263,5	207,1	206,1	<i>Radio subscri-bers</i>
miasta	186,2	186,4	151,0	150,4	281,2	288,0	235,3	234,6	<i>urban areas</i>
wieś	78,4	79,5	58,3	58,1	216,6	219,7	158,0	156,8	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	260,0	258,2	203,1	202,2	253,9	255,8	200,9	199,9	<i>Television subscribers</i>
miasta	182,8	180,1	145,8	145,1	276,1	278,3	227,1	226,4	<i>urban areas</i>
wieś	77,2	78,1	57,3	57,1	213,3	215,6	155,2	154,1	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (167). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	296	280	298	280	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	38	52	66	65	Hotels
Motele	10	6	13	13	Motels
Pensjonaty	9	5	9	10	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	46	57	51	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	8	3	-	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	1	1	Shelters
Schroniska młodzieżowe	23	16	14	13	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	15	11	10	of which school youth hostels
Kempingi	5	5	2	2	Camping sites
Pola biwakowe	11	17	21	15	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	66	44	38	31	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	3	3	5	5	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	21	22	28	27	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	36	18	21	21	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	65	42	23	26	Other facilities ^b
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) . .	19554	17945	20283	18944	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	9390	9347	10619	10985	of which open all year
Hotele	2638	3655	4597	4605	Hotels
Motele	331	208	541	543	Motels
Pensjonaty	428	219	453	494	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	1870	1893	1889	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	644	128	-	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	25	25	Shelters
Schroniska młodzieżowe	1010	686	694	628	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	651	528	462	of which school youth hostels
Kempingi	557	503	177	157	Camping sites
Pola biwakowe	1210	1715	1980	1269	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	4534	4683	3557	3296	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	621	478	808	768	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1894	1853	2882	2595	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	1884	1004	1440	1233	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	3780	913	1236	1442	Other facilities ^b

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty". ^b Dane powiększono o hostele i ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in "other facilities". ^b Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishment, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 8 (167). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	477978	542296	625965	669606	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	120125	153693	160148	176501	of which foreign tourists
Hotele	203615	274587	337284	368381	Hotels
Motele	22059	27916	41636	48439	Motels
Pensjonaty	18634	10937	13218	17185	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a		103821	87083	93754	Other hotel facilities ^a
					Excursion hostels
Domy wycieczkowe	31187	5225	-	-	
Schroniska	-	-	170	60	Shelters
Schroniska młodzieżowe	19921	13003	10958	8828	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	12714	6516	6819	of which school youth hostels
Kempingi	5178	2050	1192	1062	Camping sites
Pola biwakowe	3869	7619	3698	3620	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	43067	44926	41722	44736	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	2215	3225	5215	2345	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24939	23600	52016	44198	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	11643	9859	13985	13216	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	91205	15311	17788	23782	Other facilities ^b
Udzielone noclegi	1147533	1190923	1319987	1333716	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	181144	240663	225893	246862	of which foreign tourists
Hotele	285538	396532	485488	540729	Hotels
Motele	32183	28070	50137	57070	Motels
Pensjonaty	50538	17657	26079	32490	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a		189451	161519	154870	Other hotel facilities ^a
					Excursion hostels
Domy wycieczkowe	65404	8993	-	-	
Schroniska	-	-	274	111	Shelters
Schroniska młodzieżowe	44091	35733	27129	26040	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	34217	19351	21844	of which school youth hostels
Kempingi	18330	8050	9991	9482	Camping sites
Pola biwakowe	11463	36665	20676	10306	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	239156	243876	174952	178697	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	23629	23385	34445	20825	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	93297	101875	193783	179228	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	77697	42317	58506	57480	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	205295	57388	77008	66388	Other facilities ^b

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty". ^b Dane powiększono o hostele i ośrodki wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a In 2000 contained in "other facilities". ^b Data were supplemented by information on weekend and holiday accommodation establishment, which up to 2008 constituted a separate item.

TABL. 9 (168). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and coffee shops</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	79	114	62	87	TOTAL
2005	75	77	47	47	
2010	116	89	50	29	
2011	106	76	51	19	
Hotele	51	24	4	1	<i>Hotels</i>
Motele	12	4	-	-	<i>Motels</i>
Pensjonaty	6	4	1	1	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	22	14	5	4	<i>Other hotel facilities</i>
Schroniska młodzieżowe	-	-	5	-	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	-	3	-	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi	1	2	1	-	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	-	-	2	2	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	6	12	8	5	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	-	-	5	-	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6	6	14	1	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	-	6	4	2	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty	2	4	2	3	<i>Other facilities</i>

TABL. 10 (169). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	120125	153693	160148	176501	Tourists accommodated
Hotele	73693	113037	123683	132683	<i>Hotels</i>
Motele	5814	11126	15802	20813	<i>Motels</i>
Pensjonaty	2435	2107	1710	3199	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe ^a	-	14271	9995	10481	<i>Other hotel facilities^a</i>
Domy wycieczkowe	8308	1324	-	-	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	-	-	13	-	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	1175	613	487	298	<i>Youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	582	358	233	<i>of which school youth hostels</i>
Kempingi	616	726	30	8	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	42	276	277	220	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe	714	1648	1610	1735	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1296	1354	1943	1331	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	152	798	748	1046	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty	25880	6413	3850	4687	<i>Other facilities</i>

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty".

^a In 2000 contained in "other facilities".

TABL. 10 (169). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURISTS ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	181144	240663	225893	246862	Nights spent (overnight stay)
Hotele	100145	148159	158175	171833	Hotels
Motele	6810	11261	17242	21954	Motels
Pensjonaty	5103	5627	3202	7044	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe ^a	21280	21091	20900	Other hotel facilities ^a
Domy wycieczkowe	11192	1831	-	-	Excursion hostels
Schroniska	-	-	13	-	Shelters
Schroniska młodzieżowe	3165	1216	1624	1393	Youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	-	984	1370	1270	of which school youth hostels
Kempingi	1314	1408	41	10	Camping sites
Pola biwakowe	66	816	793	507	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	3314	9963	10275	8752	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4533	5206	4863	3266	Training-recreational centres
Zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	833	2814	2449	3874	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty	44669	31082	6125	7329	Other facilities

^a W 2000 r. ujęte w pozycji "pozostałe obiekty".

^a In 2000 contained in "other facilities".

Uwagi ogólne

General notes

Nauka i technika

Science and technology

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** (tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych):

- a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

Research and development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):

- a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws 2010 No.96, item 619),

- b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (DZ. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki, zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
 - 3) **przedsiębiorstwa** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
 - 4) **szkoły wyższe**;
 - 5) **pozostałe jednostki** - instytucje państwowe i samorządowe oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m. in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** - pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;

- b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96 ,item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws 2001 No. 33, item 388 as amended),*
 - c) *other units classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’;*
- 2) **auxiliary scientific units** - *archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;*
 - 3) **enterprises** *(not classified into NACE division 72 ‘Scientific research and development’) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;*
 - 4) **higher education institutions**;
 - 5) **other units** - *state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.*
- 2. Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
 - b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
 - c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
 - d) *PhD students conducting R&D;*
 - 2) **technicians and equivalent staff** *are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;*

3) w kategorii **pozostały personel** - pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:

- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania,
- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z klasyfikacją Dziedzin Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: nauki przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Expenditures on research and development activity include:

- **internal expenditures**, including the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of their sources of financing,
- **extramural expenditures**, including the value of research and development of a given entity purchased from other (domestic and foreign) entities.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but - pursuant to the regulations in force - not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyróbów, usług) - **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie - **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw - patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** - bez względu na dziedzinę techniki - jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section (table 15) include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications - **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises - **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights - patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A **significantly improved product** is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. A **patentable invention** - regardless of the field of technology - is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

9. An **utility model eligible for protection** - a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; informacja i komunikacja; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa – naprawa i konserwacja komputerów i sprzętu komunikacyjnego.

3. **Automatyczna wymiana danych wewnątrz przedsiębiorstwa** – działania wspomagające różne funkcje przedsiębiorstwa tj. korzystanie z jednego systemu informatycznego, łączenie danych między systemami informatycznymi, korzystanie ze wspólnej bazy lub hurtowni danych dostępnych dla systemów informatycznych i elektroniczna wymiana informacji automatycznie przetwarzanych wewnątrz przedsiębiorstwa.

1. *The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.*

2. *Data regarding **enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT)**, concern economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections according to the NACE Rev.2: manufacturing; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; accommodation and food service activities; transportation and storage; real estate activities; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage and waste management and remediation activities; information and communication; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities; other service activities – repair of computers and communication equipment.*

3. **Automatic data exchange inside the enterprise** – activities supporting different functions of the enterprise i.e. using one single software application, data linking between the software applications, using a common database or data warehouse accessed by the software applications and electronic exchange of information that can be processed within the enterprise.

4. Automatyczna wymiana danych na zewnątrz przedsiębiorstwa – wysyłanie i/lub otrzymywanie wiadomości (np. faktur, deklaracji podatkowych) poprzez sieci komputerowe w formacie umożliwiającym ich automatyczne przetwarzanie np. EDI, ODETTE, XML, z wyłączeniem ręcznego wprowadzania wiadomości przesyłanych pocztą elektroniczną.

5. Oprogramowanie open source - oprogramowanie, którego kod źródłowy jest powszechnie dostępny. Jest ono uruchamiane i może być rozpowszechniane oraz modyfikowane bez konieczności ponoszenia kosztów za prawa autorskie.

4. Automatic data exchange outside the enterprise – sending and/or receiving of messages (e.g. invoices, tax declarations) via any computer network in a format which allows their automatic processing e.g. EDI, ODETTE, XML, excluding individual electronic messages being typed manually.

5. Open source software – software whose source code is available. It is launched and it can be distributed and modified without bearing of copyright cost.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (170). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Jednostki (stan w dniu 31 XII) <i>Units (as of 31 XII)</i>	Ogółem <i>Total</i>	Zatrudnieni ^a <i>Personnel^a</i>		
			pracownicy naukowo- badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracow- nicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>	pozostały personel <i>other supporting staff</i>
OGÓŁEM . . . 2010	23	#	#	26	28
TOTAL 2011	31	803	#	54	#

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a *In full-time equivalents.*

TABL. 2 (171). **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU
WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZE- GÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Z wykształceniem <i>Education</i>				
		z tytułem naukowym profesora <i>with title of professor</i>	wyższym <i>higher</i>		z tytułem zawo- dowym magi- stra, inżyniera, lekarza, licencjata <i>with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equivalent)</i>	pozostałym <i>other</i>
			ze stopniem naukowym <i>with scientific degree of</i>	doktora habilitowanego <i>habilitated doctor^a (HD)</i>		
OGÓŁEM 2010	#	#	#	#	269	57
TOTAL 2011	1102	#	#	#	298	36

^a *The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in a university.*

TABL. 3 (172). **NAKLADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**

GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Nakłady Expenditures			
		bieżące ^b current ^b		inwestycyjne na środki trwałe capital	
		razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which instruments and equipment
w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM 2010	45,5	20,1	10,5	25,4	13,6
TOTAL 2011	56,0	31,1	18,1	24,9	11,1

^a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal; excluding despreciator of fixed assets.

TABL. 4 (173). **NAKLADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**

CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development
		podstawowe basic	stosowane applied	
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM . . . 2010	20,1	#	#	12,1
TOTAL 2011	31,1	3,9	13,4	13,8

^a Bez amortyzacji środków trwałych; łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. określanej jako aparatura specjalna), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych (rozporządzenie Przewodniczącego KBN z 30 XI 2001 r., Dz. U. Nr 146, poz. 1642, § 13).

^a Excluding depreciation of fixed assets; including expenditure on purchase of manufacture of research equipment (until 2001 defined as so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects, meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to regulation in force temporarily, till completion of the a. m. projects, not included in fixed assets and treated as current assets (decree of the Chairman of the State for Scientific Research from 30 XI 2001, Journal of Laws No. 146, item 1642, § 13).

TABL. 5 (174). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	Stoień zużycia w %	Degree of consumption in %	
OGÓŁEM	96,3	71,7	TOTAL
w tym:			of which:
Jednostki rozwojowe ..	-	38,7	Development units
Szkoły wyższe	#	93,9	Higher education institutions

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (175). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures				
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogramowanie on software	
w tys. zł in thous. zł						
OGÓŁEM	2005	121208	10376	261	73964	2793
	2010	210312	15896	85	162086	3105
	2011	222819	12385	721	178758	4297
sektor publiczny	#	-	-	-	#	#
public sector						
sektor prywatny	#	12385	721	#	#	#
private sector						
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	151680	12313	#	121572	3900	
Manufacturing						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	7410	-	-	#	#	
Produkcja wyrobów tekstylnych ... Manufacture of textiles	#	-	-	#	324	
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	10225	#	-	10038	-	
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	18554	-	-	#	-	
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3119	37	-	2504	#	
Manufacture of rubber and plastic products						
Produkcja wyrobów z metali ^A	14336	1555	-	#	76	
Manufacture of metal products						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ... Manufacture of computer, electronic and optical products	17194	#	-	#	#	

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (175). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a** (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową on research and develop- ment activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych acquisition of external knowledge	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu capital – on the acquisition of instruments and equipment	na oprogra- mowanie on software
w tys. zł in thous. zł					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.) w tym: (dok.) of which: (cont.)					
Produkcja urządzeń elektrycznych... Manufacture of electrical equipment	4696	4021	-	#	#
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	15215	2753	#	#	521
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	1049	-	#	724	#
Produkcja mebli..... Manufacture of furniture	5777	-	-	#	49

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (176). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w sztukach Means for automating production processes in units					
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
OGÓŁEM 2005	342	198	68	146	98	524
TOTAL 2010	416	356	180	157	142	710
..... 2011	385	380	254	207	168	877
sektor publiczny..... public sector	35	35	1	-	-	49
sektor prywatny..... private sector	350	345	253	207	168	828
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	355	354	253	207	168	801

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (176). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (cd.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w sztukach Means for automating production processes in units					
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym: (cd.) of which: (cont.)						
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	30	15	-	21	21	7
Produkcja wyrobów tekstylnych ... Manufacture of textiles	16	10	-	-	-	7
Produkcja odzieży..... Manufacture of wearing apparel	1	2	-	-	-	1
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	16	5	-	24	24	15
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	30	68	6	-	-	211
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	21	11	-	-	-	-
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... Manufacture of chemicals and chemical products	20	54	-	7	1	60
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... Manufacture of rubber and plastic products	100	7	4	14	14	2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	26	49	21	5	3	121
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products	11	12	80	24	14	42
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych..... Manufacture of computer, electronic and optical products	24	43	30	-	-	178
Produkcja urządzeń elektrycznych... Manufacture of electrical equipment	24	29	10	7	3	45
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	1	7	59	7	5	12
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	8	25	29	85	70	56

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (176). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w sztukach Means for automating production processes in units					
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe processing centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		komputery ^b computers ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane komputerem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym: (dok.) of which: (cont.)						
Produkcja mebli Manufacture of furniture	-	4	4	-	-	13
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	-	4	-	-	-	47
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities	29	21	-	-	-	26

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (177). PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a PRZEMYSŁOWYCH W 2011 R.
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c Net revenues from sales of new or significantly improved products ^b in % of total turnover ^c				SPECIFICATION
	ogółem grand total	w tym of which			
		dla rynku for market	tylko dla przed- siębiorstwa only to the enterprise	eksport export	
OGÓŁEM	3,7	1,7	2,0	0,8	TOTAL
sektor publiczny	3,0	2,9	0,1	-	public sector
sektor prywatny	3,7	1,7	2,0	0,8	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	3,8	1,7	2,1	0,8	Manufacturing

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2009-2011. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Introduced into the market during 2009-2011. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (177). **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a PRZEMYSŁOWYCH W 2011 R. (dok.)**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>	w tym: <i>of which</i>		
		dla rynku <i>for market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) w tym:				Manufacturing (cont.) <i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych	2,6	0,2	2,4	0,5 <i>Manufacture of food products</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	0,6	-	0,6	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1,0	-	1,0	- <i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1,2	0,6	0,6	1,1 <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3,1	3,1	-	0,2 <i>Manufacture of paper and paper products</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	2,4	-	2,4	2,2 <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1,6	1,6	-	0,5 <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	5,4	5,4	-	- <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4,6	1,9	2,7	3,3 <i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	4,1	0,1	4,0	0,1 <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	21,8	9,1	12,7	9,1 <i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	12,1	8,5	3,6	3,6 <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja mebli	0,1	0,1	-	0,1 <i>Manufacture of furniture</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	4,2	4,2	-	- <i>Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2009-2011. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Introduced into the market during 2009-2011. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (178). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynałazki:					<i>Inventions:</i>
zgłoszone	33	33	28	50	<i>patent applications</i>
udzielone patenty	10	10	7	19	<i>patents granted</i>
Wzory użytkowe:					<i>Utility models:</i>
zgłoszone	9	6	6	<i>utility model application</i>
udzielone prawa ochronne	12	9	2	<i>rights of protection granted</i>

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 10 (179). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Dostęp do Internetu <i>Internet access</i>	Połączenie z Internetem przez		<i>Internet access via</i>		Własną stronę internetową <i>Own Website</i>
		łącze szerokopasmowe ^b <i>broadband connection^b</i>	modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN <i>analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN</i>	łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.) <i>wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)</i>		
udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>						
OGÓŁEM 2010	95,1	67,4	47,4	13,6		50,6
TOTAL 2011	95,7	83,9	31,3	19,2		54,6

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC). ^c Posiadające wyłącznie modem analogowy (zwykła linia telefoniczna).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction – PLC). ^c Having exclusively analogue modem (connection over plain telephone line).

TABL. 11 (180). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Komputery ^b <i>Computers^b</i>	Automatyczna wymiana danych <i>Automatic data exchange</i>		Oprogramowanie open source <i>Open source software</i>		
		na zewnątrz przedsiębiorstwa <i>outside the enterprise</i>	wewnątrz przedsiębiorstwa <i>inside the enterprise</i>	systemy operacyjne np. Linux <i>operating systems, e.g. Linux</i>	oprogramowanie biurowe np. OpenOffice <i>office software e.g. OpenOffice</i>	aplikacje ERP lub CRM <i>applications ERP or CRM</i>
udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in % of total population</i>						
OGÓŁEM 2010	98,4	50,3	29,9	20,5	.	.
TOTAL 2011	97,5	82,5	34,1	21,1	73,5	4,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); (w 2011 r. również smartfony i nettopy); dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktops and portable computers e.g. laptops (notebooks); (in 2011 also smartphones and nettops); data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany. System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupiające produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym od 2005 r. dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services. Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey. The weight system was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax –VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore since 2005 data are not fully comparable with data in previous years.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (181). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż - za 1 kg	2,54	2,77	4,07	3,66	Rice - per kg
Chleb pszenno-żytni - za 0,5 kg . . .	1,19	1,31	1,89	2,09	Wheat-rye bread - per 0,5 kg
Makaron jajeczny - za 400 g	3,57	4,33	3,84	3,87	Egg pasta - per 400 g
Mąka pszenna - za 1 kg	1,49	1,49	1,74	2,08	Wheat flour - per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) - za 1 kg	10,16	16,66	21,70	22,86	Beef meat, bone-in (roast beef) - per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) - za 1 kg	13,69	13,85	13,69	13,46	Pork meat, bone-in (centre loin) - per kg
Kurczęta patroszone - za 1 kg . . .	5,49	5,41	6,30	7,01	Disembowelled chicken - per kg
Szynka wieprzowa gotowana - za 1 kg	19,59	21,34	22,91	22,28	Pork ham, boiled - per kg
Kielbasa "Toruńska" - za 1 kg	13,62	12,85	14,07	13,69	Sausage "Toruńska" - per kg
Filety z morszczuka mrożone - za 1 kg	13,76	13,31	17,76	19,40	Fillets of hake, frozen - per kg
Karp świeży - za 1 kg	9,38	11,38	14,49	15,66	Fresh carp - per kg
Śledź solony odgłowiony - za 1 kg	6,08	9,18	10,09	10,93	Salted herring, headless - per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% - za 1 l . . .	2,20	2,52	2,59	2,69	Cows' milk, fat content 3-3,5% - per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% - za 200 ml	1,28	1,26	1,31	1,36	Sour cream, fat content 18% - per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty - za 1 kg	8,43	9,58	12,14	13,32	Semi-fat cottage cheese - per kg
Ser dojrzewający "Gouda" - za 1 kg	16,96	17,33	18,47	19,12	Ripening "Gouda" cheese - per kg
Jaja kurze świeże - za 1 szt.	0,33	0,35	0,44	0,46	Hen eggs, fresh - per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% - za 200 g	2,90	3,18	3,95	4,45	Fresh butter, fat content 82,5% - per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej - za 1 l	4,63	4,67	5,61	6,64	Rape-oil, domestic production - per l
Pomarańcze - za 1 kg	4,31	4,96	5,50	5,35	Oranges - per kg
Jabłka ^{ab} - za 1 kg	2,76	2,11	2,47	3,48	Apples ^{ab} - per kg
Buraki ^a - za 1 kg	1,28	1,22	1,54	1,76	Beetroots ^a - per kg
Marchew ^a - za 1 kg	1,29	1,43	1,83	2,02	Carrots ^a - per kg
Ziemniaki ^a - za 1 kg	0,75	0,72	1,34	1,33	Potatoes ^a - per kg
Cukier biały kryształ - za 1 kg	2,99	3,23	2,57	3,94	White sugar, crystallized - per kg
Kawa naturalna mielona "Tchibo Family" - za 250 g	6,43	4,66	5,96	6,60	Natural coffee "Tchibo Family", ground - per 250 g
Herbata "Madras" - za 100 g	1,93	2,28	3,56	3,75	Tea "Madras" - per 100 g
Wódka czysta "Polonaise - Polish Vodka" 40% ^c - za 0,5 l	24,20	20,07	19,65	19,85	Vodka pure "Polonaise - Polish Vodka" 40% ^c - per 0,5 l

^a Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^{b, c} W 2000 r.: ^b — gatunki droższe, ^c — 50%.

^a Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^{b, c} In 2000: ^b — dessert apple, ^c — 50%.

TABL. 1 (181). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł <i>in zł</i>				
Papierosy "Mars" - za 20 szt.	4,23	5,33	9,14	10,26	Cigarettes "Mars" - per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny - za 1 kpl	420,43	429,85	498,73	483,43	Men's suit, polyester staple fibres and wool - per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę . . .	130,16	146,97	168,54	179,76	Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej - za 1 parę . . .	120,07	142,89	178,88	185,20	Women's low leather shoes with non-leather sole - per pair
Podzelowanie obuwia męskiego - za 1 parę.	26,34	32,14	38,44	38,72	Resoling men's shoes - per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej - za 1 m ³	1,68	2,61	3,40	3,57	Cold water by municipal water-system - per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a - za 1 kW·h	0,33	0,42	0,58	0,61	Electricity for households (all-day tariff) ^a - per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b - za 1 m ³	0,90	1,51	2,63	2,77	Natural net-gas, high-methanated for households ^b - per m ³
Węgiel kamienny - za 1 t	385,83	504,82	768,99	817,45	Hard coal - per t
Ciepła woda - za 1 m ³	12,39	14,96	19,25	20,23	Hot water - per 1 m ³
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny . .	1464,58	1324,11	1100,54	1075,29	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	361,68	341,77	302,88	319,87	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	168,91	180,89	139,18	147,39	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa - za 1 l	3,13	4,04	4,57	5,14	Unleaded motor petrol 95- octane - per 1 l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim. . . .	1,55	1,94	2,12	2,31	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna - za 5 km	12,71	12,63	15,08	17,31	Taxi daily fare - for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,96	12,80	16,03	16,23	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	43,33	55,25	57,73	59,26	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N - za 25 kg	23,43	28,89	38,02	Urea, nutritive content 46% N - per 25 kg
Przemiał pszenicy - za 1 dt	14,73	16,91	25,00	25,00	Grinding of wheat - per dt
Badanie kliniczne krowy	14,93	24,25	35,30	38,24	Cow's clinical examination

^a Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^b Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

^a Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^b Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (182). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni=100 previous year=100				
O G Ó Ł E M	109,2	102,3	102,8	104,1	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	108,4	102,0	102,6	104,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	108,7	102,8	105,6	103,9	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	106,4	93,0	96,9	99,0	Clothing and footwear
Mieszkanie	109,0	104,3	103,6	105,0	Dwelling
Zdrowie	109,0	102,5	103,1	105,0	Health
Transport	118,0	103,9	107,5	110,5	Transport
Rekreacja i kultura	108,6	101,2	101,8	101,1	Recreation and culture
Edukacja	111,7	102,5	101,7	103,6	Education

TABL. 3 (183). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) - za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) - per dt:
pszenicy	50,61	35,81	57,48	82,57	wheat
żyta	35,67	27,63	40,99	70,60	rye
jęczmienia	48,30	34,46	46,89	69,94	barley
owsa i mieszanek zbożowych	35,72	26,52	28,65	58,05	oats and mixed cereal
pszenżyta	45,28	28,99	46,56	72,34	triticale
Ziemniaki - za 1 dt	13,36	15,64	19,56	19,11	Potatoes - per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	59,40	35,35	38,47	51,98	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe - za 1 dt	10,28	16,56	11,49	13,72	Sugar beets - per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy - za 1 dt	81,10	80,54	127,01	186,38	Industrial rape and agrimony - per dt
Liście tytoniu - za 1 dt	432,27	207,14	569,16	611,91	Raw tobacco - per dt
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					Animals for slaughter - per kg:
bydło (bez cieląt)	2,78	3,83	4,27	5,46	cattle (excluding calves)
cielęta	4,19	5,07	3,69	5,17	calves
trzoda chlewna	3,72	3,83	3,93	4,84	pigs
Mleko krowie - za 1 l	0,77	0,93	1,07	1,26	Cows' milk - per l
Jaja kurze spożywcze - za 1 szt.	0,20	0,15	0,15	0,15	Hen eggs - per piece

TABL. 4 (184). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH^a**
AVERGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż - za 1 dt:					Cereal grain - per dt of:
pszenicy	56,79	54,30	81,91	98,5	wheat
żyta	41,31	48,02	77,82	90,87	rye
jęczmienia	46,74	47,23	84,33	96,78	barley
owsa	40,82	42,08	51,25	74,67	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) - za 1 dt	48,30	53,29	108,81	133,38	Potatoes (excluding edible early kinds) - per dt

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 269.

^a See general notes, item 4 on page 269.

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4-6 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczone do wyżej wymienionych sekcji) i w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 26.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby klasyfikowane są według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług - PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU i Listy PRODCOM lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne, niż występujące w PKWiU i Liście PRODCOM, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy. Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKWiU obowiązującej od 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd prezentowane dane.

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

In tables 1 and 4-6 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) and data in table 4 show industrial products manufactured by entities, irrespective of the kind of activity as classified according to NACE rev. 2.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

- the sum of some PKWiU and PRODCOM List positions or the sum of their parts,
- collective item based on criteria other than those presented in PKWiU and PRODCOM List.

Moreover, abbreviated names were used for some products. Introduction of this classification, instead of PKWiU, binding until 30 XII 2008, does not influence the data presented up to now.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całości kształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej.
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 28.

Jako **cenę stałą** w 2011 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne - na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) - czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement.
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 28.

Constant prices in 2011 were adopted as 2005 constant prices (2005 average current prices).

5. In data concerning production, the value of *outwork* is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności 2007 (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 26.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów - wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleceńodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 26.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Information regarding **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.

Przemysł

Industry

TABL. 1 (212). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		PRODUCTS
			ogółem total	2010=100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	14811,9	24597,2	25679,9	101,2 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Pracujący ^b	79626	85069	84450	99,3	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie	65603	71701	71274	99,4	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1977,24	2798,41	2952,85	105,5	Average monthly gross wages and salaries ^c in zł

^a Ceny stałe. ^b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. ^c Bez zatrudnionych za granicą.

^a Constant prices. ^b As of 31 XII; by actual workplace. ^c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYŚŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł (ceny bieżące) in mln zł (current prices)		2010 =100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	13616,6	23371,3	24281,9	100,7	100,0
TOTAL					
sektor publiczny	839,7	846,4	539,3	x	2,2
public sector					
sektor prywatny	12776,9	22524,9	23742,6	x	97,8
private sector					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	12585,6	22350,5	23164,8	100,7	95,4
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	1547,9	2063,3	2190,3	97,6	9,0
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	#	11,5	19,1	142,0	0,1
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych	250,0	278,9	335,9	104,6	1,4
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży	123,2	102,8	119,6	116,4	0,5
Manufacture of wearing apparel					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^A	277,7	242,8	274,6	120,4	1,1
Manufacture of leather and related products					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A	2580,0	2813,1	3009,4	97,6	12,4
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^A					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1199,3	1917,7	2042,4	103,4	8,4
Manufacture of paper and paper products					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	16,7	28,1	43,1	148,7	0,2
Printing and reproduction of recorded media					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	615,0	638,7	765,7	102,4	3,2
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	584,5	627,3	750,8	119,6	3,1
Manufacture of rubber and plastic products					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1061,7	1234,7	1467,7	112,5	6,0
Manufacture of other non-metallic mineral products					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł (ceny bieżące) in mln zł (current prices)		2010 =100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach in percent	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
Produkcja metali	185,5	256,0	284,2	106,0	1,2
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	720,5	1341,3	1590,9	122,7	6,6
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	166,1	278,9	326,7	116,7	1,3
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	447,9	770,4	897,0	107,4	3,7
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	1592,7	3048,4	3856,2	126,3	15,9
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	669,2	681,9	434,8	59,0	1,8
<i>Manufacture of furniture</i>					
Pozostała produkcja wyrobów	81,7	89,9	171,3	194,2	0,7
<i>Other manufacturing</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	63,2	112,1	134,5	148,9	0,6
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	#	#	456,8	105,3	1,9
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	87,2	138,9	116,0	83,7	0,5
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	#	#	160,2	127,5	0,7
<i>Sewerage</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	#	158,0	180,5	112,8	0,7
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (214). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W
 PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (ceny bieżące)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN
 ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees			
		49 i mniej 49 and less	50-249	250 i więcej 250 and more	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2005	13616,6	1846,1	4155,3	7615,3
TOTAL	2010	23371,3	2391,5	5862,3	15117,5
	2011	24281,9	2610,3	7001,1	14670,5
sektor publiczny		539,3	84,8	208,0	246,5
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		23742,6	2525,5	6793,1	14424,0
<i>private sector</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (214). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees		
		49 i mniej 49 and less	50-249	250 i więcej 250 and more
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM (dok.) TOTAL (cont.)				
w tym: of which:				
Przetwórstwo przemysłowe	23164,8	2383,9	6410,8	14370,1
Manufacturing				
w tym: of which:				
Produkcja artykułów spożywczych	2190,3	532,2	1147,8	510,3
Manufacture of food products				
Produkcja napojów	19,1	9,9	#	#
Manufacture of beverages				
Produkcja wyrobów tekstylnych	335,9	66,0	270,0	-
Manufacture of textiles				
Produkcja odzieży	119,6	67,6	#	#
Manufacture of wearing apparel				
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^a	274,6	31,3	#	#
Manufacture of leather and related products				
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^a	3009,4	#	438,0	#
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^a				
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2042,4	70,2	250,0	1722,1
Manufacture of paper and paper products				
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	43,1	34,2	#	#
Printing and reproduction of recorded media				
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	765,7	17,7	#	#
Manufacture of chemicals and chemical products				
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	750,8	#	506,2	#
Manufacture of rubber and plastic products				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1467,7	#	377,6	#
Manufacture of other non-metallic mineral products				
Produkcja metali	284,2	#	70,5	#
Manufacture of basic metals				
Produkcja wyrobów z metali	1590,9	#	1075,8	#
Manufacture of metal products				
Produkcja urządzeń elektrycznych	326,7	3,6	48,9	274,3
Manufacture of electrical equipment				
Produkcja maszyn i urządzeń ^a	897,0	86,6	415,2	395,3
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.				
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	3856,2	50,7	692,1	3113,4
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers				
Produkcja mebli	434,8	77,3	199,8	157,7
Manufacture of furniture				
Pozostała produkcja wyrobów	171,3	77,8	93,5	-
Other manufacturing				
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	134,5	56,6	#	#
Repair and installation of machinery and equipment				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	456,8	#	203,3	#
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	116,0	#	44,4	#
Water collection, treatment and supply				
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	160,2	#	87,0	#
Sewerage				
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	180,5	108,7	71,8	-
Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery				

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (215). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic produc- tion in %	
Mięso wieprzowe, świeże lub chłodzone w tys. t	7,9	30,6	10,2	8,2	0,6	<i>Pork meat, fresh orrefrig-erated in thous. t</i>
Mięso z indyków, świeże lub chłodzone w tys. t	17,2	45,2	37,1	43,5	20,2	<i>Turkey meat, fresh orrefrig-erated in thous. t</i>
Kury domowe całe, świeże lub chłodzone w tys. t	2,9	5,1	22,0	21,9	3,2	<i>Whole chicken meat, fresh orrefrig-erated in thous. t</i>
Mleko płynne przetworzone ^b w tys. hl	366,1	512,2	286,5	278,8	1,0	<i>Processed liquid milk^b in thous. hl</i>
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par	1590	2536	685	622	5,2	<i>Footwear with leather uppers in thous. pairs</i>
Tarcica iglasta w dam ³	185,6	61,8	106,1	103,0	2,6	<i>Coniferous sawnwood in dam³</i>
Tarcica liściasta w dam ³	26,7	13,4	21,3	21,5	4,5	<i>Leafy sawnwood in dam³</i>
Okna i drzwi, ościeżnice i progi, z drewna w tys. m ²	84,1	31,4	28,0	0,2	<i>Windows and doors, their frames and thresholds, of wood in thous. m²</i>
Tworzywa sztuczne ^c w tys. t	412,1	392,0	15,5	<i>Plastics^c in thous. t</i>
Meble ^d w mln zł.	528,8	1474,9	2453,2	2881,3	11,1	<i>Furniture^d in mln zł</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Łącznie z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji. ^c W formach podstawowych. ^d Produkcja sprzedana.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including milk forwarded for further processing. ^c In primary forms. ^d Sold production.

TABL. 5 (216). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE**^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	66673	66556	TOTAL
sektor publiczny	5832	4210	public sector
sektor prywatny	60841	62346	private sector
w tym:			of which:
Przetwórstwo przemysłowe	61442	61354	Manufacturing
w tym:			of which:
Produkcja artykułów spożywczych.	7064	6645	Manufacture of food products
Produkcja napojów.	78	91	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych.	1736	2045	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	2236	2078	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1282	1589	Manufacture of leather and related products
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	6485	6477	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	2182	2251	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.	72	207	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1456	1409	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2444	2486	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3641	3837	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	887	809	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów metali	6613	7013	Manufacture of metal products
Produkcja urządzeń elektrycznych	1831	1837	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń	3415	3397	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	9528	9895	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja mebli	5079	3166	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	474	776	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	962	999	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3623	3738	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym:			of which:
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1504	1323	Water collection, treatment and supply
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	#	1244	Severage
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	1038	1171	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (217). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE** ^a
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
O G Ó Ł E M	2860,02	3017,07	T O T A L
sektor publiczny	3173,75	3085,14	<i>public sector</i>
sektor prywatny	2829,95	3012,48	<i>private sector</i>
w tym:			<i>of which:</i>
Przetwórstwo przemysłowe	2814,53	2982,22	Manufacturing
w tym:			<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych.	2403,11	2517,34	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów.	2043,59	1980,04	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych.	2334,08	2279,87	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	1695,38	1869,94	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
			<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	2263,48	2210,45	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	2900,12	3052,76	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3752,84	3813,55	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji.	2732,99	2552,98	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	3172,54	3300,72	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2590,04	2816,45	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	3326,55	3498,82	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja metali	3080,81	3251,10	<i>Manufacture of metal products</i>
Produkcja wyrobów metali	2914,46	3074,86	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych	2726,02	2768,38	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	3671,72	4080,41	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	2916,92	3154,29	<i>Manufacture of furniture</i>
Produkcja mebli	2357,76	2345,80	<i>Other manufacturing</i>
Pozostała produkcja wyrobów	2485,28	2619,64	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2825,78	3008,56	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	2914,41	2960,80	<i>of which:</i>
w tym:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	3099,30	3241,32	<i>Water collection, treatment and supply</i>
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	#	3086,94	<i>Sewerage</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	2645,31	2509,85	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 7 (218). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	1512,4	2777,1	3051,3	T O T A L
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	605,9	1257,2	1154,2	Entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	416,9	694,2	542,4	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	106,4	273,0	350,0	civil engineering works
roboty budowlane specjalistyczne	82,6	290,0	261,9	specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities with the head office in the voivodship.

TABL. 8 (219). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe roboty Works with a renovation (restoration) character and other works	SPECIFICATION	
		w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	2005	605,9	492,7	113,1	T O T A L
	2010	1257,2	842,2	415,0	
	2011	1154,2	754,5	399,7	
Budynki		586,3	359,7	226,6	Buildings
Budynki mieszkalne		228,6	138,1	90,5	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne		38,8	23,5	15,3	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		145,6	84,8	60,8	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania		44,2	29,9	14,3	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lubuskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (219). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe roboty <i>Works with a renovation (restoration) character and other works</i>	SPECIFICATION	
		w mln zł	in mln zł		
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)	
Budynki niemieszkalne	357,8	221,6	136,1	<i>Non-residential buildings</i>	
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	6,2	#	#	<i>hotels and similar buildings</i>	
budynki biurowe	20,1	8,9	11,2	<i>office buildings</i>	
budynki handlowo-usługowe	114,8	68,4	46,4	<i>wholesale and retail trade buildings</i>	
budynki transportu i łączności	1,3	#	#	<i>traffic and communication buildings</i>	
budynki przemysłowe i magazynowe	120,8	78,0	42,9	<i>industrial buildings and ware-houses</i>	
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	79,6	56,1	23,5	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>	
pozostałe budynki niemieszkalne	15,0	7,0	7,9	<i>other non-residential buildings</i>	
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	567,9	394,8	173,1	Civil engineering works	
Infrastruktura transportu	333,3	214,9	118,4	<i>Transport infrastructures</i>	
w tym:				<i>of which:</i>	
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	259,3	151,7	107,6	<i>highways, streets and roads</i>	
budowle wodne	60,0	58,3	1,7	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>	
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	195,1	159,4	35,6	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>	
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	36,3	23,3	13,0	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>	
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	158,7	136,1	22,6	<i>local pipelines and cables</i>	
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	18,9	#	#	<i>Complex constructions on industrial sites</i>	
Budowle sportowe i rekreacyjne	14,9	14,6	0,3	<i>Sport and recreations constructions</i>	
Obiekty pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane	5,8	#	#	<i>Other civil engineering works not elsewhere classified</i>	

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa lubuskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Lubuskie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (220). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki^a	1445	2462	2518	2433	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszka- niowe ^b	698	1631	1677	1682	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings^b</i>
miasta	959	1334	1118	1024	<i>urban areas</i>
wieś	486	1128	1400	1409	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	1284	2262	2230	2176	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	835	1210	908	854	<i>urban areas</i>
wieś	449	1052	1322	1322	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^b	663	1594	1579	1604	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	621	624	537	495	<i>non-residential</i>
Kubatura^d w dam³	2039,9	3860,6	7037,5	4997,8	Cubic volume^d in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszka- niowe ^b	969,0	1477,9	1485,3	1478,3	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residen- tial buildings^b</i>
miasta	1413,4	2030,2	4836,6	3148,6	<i>urban areas</i>
wieś	626,6	1830,3	2201,0	1849,2	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^c	913,6	1631,8	1781,5	2047,1	<i>Of which private buildings^c</i>
miasta	592,5	911,7	811,2	679,8	<i>urban areas</i>
wieś	321,1	720,1	970,4	1367,3	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe ^b	563,8	1147,4	1083,6	1048,0	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings^b</i>
niemieszkalne	349,8	442,7	666,7	967,6	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. *b* Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych). *c* Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. *d* Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. *b* Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings). *c* Realized by natural persons, churches and religious associations. *d* Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (221). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI^a					
BUILDINGS^a					
Budynki mieszkalne	699	1676	1792	1759	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkańciach i wielomieszkańciowe ^b	698	1631	1677	1682	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	649	1575	1626	1635	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania . .	1	2	1	-	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	746	786	726	674	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	94	28	14	10	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	20	19	19	20	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	149	158	123	117	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i termi- nali	-	1	1	3	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	303	310	282	252	Garage buildings
Budynki przemysłowe	28	48	35	34	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	86	77	83	53	Reservoirs, silos and ware-houses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek . .	-	4	10	15	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	3	1	1	8	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	2	3	5	6	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	3	11	19	17	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	53	115	123	125	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawo- wania kultu religijnego i czynności religijnych	4	9	2	1	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane. ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych).

^a Newly built. ^b Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings).

TABL. 10 (221). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDING COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³					
CUBIC VOLUME ^a in dam ³					
Budynki mieszkalne	972,0	1535,1	1516,9	1449,8	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^b	969,0	1477,9	1485,3	1426,4	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^b
w tym jednorodzinne	486,5	1100,6	1074,5	1039,6	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania ..	3,0	11,3	2,3	-	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1067,9	2325,5	5520,6	2383,8	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	62,4	29,9	69,3	12,1	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	30,4	54,1	62,8	49,3	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	362,4	288,7	401,5	513,2	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	-	0,5	1,8	3,8	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	50,8	47,7	36,4	62,6	Garage buildings
Budynki przemysłowe	211,8	1137,1	523,4	596,8	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	231,3	408,3	887,9	296,2	Reservoirs, silos and ware-houses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek ..	1,1	5,4	24,2	81,4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	18,3	9,0	33,8	62,4	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	12,3	8,3	57,5	17,4	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	33,2	119,5	2295,9	99,7	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	47,6	167,4	1059,1	564,3	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4,0	48,0	45,9	1,3	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). ^b Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. – niemieszkalnych).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion). ^b Excluding summer homes and holiday cottages, as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 in non-residential buildings).

TABL. 11 (222). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	7953	7797	T O T A L
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	4377	3870	Construction of buildings
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	1642	2038	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	1934	1889	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 12 (223). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł		
O G Ó Ł E M	2442,55	2474,03	T O T A L
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	2434,77	2497,73	Construction of buildings
Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2687,95	2570,03	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2251,83	2321,90	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności - PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka;

General notes

Agriculture

1. The presented information have been compiled using the **kind of activity method** and concern agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

4. Data of **labour input agricultural holdings** were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid;

2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby, tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchowne) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony.

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy (AWU)**. Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

5. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306) z późniejszymi zmianami – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as others persons, i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons (including clergymen) working on holding run by monasteries.

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

6. Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306) with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornymch obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywności rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

6. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

7. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie**: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna, tytoniu - liści tytoniu, chmielu - chmielu surowego. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa - stan w czerwcu, w 2010 r. - stan w dniu 30 VI na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

7. *The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales - prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production - average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year.*

8. *Data regarding the **production, yields and procurement** of: pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain, tobacco - tobacco leaves, hop, - raw hop. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

***Pulses for grain** include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

9. *Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.*

10. ***Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.*

11. ***Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2010/11 farming year covers the period from 1 VII 2010 to 30 VI 2011).*

12. *Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit - as of June, in 2010 - as of 30 VI on the basis of the Agricultural Census.*

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

14. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

15. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - prezentuje się według siedziby użytkownika.

13. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census and estimation.

14. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 - as of 30 VI.

15. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forestry Organizational Entity “State Forests” (abbreviated as “State Forests”) supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),
- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez odnowienia rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land **connected with silviculture** includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category, with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area including land connected with silviculture to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws number 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

ROLNICTWO
AGRICULTURE

TABL. 1 (185). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	524,4	498,0	451,0	491,9	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne . . .	342,1	373,7	339,6	391,7	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	66,0	65,5	62,6	61,3	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne . .	51,8	67,6	65,5	63,8	of which private farms
ziemniaków	5,5	4,2	2,0	2,5	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne . .	5,4	5,0	2,5	3,0	of which private farms
rzepaku i rzepiku	5,9	5,5	13,8	12,0	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne . .	3,4	4,4	11,7	10,2	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	22,5	31,4	36,3	27,0	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne . .	22,0	30,5	33,1	25,6	of which private farms
ziemniaków	201	189	202	222	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne . .	199	188	201	221	of which private farms
rzepaku i rzepiku	16,0	27,5	23,1	20,2	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne . .	15,7	26,4	22,7	19,9	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	21,7	20,9	19,3	17,1	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne . .	25,4	22,5	21,8	17,2	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	40,3	43,3	40,5	43,1	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	39,9	41,6	38,6	41,9	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	10,1	10,3	8,9	8,8	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne . .	9,2	9,9	8,8	8,4	of which private farms

^a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 12 na str. 294; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

^a By administrative borders, in 2010 by the land user. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to table 12 on page 294; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (185). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^a na 1 ha użytków rolnych w kg	146,6	195,1	233,5	258,2	<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^a per 1 ha of agricultural land in kg</i>
Produkcja mleka w l:					<i>Production of milk in l:</i>
na 1 ha użytków rolnych	250,0	271,7	244,0	242,0	<i>per 1 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	292,9	239,9	231,0	190,0	<i>of which private farms</i>
na 1 krowę	3978,4	4461,1	4243,7	4400,0	<i>per cow</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	3916,2	3952,6	4013,6	3641,0	<i>of which private farms</i>
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	3,8 ^c	4,2	4,5	.	<i>Agricultural tractors (as of June)^b per 100 ha of agricultural land in units</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	5,2	5,4	5,8	.	<i>of which private farms</i>
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{bd} w kg.	87,4	115,5	96,0	116,2	<i>Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{bd} in kg</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	100,9	125,6	94,1	112,8	<i>of which private farms</i>

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.
b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. *c* Stan w dniu 31 XII. *d* Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. *b* In 2010 data of the Agricultural Census. *c* As of 31 XII. *d* Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2009/10 and 2010/11 farming years.

TABL. 2 (186). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W CZERWCU 2010 R.^a**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN JUNE 2010^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych - pracownicy najemni ^b stali In farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem total	w tym kobiety of which women	razem total	właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy ^c owners, co-owners and lease-holders ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	

W TYSIĄCACH IN THOUSANDS

OGÓŁEM.....	32,1	14,7	30,2	28,2^d	2,0	1,9
TOTAL						

W ODSETKACH IN PERCENT

OGÓŁEM.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						

w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych:
on farms with agricultural land area of:

Do 1,00 ha	22,5	28,6	23,0	23,5	15,5	15,4
<i>Up to 1,00 ha</i>						
1,01–1,99	10,8	11,8	11,4	12,0	3,2	0,1
2,00 – 4,99	15,6	16,4	16,3	16,8	9,0	5,5
5,01 – 9,99	13,8	14,1	14,5	15,1	6,2	3,0
10,00 – 14,99	8,5	7,9	9,0	9,5	1,1	0,7
15,00 – 19,99	5,0	4,5	5,3	5,3	5,1	1,4
20,00 – 49,99	10,1	8,8	10,6	11,0	5,0	2,5
50,00 ha i więcej.....	13,6	7,9	10,0	6,8	55,0	71,4
<i>and more</i>						

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres 24 VI do 30 VI; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d W tym w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 82,3% osób, a głównie - 17,7%.

^a Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Including contributing family workers. ^d Of which 82,3% persons were exclusively employed on private farms, while 17,7% were mainly employed.

TABL. 3 (187). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>		W gospodarstwach indywidualnych <i>On private farms in agriculture</i>				W gospodarstwach osób prawnych <i>On farms of legal persons</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				razem <i>total</i>	w tym pracownicy najemni ^b <i>of which paid employees^b</i>	
				właściciele, współ- właściciele i dzierżawcy ^c <i>owners, co- -owners and lease -holders^c</i>	pracownicy najemni ^b <i>paid employees^b</i>		razem <i>total</i>		w tym pracownicy najemni ^b <i>of which paid employees^b</i>	
					stali <i>perma- -nent</i>	dorywczy <i>tempo- -rary</i>				stali <i>perma- -nent</i>
w rocznych jednostkach pracy (AWU) <i>in annual work unit (AWU)</i>										
	W TYSIĄCACH <i>IN THOUSANDS</i>									
OGÓŁEM TOTAL	29,4	10,7	27,5	25,1	1,7	0,6	1,9	1,7	0,2	
	W ODSETKACH <i>IN PERCENT</i>									
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>on farms with agricultural land area of:</i>										
Do 1,00 ha <i>Up to 1,00 ha</i>	16,7	20,3	16,9	17,4	14,0	3,7	13,7	15,3	0,6	
1,01–1,99.	9,9	11,7	10,5	11,2	2,3	3,3	0,1	0,1	0,0	
2,00 – 4,99.	15,8	17,3	16,6	17,4	7,4	9,2	4,6	5,2	0,0	
5,01 – 9,99.	14,7	15,8	15,6	16,3	4,9	11,5	2,2	2,4	0,3	
10,00 – 14,99.	9,8	10,2	10,2	10,9	0,9	5,9	4,3	0,4	43,0	
15,00 – 19,99.	5,9	5,6	6,2	6,5	3,9	3,0	1,1	1,2	0,4	
20,00 – 49,99.	11,6	11,5	12,3	12,6	4,4	19,6	1,6	1,7	0,3	
50,00 ha i więcej <i>and more</i>	15,6	7,6	11,7	7,6	62,1	43,9	72,3	73,7	55,4	

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 259; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a *Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 4 on page 259; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook.* ^b *On the basis of employment agreement (written or verbal).* ^c *Including contributing family workers.*

TABL. 4 (188). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG UŻYTKOWANIA^a**
AREA OF AGRICULTURAL LAND BY USE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
OGÓŁEM 2000	519724	94695	425029	342164	TOTAL
2005	480098	60423	419675	361492	
2010	450993	33146	417847	339618	
2011	491888	38137	453751	391725	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej. 2010	408110	9912	398198	322174	Agricultural land in good agricultural condition
2011	469933	24207	445727	385897	
Pod zasiewami 2000	291777	6755	285022	228682	<i>Agricultural land</i>
2005	304115	8126	295989	253046	
2010	282939	3930	279009	221200	
2011	324648	5957	318691	268466	
Grunty ugorowane 2010	21496	2584	18912	12272	<i>Fallow land</i>
2011	26850	8216	18634	17374	
Uprawy trwałe 2010	6659	21	6638	6431	<i>Permanent crops</i>
2011	7220	8	7213	7110	
w tym sady 2000	3263	347	2916	2260	<i>of which orchards</i>
2005	2622	415	2207	2127	
2010	5700	21	5678	5649	
2011	4581	8	4573	4548	
Ogrody przydomowe. 2010	1074	20	1054	1052	<i>Kitchen gardens</i>
2011	1365	0	1365	1364	
Łąki trwałe. 2000	92572	26014	66558	55316	<i>Meadows</i>
2005	84804	16528	68276	60216	
2010	82019	2595	79425	69150	
2011	82436	6951	75484	68569	
Pastwiska trwałe 2000	32150	9205	22945	19781	<i>Pastures</i>
2005	26184	5669	20515	18543	
2010	13924	763	13161	12068	
2011	27414	3075	24339	23013	
Użytki rolne pozostałe 2010	42882	23234	19649	17445	<i>Other agricultural land</i>
2011	21955	13930	8025	5829	

^a Stan w czerwcu; według siedziby użytkownika.

^a As of June; by residence of land user.

TABL. 5 (189). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe^a)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	86,0	102,0	114,1	95,8	91,7	100,0	110,0	102,1	<i>Gross output</i>
roślinna	86,2	97,5	129,9	86,1	90,9	91,5	128,6	87,5	<i>crop</i>
zwierzęca	85,7	107,8	94,3	109,7	92,6	110,8	87,7	123,3	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	84,1	97,1	114,1	94,4	90,9	94,7	111,3	101,8	<i>Final output</i>
roślinna	82,1	84,0	139,0	78,0	88,0	75,6	145,2	78,8	<i>crop</i>
zwierzęca	85,3	108,2	94,6	110,5	92,5	111,3	87,8	124,5	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	86,8	107,6	115,6	99,1	94,8	101,7	111,2	106,9	<i>Market output</i>
roślinna	85,9	107,9	145,1	84,0	95,1	93,5	146,1	86,3	<i>crop</i>
zwierzęca	87,3	107,3	93,5	114,1	94,7	107,3	87,1	127,3	<i>animal</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 6 (190). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^{a)}**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^{a)}

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA					
<i>GROSS OUTPUT</i>					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	53,3	53,2	63,4	58,3	Crop output
Zboża.....	19,8	23,3	28,1	21,9	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe.....	18,1	20,1	25,4	18,4	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	7,8	7,8	9,6	8,5	<i>of which: wheat</i>
żyto	3,4	3,2	4,2	2,7	<i>rye</i>
jęczmień	2,8	3,5	4,3	2,4	<i>barley</i>
Ziemniaki	7,4	4,3	3,7	2,3	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	3,4	4,9	8,9	7,2	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	1,2	1,7	0,5	0,3	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	8,6	6,2	7,1	8,9	<i>Vegetables</i>
Owoce	5,0	2,0	2,7	3,1	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	2,6	2,4	3,1	3,2	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	6,5	10,1	9,8	11,7	<i>Other</i>
Produkcja zwierzęca	46,7	46,8	36,6	41,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	32,5	30,7	23,7	29,1	<i>Animals for slaughter^a</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	2,6	1,5	1,5	1,7	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	0,3	0,1	0,1	0,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	12,0	11,7	6,0	8,2	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	17,5	17,4	16,0	18,9	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,0	0,5	-0,1	-0,3	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	9,3	8,2	7,2	6,9	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	4,6	5,2	4,2	4,6	<i>Hen eggs</i>
Obornik	1,3	0,9	0,7	0,8	<i>Manure</i>
Pozostałe	1,0	1,3	0,9	0,6	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 28.

TABL. 6 (190). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
PRODUKCJA TOWAROWA					
MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	36,9	40,6	53,8	47,2	Crop output
Zboża	15,3	17,1	19,8	14,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	14,0	14,0	17,7	12,5	of which basic cereals
w tym: pszenica	9,6	7,0	7,8	6,9	of which: wheat
żyto	2,5	3,4	5,7	2,4	rye
jęczmień	1,2	2,0	2,1	1,2	barley
Ziemniaki	1,5	1,7	1,6	1,2	Potatoes
Przemysłowe	5,0	6,9	12,4	8,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,8	2,4	0,8	0,7	of which sugar beets
Warzywa	9,1	6,5	8,1	10,6	Vegetables
Owoce	5,5	2,2	3,0	3,2	Fruit
Pozostałe	0,5	6,2	8,9	9,0	Other
Produkcja zwierzęca	63,1	59,4	46,2	52,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	46,4	41,6	32,0	38,6	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,6	2,0	2,0	2,2	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,0	0,1	0,2	calves
trzoda chlewna	15,9	15,2	7,6	10,6	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	26,4	24,2	22,2	25,5	poultry
Mleko krowie	11,0	9,6	8,8	8,9	Cows' milk
Jaja kurze	4,8	6,7	4,4	4,7	Hen eggs
Pozostałe	0,9	1,5	1,0	0,6	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 7 (191). POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010 ^a	2011			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha <i>in ha</i>							
OGÓŁEM^b	291777	304115	282939	324648	318691	268466	TOTAL
Zboża	224589	238817	207318	240327	237328	206271	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe.	192647	199076	177250	199044	196646	171248	<i>basic cereals</i>
pszenica	61419	63069	56514	66992	66244	52489	<i>wheat</i>
żyto	60115	54305	42431	46771	46334	43052	<i>rye</i>
jęczmień	35631	34684	26469	37531	37300	32982	<i>barley</i>
owies	12746	12671	13785	13126	12902	11776	<i>oats</i>
pszenżyto	22736	34347	38052	34624	33866	30949	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe ...	23821	19508	10203	20056	19859	19827	<i>cereal mixed</i>
gryka; proso i pozostałe zbożowe	444	2264	9108	7848	7745	6302	<i>buckwheat and millet and other cereal</i>
kukurydza na ziarno ...	7677	17971	10757	13381	13078	8894	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	1540	3379	6300	4261	4091	3194	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	417	139	836	590	590	590	<i>edible</i>
pastewne ^c	1123	3240	5464	3671	3501	2604	<i>feed^b</i>
Ziemniaki ^d	15937	12706	5429	8077	8077	8000	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	23547	23855	42333	41412	40280	29285	<i>Industrial</i>
w tym:							<i>of which:</i>
buraki cukrowe	3381	3514	946	2008	1713	1690	<i>sugar beets</i>
oleiste	18458	19308	41062	41341	40498	29526	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	17320	16778	38933	39026	38189	27425	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	15273	19001	16191	22591	21036	14704	<i>Feed</i>
w tym:							<i>of which:</i>
okopowe	2744	1821	191	1496	1451	1441	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę ...	5596	6665	6350	9393	8554	4885	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^{bc}	10891	6357	5368	7709	7608	6742	<i>Other crops^c</i>

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^d Bez powierzchni ogrodów przydomowych. ^e Warzywa truskawki, uprawy na nawozy zielone (do 2009 r.), wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b In 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Including cereal and pulse mixed for grain. ^d Excluding kitchen gardens. ^e Vegetables, strawberries, green fertilizer crops (until 2009), root plant planting etc.

TABL. 8 (192). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	519437	785958	753958	672892	664642	544638	<i>Cereals</i>
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe . .	433470	625652	643834	537934	530627	437690	<i>basic cereals</i>
pszenica	167017	234309	257241	228751	225362	161335	<i>wheat</i>
żyto	112527	132227	115294	97366	96716	88687	<i>rye</i>
jęczmień	74282	107904	92710	89456	88718	77640	<i>barley</i>
owies	21936	33954	37440	25077	24734	22610	<i>oats</i>
pszenżyto	57708	117258	141148	97283	95097	87417	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe .	47091	53531	27777	43126	43002	42973	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	319797	239930	109709	179524	179524	176880	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	107173	128214	50580	92821	76879	75729	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	27769	46156	89834	78792	77146	54544	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	203340	242496	307629	289658	287360	271243	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	23,1	32,9	36,4	28,0	28,0	26,4	<i>Cereals</i>
w tym:							<i>of which:</i>
zboża podstawowe . .	22,5	31,4	36,3	27,0	27,0	25,6	<i>basic cereals</i>
pszenica	27,2	37,2	45,5	34,1	34,0	30,7	<i>wheat</i>
żyto	18,7	24,3	27,2	20,8	20,9	20,6	<i>rye</i>
jęczmień	20,8	31,1	35,0	23,8	23,8	23,5	<i>barley</i>
owies	17,2	26,8	27,2	19,1	19,2	19,2	<i>oats</i>
pszenżyto	25,4	34,1	37,1	28,1	28,1	28,2	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe .	19,8	27,4	27,2	21,5	21,7	21,7	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	201	189	202	222	222	221	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	317	365	535	462	449	448	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	16,0	27,5	23,1	20,2	20,2	19,9	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	22,0	28,6	37,5	35,1	38,1	39,6	<i>Meadow hay</i>

^a Bez powierzchni ogrodów przydomowych.
^a Excluding kitchen gardens.

TABLE 9 (193). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
 AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM	5456	5549	2570	4779	4779	4542	TOTAL
Kapusta	1111	860	387	801	801	801	Cabbages
Kalafiory	220	141	101	146	146	146	Cauliflowers
Cebula	751	913	301	712	712	712	Onions
Marchew jadalna	736	759	268	564	564	564	Carrots
Buraki ćwikłowe	523	525	126	381	381	381	Beetroots
Ogórki	650	562	225	506	506	506	Cucumbers
Pomidory	574	372	113	283	283	283	Tomatoes
Pozostałe ^b	891	1416	1048	1387	1387	1151	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	116950	100580	64756	92552	92552	91685	TOTAL
Kapusta	43673	30184	18412	32209	32209	32208	Cabbages
Kalafiory	4536	2694	2424	2361	2361	2361	Cauliflowers
Cebula	13697	15374	7712	12026	12026	12026	Onions
Marchew jadalna	18277	17032	9811	11948	11948	11945	Carrots
Buraki ćwikłowe	12272	11389	4546	8676	8676	8676	Beetroots
Ogórki	8131	6801	4205	5992	5992	5990	Cucumbers
Pomidory	7050	5021	2815	4464	4464	4464	Tomatoes
Pozostałe ^b	9314	12085	14830	14876	14876	14016	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	393	351	475	402	402	402	Cabbages
Kalafiory	206	191	240	162	162	162	Cauliflowers
Cebula	182	168	256	169	169	169	Onions
Marchew jadalna	248	224	366	212	212	212	Carrots
Buraki ćwikłowe	235	217	360	228	228	228	Beetroots
Ogórki	125	121	187	118	119	118	Cucumbers
Pomidory	123	135	249	158	158	158	Tomatoes
Pozostałe ^b	105	85	142	107	107	122	Others ^b

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 10 (194). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2010	2011			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu
 AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM	4493	2418	5022	5685	5677	5666	TOTAL
Jablonie	1987	1269	2535	1975	1970	1961	Apples
Grusze	347	129	132	248	246	245	Pears
Śliwy	771	288	338	567	567	566	Plums
Wiśnie	871	406	294	672	672	671	Cherries
Czereśnie	249	163	389	261	261	261	Sweet cherries
Pozostałe ^b	268	161	1334	1962	1962	1962	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	22460	11089	13780	10736	10736	10725	TOTAL
Jabłka	15155	6376	9169	5601	5601	5592	Apples
Gruszki	1324	662	514	813	813	811	Pears
Śliwki	2174	1330	1070	1436	1436	1435	Plums
Wiśnie	2541	1707	994	1844	1844	1844	Cherries
Czereśnie	770	535	1622	652	652	652	Sweet cherries
Pozostałe ^b	496	479	412	391	391	391	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	76	50	36	28	28	29	Apples
Gruszki	38	51	39	33	33	33	Pears
Śliwki	28	46	32	25	25	25	Plums
Wiśnie	29	42	34	28	28	28	Cherries
Czereśnie	31	33	42	25	25	25	Sweet cherries
Pozostałe ^b	19	29	3	2	2	2	Others ^b

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 11 (195). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2010	2011			CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
					razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^a w ha — stan w czerwcu

AREA^a in ha — as of June

OGÓŁEM.....	2146	1939	1680	1762	1761	1684	TOTAL
Truskawki	990	1100	734	850	850	790	Strawberries
Maliny ^b	109	93	119	85	85	76	Raspberries ^b
Porzeczki	833	536	556	529	529	529	Currants
Agrest	151	66	47	82	82	82	Gooseberries
Pozostałe ^c	63	144	224	216	215	207	Others ^c

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	9828	7907	6510	5421	5421	5398	TOTAL
Truskawki	3554	3964	2184	2432	2432	2413	Strawberries
Maliny ^b	188	232	217	132	132	128	Raspberries ^b
Porzeczki	5142	3119	3028	2046	2046	2046	Currants
Agrest	726	272	224	351	351	351	Gooseberries
Pozostałe ^c	218	321	857	460	460	458	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	36	36	30	29	29	31	Strawberries
Maliny ^b	17	25	18	16	16	17	Raspberries ^b
Porzeczki	62	58	55	39	39	39	Currants
Agrest	48	41	48	43	43	43	Gooseberries
Pozostałe ^c	34	22	38	21	21	22	Others ^c

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Aronia, borówka wysoka i inne.
^a In 2010 data of the Agricultural Census. ^b Including thornless blackberry. ^c Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 12 (196). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W TYS. SZTUK IN THOUS. HEADS				
Bydło 2000	80,2	76,5	62,7	Cattle
2005	69,5	65,9	54,0	
2010 ^a	70,0	69,9	57,5	
2011	62,9	59,3	50,6	
w tym krowy 2000	32,3	30,9	25,0	<i>of which cows</i>
2005	30,1	28,3	22,5	
2010 ^a	28,4	28,4	22,2	
2011	27,1	25,5	21,2	
Trzoda chlewna ^b 2000	289,2	287,6	210,4	<i>Pigs^b</i>
2005	257,0	255,9	211,5	
2010 ^a	164,9	163,9	144,9	
2011	184,4	183,1	140,0	
w tym lochy 2000	29,3	29,2	19,4	<i>of which sows</i>
2005	26,4	26,2	20,9	
2010 ^a	14,7	14,6	12,7	
2011	16,2	16,1	11,8	
Owce 2000	6,5	6,5	6,3	<i>Sheep</i>
2005	3,6	3,6	3,3	
2010 ^a	4,2	4,2	3,7	
2011	3,9	3,9	3,6	
w tym maciorki 2000	3,8	3,8	3,6	<i>of which ewes</i>
2005	2,4	2,4	2,3	
2010 ^a	2,5	2,5	2,4	
2011	2,4	2,4	2,3	
Konie ^c 2000	4,7	4,7	4,7	<i>Horses^c</i>
2005	6,0	5,9	5,9	
2010 ^a	6,1	6,0	5,9	
2011	5,7	5,6	5,6	
W przeliczeniowych sztukach sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie) 2000	112,8	109,6	86,9	
2005	100,5	97,3	81,2	
2010 ^a	87,1	86,8	73,9	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
2011	84,0	80,9	67,4	

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane szacunkowe.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July. ^c Estimated data.

TABL. 12 (196). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.

PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło	2000	15,4	18,0	18,3	Cattle
	2005	14,5	15,7	15,0	
	2010 ^a	15,9	16,7	17,4	
	2011	12,8	13,1	12,9	
w tym krowy	2000	6,2	7,3	7,3	<i>of which cows</i>
	2005	6,3	6,7	6,2	
	2010 ^a	6,4	6,8	6,7	
	2011	5,5	5,6	5,4	
Trzoda chlewna ^b	2000	55,6	67,7	61,5	<i>Pigs^b</i>
	2005	53,5	61,0	58,5	
	2010 ^a	37,3	39,2	43,8	
	2011	37,5	40,4	35,7	
w tym lochy	2000	5,6	6,9	5,7	<i>of which sows</i>
	2005	5,5	6,2	5,8	
	2010 ^a	3,3	3,5	3,8	
	2011	3,3	3,6	3,0	
Owce	2000	1,2	1,5	1,8	<i>Sheep</i>
	2005	0,8	0,9	0,9	
	2010 ^a	0,9	1,0	1,1	
	2011	0,8	0,9	0,9	
w tym maciorki	2000	0,7	0,9	1,1	<i>of which ewes</i>
	2005	0,5	0,6	0,6	
	2010 ^a	0,6	0,6	0,7	
	2011	0,5	0,5	0,6	
Konie ^c	2000	0,9	1,1	1,4	<i>Horses^c</i>
	2005	1,2	1,4	1,6	
	2010 ^a	1,4	1,4	1,8	
	2011	1,2	1,2	1,4	
W przeliczeniowych sztukach sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	21,7	25,8	25,4	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005	20,9	23,2	22,5	
	2010 ^a	19,3	20,8	21,8	
	2011	17,1	17,8	17,2	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. *b* Stan w końcu lipca. *c* Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. *b* As of the end of July. *c* Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 13 (197). **DRÓB^a**
Stan w końcu roku
POULTRY^a
As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt.	1088,9	2503,9	3690,0	4809,5	4775,5	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	958,7	776,1	1285,0	1415,0	1415,0	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt.	25,0	134,1	210,0	140,6	140,6	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt.	45,0	1728,6	1717,9	1588,5	945,4	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^b w tys. szt.	49,0	122,7	42,9	76,6	76,6	<i>Ducks^b in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	209,5	521,5	737,7	977,8	1219,1	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	184,5	161,7	256,9	287,7	361,2	<i>of which laying hens</i>

^a Dla roku 2000 - w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005-2010 - w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.
a For 2000 - aged 6 months and more; for 2005-2010 - more than 2 weeks old. b Including other poultry.

TABL. 14 (198). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	21,9	12,5	12,1	21,6	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	5,3	1,6	1,4	1,2	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	347,1	363,3	307,0	433,8	<i>Pigs</i>
Owce	1,8	0,2	1,0	1,4	<i>Sheep</i>
Konie	0,2	0,7	0,4	0,6	<i>Horses</i>
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	9,0	6,3	6,4	11,8	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	0,6	0,2	0,2	0,1	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	36,5	40,5	37,1	52,6	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,0	0,1	0,0	<i>Sheep</i>
Konie	0,1	0,3	0,2	0,3	<i>Horses</i>
Drób	53,4	75,2	94,8	102,7	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 15 (199). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	76,2	93,7	105,3	127,0	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	72,3	89,0	99,9	120,5	meat and fats
wołowe	4,7	3,3	3,3	6,0	beef
cielęce	0,3	0,1	0,2	0,1	veal
wieprzowe	28,5	31,5	29,0	41,0	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,1	0,2	0,1	0,2	horseflesh
drobiowe	37,4	52,7	66,3	71,9	poultry
kozie i królicze ^b	1,3	1,2	1,0	1,3	goat and rabbit ^b
podroby	3,9	4,7	5,4	6,5	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
O G Ó Ł E M	146,6	195,1	233,5	258,2	T O T A L

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including game.

TABL. 16 (200). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	129,9	130,5	108,4	118,8	74,6	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	25,0	27,2	24,4	24,2	19,0	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3978,4	4461,1	4243,7	4400,0	3641,0	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w milionach sztuk	185,7	239,0	259,5	384,4	384,4	Eggs production in million units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	181,4	227,8	222,7	286,1	286,1	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 17 (201). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	199,8	199,3	176,1	176,1	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne.	116,4	116,2	105,0	105,0	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	60,3	60,1	60,1	60,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	5,6	5,5	5,3	5,3	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	83,4	83,1	71,1	71,1	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	6,0	6,0	6,0	6,0	<i>of which: drained</i>
nawadniane	22,9	22,9	20,9	20,9	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	38,4	41,5	39,1	35,8	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó ł o: dane dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 18 (202). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a	19847	17897	<i>In units</i>
	2005	20074	19452	
	2010^b	20245	19564	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	26,2	19,1	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	23,9	18,6	
	2010^b	21,8	16,9	

^a Stan w 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19 (203). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002		2010							
	ogółem grand total		w tym gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land							
			razem total	o powierzchni użytków rolnych with agricultural land areas of						
	1,01- -1,99 ha	2,00- -4,99		5,00- -9,99	10,00- -14,99	15,00- -19,99	20,00- -49,99	50 ha i więcej and more		
w sztukach in units										
Ciągniki rolnicze <i>Agricultural tractors</i>	19804	20245	19240	1196	2549	3421	2546	1699	3909	3920
Kombajny: <i>Combine harvesters:</i>										
zbożowe <i>for cereals</i>	2198	2667	2646	16	73	263	313	266	863	852
ziemniaczane <i>for potatoes</i>	580	605	601	3	20	58	76	91	220	133
buraczane <i>for beet</i>	289	113	112	-	#	#	9	20	41	34
Silosokombajny. <i>Farage harvesters</i>	257	187	167	-	4	14	12	16	58	63
Opryskiwacze polowe <i>Field crop sprayers</i>	5132	5223	5159	120	403	927	869	595	1265	980
Opryskiwacze sadownicze <i>Orchard sprayers</i>	255	238	232	15	42	46	27	13	29	60

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu z 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 20 (204). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	45396	55448	43290	57141	4303	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	29218	30624	26454	32201	25589	nitrogenous
fosforowe	8186	12281	7534	11762	9166	phosphatic
potasowe	7992	12543	9302	13178	9548	potassic
Nawozy wapniowe ^c	13766	16097	17029	15743	11457	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	87,4	115,5	96,0	116,2	112,8	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	56,2	63,8	58,7	65,3	65,2	nitrogenous
fosforowe	15,8	25,6	16,7	23,9	23,3	phosphatic
potasowe	15,4	26,1	20,6	26,7	24,3	potassic
Nawozy wapniowe ^c	26,5	33,5	37,8	31,9	29,2	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 21 (205). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	532,1	731,1	983,7	1225,4	980,7	TOTAL
Produkty: roślinne . .	154,4	200,9	355,7	346,5	240,0	Products: crop
zwierzęce	377,7	530,2	628,0	878,9	740,7	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	1023,81	1522,78	2214,52	2717,19	2887,69	TOTAL
Produkty: roślinne . .	297,08	418,57	800,79	768,27	706,71	Products: crop
zwierzęce	726,73	1104,21	1413,73	1948,92	2180,98	animal

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 22 (206). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t.	232971	276317	285202	232390	150444	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	213844	229123	260970	177853	124395	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	134757	100006	118231	94267	62024	<i>wheat</i>
żyto	48922	81368	72296	33434	28545	<i>rye</i>
jęczmień	18529	26761	25801	19770	12735	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	2181	3330	6706	2316	2004	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	9455	17658	37936	28066	19087	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	230416	275826	284443	232843	150439	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	211290	228632	260211	177711	124395	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	134355	99851	118227	94195	62024	<i>wheat</i>
żyto	48008	81326	72296	33410	28545	<i>rye</i>
jęczmień	17683	26624	25053	19770	12735	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	2108	3211	6706	2316	2004	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	9136	17620	37929	28020	19087	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t.	65	24	-	26	26	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t.	9669	6803	4020	5357	3133	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t.	107173	128214	82812	69400	52308	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t.	27745	46156	78151	32563	23450	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t.	1492	2352	12998	10714	9817	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t.	12237	1324	3157	2576	2541	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t.	82778	108348	125987	157786	137336	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	5487	5003	4460	6942	6292	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	40	15	6	8	8	<i>calves</i>
trzoda chlewna	25112	34740	30847	48863	43071	<i>pigs</i>
owce	28	-	-	-	-	<i>sheep</i>
konie	82	198	115	156	156	<i>horses</i>
drób	52029	68392	90559	101817	87809	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t.	58961	77714	89858	113005	98345	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l.	77472	98690	96088	91816	59794	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	26117	186775	35875	53847	53847	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 23 (207). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^{a)}**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^{a)}

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża	108472,6	91397,8	143450,5	171804,2	112835,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	100211,2	73650,0	129294,6	137005,7	96081,9	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	68272,1	35838,5	67956,8	77860,2	51783,8	<i>wheat</i>
żyto	17666,8	22487,7	29635,8	23623,1	20319,0	<i>rye</i>
jęczmień	9108,9	9277,1	12115,5	13828,0	8958,3	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	803,0	921,7	1921,2	1344,5	1172,2	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	4360,4	5125,0	17665,3	20349,9	13848,6	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	106809,6	91106,7	143068,7	171595,6	112827,5	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	98549,0	73358,9	128913,4	136805,1	96081,9	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	67992,9	35751,2	67952,0	77775,1	51783,8	<i>wheat</i>
żyto	17125,9	22473,0	29635,6	23588,3	20319,0	<i>rye</i>
jęczmień	8540,3	9174,5	11746,7	13828,0	8958,3	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	752,9	851,5	1921,2	1344,5	1172,2	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	4137,0	5108,7	17657,9	20269,2	13848,6	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b	87,8	83,9	-	81,9	81,9	<i>Edible pulses^b</i>
Ziemniaki	1292,2	1063,8	786,4	1023,6	585,3	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	11019,0	21233,3	9514,0	9520,7	7131,0	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik ^b	22501,9	37175,5	99255,6	60690,4	43563,0	<i>Rape and agrimony^b</i>
Warzywa	645,2	902,1	14909,7	11091,2	9824,6	<i>Vegetables</i>
Owoce	6202,0	2449,5	5582,6	6409,2	6294,4	<i>Fruit</i>
Żywiec rzeźny ^c	308651,8	399430,9	498441,0	749567,3	656330,3	<i>Animals for slaughter^c</i>
bydło (bez cieląt)	15252,7	19170,2	19037,4	37937,5	34196,6	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	167,7	76,1	22,1	41,4	41,4	<i>calves</i>
trzoda chlewna	93396,9	132932,2	121140,6	236618,4	211730,4	<i>pigs</i>
owce	122,1	-	-	-	-	<i>sheep</i>
konie	260,3	980,4	574,0	775,7	775,7	<i>horses</i>
drób	199452,1	246272,0	357666,9	474194,3	409586,2	<i>poultry</i>
Mleko krowie	59642,7	92203,7	103147,3	115384,0	70379,8	<i>Cow milk</i>
Jaja kurze konsumpcyjne	5113,3	27212,2	5282,7	8308,3	8308,3	<i>Consumer hen's eggs</i>

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. ^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^a Paid to suppliers; excluding VAT. ^b Excluding sowing. ^c In live weight.

LEŚNICTWO
FORESTRY

TABL. 24 (208). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	692238	702436	706239	707113	TOTAL in ha
Lasy	672679	681639	685071	685975	Forests
Publiczne	665134	673462	675515	675630	Public
zalesione	657180	658725	660311	661359	wooded
niezalesione	7954	14737	15204	14272	non-wooded
własność Skarbu Państwa	663085	671449	673493	673577	owned by the State Treasury
zalesione	655289	656790	658366	659384	wooded
niezalesione	7796	14659	15128	14193	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	653641	664035	666097	666301	managed by State Forests
zalesione	645904	649433	651710	652150	wooded
niezalesione	7737	14602	14387	14151	non-wooded
parki narodowe	4527	4607	4607	4607	national parks
zalesione	4500	4586	4586	4586	wooded
niezalesione	27	21	21	21	non-wooded
własność gmin ^a	2049	2013	2021	2053	owned by gmina ^a
zalesione	1890	1935	1945	1975	wooded
niezalesione	159	78	76	79	non-wooded
Prywatne	7545	8176	9557	10345	Private
zalesione	7419	8020	9367	10150	wooded
niezalesione	126	156	190	195	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	19559	20797	21167	21138	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	48,1	48,7	49,0	49,0	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	50,7	51,1	51,4	51,5	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 25 (209). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	242	230	205	194	194	194	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ..	6038	6048	4892	5155	5024	5017	131	<i>Renewals and afforestations</i>
odnowienia	4564	5384	4792	5003	4996	4989	7	<i>renewals</i>
sztuczne	4457	5271	4690	4780	4774	4767	6	<i>artificial</i>
zrębów ^b	4257	5202	4618	4742	4737	4736	5	<i>fellings sites^b</i>
halizn i płazowin ...	200	69	72	38	37	31	1	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	107	113	102	223	222	222	1	<i>natural</i>
zalesienia ^c	1474	664	100	152	28	28	124	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	1113	608	678	642	628	627	14	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	21962	24267	25948	30958	30777	30776	181	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	13807	16641	18385	21807	21626	21625	181	<i>crops</i>
młodników	7026	6928	7447	9020	9020	9020	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	1057	674	116	131	131	131	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	4157	5921	6061	6609	6609	6609	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. *b* Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. *c* Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. *d* Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. *e* Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. *f* Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. *b* Including renewals protected by tree stands. *c* Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. *d* Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. *e* Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. *f* Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 26 (210). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
				ogółem grand total	lasy publiczne <i>public forests</i>			lasy prywatne <i>private forests</i>
					razem <i>total</i>	w tym włas- ność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³	2471,4	2773,7	2856,2	3247,0	3229,2	3226,3	17,8 TOTAL in dam³	
Grubizna	2163,1	2426,5	2576,4	2894,0	2876,2	2873,4	17,8 Timber	
Grubizna iglasta	1838,1	2058,8	2275,2	2549,5	2536,0	2533,5	13,5 <i>Coniferous</i>	
w tym drewno:							<i>of which:</i>	
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	725,2	661,2	780,4	810,1	805,6	804,1	4,5 <i>large-size general purpose wood</i>	
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	948,7	1397,7	1334,8	1563,5	1558,2	1557,6	5,3 <i>medium-size wood for industrial uses</i>	
Grubizna liściasta	325,0	367,6	301,1	344,5	340,2	339,8	4,3 <i>Non-coniferous</i>	
w tym drewno:							<i>of which:</i>	
wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	99,9	94,4	68,0	78,4	77,2	77,0	1,2 <i>large-size general purpose wood</i>	
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	178,1	203,8	155,9	169,3	168,0	167,9	1,4 <i>medium-size wood for industrial uses</i>	
Drewno małowymiarowe	308,3	347,2	279,8	353,0	353,0	353,0	- Slash	
Do przerobu przemysłowego	241,4	250,3	174,3	215,5	215,5	215,5	- <i>Slash for industrial uses</i>	
Opałowe	66,9	96,9	105,5	137,5	137,5	137,5	- <i>Slash for fuel</i>	
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	321,6	356,0	376,1	421,9	425,7	426,6	172,1 TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³	

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 27.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 27.

TABL. 27 (211). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Sadzenie w szt.: drzew.	77505	13049	18596	11575	564	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	28983	6921	29825	33373	332	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w m ³	8456	14630	20230	20331	13006	<i>Removals (timber)^a in m³</i>
grubizna iglasta	633	1352	2618	6196	4290	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia . .	331	742	1304	2852	2359	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	7823	13278	17612	14135	8716	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia . .	2725	3893	4163	3935	3051	<i>of which large-size general purpose wood</i>

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a *Estimated data; excluded from data on total removals (timber).*

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 19, poz. 115, z późniejszymi zmianami) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (uniform text Journal of Laws 2007 No. 19, item 115, with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motor-ways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

4. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji; w latach 2002-2008 przez starostów prezydentów miast i burmistrzów oraz do 2001 r. - przez wojewodów.

5. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

6. **Transport samochodowy zarobkowy** obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

7. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

***Gmina roads** include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.*

***Municipal roads** include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.*

***Non-municipal roads** include roads located outside the administrative boundaries of cities.*

4. *Information on registered vehicles and tractors has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior and Administration; in 2002-2008 - by starosts, presidents of cities and mayors as well as until 2001 - by voivodes.*

5. *A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.*

*The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.*

6. ***Hire or reward road transport** includes entities in which road transport services comprise the basis economic activity but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).*

7. *Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.*

*A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.*

*A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.*

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej - sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

3. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, albo inne wyodrębnione i oznaczone przez operatora miejsce, w którym można zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub odebrać przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym. W 2000 r. dane dotyczą placówek pocztowo-telekomunikacyjnych i placówek usług telekomunikacyjnych.

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

1. *Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks - networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).*

2. *Communication services include services paid for, free of charge and official.*

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

3. **Post office** represents an organizational unit of the public operator or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers or other isolated and identified by the operator where you can enter into a contract for the provision of postal services or receive a shipment or a monetary amount specified in the postal transfer. In 2000 data concern postal and telecommunication offices and telecommunication service offices.

4. **Telephone main line** includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (224). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km in km				
O G Ó Ł E M	1210	985	967	967	T O T A L
Normalnotorowe	1210	985	967	967	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	346	329	329	328	of which electrified
jednotorowe	808	591	566	566	single track
dwu- i więcej torowe	402	394	401	401	double and more tracks
Na 100 km² powierzchni ogólnej	8,7	7,0	6,9	6,9	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP.

^a Data concern PKP network.

TABL. 2 (225). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
O G Ó Ł E M	8164	8056	8166	8285	7369	T O T A L
miejskie	1476	1509	1645	1626	1483	urban
zamiejskie	6688	6547	6522	6659	5886	out-of-town
Krajowe	882	838	815	908	908	Domestic
miejskie	153	144	120	121	121	urban
zamiejskie	729	694	695	786	786	out-of-town
Wojewódzkie	1600	1580	1587	1584	1564	Voivodship
miejskie	194	178	177	171	170	urban
zamiejskie	1406	1402	1411	1414	1394	out-of-town
Powiatowe	3491	3483	3493	3491	3264	Powiat
miejskie	386	407	403	392	381	urban
zamiejskie	3105	3076	3091	3099	2882	out-of-town
Gminne	2191	2155	2271	2303	1634	Gmina
miejskie	743	780	946	943	810	urban
zamiejskie	1448	1375	1326	1361	824	out-of-town

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 (226). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011 ^b	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	370251	458164	609231	645744	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	270282	347619	469676	498286	Passenger cars
Autobusy	2209	1995	2252	2338	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	46983	56943	74586	79909	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze	22426	22397	26421	27323	Ballast and agricultural tractors
Motocykle	25696	26346	32470	33774	Motorcycles

^a Patrz: uwagi ogólne, ust. 4 na str. 322. ^b Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku. ^c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a See: general notes item 4, page 322. ^b Including road vehicles having temporary permission given at the end of the year. ^c Including vans.

TABL. 4 (227). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1448	1247	902	856	National: number
długość w km	57689	57400	35094	32946	length in km
dalekobieżne: liczba	20	26	21	20	long distance: number
długość w km	4404	6981	6093	5784	length in km
regionalne: liczba	301	290	138	118	regional: number
długość w km	23959	26275	10004	8590	length in km
podmiejskie: liczba	980	848	670	674	suburban: number
długość w km	28107	23251	18194	18108	length in km
miejskie: liczba	147	83	73	44	urban: number
długość w km	1219	893	803	464	length in km

^a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding transport by urban road transport fleet.

TABL. 5 (228). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY**^a
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	1991,2	3366,0	2320,9	2407,6	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	67,5	165,4	215,5	222,6	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	34716,7	27048,6	20256,9	21797,7	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	31,4	28,7	27,5	26,1	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	529,6	3864,2	5042,8	5474,5	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.	938,2	443,2	912,5	1027,3	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	21,0	32,3	28,0	23,4	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	625,0	836,7	416,9	509,8	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.
^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transport by urban road transport fleet.

TABL. 6 (229). **WYPADKI DROGOWE**^a
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki	950	860	845	823	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	25,7	18,8	13,9	12,7	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	1371	1343	1221	1208	Road traffic casualties
Śmiertelne	185	174	108	121	Fatalities
Ranni	1186	1169	1113	1087	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters.

Łączność

Communications

TABL. 7 (230). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI^a**
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	267	290	282	269	Post offices(as of 31 XII) ^b
miasta	110	128	129	123	urban areas
wieś	157	162	153	146	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	7455,5	7621,9	9744,1	10158,5	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	313,6	654,7	664,8	659,2	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne wpłacane ^c w tys.	3226,8	2220,6	1392,9	492,4	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	7522,6	7699,2	6734,9	5626,1	Orders of payments on banking accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (231). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys. . . .	278,9	333,7	207,6	184,6	Fixed main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	226,6	243,9	141,0	122,2	of which private subscribers ^b
miasta	224,7	282,3	176,8	156,8	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	180,7	199,3	116,3	100,0	of which private subscribers ^b
wieś	54,2	51,4	30,8	27,8	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	45,9	44,6	24,6	22,2	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	272,2	280,3	177,1	157,2	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	218,6	233,6	148,7	131,5	urban areas
wieś	53,6	46,7	28,4	25,7	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące	2412	2299	1129	743	Public pay fixed
miasta	1698	1675	761	513	urban areas
wieś	714	624	368	230	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concerns operators of public system. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędом, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów-rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance NACE rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer-producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych i obcych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

4. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobno-detalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

6. *Shops include public pharmacies.*

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (232). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł Grand total in mln zł	W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % Of which share of trade enterprises ^a in %	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
2000.....	10022,6	12,8	9789
2005.....	9611,5	17,7	9524
2010.....	11135,2	17,5	10886
2011.....	10987,4	17,0	10739

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (233). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	2851,0	3804,4	5252,6	6086,2	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne.....	64,3	64,8	59,8	51,3	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	20,2	20,5	21,1	19,0	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,7	4,1	5,5	5,0	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	39,4	40,2	33,2	27,3	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	35,7	35,2	40,2	48,7	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (234). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS					
OGÓŁEM	2670,6	3333,5	4788,4	5397,4	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	20,1	21,0	25,9	21,0	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe ...	22,5	17,0	13,0	6,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	57,4	62,0	61,1	72,6	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (235). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	10783	10776	11409	TOTAL
Domy towarowe	2	-	-	Department stores
Domy handlowe	12	7	7	Trade stores
Supermarkety	123	171	195	Supermarkets
Hipermarkety	11	12	13	Hipermarkets
Sklepy powszechnie	209	162	179	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	417	751	770	Specialized shops
Inne sklepy ^b	9639	9351	9969	Other shops ^b
Stacje paliw	370	322	276	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 5 na str. 329. ^b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes in chapter “Trade and catering”, item 5 on page 329. ^b Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (236). **GASTRONOMIA^a**

CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	252	225	297	251	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	91	80	107	99	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w mln zł	75,6	125,1	194,6	192,1	Revenues from catering activity (current prices) in mln zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	46,7	87,7	157,9	157,6	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	15,2	21,7	22,3	21,0	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (237). **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	78	76	75	74	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	69	69	69	69	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	456,5	399,5	407,2	395,7	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	275,8	236,9	201,4	202,2	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	6672	6723	5608	5639	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	5930	5814	4402	4049	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	45	151	150	121	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	23586,1	18216,1	14338,5	14058,2	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całoształu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

General notes

1. The financial results of enterprises are presented according to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net sales revenues of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanymi z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanymi zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It included:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;

3) wskaźnik płynności finansowej:

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych - kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

3) *financial liquidity ratio of:*

- **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital - in joint stock companies,
- initial capital - in limited liability companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in co-operatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities - when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities - when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (238). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
Przychody z całokształtu działalności	25487,9	40426,2	44878,9	958,5	43920,4
Revenues from total activity					
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	16519,2	27494,0	29136,6	816,2	28320,5
<i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	8206,6	11850,1	14335,8	85,1	14250,7
<i>Net sales revenues of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	255,8	264,3	666,8	7,9	658,9
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	24273,1	38955,5	43349,3	978,6	42370,6
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	16365,6	38011,7	41829,6	903,3	40926,3
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7211,7	10207,4	12852,6	72,9	12779,7
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	348,5	433,2	1053,4	15,2	1038,2
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1214,8	1470,7	1529,6	-20,2	1549,8
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	20,6	4,2	6,7	0,0	6,7
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	28,8	5,8	1,9	0,0	1,9
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	1206,6	1469,1	1534,4	-20,2	1554,6
Gross financial result					
Zysk brutto	1420,6	1791,1	1922,8	32,7	1890,0
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	214,0	322,0	388,4	52,9	335,4
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto^a	224,6	112,0	256,5	7,8	248,7
Obligatory encumbrances of gross financial result^a					
Wynik finansowy netto	982,0	1357,0	1277,9	-28,0	1305,9
Net financial result					
Zysk netto	1201,4	1679,1	1682,2	28,1	1654,1
<i>Net profit</i>					
Strata netto	219,4	322,1	404,2	56,1	348,2
<i>Net loss</i>					

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 335.

^a See general notes, item 8 on page 335.

TABL. 2 (239). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		<i>Revenues from total activity</i>	<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	<i>Gross financial result</i>	<i>Obligatory encum- brances of gross finan- cial result</i>	<i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	25487,9	24273,1	1206,6	224,6	982,0
TOTAL	2010	40426,2	38955,5	1469,1	112,0	1357,0
	2011	44878,9	43349,3	1534,4	256,5	1277,9
w tym:						
of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		409,1	377,1	32,2	4,7	27,6
Przemysł <i>Industry</i>		26036,4	25026,7	1013,0	186,3	826,7
w tym:						
of which:						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		24779,1	23912,5	869,8	150,7	719,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		478,6	461,3	17,2	4,0	13,2
Budownictwo <i>Construction</i>		2524,5	2417,9	106,7	11,6	95,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>		8089,9	7888,5	202,4	22,6	179,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		2109,5	2031,3	78,4	9,3	69,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>		293,1	293,1	-0,0	0,1	-0,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		191,3	147,7	43,7	7,9	35,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		3113,9	3098,7	15,2	1,7	13,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		454,9	442,4	12,5	3,1	9,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		214,4	201,5	13,0	1,5	11,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>		1174,5	1161,3	13,2	6,0	7,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>		218,1	215,5	2,6	1,0	1,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		37,0	34,6	2,4	0,7	1,8

TABL. 3 (240). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	1303	75,8	21,2	3,0	74,4	22,5	3,1
TOTAL 2010	1384	79,3	20,4	0,3	78,0	21,4	0,6
. 2011	1396	79,5	20,2	0,3	78,4	21,1	0,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	73	72,6	27,4	-	72,6	27,4	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	1323	79,9	19,8	0,3	78,7	20,7	0,6
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	48	89,6	10,4	-	89,6	10,4	-
Przemysł <i>Industry</i>	572	76,6	23,3	0,2	76,2	23,6	0,2
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	513	77,0	22,8	0,2	76,6	23,2	0,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	47	72,3	27,7	-	72,3	27,7	-
Budownictwo <i>Construction</i>	132	81,1	18,9	-	80,3	19,7	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	337	81,3	18,7	-	80,4	19,6	-
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103	83,5	15,5	1,0	82,5	17,5	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	20	55,0	45,0	-	55,0	45,0	-
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	18	83,3	16,7	-	83,3	16,7	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	13	92,3	7,7	-	92,3	7,7	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	56	85,7	10,7	3,6	75,0	12,5	12,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	28	78,6	21,4	-	78,6	21,4	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	43	86,0	14,0	-	79,1	20,9	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	17	64,7	35,3	-	64,7	35,3	-
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6	66,7	33,3	-	66,7	33,3	-

TABL. 5 (242). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	7065,3	2182,4	718,0	272,9
2	TOTAL 2010	11367,9	3626,5	1597,0	359,7
3	2011	12233,9	3698,4	1337,4	506,3
4	sektor publiczny <i>public sector</i>	366,2	58,0	28,0	3,8
5	sektor prywatny <i>private sector</i>	11867,7	3640,4	1309,4	502,5
	w tym: <i>of which:</i>				
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	228,7	79,8	14,0	14,3
7	Przemysł <i>Industry</i>	8309,4	2578,9	1238,6	318,1
	w tym: <i>of which:</i>				
8	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7857,1	2518,2	1206,2	316,9
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	174,6	10,1	7,9	0,2
10	Budownictwo <i>Construction</i>	846,5	330,3	19,1	158,4
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1586,4	617,6	22,8	7,1
12	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	415,5	19,4	12,6	0,0
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering</i>	37,8	16,1	1,9	0,3
14	Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	129,5	1,6	0,5	0,1
15	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	48,5	2,3	0,3	-
16	Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	227,0	5,0	1,7	2,5
17	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	96,3	15,2	6,0	0,8
18	Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	259,3	25,9	16,8	2,4
19	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	32,7	2,4	2,1	0,3
20	Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	14,6	3,8	0,9	2,0

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 336.ª See general notes, item 12 on page 336.

<i>Stocks</i>		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe <i>Short-term inter-period settlements</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^d <i>of which from deliveries and services^d</i>			
<i>in mln zł</i>						
527,5	603,5	3493,7	3022,1	1286,9	102,3	1
836,2	797,5	5527,5	4802,4	1946,9	267,1	2
982,8	822,5	6318,2	5260,2	1970,7	246,7	3
10,3	15,7	130,0	99,4	167,0	11,2	4
972,5	806,8	6188,2	5160,8	1803,7	235,4	5
50,1	0,8	97,4	57,2	44,8	6,8	6
850,1	150,1	4445,5	3769,0	1160,1	125,0	7
844,3	129,6	4249,3	3608,8	973,4	116,2	8
0,6	1,3	69,5	55,4	90,4	4,6	9
74,0	76,1	362,7	284,2	112,5	41,1	10
3,2	562,4	730,6	608,9	217,9	20,3	11
-	6,4	301,0	251,2	73,1	22,0	12
0,4	12,9	12,9	4,9	8,0	0,9	13
0,0	1,0	32,5	28,7	92,5	2,9	14
0,0	1,9	7,9	1,8	38,0	0,4	15
0,1	0,4	69,1	56,3	138,6	14,4	16
0,8	7,6	44,3	32,1	29,1	7,7	17
4,2	2,2	186,1	143,2	43,5	3,8	18
-	0,0	20,0	17,8	9,4	0,9	19
0,1	0,7	7,9	4,5	2,5	0,4	20

TABL. 6 (243). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which		
		kapitały (fundusze) podstawowe <i>core capital (fund)</i>	kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplemen- tary capital (fund)</i>	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>	
		w mln zł		<i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM	2005	9251,2	5349,2	2344,0	-458,0	975,6
TOTAL	2010	12251,8	5784,3	4233,7	-705,0	1355,2
	2011	12929,4	6033,7	4355,6	-601,7	1349,9
sektor publiczny		1253,0	1000,9	186,8	-17,6	-28,0
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		11676,4	5032,8	4168,8	-584,2	1377,9
<i>private sector</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		308,0	96,5	182,7	-8,0	27,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		8171,8	3192,7	2966,6	-438,0	905,1
<i>Industry</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		6902,8	2342,2	2796,3	-414,8	797,5
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..		807,2	711,4	76,9	-5,5	13,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		538,0	173,3	203,9	48,7	94,6
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1482,3	790,7	460,4	-21,2	176,2
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		273,7	123,1	60,8	-26,9	69,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		77,9	123,2	1,2	-46,4	-0,2
<i>Accommodation and catering</i>						
Informacja i komunikacja		179,4	29,6	113,4	-3,0	36,3
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		34,6	12,9	6,4	1,5	13,5
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1411,8	1315,0	90,8	-26,4	9,4
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		185,7	61,7	50,8	-3,2	11,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..		149,9	25,1	191,6	-73,7	4,3
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		48,8	22,3	26,3	-3,4	1,6
<i>Human health and social work activities</i>						
Pozostała działalność usługowa		21,4	20,7	0,6	-2,7	1,8
<i>Other service activities</i>						

TABL. 7 (244). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym mienie		<i>Of which estate</i>	
		Skarbu Państwa <i>of the State Treasury</i>	państwo- wych osób prawnych <i>of state legal persons</i>	krajowych osób fizycznych <i>of domestic natural persons</i>	osób zagra- nicznych <i>of foreign persons</i>
		w mln zł	<i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM 2005	3203,0	129,9	138,0	569,7	1115,1
TOTAL 2010	4111,4	134,3	49,6	917,3	1379,3
. 2011	4347,8	50,6	48,9	693,4	1327,1
sektor publiczny <i>public sector</i>	1000,9	43,5	45,6	11,7	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	3346,9	7,2	3,3	681,6	1327,1
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	94,0	17,5	-	52,0	6,6
Przemysł <i>Industry</i>	2974,4	10,5	38,0	291,2	1217,2
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	2142,0	10,5	28,7	281,6	1210,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	693,3	-	9,4	6,8	6,7
Budownictwo <i>Construction</i>	86,0	-	-	66,9	1,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	658,5	3,2	6,4	181,6	22,3
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	74,5	9,6	0,8	31,3	22,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	103,6	-	0,2	32,8	0,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	29,6	0,6	-	17,9	0,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	7,2	-	0,1	2,2	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	155,2	3,5	3,0	4,3	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	61,3	5,9	-	3,0	29,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	15,6	-	0,2	3,7	11,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . <i>Human health and social work activities</i>	21,2	-	0,1	2,6	-
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	20,4	-	-	3,7	16,1

TABL. 8 (245). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- nia z tytu- łu dostaw i usług ^b <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	7356,9	2545,7	1783,2	4811,2	809,3	2687,2
TOTAL 2010	13015,3	3406,8	1938,0	8069,8	1320,9	4720,1
	2011	13867,8	3645,5	2685,7	8469,4	1708,7
sektor publiczny <i>public sector</i>	801,6	270,7	233,4	193,2	44,5	71,6
sektor prywatny <i>private sector</i>	13066,2	3374,9	2452,3	8276,2	1664,2	4898,9
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	193,1	65,2	52,5	112,4	14,0	71,9
Przemysł <i>Industry</i>	9958,6	2731,8	1946,7	5837,0	1222,0	3552,2
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	9025,6	2425,3	1717,9	5596,2	1133,3	3473,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	482,9	110,3	102,8	101,1	30,8	36,5
Budownictwo <i>Construction</i>	665,4	88,8	77,2	535,0	79,5	239,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1453,9	216,6	165,6	1145,0	278,7	708,1
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	464,9	121,8	60,4	323,2	57,0	182,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	92,3	47,5	47,5	41,0	14,9	19,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	76,1	2,2	1,6	65,3	0,7	16,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	34,7	2,3	2,3	31,9	6,1	4,8
Obsługa rynku nieruchomości ^b <i>Real estate activities</i>	566,7	334,6	301,0	133,5	6,9	53,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	72,7	3,4	2,6	59,1	2,8	22,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	204,3	4,1	2,5	139,5	15,2	77,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	61,4	21,5	20,5	29,8	4,5	15,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	20,7	4,3	4,0	15,5	6,1	6,3

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 337.

^a See general notes, item 14 on page 337.

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 i 1241) z późniejszymi zmianami, a w przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590-1592, z późniejszymi zmianami) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późniejszymi zmianami).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunku dochodów własnych jednostek budżetowych (od 2005 r.) i funduszy celowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

General notes

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

The Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (Journal of Laws No. 157, item 1240 and 1241) with later amendments, provides the legal basis defining the above mentioned processes, while with respect to the financial management of local self-governments, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text, Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590-1592, with later amendments), and the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments).

2. The presented data include information regarding **revenue and expenditure** of: the budgets of local self-government entities as well as budgetary establishments, auxiliary units, own income account of budgetary entities (since 2005) and appropriated funds.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również funduszy celowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz rachunku dochodów własnych tych jednostek.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy - określające rodzaj działalności oraz paragrafy - określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207).

5. Na dochody **budżetów jednostek samorządu terytorialnego** składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań z innych źródeł;

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as expenditure of both gmina and powiat are given jointly. Above note concerns also appropriated funds, budgetary establishments, auxiliary units and their own income account.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions - defining types of activity, and into paragraphs - defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207).

5. Budget revenues **of local self-government entities** comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fees,
- c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
- d) funds for additional financing own tasks from other sources;

- 2) dotacje celowe:
- a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r., Dz. U. Nr 38, poz. 207),
 - c) otrzymane z funduszy celowych,
 - d) pozostałe dotacje;
- 3) subwencja ogólna, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

6. W sektorze finansów publicznych wyróżnia się następujące formy organizacyjno-prawne:

- 1) **jednostki budżetowe**, których wydatki w całości pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a uzyskane przez nie dochody stanowią dochody tych budżetów;
- 2) **zakłady budżetowe** jednostek budżetowych, które odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji podmiotowej lub dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) **gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych** wyodrębnione z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym (część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna), pokrywające koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych oraz ewentualnej dotacji przedmiotowej otrzymanej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;

2) *appropriated allocations:*

- a) *from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,*
- b) *as well as agreements with a similar character, provided under the programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable, and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 of the detailed classification of income, expenses, revenues and expenditures, and funds from foreign sources, in force on the basis of the decree of the Minister of Finance dated 2 III 2010, Journal of Laws No. 38, item 207),*
- c) *from appropriated funds,*
- d) *other allocations;*

3) *general subsidy comprising: equalisation, educational, compensating, balancing and regional parts.*

6. *In the sector of public finance the following organizational-legal forms of entities operating:*

- 1) **budgetary entities**, *the expenditures of which are fully covered from the budgets of local self-government entities, and the incomes obtained by them account for the income of these budgets;*
- 2) **budgetary establishments of budgetary entities** *which perform individual tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from subjective allocation or appropriated allocation for cofinancing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities;*
- 3) **auxiliary units of budgetary entities** *separated from a budgetary entity, in terms of organisation and finances (part of its core business or non-core business), covering the costs related to their activity from own revenues, or from a possible objective allocation obtained from the budgets of local self-government entities;*

4) **rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych** (utworzony w 2005 r.) jest wydzielonym rachunkiem, na którym jednostki budżetowe gromadzą dochody ze ściśle określonych źródeł i przeznaczają je na cele ściśle określone w ustawie o finansach publicznych;

5) **fundusze celowe** są to fundusze tworzone na podstawie ustaw, których przychody pochodzą z dochodów publicznych, a wydatki przeznaczone są na realizację wyodrębnionych zadań. Fundusz celowy, który realizuje zadania wyodrębnione z budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest gminnym, powiatowym lub wojewódzkim funduszem celowym.

Ponadto do 2005 r. istniały **środki specjalne jednostek budżetowych**, dla których dane opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Lubuskiego 2007.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

4) **own income account of budgetary entities** (established in 2005) is a separated account, on which budgetary entities accumulate incomes from closely defined sources and allocate them for the purposes closely defined in the Law on Public Finances;

5) **appropriated funds** are funds created on the basis of acts, the revenues of which originate from public revenues, and expenses are designated for the realization of specific tasks. The appropriated fund which realizes specific tasks separated from the budget of local selfgovernment entities is a gmina, powiat or voivodship appropriated fund.

Moreover, until 2005 there operated **special funds of budgetary entities**, for which the data were published the last time in the Statistical Yearbook of Lubuskie Voivodship 2007.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (238). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności	25487,9	40426,2	44878,9	958,5	43920,4
Revenues from total activity					
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	16519,2	27494,0	29136,6	816,2	28320,5
<i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	8206,6	11850,1	14335,8	85,1	14250,7
<i>Net sales revenues of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	255,8	264,3	666,8	7,9	658,9
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	24273,1	38955,5	43349,3	978,6	42370,6
Costs of obtaining revenues from total activity					
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	16365,6	38011,7	41829,6	903,3	40926,3
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	7211,7	10207,4	12852,6	72,9	12779,7
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	348,5	433,2	1053,4	15,2	1038,2
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	1214,8	1470,7	1529,6	-20,2	1549,8
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	20,6	4,2	6,7	0,0	6,7
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	28,8	5,8	1,9	0,0	1,9
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	1206,6	1469,1	1534,4	-20,2	1554,6
Gross financial result					
Zysk brutto	1420,6	1791,1	1922,8	32,7	1890,0
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	214,0	322,0	388,4	52,9	335,4
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto^a	224,6	112,0	256,5	7,8	248,7
Obligatory encumbrances of gross financial result^a					
Wynik finansowy netto	982,0	1357,0	1277,9	-28,0	1305,9
Net financial result					
Zysk netto	1201,4	1679,1	1682,2	28,1	1654,1
<i>Net profit</i>					
Strata netto	219,4	322,1	404,2	56,1	348,2
<i>Net loss</i>					

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 335.

^a See general notes, item 8 on page 335.

TABL. 2 (239). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	Wynik finansowy netto
		<i>Revenues from total activity</i>	<i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	<i>Gross financial result</i>	<i>Obligatory encum- brances of gross finan- cial result</i>	<i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	25487,9	24273,1	1206,6	224,6	982,0
TOTAL	2010	40426,2	38955,5	1469,1	112,0	1357,0
	2011	44878,9	43349,3	1534,4	256,5	1277,9
w tym:						
of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		409,1	377,1	32,2	4,7	27,6
Przemysł <i>Industry</i>		26036,4	25026,7	1013,0	186,3	826,7
w tym:						
of which:						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		24779,1	23912,5	869,8	150,7	719,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		478,6	461,3	17,2	4,0	13,2
Budownictwo <i>Construction</i>		2524,5	2417,9	106,7	11,6	95,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>		8089,9	7888,5	202,4	22,6	179,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>		2109,5	2031,3	78,4	9,3	69,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>		293,1	293,1	-0,0	0,1	-0,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>		191,3	147,7	43,7	7,9	35,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		3113,9	3098,7	15,2	1,7	13,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>		454,9	442,4	12,5	3,1	9,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>		214,4	201,5	13,0	1,5	11,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>		1174,5	1161,3	13,2	6,0	7,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . . . <i>Human health and social work activities</i>		218,1	215,5	2,6	1,0	1,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>		37,0	34,6	2,4	0,7	1,8

TABL. 3 (240). PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2005	1303	75,8	21,2	3,0	74,4	22,5	3,1
TOTAL 2010	1384	79,3	20,4	0,3	78,0	21,4	0,6
. 2011	1396	79,5	20,2	0,3	78,4	21,1	0,6
sektor publiczny <i>public sector</i>	73	72,6	27,4	-	72,6	27,4	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	1323	79,9	19,8	0,3	78,7	20,7	0,6
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	48	89,6	10,4	-	89,6	10,4	-
Przemysł <i>Industry</i>	572	76,6	23,3	0,2	76,2	23,6	0,2
w tym: <i>of which:</i>							
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	513	77,0	22,8	0,2	76,6	23,2	0,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	47	72,3	27,7	-	72,3	27,7	-
Budownictwo <i>Construction</i>	132	81,1	18,9	-	80,3	19,7	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	337	81,3	18,7	-	80,4	19,6	-
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103	83,5	15,5	1,0	82,5	17,5	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	20	55,0	45,0	-	55,0	45,0	-
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	18	83,3	16,7	-	83,3	16,7	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	13	92,3	7,7	-	92,3	7,7	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	56	85,7	10,7	3,6	75,0	12,5	12,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	28	78,6	21,4	-	78,6	21,4	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	43	86,0	14,0	-	79,1	20,9	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	17	64,7	35,3	-	64,7	35,3	-
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6	66,7	33,3	-	66,7	33,3	-

TABL. 5 (242). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy		
			razem <i>total</i>	w tym	
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>semi-finished products and products in progress</i>
w mln zł					
1	OGÓŁEM 2005	7065,3	2182,4	718,0	272,9
2	TOTAL 2010	11367,9	3626,5	1597,0	359,7
3	2011	12233,9	3698,4	1337,4	506,3
4	sektor publiczny <i>public sector</i>	366,2	58,0	28,0	3,8
5	sektor prywatny <i>private sector</i>	11867,7	3640,4	1309,4	502,5
	w tym: <i>of which:</i>				
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	228,7	79,8	14,0	14,3
7	Przemysł <i>Industry</i>	8309,4	2578,9	1238,6	318,1
	w tym: <i>of which:</i>				
8	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	7857,1	2518,2	1206,2	316,9
9	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	174,6	10,1	7,9	0,2
10	Budownictwo <i>Construction</i>	846,5	330,3	19,1	158,4
11	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1586,4	617,6	22,8	7,1
12	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	415,5	19,4	12,6	0,0
13	Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering</i>	37,8	16,1	1,9	0,3
14	Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	129,5	1,6	0,5	0,1
15	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	48,5	2,3	0,3	-
16	Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	227,0	5,0	1,7	2,5
17	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	96,3	15,2	6,0	0,8
18	Administrowanie i działalność wspierająca ^a . . . <i>Administrative and support service activities</i>	259,3	25,9	16,8	2,4
19	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	32,7	2,4	2,1	0,3
20	Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	14,6	3,8	0,9	2,0

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 336.ª See general notes, item 12 on page 336.

<i>Stocks</i>		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe <i>Short-term investments</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe <i>Short-term inter-period settlements</i>	Lp. No.
<i>of which</i>		<i>Short-term dues</i>				
produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług <i>of which from deliveries and services^d</i>			
<i>in mln zł</i>						
527,5	603,5	3493,7	3022,1	1286,9	102,3	1
836,2	797,5	5527,5	4802,4	1946,9	267,1	2
982,8	822,5	6318,2	5260,2	1970,7	246,7	3
10,3	15,7	130,0	99,4	167,0	11,2	4
972,5	806,8	6188,2	5160,8	1803,7	235,4	5
50,1	0,8	97,4	57,2	44,8	6,8	6
850,1	150,1	4445,5	3769,0	1160,1	125,0	7
844,3	129,6	4249,3	3608,8	973,4	116,2	8
0,6	1,3	69,5	55,4	90,4	4,6	9
74,0	76,1	362,7	284,2	112,5	41,1	10
3,2	562,4	730,6	608,9	217,9	20,3	11
-	6,4	301,0	251,2	73,1	22,0	12
0,4	12,9	12,9	4,9	8,0	0,9	13
0,0	1,0	32,5	28,7	92,5	2,9	14
0,0	1,9	7,9	1,8	38,0	0,4	15
0,1	0,4	69,1	56,3	138,6	14,4	16
0,8	7,6	44,3	32,1	29,1	7,7	17
4,2	2,2	186,1	143,2	43,5	3,8	18
-	0,0	20,0	17,8	9,4	0,9	19
0,1	0,7	7,9	4,5	2,5	0,4	20

TABL. 6 (243). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which	
		kapitały (fundusze) podstawowe <i>core capital (fund)</i>	kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplemen- tary capital (fund)</i>	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>
		w mln zł		<i>in mln zł</i>	
OGÓŁEM 2005	9251,2	5349,2	2344,0	-458,0	975,6
TOTAL 2010	12251,8	5784,3	4233,7	-705,0	1355,2
. 2011	12929,4	6033,7	4355,6	-601,7	1349,9
sektor publiczny	1253,0	1000,9	186,8	-17,6	-28,0
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	11676,4	5032,8	4168,8	-584,2	1377,9
<i>private sector</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	308,0	96,5	182,7	-8,0	27,6
Przemysł	8171,8	3192,7	2966,6	-438,0	905,1
<i>Industry</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe	6902,8	2342,2	2796,3	-414,8	797,5
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	807,2	711,4	76,9	-5,5	13,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	538,0	173,3	203,9	48,7	94,6
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1482,3	790,7	460,4	-21,2	176,2
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	273,7	123,1	60,8	-26,9	69,1
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	77,9	123,2	1,2	-46,4	-0,2
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	179,4	29,6	113,4	-3,0	36,3
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	34,6	12,9	6,4	1,5	13,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1411,8	1315,0	90,8	-26,4	9,4
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	185,7	61,7	50,8	-3,2	11,4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	149,9	25,1	191,6	-73,7	4,3
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	48,8	22,3	26,3	-3,4	1,6
<i>Human health and social work activities</i>					
Pozostała działalność usługowa	21,4	20,7	0,6	-2,7	1,8
<i>Other service activities</i>					

TABL. 7 (244). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym mienie		<i>Of which estate</i>		
		Skarbu Państwa <i>of the State Treasury</i>	państwo- wych osób prawnych <i>of state legal persons</i>	krajowych osób fizycznych <i>of domestic natural persons</i>	osób zagra- nicznych <i>of foreign persons</i>	
		w mln zł	<i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM	2005	3203,0	129,9	138,0	569,7	1115,1
TOTAL	2010	4111,4	134,3	49,6	917,3	1379,3
	2011	4347,8	50,6	48,9	693,4	1327,1
sektor publiczny		1000,9	43,5	45,6	11,7	-
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		3346,9	7,2	3,3	681,6	1327,1
<i>private sector</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		94,0	17,5	-	52,0	6,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		2974,4	10,5	38,0	291,2	1217,2
<i>Industry</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe		2142,0	10,5	28,7	281,6	1210,5
<i>manufacturing</i>						
dostawa wody; gospodarowanie						
ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ...		693,3	-	9,4	6,8	6,7
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo		86,0	-	-	66,9	1,5
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów						
samochodowych ^Δ		658,5	3,2	6,4	181,6	22,3
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		74,5	9,6	0,8	31,3	22,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		103,6	-	0,2	32,8	0,4
<i>Accommodation and catering</i>						
Informacja i komunikacja		29,6	0,6	-	17,9	0,3
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		7,2	-	0,1	2,2	-
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		155,2	3,5	3,0	4,3	0,1
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i						
techniczna		61,3	5,9	-	3,0	29,3
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .		15,6	-	0,2	3,7	11,1
<i>Administrative and support service activities</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ...		21,2	-	0,1	2,6	-
<i>Human health and social work activities</i>						
Pozostała działalność usługowa		20,4	-	-	3,7	16,1
<i>Other service activities</i>						

TABL. 8 (245). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- nia z tytu- łu dostaw i usług ^b <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	7356,9	2545,7	1783,2	4811,2	809,3	2687,2
TOTAL 2010	13015,3	3406,8	1938,0	8069,8	1320,9	4720,1
	2011	13867,8	3645,5	2685,7	8469,4	1708,7
sektor publiczny <i>public sector</i>	801,6	270,7	233,4	193,2	44,5	71,6
sektor prywatny <i>private sector</i>	13066,2	3374,9	2452,3	8276,2	1664,2	4898,9
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	193,1	65,2	52,5	112,4	14,0	71,9
Przemysł <i>Industry</i>	9958,6	2731,8	1946,7	5837,0	1222,0	3552,2
w tym: <i>of which:</i>						
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	9025,6	2425,3	1717,9	5596,2	1133,3	3473,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ . . . <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	482,9	110,3	102,8	101,1	30,8	36,5
Budownictwo <i>Construction</i>	665,4	88,8	77,2	535,0	79,5	239,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	1453,9	216,6	165,6	1145,0	278,7	708,1
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	464,9	121,8	60,4	323,2	57,0	182,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	92,3	47,5	47,5	41,0	14,9	19,2
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	76,1	2,2	1,6	65,3	0,7	16,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	34,7	2,3	2,3	31,9	6,1	4,8
Obsługa rynku nieruchomości ^b <i>Real estate activities</i>	566,7	334,6	301,0	133,5	6,9	53,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	72,7	3,4	2,6	59,1	2,8	22,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ . <i>Administrative and support service activities</i>	204,3	4,1	2,5	139,5	15,2	77,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	61,4	21,5	20,5	29,8	4,5	15,3
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	20,7	4,3	4,0	15,5	6,1	6,3

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 337.

^a See general notes, item 14 on page 337.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Uwagi ogólne

General notes

Inwestycje

Investments

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts 1995” (ESA).

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

Outlays on fixed assets include outlays on:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości - MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

- buildings and structures (include buildings and places as wells as civil engineering works), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and end-owments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards - IAS) implemented since 1 I 2005.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) i sakralne - ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonych w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. **Do środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

2. *Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).*

3. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction, and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready, for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkownika wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII od 1995 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. - wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. - wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. - również wycenę według wartości godzinowej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII since 1995:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation,*
 - *before 1 I 1995 - the value at replacement prices of September 1994,*
 - *after 1 I 1995 - the purchase or manufacturing value at current prices,*
- *in units use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 - also revaluation according to fair value.*

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. *Data by sections of the NACE rev. 2 were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used*

użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych - ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

5. The gross value of fixed assets:

- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.*

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) *buildings and structures:*
 - a) *buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-perative right to non-residential (utilitarian) premise,*
 - b) *land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);*
- 2) *machinery, technical equipment and tools:*
 - a) *boilers and power industry machinery,*
 - b) *general usage machinery, equipment and apparatus,*
 - c) *special use machinery, equipment and apparatus,*
 - d) *technical equipment,*
 - e) *tools, instruments, moveables and endowments;*
- 3) *transport equipment;*
- 4) *other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).*

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (250). NAKŁADY INWESTYCYJNE ^a (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS ^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	7497,2	7990,5	5155,5	2835,0
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	171,0	213,2	95,5	117,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	1979,3	2415,9	1062,8	1353,1
<i>Industry</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
przetwórstwo przemysłowe	910,1	1169,1	7,7	1161,4
<i>manufacturing</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	314,8	303,4	283,3	20,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	115,1	92,7	12,8	80,0
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	325,6	321,3	3,1	318,3
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	3184,1	3378,3	3305,8	72,5
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	28,3	38,5	4,0	34,5
<i>Accommodation and catering</i>				
Informacja i komunikacja	11,8	51,1	0,6	50,4
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36,6	31,9	2,9	29,0
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	624,8	719,0	78,0	641,0
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	54,3	86,9	30,8	56,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	38,8	40,1	0,2	39,9
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	226,0	166,7	166,5	0,2
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	160,3	145,4	143,1	2,3
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	163,2	113,9	81,8	32,1
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	365,1	170,1	167,3	2,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	12,9	5,5	0,3	5,2
<i>Other service activities</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (251). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	1773,8	2344,8	3081,6	1276,5	1805,1
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	79,5	63,7	117,8	95,5	22,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	1084,8	1623,0	2165,0	916,7	1248,3
<i>Industry</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe	936,4	858,2	1084,8	7,7	1077,2
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	25,7	105,4	150,1	140,1	10,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	36,0	59,9	46,3	1,0	45,3
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	217,4	210,5	253,5	3,1	250,5
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	135,2	86,3	164,7	101,5	63,2
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	13,4	14,6	13,4	0,1	13,3
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	43,3	5,3	44,6	0,4	44,2
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	24,2	19,0	29,7	2,9	26,8
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	58,4	84,2	78,9	39,6	39,4
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. ...	29,0	14,8	25,7	14,1	11,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6,1	18,0	20,0	0,0	20,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	3,1	6,8	3,3	2,3	1,1
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	37,8	122,9	89,7	71,5	18,2
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3,8	14,5	28,2	27,9	0,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	1,8	1,0	0,7	0,1	0,6
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (252). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	<i>in mln zł</i>	
OGÓŁEM 2005	1197,0	471,0	593,7	129,9	
TOTAL 2010	1413,9	554,5	700,0	153,4	
	2011	1699,5	742,3	795,6	155,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	110,2	83,2	17,5	7,6	
Przemysł <i>Industry</i>	1071,1	373,9	641,9	52,3	
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	847,2	239,8	561,1	43,3	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	143,5	117,2	22,1	4,2	
Budownictwo <i>Construction</i>	42,7	15,4	19,2	8,1	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	151,9	92,0	32,3	26,9	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	69,8	12,2	4,9	52,1	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	12,0	8,8	2,5	0,7	
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	8,5	2,9	4,6	1,0	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	14,3	8,0	4,9	1,4	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	59,2	50,7	8,0	0,4	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	21,2	17,3	2,7	1,2	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	18,9	7,8	9,6	1,6	
Edukacja <i>Education</i>	3,3	2,5	0,6	0,3	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	89,1	43,5	44,1	1,4	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	26,8	23,9	2,7	0,1	
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	0,4	0,1	0,1	0,2	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (253). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM 2005	669,1	586,9	49,0	31,7	
TOTAL 2010	1715,5	1600,8	72,9	24,2	
	2011	1514,6	1394,0	63,9	51,6
własność państwowa <i>state ownership</i>	610,1	579,9	22,1	8,1	
własność jednostek samorządu terytorialnego <i>local self-government entities ownership</i>	904,5	814,1	41,8	43,5	
w tym: <i>of which:</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2,3	1,3	0,5	0,3	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	0,1	-	0,1	0,0	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	15,2	13,5	1,2	0,4	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1,8	1,7	0,1	-	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1370,5	1295,3	39,0	31,2	
Edukacja <i>Education</i>	84,1	67,6	16,0	0,5	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	3,4	1,7	1,8	-	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	10,9	9,2	1,7	-	

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (254). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH ^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	61292,7	64779,3	29409,4	35369,9
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3175,6	3252,8	793,1	2459,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	22180,2	23444,2	9576,7	13867,6
<i>Industry</i>				
w tym:				
<i>of which:</i>				
przetwórstwo przemysłowe	11880,7	12751,9	76,8	12675,1
<i>manufacturing</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2704,5	2851,3	2587,1	264,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	862,4	1015,8	98,8	917,0
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ .	3265,5	3606,4	27,2	3579,2
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	10546,7	10850,4	10051,4	799,0
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	457,0	522,5	12,5	510,0
<i>Accommodation and catering</i>				
Informacja i komunikacja	2058,1	2047,0	29,9	2017,0
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	377,0	403,6	108,3	295,3
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10805,3	11419,8	1617,5	9802,3
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. .	405,6	511,0	182,2	328,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	230,3	297,1	117,8	179,3
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2882,2	3074,3	3070,5	3,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	1628,1	1778,7	1723,2	55,5
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1243,5	1346,0	960,2	385,9
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1015,0	1041,3	992,8	48,5
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	160,3	168,2	47,2	121,0
<i>Other service activities</i>				

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 (255). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES ^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	21109,6	30473,5	32189,2	10793,3	21396,0
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	524,0	1069,6	1072,7	786,8	285,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	13373,2	20275,6	21326,3	8152,9	13173,4
<i>Industry</i>					
w tym:					
<i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe	7452,5	11352,4	12187,3	76,8	12110,6
<i>manufacturing</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	897,0	1415,2	1410,3	1184,4	225,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	297,4	462,2	538,8	92,0	446,8
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1128,4	2120,1	2394,5	27,0	2367,4
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	596,6	668,8	692,3	160,5	531,8
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	191,2	299,7	346,0	4,4	341,5
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	1214,9	1970,1	1947,8	29,9	1917,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	266,1	301,2	318,8	108,3	210,5
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2679,0	1961,8	2068,4	316,4	1752,0
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	106,4	175,1	251,0	150,5	100,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	50,9	72,8	79,8	1,2	78,6
<i>Administrative and support ser75vice activities</i>					
Edukacja	18,4	33,1	35,7	20,0	15,7
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	530,8	804,1	852,0	720,7	131,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	113,6	216,8	230,7	219,4	11,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	18,7	42,4	34,4	3,1	31,3
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (256). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2005	8046,7	7166,2	607,5	262,3
TOTAL	2010	12443,3	11072,1	953,8	404,8
	2011	13342,2	11861,1	1019,5	449,1
własność państwowa		1754,8	1145,3	447,7	161,6
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		11587,4	10715,9	571,8	287,5
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		4,4	1,8	0,3	0,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		10,9	9,2	1,6	0,1
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1402,7	1311,2	74,2	14,1
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		4649,5	4557,4	11,5	80,5
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8,1	6,7	1,3	0,0
<i>Accommodation and catering</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1301,1	1237,2	39,8	20,3
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.		31,7	22,3	5,5	3,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		116,6	110,4	3,4	1,1
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.		3070,5	2237,7	532,8	298,7
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		1703,2	1445,9	242,9	14,1
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		239,3	175,6	53,4	10,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		753,0	694,6	52,6	5,7
Pozostała działalność usługowa		44,1	44,1	0,1	-
<i>Other service activities</i>					

TABL. 8 (257). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym <i>Of which</i>		
		budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
O G Ó Ł E M 2005	48,1	45,8	68,3	64,8
T O T A L 2010	45,1	41,9	73,9	67,3
..... 2011	45,5	42,3	74,0	65,6
własność państwowa <i>state ownership</i>	41,7	24,0	77,4	69,0
własność jednostek samorządu terytorialnego <i>local self-government entities ownership</i>	46,1	44,3	71,3	63,6
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	51,8	63,4	100,0	100,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	41,2	35,3	72,2	96,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	36,7	35,0	62,3	69,2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	56,0	55,7	57,2	75,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	43,1	35,0	82,7	100,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	42,5	40,6	80,5	85,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	40,7	22,7	80,1	88,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	35,9	34,7	74,1	84,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	47,4	39,3	74,8	59,4
Edukacja <i>Education</i>	35,2	27,4	79,1	83,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	46,3	33,2	81,9	85,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	20,1	17,5	48,8	74,0
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	23,2	23,2	63,8	-

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

Uwagi ogólne

General notes

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995).

W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

6. *In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.*

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. *The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*
- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. Estimation of "hidden economy" is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008-2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2000-2006 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008-2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

13. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

14. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto - Rachunki regionalne w 2010 r.”.

12. Data concerning GDP and GVA for the years 2008-2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.

Data concerning GDP in real terms for the years 2000-2006 were changed in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008-2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.

14. Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.

TABL. 1 (258). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2009	2010	2007	2009	2010
	w mln zł <i>in mln zł</i>			w odsetkach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	27473	30398	31684	x	x	x
TOTAL						
W tym wartość dodana brutto . . .	24034	27014	27905	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added						
w tym sektor:						
<i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw	11293	13255	13530	47,0	49,1	48,5
<i>non-financial corporations</i>						
instytucji rządowych i samorządowych	3825	4480	4647	15,9	16,6	16,7
<i>general government</i>						
gospodarstw domowych	8060	8502	8906	33,5	31,5	31,9
<i>households</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1059	1073	1200	4,4	4,0	4,3
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł	7132	8133	8413	29,7	30,1	30,1
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	5763	6377	6478	24,0	23,6	23,2
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	1623	1920	2044	6,8	7,1	7,3
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	6753	7558	7628	28,1	28,0	27,3
<i>Trade; repair of motor vehicles^a; transportation and storage; accommodation and catering^a; information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	2161	2128	2206	9,0	7,9	7,9
<i>Financial and insurance activities; real estate activities^a</i>						
Pozostałe usługi	5305	6202	6414	22,1	23,0	23,0
<i>Other services</i>						
NA 1 MIESZKAŃCA^a w zł	27242	30108	31348	x	x	x
PER CAPITA^a in zł						

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 371.

^a See general notes, item 13 on page 371.

TABL. 2 (259). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna	56531	62902	67047	Gross output
Zużycie pośrednie	32497	35888	39142	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	24034	27014	27905	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	9569	10917	11575	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	14305	15854	16040	Gross operating surplus

Tabl. 3 (260). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	18221	19803	20795	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	18068	19615	20575	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	18139	19655	20827	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł	17987	19468	20607	per capita ^a in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 371.

^a See general notes, item 13 on page 371.

Uwagi ogólne

General notes

Prywatyzacja

Privatization

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561), z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
- prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
- wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
- innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.

1. The process of privatizing state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561), with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202, with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization**, i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
- privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
- the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
- other,

b) until 30 IV 2004 – into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise due to economic reasons.

2. Prezentowane dane nie obejmują byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, których majątek włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP) podlega - w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami) - odrębnym procesom.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

2. *Data presented do not include former state farms of which assets being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST) - according to the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128), with later amendments - separate processes.*

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VI 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (261). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.
STATE OWNED ENTERPRISES ^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	199	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	38	19,1	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	75 75	37,7 37,7	<i>Included in direct privatization of which privatized</i>
Poddane likwidacji	86	43,2	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	47	23,6	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 2 (262). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ ORAZ ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Sprywatyzowane <i>Privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	ogółem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>	
OGÓŁEM	75	14	7	52	2	47
TOTAL w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	29	6	4	17	2	13
<i>Manufacturing</i>						
Budownictwo	19	4	1	14	-	9
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	10	2	-	8	-	11
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	5	-	2	3	-	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6	-	-	6	-	4
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						

TABL. 3 (263). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	36	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	24	<i>privatization ^a</i>
innym	12	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	10	<i>Of which indirectly (capital) privatized</i>

^a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

^a *Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.*

TABL. 4 (264). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	93	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	11	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego . . .	3	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	82	<i>Employee companies ^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 5 (265). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	87886	102070	106110	104430	TOTAL
sektor publiczny	3569	5860	4577	4597	<i>public sector</i>
sektor prywatny	84317	96204	101533	99833	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:					<i>of total number:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	69	41	8	6	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	11858	12257	13460	13918	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	4465	6074	7428	7820	<i>commercial</i>
cywilne	7342	6140	6002	6067	<i>civil</i>
Spółdzielnie	537	510	476	468	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	71	115	172	199	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	1283	1997	2643	2754	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	68762	77389	78324	75862	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 6 (266). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>		
		razem <i>total</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>						spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				spółki handlowe <i>commercial companies</i>		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>			
				jednosobowe Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>	razem <i>total</i>						
OGÓŁEM 2000	87886	19124	69	4465	21	1904	7342	537	68762		
TOTAL 2005	102070	24681	41	6074	15	2323	6140	510	77389		
2010	106110	27786	8	7428	10	2698	6002	476	78324		
2011	104430	28568	6	7820	10	2736	6067	468	75862		
w tym: <i>of which:</i>											
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	3726	878	-	484	1	203	145	85	2848		
Przemysł <i>Industry</i>	8971	2839	6	1936	5	770	759	55	6132		
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	8294	2492	6	1677	3	700	730	52	5802		
Budownictwo <i>Construction</i>	12632	1557	-	907	-	264	598	34	11075		
Handel i naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	28756	4978	-	2343	3	860	2546	68	23778		
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7125	732	-	421	-	148	292	4	6393		
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering</i>	3167	645	-	234	-	111	396	-	2522		
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1764	336	-	212	1	31	114	7	1428		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 6 (266). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
				razem total	w tym of which				
			jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	3173	232	-	116	-	16	89	20	2941
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	9202	8460	-	276	-	82	97	169	742
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	6797	926	-	458	-	127	407	9	5871
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2262	331	-	210	-	74	109	8	1931
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	675	674	-	-	-	-	-	-	1
Edukacja <i>Education</i>	2793	1392	-	40	-	10	71	2	1401
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	5215	583	-	100	-	14	258	3	4632
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1797	1163	-	39	-	11	79	-	634
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	6370	2840	-	44	-	15	107	4	3530

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (267). SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies				Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which		
						jawne unlimi- ted partner- ships	komandytowe limited partner- ships	
OGÓŁEM 2000	4465	4413	175	4238	52	40	12	
TOTAL 2005	6074	5479	171	5308	595	550	22	
. 2010	7428	6584	162	6422	844	678	111	
2011	7820	6931	164	6767	889	699	133	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	484	467	2	465	17	12	5	
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	1936	1794	63	1731	142	105	35	
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe . . of which manufacturing	1677	1553	60	1493	124	98	24	
Budownictwo	907	823	15	808	84	67	12	
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2343	1994	36	1958	349	315	31	
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>								
Transport i gospodarka magazynowa . .	421	362	6	356	59	51	8	
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	234	214	-	214	20	17	3	
<i>Accommodation and catering</i>								
Informacja i komunikacja	212	204	4	200	8	5	3	
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	116	86	10	76	30	24	3	
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	276	243	10	233	33	27	5	
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	458	389	8	381	69	36	17	
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	210	183	3	180	27	18	9	
<i>Administrative and support service activities</i>								
Edukacja	40	34	1	33	6	5	1	
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100	58	1	57	42	15	-	
<i>Human health and social work activities</i>								
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	39	39	5	34	-	-	-	
<i>Arts, entertainment and recreation</i>								
Pozostała działalność usługowa	44	41	-	41	3	2	1	
<i>Other service activities</i>								

^a W województwie lubuskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2010 r. — 38 spółek partnerskich i 17 spółek komandytowo-akcyjnych, w 2011 r. — 43 spółki partnerskie i 14 spółek komandytowo-akcyjnych.

^a There were only in 2010 — 38 professional partnerships and 17 limited joint-stock partnerships, in 2011 — 43 professional partnerships and 14 limited joint-stock partnerships registered in whole Lubuskie Voivodship.

TABL. 8 (268). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	68762	77389	78324	75862	TOTAL
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo			2895	2848	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł			6198	6132	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe			5878	5802	of which manufacturing
Budownictwo			11216	11075	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ			25323	23778	Trade; repair of motor vehicles
Transport i gospodarka magazynowa			6721	6393	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ			2686	2522	Accommodation and catering
Informacja i komunikacja			1425	1428	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa			3159	2941	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ			680	742	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna			6039	5871	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ			1892	1931	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne			4	1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja			1355	1401	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna			4383	4632	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją			681	634	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa			3666	3530	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.